This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

KER

TAYLOR INSTITUTION

EE 4 . 33

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

FÆREYÍNGA SAGA

ELLER

FÆRØBOERNES HISTORIE

I DEN

ISLANDSKE GRUNDTEXT

MED

FÆRØISK OG DANSK OVERSÆTTELSE.

UDGIVEN

AF

CARL CHRISTIAN RAFN,

PROFESSOR, RIDDER AF DANNEBROGE OG NORDSTJERNEN, SECRETAIR I DET KONGELIGE NORDISKE OLDSKRIFT-SELSKAB, MEDLEM AF DE KONGELIGE COMMISSIONER FOR OLDSAGERS OPBEVARING OG FOR ARNÆ MAGNÆI STIFTELSE.

KJØBENHAVN.

TRYKT HOS DIRECTEUR *JENS HOSTRUP SCHULTZ*,

KONGELIG OG UNIVERSITETS-BOGTRYKKER.

1832.

Digitized by Google

Digitized by Google

HÖIVELBAARNE

Hr. J. N. B. v. ABRAHAMSON,

ADJUTANT HOS HANS MAJESTÆT KONGEN,
OBERSTLIEUTENANT OG UNDERVISNINGS DIRECTEUR VED DEN KGL. MILITAIRE HÖISKOLE, ADMINISTRERENDE DIRECTEUR FOR DØVSTUMME-INSTITUTET OG FOR NORMALSKOLEN, COMMANDEUR AF DANNEBROGE OG DANNEBROGSMAND, RIDDER AF JOHANNITTER-ORDENEN, AF DEN KEISERLIG RUSSISKE ST. ANNÆ-ORDENS ANDEN CLASSE MED DIAMANTER, AF DEN KGL. STORBRITTANNISKE BATH-ORDEN, DEN KGL. FRANSKE ÆRESLEGION OG DEN KGL. SVENSKE SVÆRDORDEN, DOCTOR I PHILOSOPHIEN, MEDLEM AF DET KGL. NORDISKE OLDSKRIFT-SELSKAB &c. &c. &c.,

NORDISK OLDFORSKNINGS SANDE VELYNDER

OG VIRKSOMME BEFORDRER

TILEGNES UDGAVEN

AF DENNE OLDTIDS SAGA

MED ÆRBØDIG HÖIAGTELSE OG ERKJENDTLIGHED

AF

C. C. RAFN.

Digitized by Google

Digitized by Google

Til Læseren.

I den Bearbeidelse af de norske Kongers, Olaf Tryggvesöns og Olaf den Helliges Historier, som er udgivet efter gode Skindbøger af det Kongelige Nordiske Oldskrift-Selskab i Værket Fornmanna Sögur 1-5 Bind, findes indflettede adskillige Efterretninger om færøiske Begivenheder. I Olaf Tryggvesöns Saga omtales nemlig Færøernes første Begyggelse ved Grim Kamban, samt indføres Sigmund Brestersöns mærkværdige Levnetsløb, og berettes Kristendommens Indførelse ved ham paa Færøerne; og Olaf den Helliges Saga indeholder Beretninger om Thoralf af Dimons Mord i Norge og om Karl den Mørkes Sendelse til Færøerne og hans Drab ovre paa Øerne, hvilke sidstnævnte ogsaa findes temmelig ligelydende i de af Snorre Sturlesön bearbeidede Noregs Konunga Sögur, sædvanlig Heimskringla benævnte, hvor derimod Fortællingen om Sigmund Brestersön aldeles forbigaaes.

Men foruden disse Bearbeidelser af Beretningerne om de færøiske Tildragelser har man endnu en tredie, som er udførligere i Behandlingen af nogle af de vigtigste Begivenheder og langt fuldstændigere, i det den indeholder flere ikke uvigtige Tildragelser, som intet andet Sted findes omtalte, og tillige forener hine ad-

Digitized by Google

spredte Efterretninger til et sammenhængende Heelt. Denne, meente jeg, fortjente ogsaa at opbevares, og jeg paatog mig derfor at besörge en Udgave af den, som herved overgives til velvillig Modtagelse af den nordiske Oldhistories Dyrkere og Velyndere.

Her fremtræde saaledes for første Gang samlede i Grundskriften[1], *Fortællingerne om hvad mærkeligt der har tildraget sig paa Færøerne i længst forledne Tider, om disse Øers første Bebyggelse, saavidt nemlig samme har været bekjendt, og om de mindeværdige og for Øerne følgerige Begivenheder i det tiende og ellefte Aarhundrede. Sigmund Brestersön og Thrand den Gamle ere Hovedpersonerne, deres Stridigheder og Kristendommens Seier over Hedenskabet der paa Øerne udgjöre Sagaens Hovedindhold. Disse Begivenheder ere fortalte paa en skjönsom Maade og med en Udførlighed, der ikke kan andet end gjöre Fortællingen om saadanne Tildragelser saare tiltrækkende, og derhos i et classisk Sprog, der bærer alle Mærker paa at være fra den islandske Historieskrivnings gyldne Periode. Jeg vil her indføre en kritisk Vurdering af denne Sagas Beskaffenhed, afgiven af en Mand, hvis udbredte Studium af den hele Saga-Literatur, dybe og grundige Indsigter og skarpe Blik give hans Dom den allerstörste Betydenhed. Vor fortræffelige P. E. Müller omtaler den nemlig saaledes i sit Saga-Bibliotheks*

1) *Paa Latin ere disse Beretninger i sin Tid bearbeidede af Therm. Torfæus i hans Comment. historica de rebus gestis Færoyensium, Hafn. 1695, oversat paa Dansk ved Peter Therstensen, Kbkavn 1770. 8.*

Digitized by Google

1 B. S. 128: *„Denne Saga har vel ingen Vers, men derimod alle andre indvortes Præg paa Ægthed. Den er fortalt i et godt Sprog, har fiere charakteristiske Træk, og intet utroligt, uden hvad Tidsalderen antog at ihee sædvanligen. Den angaaer en for Færøerne saare mærkelig Mands Bedrifter, der let maatte indpræge sig i Hukommelsen, og hvis Minde endnu lever i Almuens Sagn paa disse Øer. Der findes ikke mindste Spor til at Munke have udsmykket Fortællingen om denne Kristendommens første Udbreder paa Øerne, hvilket vist vilde have blevet Tilfældet, hvis hans Levnetsbeskrivelse var bleven sammensat i det fjortende Aarhundrede. Sigmunds Skjæbne er nöie knyttet til de norske Kongers Historie og stemmer godt med denne overeens."* I Sagaens sidste Deel findes dog i nærværende Recension et Vers, skjönt ikke, som de i Sagaerne ellers forekommende, af historisk Indhold, ei heller med de sædvanlige poëtiske Omskrivninger og Metaphorer eller i den oftest brugelige strængt regelbundne Verseart; det er nemlig Trands Credo (S. 257). Skjönt af en ualmindelig Art og Beskaffenhed, bærer denne Strophe dog alle Mærker paa Ægthed; det første Udtryk gángat ek er ganske efter den gamle poëtiske Tvelebrug, og Alliterationen er heelt igjennem regelret sagttagen. Men Strophen er lidt forvansket, saaledes som den findes her, thi det sees lettelig, at dens første Linie, der ligesom de forreste Linier i alle de øvrige Disticha maa have indeholdt to Riimbogstaver er ved Glemsomhed eller Afskriverens Skjødesløshed udeladt.*

Digitized by Google

Ligesom flere Vers af religiøst Indhold, som tillægges Thrand, ere ved mundtlig Tradition opbevarede paa Færøerne, saaledes ogsaa dette mig af Hr. Pastor Schröter meddeelte i den færøiske Dialect saa lydende:

Gjivnir eru Ajnglar gowir [af Gudi],	Givne ere Engle gode [af Gud],
Aj gengji e ajna udi,	Ei gaaer jeg ene ude,
Ferun mujnun filgja	Fødder mine følge
Fim Guds Ajnglar;	Fem Guds Engle;
Bije e firi mär Bøn,	Beder jeg for mig Bön,
Bera tajr tä [Bøn] firi Kriste,	Bære de den [Bön] for Christus,
Singje e Sålmana sjej,	Synger jeg Salmer syv,
Sär Gud til Såluna mujna.	Sørger Gud for min Sjæl.

De indklamrede Ord formenes at være uægte, da de forstyrre Versemaalet og Alliterationen. Herefter kan man fuldstændiggjöre denne Strophes første Hemistichium saaledes:

Gefnir eru einglar góðir,
Gángat ek einn úti,
Ferðum mínum fylgja
Fimm guðs einglar.

Hvad der i Sagaen forekommer om Gjengangere, Hexeri, Tro paa Drömme o. d. l. kan naturligviis, som aldeles stemmende med den Tids Begreber og Oplysning, ikke tale imod dens Ægthed. De Gjengangere, som saa ofte og kjendelige viste sig paa Østerø om Vinteren efter Sigurd Thorlaksöns og Frænders Landsforviisning og Bortreise fra Øerne, skjönnes at have haft en meget god naturlig Grund, og at den hlægtige

Digitized by Google

Thrand i de allerførste Aar efter Kristendommens Indførelse kunde faae Folk vere paa disse afsondrede Øer til at indbilde sig, at han fremmanede Sigmund Brestesøns og Stalbrødres Gjenfærd, han ikke forundre os, da vi kjende, hvor vidt overtroiske Begreber i langt senere Tider vare indgroede og udbredte her i de nordiske Lande.

Foruden en sædelig Fremstilling af Begivenhederne paa Færøerne i de ovennævnte Aarhundreder, hvorved Sagaen bliver det vigtigste Kildeskrift til disse i flere Henseender mærkværdige Øers Historie, afgiver den ogsaa adskillige ikke ubetydelige Bidrag til Kundskab om vore Forfædres Begreber, Sæder og Skikke og Troesmeninger i Kristendommens tidligste Periode her i Norden. Af saadanne torde de Vink, Sagaen afgiver til Oplysning om de gamle Nordboers Retsforfatning og thinglige Færd være nogle af de vigtigste. Efterat saa mange flere end tilforn Opmærksomheden er bleven henvendt paa den gamle nordiske Lovkyndighed, fornemmelig ved Udgaven af den ældste islandske Lov- og Retsbog Graagaasen, og ved de fortræffelige Oplysninger, hvormed vor fortjente J. F. W. Schlegel i sin Indledning til denne Udgave har ledsaget samme, vil det vist interessere mange, her at see, at Underviisning i Lovkyndighed, eller i det mindste om den Fremgangsmaade, som var fornøden at iagttage ved Sagsøgning og Rettergang, saavel paa egne som ogsaa paa andres Vegne, hørte med til de gamle Nordboers Børnelærdomme, hvori Thrand havde

Digitized by Google

underviist Leif Øsursöns Sön Sigmund, som var til Opfostring hos ham, allerede i dennes niende Aar.

Sigmund Brestersöns Minde lever end i Sagn blandt Beboerne paa Færøerne, og, hvad der endnu er eigtigere, det er ligeledes bevaret i eet af deres Kvæder eller gamle Kæmpeviser, benævnt Sigmundar Kväji, *som findes i den i Haandskrift-Samlingen paa det store Kongelige Bibliothek værende J. C. Svabos haandskrevne Samling af „Færøeske* Kväjir *eller gamle Kæmpe-Sange samt* Rujmur, *samlede og optegnede i Aarene* 1781 *og* 1782," 1ste *Hæfte S.* 61-76. *Vor af den færøiske Literatur ved sin Udgave af „Færøiske Kvæder om Sigurd Fofnersbane og hans Æt" fortjente H. C. Lyngbye indsendte i Aaret* 1821 *til det Kongelige Nordiske Oldskrift-Selskab en med Oversættelse og Anmærkninger ledsaget Optegnelse af det samme Kvad, saaledes som det under hans Ophold paa Færøerne var blevet ham dicteret af en Mand fra Kvannesund paa Viderø, hvilket indeholder enkelte Forskjelligheder. Her har man en kort Fremstilling af Kristendommens Indførelse paa Færøerne ved Sigmund, i de færøiske Kæmpevisers sædvanlige Smag, forplantet gjennem Aarhundreder ved mundtlig Overlevering paa selve Øerne. Kvædet bestaaer af tre* Tåttir *eller Sange, og jeg vil her til Sammenligning indføre et kort Uddrag af Indholdet:*

Første Sang. *Kong Olaf Tryggvesön lader Sigmund kalde ind for sig, overdrager ham Hælften af Færøerne, og byder ham at reise over til disse Øer*

Digitized by Google

bedraget af Præsten Tumbar, for at indføre Kristendommen der og tvinge den troldkyndige Thrond i Götu. Efter tre Dages Seilads fik han Færøerne i Sigte, og styrede lige paa Mjøwanes, men her maatte han ligge udenfor Gata i tre Dage og to Nætter, og kunde ikke komme i Land, fordi Thrond hexede et Uveir (reiste Gand) imod ham; han besluttede sig da til at drage derfra.

Anden Sang. *Sigmund seilede dernæst nordefter til Svine, hvor der boede en rask Bonde ved Navn Bjarne. Da de kom der, laae alle Folkene i deres dybe Søvn, og Dörrene vare lukkede. De brøde Dörrene op, og kom ind, men Bjarnes Kone mæglede Forlig paa det Vilkaar, som Sigmund fremsatte, at Bjarne skulde antage Kristendommen. Bjarne lod nu dække Bord og fremsætte Mad og Drikke for de ankomne; de vare der nu i Fryd og Gammen i sex Dage, og Sigmund omvendte Bjarne tillige med hans Folk til Kristendommen.*

Tredie Sang. *Sigmund drog dernæst til Store Dimon, hvor der boede en Bonde, som hed Øxnur. Paa Veien overfaldt der dem et Uveir, men Sigmund var uforsagt. De toge Farten gjennem Skuefjord. Da de nærmede sig Store Dimon, styrede han lige mod grønne Skaar, som er en græsbevoxet Fjeldkloft paa den vestre Kyst af Øen, og han agtede at lægge til Land paa et Sted, som kaldes uj Ratt. En af hans Ledsagere, ved Navn Torbjödn (formodentlig en Forvexling af Thorer) beder Sigmund om, at han maatte*

Digitized by Google

gave først i Land, men Sigmund svarede hun, at han dennevinde ikke vilde tilstede ham det, men bad hans at tage vare paa Skibet. Sigmund kastede sit Sværd op paa Fjeldet, saa at Odden gav Gjenlyd ved at slaae ind i Klippevæggen. Bjerget angives at være tredive Favne höit, og det siges at Sigmund klavrede op ad det ved et Tov, som var fastgjort til Sværdet. Da han kom op, traf han paa Stien to Mænd, som han strax dræbte, og gik derefter frem mod Skorat Heigi, *Øxnes Bolig. Husfruen Gia underretter Øxne om de fremmedes Ankomst, og han leverede strax sine Folk Vaaben; og ilede selv fiende imod dem; og de søgte nu med Bistand af tolv* Målmara *(Malmhlædte) at forsvare Stedet. Paa den vestlige Side af Bergen (Skandsen) dræbte Sigmund een af Øxnes Folk. Sigmund bad Øxne antage Kristendommen, og lovede ham da Skaanpel; men Øxne svarede: „Jeg gav dig Liv, og det var vel; men Thrand lod slaae din Fader ihjel." De kæmpede med hinanden i samfulde tre Dage, inden nogen af dem kunde faae Seier over den anden. Endelig fældte Sigmund Øxne om Aftenen den tredie Dag ved en Behændighed i Fægtning, som Olaf Tryggvesön havde lært ham, nemlig ved at kun vå vi opnun Sjildri, kug til ham fra Siden af (efterat have, som det hedder i Sagaen, ombyttet Sværdet i Hænderne), hvorved han afhug Øxnes Fod og Haand tillige. Endnu vilde Øxne ikke lade sig kristne; men da han mærkede at Døden forestod ham, udbad han sig af Sigmund, at denne skulde føre ham op paa en Dreng (d. e. en*

Digitized by Google

af Søen hölt opragende Klippe) ved den vestlige Kyst af Øen, og der begrave ham. I denne Klippebegravelse vilde kan have sit Hoved vendt mod Fjeldkloften Grönne Skaar. Til Slutning hedder det i Svabos Optegnelse, at Sigmund blev dræbt i Sudero og begraven i Skygvojgj; men Lyngbyes slutter med at Sigmund var født paa Skufo og blev dræbt syd i Kvalvig af Towrur Hund.

Ved at sammenligne denne Sang med den gamle islandske Fortælling seer man, at kun enkelte Træk af Begivenhederne, dem man dog gjenkjender, ere i Sangen opbevarede, og at i denne hersker en Forvexling af Sigmunds første Tog til Øerne, den Gang Øssur blev dræbt, og hans senere Færd omkring paa Øerne, for at indføre Kristendommen. Det Svar til Sigmund, som Sangen lægger Øssur i Munden, at han skjenkede ham Livet, den Gang Thrond ihjelslog hans Fader, hidrører ogsaa fra en Forvexling af Øssur og dennes Fader Hafgrim, som var tilstede ved Sigmunds Faders Drab, eller rettere med Bjarne paa Svino, som egentlig var den, der ved denne Leilighed reddede Sigmunds Liv. Desuden findes der i Sangen flere lignende Unöiagtigheder, f. Ex. i Navnene Torbjödn for Sigmunds Frænde Thorer, hvem der upaatvivlelig her menes, og Towrur Hund for Thorgrim den Onde.

At ved Præsten Tambar, som Kong Olaf gav Sigmund med paa Reisen til Færøerne, menes Thangbrand, kan neppe være nogen Tvivl underkastet, men at han anføres her, synes at lede til den Formodning,

Digitized by Google

at Sangen har sit første Udspring fra Olaf Tryggvesöns Saga, hvori Præsten Thangbrands Sendelse til Island berettes paa samme Sted som Sigmunds til Færøerne.

Men skjönt Sigmundar-Kväji, *i det Hele taget, viser sig som mindre paalideligt, saa bör det dog ikke ansees som aldeles ubrugbart i historisk Henseende, og det kunde vel fortjene at udgives tillige med flere Kvæder om færøiske Begivenheder, der for en Deel ogsaa kunne nærmere oplyses ved ikke faa og ikke ubetydelige Folkesagn, som endnu ere gængse paa Öerne.*

Debes, og efter ham Lyngbye, er af den Formening, at Sangen maa gives Medhold i Henseende til Stedet, hvor Öxnr Hafgrimsön blev dræbt, nemlig paa Store Dimon, ikke, som Sagaen beretter, paa Skufø. Paa Store Dimon er der kun eet Landingssted, og ved samme er Opgangen til Öen ad en steil Klippevæg, tredive Favne höi, hvor man ved Hjælp af nogle Indhug i Klippen kan klattre op; som oftest hisses man op i et Tov. Dette passer nöie med Sagnens Beskrivelse af Skufø, men derimod skal denne ikke passe godt paa selve Skufø. Efter Traditionen skal Öxnr af Sigmund være begraven paa den nu saakaldte Öxnrs Dreng, ovenpaa hvilken en Deel store løse Stene sees liggende.

Ligesom Sproget i Sagaen med utvivlsomme Mærker henviser til det tolvte Aarhundrede, saa den Tidsperiode, i hvilken Sagaen sildigst er bleven skriftlig optegnet, saaledes vidne ogsaa andre Data om, det

Digitized by Google

samme. At Snorre Sturlesön har benyttet Sagaen ved Bearbeidelsen af sit Værk Heimskringla, og deraf saa godt som ordret optaget flere Capitler, gjör det klart, at den maa have været til i hans Tid. Sagaen selv har ogsaa en Angivelse, som kan tjene til Veiledning. Det hedder nemlig (S. 211-212), at Hafgrim Sigmundsöns Sönner, Einar og Skegge, havde (da Sagaen skreves) for kort Tid siden været Sysselmænd paa Færøerne. Da Sigmund Leifsön var, efter min Udregning, født 1026, og Leif døde senest 1046, altsaa i Sigmunds tyvende Aar, hvilket muligen kan have foranlediget, at denne har tidligere giftet sig, saa maa efter sædvanlig Regnemaade dennes Sönnesönner Einar og Skegge være blevne Sysselmænd strax i Begyndelsen af det tolvte Aarhundrede, og da deres Embedstid vel neppe kan anslaaes over tredive Aar, saa følger deraf, at Sagaen maa være skreven sildigst i Midten af samme Aarhundrede. Neppe er den heller skreven meget tidligere. I Fortællingen om Sigmund Brestersöns Deeltagelse i Slaget mod Jomsvikingerne i Hjörungavaag, som i den her udgivne Recension ikke staaer i umiddelbar Sammenhæng med Færeyinga Saga, nævnes Præsten Are Frode Thorgilsön som Hjemmelsmand, og han grundede igjen sit Frasagn herom paa Hallbjörn Hale den Ældres samt paa Steingrim Thorarensöns Udsagn. Om denne sidstnævnte har jeg ingen Oplysning kunnet udfinde, men Hallbjörn Hale, der til Adskillelse fra en yngre af samme Navn og Tilnavn, som omtales i Sturlunga Saga (3, 221), kaldes den ældre, omtales i For-

Digitized by Google

tællingen om Thorleif Jarlsskjald (Fornmanna Sögur, 3. B. S. 102-103). Han var først Kvæghyrde hos Thorkel paa Thingvalle, men efterat have hørdet et Lovkvad om Thorleif Jarlsskjald blev han en udmærket Skjald, drog udenlands og bragte mange Høvdinger, af hvem han modtog Hædersbevisninger og gode Gaver, og vandt derved store Rigdomme, „og om ham gaae," saa hedder det, „mange Fortællinger baade her i Landet (Island) og udenlands, skjönt de ei ere nedskrevne her." Tillægget hinn fyrri til Hallbjörn Hale maa være tilföiet af en senere Afskriver efter Midten af det trettende Aarhundrede, da den anden Hallbjörn med dette Tilnavn var opstaaet. Rimeligvis er denne Beretning dog tidligere opskreven, men kan, da Ars citeres, ikke være stort ældre end Midten af det tolvte Aarhundrede.

Ved den Rigdom af mærkelige og Opsigt vækkende Begivenheder, som Sagaen i Almindelighed, og i Særdeleshed Sigmund Brestersöns Levnetsløb, fremstiller, maatte den naturligvis blive meget yndet som Folkelæsning, men deraf har fulgt, at flere have bearbeidet og ført den i Pennen, og der have saaledes dannet sig forskjellige Recensioner, af hvilke tvende ere opbevarede til vor Tid.

Den her fremtrædende Færeyinga Saga bestaaer af flere afsondrede, skjönt öiensynlig oprindeligvis sammenhørende Fortællinger, der, ihvorvel adskilte, dog give en sammenhængende Fremstilling af Begivenhederne. De afsondrede Dele passe temmelig godt

Digitized by Google

til hinanden, og det er at antage, at ikke meget af den oprindelige Færeyinga Saga er gaaet tabt, hvorfor jeg ogsaa har troet det passende at beholde denne omfattende Overskrift, skjönt den nu kun findes som Citat, ikke som Overskrift.

Ved nærværende Udgave ere følgende Haandskrifter benyttede:

1) Flatøbogen, Codex Flateyensis, (her benævnt F) er lagt til Grund for samtlige Stykker paa det 27de Capitel nær. Denne Oldbog, som formedelst sit omfattende Indhold, sin Störrelse og den Zirlighed, hvormed især Capitlernes Begyndelsesbogstaver ere skrevne eller rettere malede, er bleven meget bekjendt og anseet, har sit Navn af Øen Flatø i Breidefjorden paa Island, hvor den en Tid lang har været opbevaret. Derfra erholdt den Skalholtske Biskop Brynjulf Svendsen den fra Eieren Jonas Torfesen, som til Vederlag blev tilstaaet Skattefrihed for en lille Landeiendom, hvorefter Biskoppen nedsendte Bogen som Foræring til Kong Frederik den Tredie. Flatøbogen er, som en Runetegning i selve Membranen oplyser, skreven i Aarene 1387 til 1395 af de tvende Præster Jon Thordsön og Magnus Thorhallesön, af hvilke den førstnævnte har skrevet alle de her udgivne Stykker.

Denne store Oldbog indeholder, som bekjendt, foruden en Deel andre Sagaer og kortere Fortællinger, de norske Kongers, Olaf Tryggvesöns og Olaf den Helliges, Sagaer. I disse tvende ere de forskjellige Bestanddele af den oprindelige Færeyinga Saga ind-

Digitized by Google

flettede eller tilföiede, og det for det meste aldeles uforandrede, ligesom Flatøbogen i Almindelighed indeholder en Samling af ordnede Udskrifter, ikke af nye Bearbeidelser. For en tydelig Oversigts Skyld vil jeg her opregne disse forskjellige Bestanddele med Angivelse af enhver enkelt Deels Plads i Oldbogen. De ere følgende:

a) *Capp.* 1-26 *findes under Overskrift* þáttr þrándar ok Sigmundar *Col.* 59-73 *imellem Capitlerne* Ólafr konúngr skírðr *og* Bónorð Ólafs konúngs við Gyðu *(jf. Cap.* 79 *og* 80 *i Fornmanna Sögur* I, S. 147-148*).*

b) *Cap.* 27 *er taget af Olaf Tryggvesöns Saga, Membranen Nr.* 61 *i Fol. af den Arna-Magnæanske Samling (her benævnt O). Da Flatøbogen indfletter Beretningen om Sigmund Brestersöns Deeltagelse i Slaget mod Jomsvikingerne i Hjörungavaag i Beskrivelsen af selve Slaget, lod den sig ikke der godt rive ud af Sammenhængen. Derfor blev Beretningen i O foretrukken, som der (inde i Cap.* 186, 2, S. 116-117*) er sat i Forbindelse med den øvrige Beretning om Sigmund, og saaledes passer dertil, uden at nogen Forandring ved samme behøvede at foretages. Flatøbogens Beretning om denne Begivenhed, som er noget afvigende, har jeg for Fuldstændigheds Skyld tilföiet i Anmærkningen S.* 272. *Umiddelbar efter den følger i F Capitlet* Sigvaldi flýði or orrostu. *Det ældste Haandskrift af Jómsvíkinga Saga omtaler ikke Sigmunds Deeltagelse i Slaget (jf. Fornmanna Sögur,* 11te *B. S.* 140*), men Olaf Tryggvesöns Saga beretter ogsaa*

Digitized by Google

det samme kortere inde i Fortællingen om Slaget (Fornmanna Sögur, I, 178) med de indledende Ord: sumir menn segja.

c) *Cap.* 28 *findes Col.* 185, *og følger efter* Þáttr Helga Þórissonar. *Umiddelbar i samme Cap. i Codex følger, ligesom i Cap.* 187 *i Olaf Tryggvesöns Saga (Fornmanna Sögur,* 2, 118): Þat sumar kom utan af Íslandi Stefnir Þorgilsson *o. s. v., og dernæst ligesom i O, Capitlet* Þángbrandr prestr kom til Ólafs konúngs.

d) *Capp.* 29-33 *følge umiddelbar paa dette Cap. Col.* 186-189. *I Cap.* 32 *findes et Stykke om Kong Olafs Idrætter, svarende til Cap.* 206 *(Fornmanna Sögur,* 2, 169-170) *i O, hvilket Stykke her, som Færeyinga Saga uvedkommende, er udeladt. Paa Cap.* 33 *følger i F Capitlet* Ólafr konúngr hóf bónorð við Sigríði *(Cap.* 193 *i O, Fornmanna Sögur* 2, 128-129). *Begyndelsen af Cap.* 32, *som gjentager Indholdet af det foregaaende Capitels Slutning, synes at vise at nogle af disse Stykker ere udskrevne, ikke umiddelbar af den sammenhængende Færeyinga Saga, men af en ældre Codex af Olaf Tryggvesöns Saga, der, ligesom O, har kvft disse Capitler afsondrede fra hinanden Det samme skjönnes af Slutningsordene i Cap.* 33 *(Col.* 189): svâ sem segir í Færeyinga sögu, *hvorved henvises til Fortællingen i denne Saga om Sigmund Brestersöns Død; men netop den er senere (Col.* 288 *og fg.) optagen ganske omstændelig, saa den neppe kan have været udførligere i selve Sagaen.*

e) *Capp.* 34-41 *findes med Overskrift* Þáttr af

Digitized by Google

Sigmundi Brestissyni *Col.* 288-298. *Foran Cap.* 34 *staaer* Grænlendínga þáttr, *og nærmest foran, imellem denne og nærværende Stykke, et lille Capitel, som overskrives:* Hèr segir af Einari þambarskelfi, *og beretter om, at Erik Jarl gav Einar Fred efter Slaget ved Svölder og om Einars Færdigheder; samt om at Jarlerne gave ham deres Søster Bergljot Hakonsdatter tilægte. Dog efter Cap.* 41 *følger et Capitel, som overskrives:* Frá jörlunum Eiríki ok Svetni, *og dernæst* þáttr jarlanna Einars ok þorfinns.

f) *Capp.* 42-48 *med Overskrift* Færeyínga þáttr ok Ólafs konúngs *paa Col.* 437-441. *Umiddelbar foran Cap.* 42 *gaaer Capitlet* Ólafr konúngr sendi þórarin Nefjúlfsson til Íslands *(jf. Fornmanna Sögur,* 4, 174*). Efter Cap.* 48 *følger Capitlet* þórðr fekk Ísríðar móðursystur Ólafs konúngs *(jf. Fornmanna Sögur,* 4, 287*). Slutningsordene af Cap.* 47 *lede til lignende Bemærkning, som Begyndelsen af Cap.* 32, *at nemlig Jon Thordsön har udskrevet Capp.* 42-47 *af en ældre Codex af Olaf den Helliges Saga, og sluttet ligesom denne, og som Heimskríngla:* ok eru frá því stórar frásagnir, *og har først, efterat disse Ord vare nedskrevne, besluttet sig til, af Færeyínga Saga at optage disse Frasagn (Cap.* 48 *og fg.) og derfor endvidere tilföiet:* sem enn mun sagt verða.

g) *Capp.* 49-58 *under Overskrift* þáttr frá þrándi ok frændum hans *Col.* 516-520 *heelt ud. Foran Cap.* 49 *staaer Slutningscapitlet af Olaf den Helliges Saga*

Digitized by Google

Andlát Sighvats skálds og *efter Cap.* 58 *følger paa Col.* 521 Orkneyinga þáttr.

Slutningen af Sagaen, hvor Sigmund Brestersön nævnes, er öiensynlig den almindelige Slutning, som den oprindelige Færeyinga Saga har haft; og at Afskriveren af Flatøbogen har bibeholdt denne, gjör det saa meget mere klart, at han heller ikke har udeladt noget af Betydenhed af den foregaaende Fortælling. Han har skrevet ud efter en ældre Codex af Kongesagaerne, som tidligere havde optaget enkelte Stykker af Færeyinga Saga, og han har, ifølge sin udførligere Plan, efter selve Færeyinga Saga indført de øvrige, i hin ældre Codex ikke optagne, Stykker af samme paa de Steder, hvor han troede de kunde passe, og det sidste Stykke (Cap. 49-58) *først efter Olaf den Helliges Sagas Slutning.*

Ved Grundtextens Bearbeidelse er den Retskrivning fulgt, som Oldbogen selv bruger, forsaavidt den er overeensstemmende med sig selv og med de Regler, som følges almindeligst i de bedste islandske Codices, hvorfra Flatøbogen har enkelte særegne Afvigelser, af hvilke nogle her bemærkes: den bruger nemlig ofte e *for* i, *som* vilde, syner, Haleyre *for* vildi, synir, Haleyri; *ofte* æ *for* e, *som* hæim, þorstæinn *for* heim, þorsteinn; f *for* p, *som* efter *for* eptir; g *for* k, *som* mjög *for* mjök; *den angelsaxiske Form* ea, eö *for* ja, jö, *som* þorbeörn *for* þorbjörn; *og andre Særegenheder, som* umbræða *for* umræða. *Til nöiere Kundskab om denne mærkværdige*

Digitized by Google

Codex's Form og Beskaffenhed lader jeg følge i kobberstukket Facsimile et temmelig stort Stykke af Sagaens Begyndelse paa Col. 59, hvoraf tillige Oldbogens betydelig store Format skjönnes, da hver Side indeholder to saadanne Spalter. Øverst paa Siden sees Slutningen af det foregaaende Capitel om Kong Olaf Tryggvesöns Daab, der, ligesom Cap. 79 i Fornmanna Sögur 1ste B., S. 148, slutter saaledes: Þá var Ólafr konúngr hálf þrítögr at aldri, er hann var skírðr; þá voru liðnir frá holdgan vors herra Jesú Christí (níu) hundrut vetra ok fjórir tigir ok þrjú ár; þat var á tíunda ári ríkis Ottónis k. hins únga ok á fyrsta ári ok 20sta ríkis Aðalsteins Eing[la-konúngs, er fóstraði Hákon. *Ved Siden af denne Slutning staaer Overskriften* Þáttr þrándar ok Sigmundar, *skreven med rød Farve; derunder Sagaens Begyndelse:* Maðr er nefndr Grímr kamban *o. s. v. Facsimilet slutter i 2det Capitel med Ordene:* fjölmenni mikit með honum; 2 hirðmenn konúngsins eru nefndir er þar voru þá með.

Til Collationering med den til Grund lagde Oldbog har jeg benyttet følgende andre Hjælpemidler:

2) *De herhid hørende Stykker, som ere indflettede i den Recension af Kong Olaf Tryggvesöns Saga, der er udgiven i Fornmanna Sögur, nl. 2det B., S. 89-118, 120-128, 168-172 (benævnt O). Grundcodexen er her Nr. 61 i Fol., ligesom de følgende, af den Arna-Magnæanske Samling (benævnt Oa, naar den skilles fra de øvrige). Denne fortrinlige Oldbog er rimeligviis skreven i Begyndelsen af det 14de Aarhundrede. Et*

Digitized by Google

Facsimile af den er at see i Fornmanna Sögur 4de B. Den er her igjen jevnført ligesom ogsaa flere i Udgaven af Olaf Tryggvesöns Saga benyttede Codices, nl. Nr. 54 og Nr. 53 i Fol. (her benævnte Ob og Oc, forsaavidt de have forskjellige Læsemaader fra O eller Oa).

3) *Membranen Nr. 62 i Fol. (benævnt S) ogsaa af Olaf Tryggvesöns Saga, som indeholder i Slutningen en saavel fra O som fra F noget afvigende Recension. Efter* Þáttr Helga Þórissonar *er noget over en Spalte og dernæst to hele Sider ubeskrevne, hvorefter Sagaen begynder øverst paa den næste Side, den bageste paa det Blad som har den sidste af disse to blanke Sider, med Overskrift:* Hèr hefr Færeyinga þátt *og med et usædvanlig stort Begyndelsesbogstav foran første Capitel. Den lader, ligesom F, Cap. 32 følge umiddelbar paa Cap. 31, men udelader hele Fortællingen Capp. 24-41. Den er i det Hele taget mindre correct, og har stundum enkelte Ord udeglemte. Skjönt den begynder som en særskilt Fortælling, slutter den dog, ligesom F og O, med Ordene:* svâ sem segir í Færeyinga sögu, *og fortsætter derefter Olaf Tryggvesöns Saga, begyndende igjen med Capitlet om Kongens Frieri til Sigrid Storraade.*

Med Hensyn til O og S bemærkes, at Fortællingen stundum er saa afvigende i Ord og Udtryk, at det kun har været muligt at optage de vigtigste forskjellige Læsemaader, som ogsaa kan anseet for tilstrækkeligt, da O's Recension er udgiven i Fornmanna Sögur.

Med Capp. 42-47 er ligeledes Codex 61 jevn-

Digitized by Google

ført, da dette Stykke ogsaa er indført, ikke meget afvigende, i Kong Olaf den Helliges Saga (jf. Udgaven i Fornmanna Sögur, 4de B. Capp. 124, 131-132, 138, 139). Ganske enkelte Varianter ere der tagne af de andre Haandskrifter, om hvilke nærmere kan efterses Fortalen til Fornmanna Sögur 4de B. De, som der benævnes B, C, D, G, H, S, kaldes her Ob, c, d, g, h, s.

4) *Med de samme Capitler er fremdeles jevnført den med O temmelig ordret overensstemmende Bearbeidelse, eller rettere Udskrift, af dette Stykke i Snorre Sturlesöns Heimskringla i Olaf den Helliges Saga Capp. 136, 145, 152-153, (benævnt H). Her ere ogsaa et Par Varianter optagne af de i Foliantudgaven under Mærkerne B og D benyttede Haandskrifter, som her benævnes Hb og Hd.*

5) *Endelig har jeg med Capp. 49-58 jevnført den Udgave af* Þáttr af Leifi Ösurarsyni, *som B. Thorlacius har besørget efter „et meget godt Papirshaandskrift, som var erholdt fra Island," og udgivet i Fol. som academisk Höitidsskrift i Anledning af Hans Majestæts Fødselsdag den 28 Jan. 1817 (her benævnt T). Det er den selv samme Fortælling, og F og T ere i Meningen næsten altid overensstemmende, skjönt de ofte i Ord ere afvigende fra hinanden. F er ældre, som Sproget udviser, f. Ex. S. 232:* kveðr hann ills eins unna öllum frændum sínum, *F;* svarsði hann ynni ekki neins góðs *o. s. v., T; S. 234:* berr saman tal þeirra, *F;* talast þau við, *T; S. 238* tali, *F;* skröfuðu, *T; og det er neppe nogen Tvivl underkastet, at*

Digitized by Google

T, uagtet den har saa mange Ordforskjelligheder, og vel ogsaa eet og andet Udtryk, som synes sprogrigtigere, dog oprindelig nedstammer fra F gjennem flere unöiagtige Afskrifter. Dette skjönnes af flere Udtryk, f. Ex. S. 233 har F Þórhalli Þótti sá *(nemlig* kostr*)* harðr; *Afskriveren af T har rimeligviis ikke kjendt denne Ellipsis, som dog undertiden forekommer, men anseet Udtrykket for ufuldstændigt, og derfor forandret det til* Þótti Þetta hart. *S. 237 har F udeglemt Ordene* um daga; *T har, istedenfor at supplere Meningen med disse Ord, udeladt de foregaaende* en geingu heim til bæjar. *Strophen S. 257 er i T forvansket opløst i Prosa, og i T fattes mange Ord, som for en stor Deel synes at være ligefrem udeglemte. Slutningen er rimeligviis udeladt i T, fordi den ikke hører til Fortællingen om Leif Øesursön, men til den hele Færeyinga Saga i Almindelighed.*

Af Færeyinga Saga gives i den Arna-Magnæanske Samling nogle flere Haandskrifter, nl. Nrr 292, 334 *og* 592A *i* 4, *som jeg har eftersect, men fundet af saadan Beskaffenhed, at de aldeles ikke fortjente at benyttes ved Collationeringen.*

Til Oversigt over de tvende Hovedrecensioners Forskjellighed har jeg forfattet følgende tabellariske Jevnførelse, i hvilken jeg for Kortheds og Tydeligheds Skyld har betjent mig af mathematiske Sammenligningz Figurer.

Digitized by Google

Færeyinga Saga		Flatøbogen (*F*)	Fornmanna Sögur 2 B.		Codex 61 (*O*).
Cap.	Side		Cap.	Side	
1	1-2	Færøernes Bebyggelse <	177	89	*Grim Kambans Ætlinge tilföies.*
2	2-3	Om Thorbjörn og Sönner, *næsten* =	178	89-90	
2-3	4-13	Thrands Reise til Halsøre			*nævnes blot S. 90, men hele Beskrivelsen udelades.*
4	13-14	Om Hafgrim >	179	91	*Einar og Eldjærn omtales ikke.*
	14-16	Om Brester og Beiner >	—	—	*Cecilia og Thora nævnes ikke.*
5	16-17	Om Bjarne paa Svine, *næsten* =	180	92	
5-6	17-26	Anledningen til Striden mellem Skuføboerne og Hafgrim			*nævnes blot S. 92, og henvises derom til FæreyingaSaga.*
7	26-33	Bresters og Beiners Drab *næsten* =	—	92-95	
8-9	34-38	Rafn fører Sigmund og Thorer til Norge, *næsten* =	181	95-97	
10-12	38-52	Sigmunds og Thorers Ophold paa Dovrefjeld, *i Fortællingen temmelig* =	182	97-102	*dog mange Ordforskjelligheder.*
13	52-54	Frændernes Bortreise fra Ulf >	183	102	
14-16	55-64	Thorkel Barfrosts Fortælling, *en Deel* >	—	102-101	
	64-66	Frændernes Ankomst til Hakon Jarl *lidet* <	—	105	
17-21	66-96	Sigmunds Krigstoge			*anföres blot S. 105-106, men hele Fortællingen udelades.*
22	97-99	Om Færøboerne >	184	108-109	
23	99-104	Sigmunds Afreise til Færøerne >	—	107-108	*Harald Jernhaus nævnes ingensteds.*
24-26	105-128	Sigmund kommer i Besiddelse af sin Fædrenearv og foretager flere Reiser til Hakon Jarl >	185-186	109-117	
27	129-130	Sigmunds Deeltagelse i Slaget i Hjørungavaag, *taget af O > F, jf. S. 272.*			*nævnes kortelig i Beskrivelsen af Slaget 1, 178, men ikke i Jómsvikinga Saga 11, 140.*
28	130-131	Olaf Tryggvesön sender Bud efter Sigmund: =	187	117-118	
29-31	131-149	Kristendommens Indførelse paa Færøerne, *næsten* =	189-191	120-126	

Digitized by Google

Færøinga Saga		Flatøbogen.	Fornmanna Sögur 2 B.		Codex 61
Cap.	Side		Cap.	Side	
32-38	150-155	Sigmunds Besøg hos Olaf Tryggvesön =	205og 207	168-169 170-172	
3-41	155-189	Sigmunds Endeligt og Leifs Giftermaal			udelades ganske.
			Fornmanna Sögur 4 B.		
42	189-193	Olaf den Helliges Forhandlinger med Færøboerne =			
43-44	193-205	Thorolf af Dimons Mord, næsten =	121	279	Med O stemmer ogsaa Heimskringla.
44-47	205-223	Karl den Mørkes Sendelse til Færøerne og Drab =	131-132	306-312	
48	223-234	Thrands Afgjörelse, ved hvilken hans Frænder befriedes fra Landsforviisning	138-139	341-348	
49-57	234-270	Leif tager Hævn over Thrands Frænder m. fl.			udelades ganske i O og H.
58	270-272	Thrands Død, og Leifs Encherredömme paa Færøerne.			

Udgaven af Grundtexten ledsages her med tvende Oversættelser, en færøisk og en dansk. Det færøiske Sprog tiltrækker sig ved de mange nationale Minder, ved sin Lighed med det oldnordiske Stamsprog og ved sin nöie Overensstemmelse med Almuesproget i adskillige af Norges Bygdelav alt större og större Opmærksomhed; men hidtil ere kun faa prosaiske Stykker trykte i den færøiske Dialect og af altfor ubetydeligt Omfang til deraf at danne sig et nogenlunde fuldstændigt Begreb om Sproget. Vor store Sprogforsker Professor Rask, der med en saa sjelden Lærdom og Skarpsindighed har bearbeidet Sprogbygningen af flere af de gothisk-germaniske Tungemaal, har egsaa for en Deel Aar tilbage, som Tillæg

Digitized by Google

til den danske Udgave af sin islandske Sproglære, leveret en kort Udsigt over det færøiske Sprogs Bygning, til hvis Studium der i øvrigt hidtil hverken haves grammatikalske eller lexicalske Hjælpemidler udgivne. Da han erfarede, at jeg agtede at udgive den fuldstændigere Recension af Færeyinga Saga med Oversættelse, opmuntrede han mig til at lade denne Udgave ledsage ogsaa med en Oversættelse i den færøiske Dialect, som han meente vilde give et interessant Udbytte i lingvistisk Henseende. Da jeg derhos troede, at muligen flere af Færøboerne vilde glæde sig ved, paa deres eget Tungemaal at læse Fortællingerne om Fortids Tildragelser der paa Øerne, fandt jeg, at jeg burde følge dette Forslag, og henvendte mig desangaaende til Hr. Pastor J. H. Schrøter, den Gang paa Suderø, nu emeritus og boende i Thorshavn, en indfødt Færøbo, der allerede tidligere havde oversat Mathæi Evangelium paa Færøisk, og hvis Indsigter i sine Fædreneøers gamle Historie jeg ved flere Meddelelser havde den Fornøielse at kjende, og anmodede ham om at paatage sig at oversætte Færeyinga Saga paa Færøisk. Med Glæde modtog han dette Hverv, og jeg sendte ham da den bearbeidede Grundskrift, ledsaget med min temmelig ordrette danske Oversættelse. Efterat Pastor Schrøter havde fuldført den færøiske Oversættelse, paatog sig dernæst, fordi hans Haandskrift var noget utydeligt, Hr. Amtscenterist Jens Davidsen, ligeledes en indfødt Færøbo, der besjæles af stor Interesse for sit Mo-

Digitized by Google

dersmaals Studium, at reenskrive det Hele med ordnet Retskrivning, og Læseren vil med Erkjendtlighed paaskjönne, at denne Oversættelse har vundet meget i Correcthed ved ogsaa at være gaaet igjennem hans Pen. Ved et Sprog, hvortil man kun har saa faa Hjælpemidler, er naturligviis den yderste Grad af Tydelighed ved et Haandskrift af höieste Vigtighed, og paa at give det Haandskrift, hvorefter Trykningen skulde skee, denne, har Hr. Davidson anvendt saare megen Flid. Hvad der ved dette Sprog ogsaa voldte nogen Vanskelighed var, at dets Retskrivning hidtil var höist vaklende og ubestemt. For heri at bringe en Overeensstemmelse og Fasthed tilveie, raadspurgte jeg Professor Rask, og brevvexlede dernæst desangaaende med DHrr. Schröter og Davidson, og vi bleve snart enige om Bestemmelsen af samme. Jeg var kun lidet bekjendt med det færøiske Sprogs Egenheder, Professor Rask derimod betydelig mere, og han var nu saa beredvillig at tilbyde sin Hjælp ved Correcturen af det Færøiske, for at bidrage til Nöiagtighed og Regelrethed i denne vanskelige Deel af Værket. Læserne ville vel bemærke enkelte Ujævnheder i Henseende til de grammatikalske Former af Ordene; de ere heller ikke blevne ubemærkede ved Udgivelsen, men hverken Professor Rask eller Udgiveren har vovet at indbringe Eenhed i slige Ting imod det ved stor Nöiagtighed og Tydelighed udmærkede Haandskrift, for ikke at udsætte os for at gjöre et urigtigt Valg, og saaledes paatvinge Dialecten den mueligen sletteste

Digitized by Google

Form, hvor flere gives; til Exempler maae tjene S. 77 Jadlsins, *men* S. 96 Jadlins; *S.* 77 Håkun Jadls, *men S.* 80 Ajriks Kong; *S.* 72 båji, *S.* 92 bådi, *S.* 123 bäji; *S.* 91 til Nørikjis, *S.* 92 *og* 129 til Nøris, *S.* 150 til Norra. *Undertiden ligger det vaklende i Udtalen eller Skrivningen, som* S. 71 flujgja, *S.* 76 flujdja, *hvilket, efter Professor Rasks Formening, af hvem ogsaa de følgende færøiske Sprogbemærkninger ere mig meddeelte, grunder sig paa en Udtale af* g, *der ligner den engelske i* George, general, *og den italienske i* giusto, giudice, *hvilken det efter Oprindelsen af det danske bløde* gj, *og Overeensstemmelsen med Italiensk, synes ganske naturligt at betegne med* gj; *men som efter Lyden, der ligesom begynder med et* d, *og den franske Brug af* dj, *heller ikke ilde skrives* dj. *Over slige har man ikke villet tiltage sig nogen Afgjörelsesret, allermindst da ingen indfødt Lærd var her tilstede, som man kunde raadspörge om enkelte mueligen tvivlsomme Tilfælde. Paa et Par Steder er Textens Mening misforstaaet af Oversætteren, f. E.* S. 197 Høli at liggja uj, *og siden* Kvujlustäji. *Nogle Udtryk synes at indeholde Feil imod Sproget, saasom* S. 66 heji mikla Gäman, *Hunkjön for Inteth.*, S. 160 um adlan Stund, *Hank. for Hunk. Ligeledes i Gjerningsordene* S. 96 gjördi *og* S. 108 vardi, *Eental for Fleert.;* S. 80 *og* 83 fluttu *for* flujddu (*S.* 38). *Undertiden synes en Feil at ligge i Skrivemaaden, som* S. 77 ólujtla, *for liden, og* S. 83 ófåjir, *for faa, (isteden for* ovlujtla, ovfåjir, *eller kanskee* òlujtla, òfåjir?) *I det mindste er der saa-*

Digitized by Google

vel i det Oldnordiske som i det nyere Islandske saa stor Forskjel imellem oflitla *og* ólitla, offáir *og* ófáir, *at det ikke er let at begribe, hvorledes disse Former kunde forblandes eller falde sammen i det Færøiske. Dog da enhver ny Sprogarts Afvigelser fra Hovedsproget i Førstningen ere enkelte Sprogfeil, der siden vinde Fasthed og Sammenhæng, og da navnlig Islandskens Afvigelser fra den gamle danske Tunge tildeels bestaae i slige Forandringer af Kjön og andre Sprogformer, f. E.* örn *og* björn, *Hunkjön for Hank.,* þann tíð, *Hank. for Hunk., en allerede gammel Feil,* læknirar *eller sædvanlig* læknarar *for* læknar, *een Böiningsmaade for en anden,* Friðrek *for* Friðrekr, *Gjenstandsformen for Nævneformen, ja hos Digterne* stá *og* gá *for* standa *og* gánga *o. desl., saa har man heller ikke villet udmönstre noget sligt af det Færøiske paa egen Haand, men ladet sig nöie med at udgive det skjönne Haandskrift som det var.*

Til Lettelse i at benytte Udgaven har jeg bagved tilföiet et historisk Navneregister, et geographisk eller Stedregister og et antiquarisk eller Sagregister. Til Oplysning af Beretningerne om de paa Færøerne foregaaede Begivenheder troede jeg det vilde være tjenligt, at Udgaven ledsagedes med et Kort over disse Øer, med Angivelse af de i Sagaen forekommende Stedsnavne i den gamle nordiske Form. Jeg besluttede da at lade et saadant gravere. For samme bleve det efter Capitain Borns trigonometriske Opmaaling af det Kgl. Søkortarchiv 1806 *udgivne, samt det af Prof.*

Digitized by Google

Forchhammer forfattede geognostiske Kort, som er indført, tillige med et særskilt over Suderø, i det Kgl. Danske Videnskabs Selskabs naturvid. Afh. 2den D., Kbh. 1826, lagte til Grund; men da Navnene paa disse Kort ere ofte paa forskjellig Maade omformede paa Dansk, foretrak jeg at omvexle dem med de ægte færøiske Navne, hvormed Stederne endnu benævnes paa Øerne, og jeg bad derfor DHrr. Schrøter og Davidson at meddele mig en Fortegnelse i den færøiske Dialect paa alle disse Navne. Fra dem modtog jeg derefter en saadan Fortegnelse, til hvilken de endvidere havde föiet adskillige flere Navne, som ere benyttede til Kortets Fuldstændiggjörelse, saa vidt de passende kunde faae Plads paa samme. Kortet blev dernæst graveret i det under vor fortjente Oberstlieutenant Abrahamsons Direction staaende Kongelige Steentrykkeri af Premier-Lieutenant J. H. Mansa, som derpaa har anvendt megen Flid, og venter jeg, at det vil vinde Kjenderes Bifald. Efterat det var graveret, sendte jeg det i Correctur op til Færøerne, for at faae det yderligere berigtiget af de to ovenanførte og flere Færøboer, hvorved det naturligviis vandt end mere, saavel i Nöiagtighed, som i Fuldstændighed. Da jeg havde fattet den Beslutning, at ledsage Udgaven med dette Kort, underrettede jeg ogsaa Pastor Lyngbye om denne min Agt, og han var saa beredvillig at meddele mig adskillige Optegnelser fra sin Reise paa Øerne af geographisk Mærkværdighed. Ligeledes erholdt jeg fra Pastor Schrøter ved samme

Digitized by Google

Leilighed meget udførlige geographiske Oplysninger. Det er her naturligviis ikke Stedet at indføre saadanne i deres fulde Udstrækning, hvorfor jeg maa indskrænke mig til at anføre ganske enkelte Bemærkninger, der have noget Sammenhæng med Sagaens Begivenheder.

Österø. Thrands Bolig skal have været i Noragøta, hvor Bygningspladsen endnu paavises. Da Sigmund vilde føre Thrand til Olaf Tryggvesön, skete den første Stranding (see S. 147) efter Sagnet tæt østen for Eiðsvik.

Strömø. Thinget holdtes paa Thingenæs, Næsset imellem Thorshavn og Frederikshaab. Efter Sagnet vare Leif Øsursön og Gille Lagmand gaaede hen til den første Höide i Nordvest for Thorshavn, som benævnes Uppi á Vöru, d. e. oppe paa Udhikstedet, den Gang de bleve vaer, at Sigurd Thorlaksön og Følge opstege ved Landingsstedet Kojtu nordenfor Hojvik (S. 226-227). Det i Sagaen omtalte Forbjerg (höfði), paa hvilket de opstege, kaldes nu Kuurbjerg, som uden Tvivl betyder Vagtbjerget.

Sandø. Snæulfs Bolig (S. 16, 21) skal have været i Husavig. Det Sund, som omtales S. 163-166, hvor Sigmund lod Thrand undkomme, skal have været Hoddasund imellem Sandø og Trødlhöddi.

Skufø. Fra Klippen Tovrarenni siges Sigmund, Thorer og Einar at være sprungne i Havet, sikkert for at naae Store Dimons nordvestlige Kyst, hvor det ikke havde været vanskeligt for dem at komme i Land, men

Digitized by Google

Strömmen har ikke strakt til, og derfor kastet dem ved Vestfaldet ind paa Sandvig paa Sudersø, hvilket Sted nu benævnes Kvalvig.

Sudersø. Det Sted ved Kvalvig, hvor Sigmund, da han svömmede fra Shufø, tilsidst kom op (see S. 275), kaldes Mölin vi Hús; denne Strandbred bestaaer af løse, runde Sandsteen, og der opdriver megen Tang. Da Mölin er noget brat, og de løse Stene, som rulle ved Brænding, endnu gjöre Fodfæste vanskeligere, maa det ikke have været let for Sigmund at komme i Land der. Der gives her Flyvesand. Fra den bratte Udhuk Mjovanes siges Hafgrim at have holdt Udkik efter Brødrene Brester og Beiner, før at kunne træffe dem paa deres Reise til Dimon (S. 27). Hans Følge opholdt sig, efter Sagnet, imidlertid hos Bonden i Gillium, hvis Datter hans Sön Össur siden ægtede. Bondens anden Datter, som blev boende paa Gilljegaard, var Gille Lagmands Moder. End bemærkes et Sagn, som vel ikke staaer i Forbindelse med Sagaen, men dog kan fortjene ogsaa her at bevares, at ved Asdöl skal meget höit oppe i Oldtiden en dansk Konge, maaskee en saa kaldet Sokonge, ved Navn Frode, være landet efter lang Omdriven i Havet, og siden have besat Stedet med Folk og Faar, og efter ham skal Frodba, som nu udtales Froba, have sit Navn.

Endeligen tilföier jeg en chronologisk Oversigt over de vigtigste af de i Sagaen omtalte Begivenheder, som jeg har forfattet efter de i Fortællingen indeholdte Data. Ved disses Hjælp er jeg for det meste

Digitized by Google

kommen til samme Resultat, som enkelte i Margen paa Flatsbogen senere tilskrevne Aarstal, hvilke Torfæus ogsaa følger; Debes henförer, uden at angive sin Grund, Grim Kambans Nedsættelse paa Færøerne til Aar 868, og Torfæus beretter efter Flatsbogen, at det skete i Harald Haarfagers Dage. Men da Grim Kambans Sönnesön Thorolf Smjör var een af Flokes Stalbrødre, som efter almindeligt Antagende kom til Island 867, saa maa Færøernes Bebyggelse ved Grim Kamban sikkert sættes noget höiere op i Tiden. Flatsbogen siger vel, at denne Bebyggelse skete i Harald Haarfagers Dage, men de benyttede Codices af Olaf Tryggvesöns Saga have her en vigtig forskjellig Læsemaade ved Tilföielsen af Partiklen en *foran* á dögum Haralds hins hárfágra, *hvorved Angivelsen af denne Kouges Tidsalder kommer til at gaae, ikke paa Grim Kamban, men paa det følgende, at mange flygede for Kongens Herskesyge, og at nogle af disse nedsatte sig paa Færøerne. Denne Læsemaade holder jeg for den rigtigste. Den irlandske Munk Dicuil, som skrev 825, beretter i sin Bog „De mensura orbis terræ," ed. princ. besörget af C. A. Walckenaer, Paris 1828, (see det Kgl. Nordiske Oldskrift-Selskabs Hovedberetning for Aarene 1825, 1826 og 1827, S. 35-36), at Lytt til Enebolret havde alt i 100 Aar (altsaa omtrent fra 725) bragt nogle irlandske Klerke til de mange Öer i de nordlige Egne af det brittiske Hav, som man fra de nordbrittiske Öer kan naae i to Dögn, naar Vinden er gunstig. „Disse fra Verdens Skabelse ubeboede og*

Digitized by Google

ubenævnte Øer," siger han, „ere nu (825) formedelst de normanniske Searøvere forladte af Enebærne. De have stallige Faar og mange Arter Søfugle." At det er Færøerne her menes, kan neppe være nogen Tvivl underkastet, og da Sagaen beretter, at Grim Kamban var den første Nordmand, der nedsatte sig paa disse Øer, saa kunne vi vist med Føie hensætte denne Begivenhed til Aaret 825.

Vil man antage, at Sigmund Brestersön har opholdt sig i Norge i Vinteren 993-994 og deeltaget i Slaget mod Jomsvikingerne i Hjörungavaag, for hvilket der synes at være paalidelige Vidnesbyrd, da maa Brødrene Bresters og Beiners Drab hensættes til 975, som er to Aar tidligere end Schöning, men samme Aar som Flatøbogens Annaler sætte Harald Graafelds Fald. Vilde man ikke holde sig til den Beretning, men antage at det var i Vinteren 994-995 Sigmund senest ophold sig hos Jarlen, saa vil Beregningen stemme med nogle Annalers Angivelse af Harald Graafelds Dødsaar 976. Men til 977 kan Bresters og Beiners Drab efter Beretningerne ikke hensættes, thi da vilde Sigmunds Reise til Jarlen falde om Efteraaret 995, og det siges, at Sigmund opholdt sig Vinteren over hos Jarlen, hvilket ikke kunde være Tilfældet den Vinter, eftersom Jarlen i samme Aar 995 blev dræbt, og Olaf Tryggvesön allerede da udraabt til Konge. Jeg hensætter derfor Brestes og Beiners Drab til 975, og derefter bestemmes de øvrige Aarstal.

Kjøbenhavn den 6te December 1881.

C. C. RAFN.

Digitized by Google

Digitized by Google

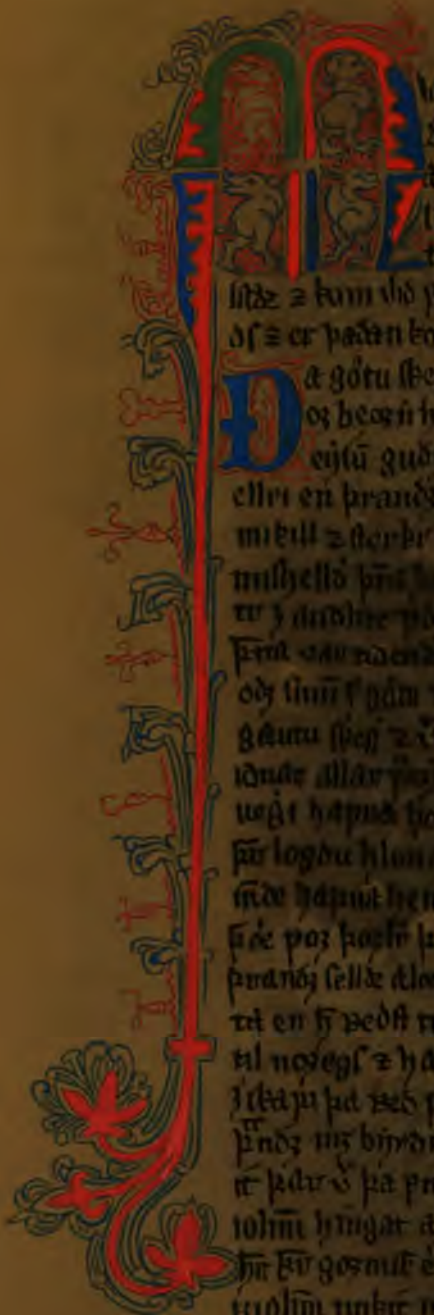

Ut fyr en þeir hafði. Hann fann á sigrinum
dögum er nepiðs synir komu hingað fyrst þeir
á dögum Haralds hins hárfagra þá flýðu þeir fyrir
ofríki hans sem fyrr var ritað. Þeir fóru
suður eftir Englandi og settust þar að
sumum stöðum. Hrollaugur hét maður
er fyrstur var jarl á Orkneyjum
eftir Sigurð hinn digra. Hann var
faðir Einars jarls hins rangláta
er lengst var jarl á Orkneyjum
og lengst réð fyrir skattlandi
sínu. Hann var mikill
maður vexti og sterkur
og hinn mesti bardagamaður
og sigursæll í orrustum
og hafði unnið mörg
lönd og eyjar
og gert sér
skattlönd.

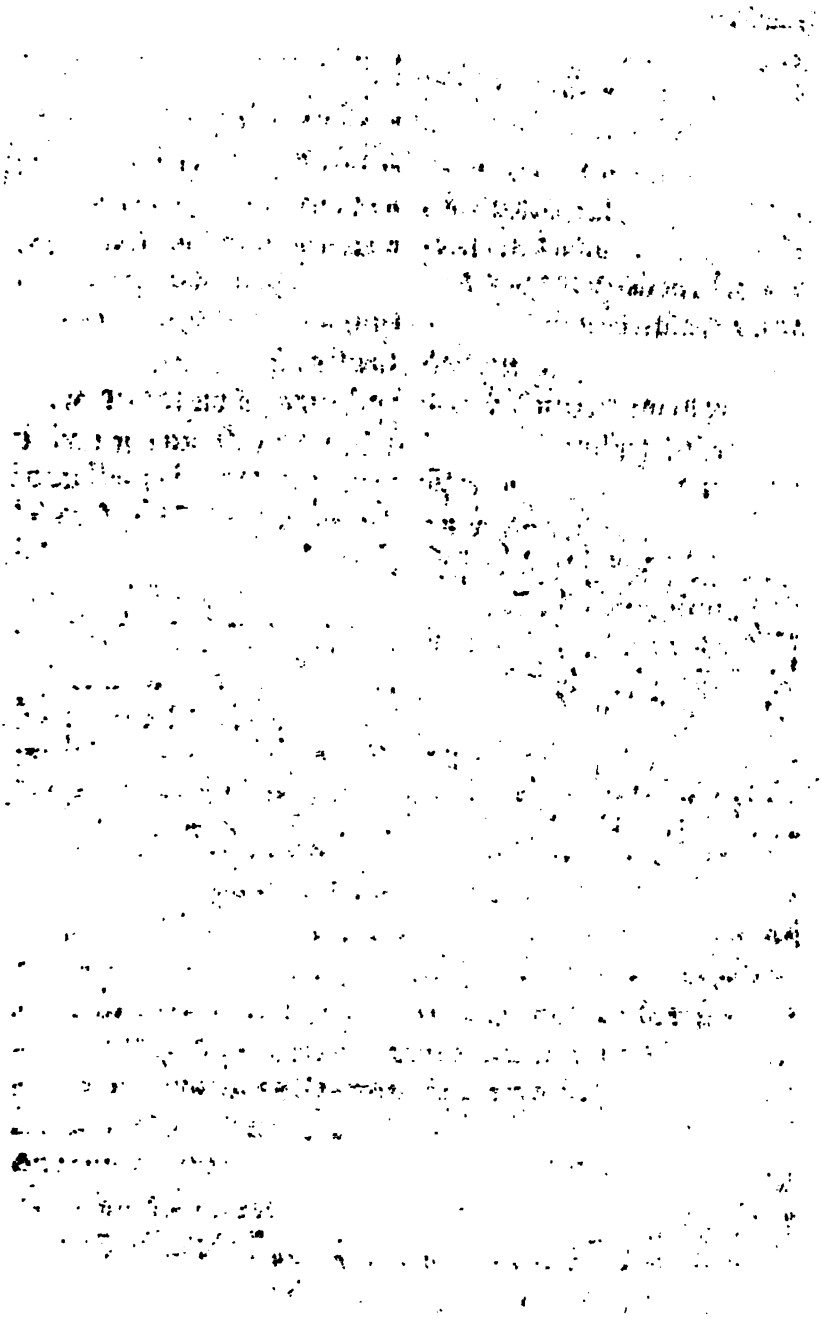

Digitized by Google

Digitized by Google

FÆREYÍNGA SAGA.

Maðr er nefndr Grímr kamban, hann bygði fyrstr[1] Færeyjar á dögum Haralds hins hárfagra; þá flýðu fyrir hans ofríki[2] fjöldi manna, settust sumir í Færeyjum, [ok bygðu þar[3], en sumir leituðu til annarra eyðilanda[4]. Auðr hin djúpauðga[5] fór til Íslands[6], ok kom við[7] Færeyjar[8], ok gipti þar Ólöfu, dóttur Þorsteins rauðs, ok er þaðan kominn

FØRINGA SAGA.

Ajn Mävur èr nevndur Grujmur Kamban, han fowr fistur at biggja Förjar, meni Häraldur hin hårfagri vär â Døvun; tâ flujddi firi Owdømi hansara mengur Mävur; summir settu se uj Förjun og bigdu här, men summir lajtavu til onnur Ojulond. Ejan hin findarrujka fowr til Ujslands, og kòm in uj Förjun, og gjifti här Owluvu, Dottir Torstajns

FÆRØBOERNES HISTORIE.

Grim Kamban hed en Mand; han bebyggede først Færøerne i Harald Haarfagers Dage. Der vare den Gang mange, som flyede for Kongens Herskesyge, af hvilke nogle nedsatte sig paa Færøerne, og toge sig der Bopæl, men nogle søgte til andre øde Lande. Aude hin Grundrige begav sig til Island, og kom da paa Veien til Færøerne, hvor hun bortgiftede

1) hann var faðir Þorsteins, er kallaðr var skrof (skrofi, *Ob,e,S.*); hann var faðir Þorólfs smjörs, föður Auðunar rotins, föður Einars, föður Eyjólfs Valgerðarsonar, föður Guðmundar hins ríka ok Einars þverælings. Móðir Einars Auðunarsonar var Helga, dóttir Helga hins magra. Dóttir þeirra Auðunar ok Helgu var Vigdís, móðir Halla ens hvíta, föður (ok, *Ob*) Orms, föður Gellis, (föður Orms, *f. t S*), föður Halla, föður Þorgeirs, föður Þorvarðar ok Ara, föður Guðmundar biskups. Svá er sagt, at Grímr kamban, *tilföier O, Formanna Sögur*, 2. *B. S.* 89; 2) ríki, *O.*. 3) *sattus i Ob.* 4) *jevnfør Heimskringla*, 1, 96, *hvor det hedder:* I þeim úfriði, er Haraldr konúngr gekk til lands í Noregi, þá fundust ok bygðust útlönd, Færeyjar ok Ísland. 5) dóttir Ketils flatnefs, *tilföier O; jfr. Landnámabók i Islendinga Sögur*, 2. *B. S.* 85 *og flg.* 6) eptir fall Þorsteins rauðs, sonar síns, *tilf. O,S.* 7) í þessari ferð til, *Ob.* 8) sem fyrr er getit., *O.*, *see Formanna Sögur*, 1 *B. S.* 247.

Digitized by Google

hinn mesti kynþáttr Færeyinga, er þeir kalla Götuskeggja, er bygðu í Austrey.

reja, og häani èr komin tan besti Kjinbarmur Føringana, sum tajr kadla Gøtuskjeggjar, og búi uj Estroj.

Þrándr fór til Danmerkr.

2. Þorbjörn hèt maðr, hann var kallaðr Götuskegg[1], hann bjó í Austrey í Færeyjum. Guðrún hèt kona hans; þau áttu tvo sonu, hèt Þorlákr hinn ellri, en Þrándr hinn yngri; þeir voru efniligir menn. Þorlákr var bæði mikill ok sterkr; Þrándr var ok með því móti, þá er hann þroskaðist; en misheldi þeirra bræðra var mikit. Þrándr var rauðr á hár ok freknóttr í andliti, greppligr[2] sýnum. Þorbjörn var auðigr maðr, ok var þá gamall, er

Tröndur fowr til Danmarkar.

2. Torbjödn ät ajn Mävur, han vär kadlavur Gøtuskjeg, han búi uj Estroj uj Förjun. Gurin ät Kona hansara; tej åttu tvajr Sinir; Todlakur ät tan eldri, og Tröndur tan ingri. Tajr vowru evnaliir Men. Todlakur vär bådi stowrur og sterkur; Tröndur vär lujkaso, tåi han vär fulvaksin; men avlaji owlujkjir Brøvir vowru. Tröndur vär rejhardur, fröknutur uj Anliti og grefliur uj Åsjown. Torbjödn vär mygvandi Mävur og vär gämal, tåi hetta barst

Thorstein Røds Datter Oløf, og fra hende nedstammer Færøboernes fornemste Slægt, som man kalder Gøteskægger, hvilke boede i Østerø.

Thrand reiser til Danmark.

2. Der var en Mand, som hed Thorbjörn, og blev kaldt Gøteskæg; han boede paa Østerø i Færøerne. Hans Kone hed Gudrun. De havde to Sönner, af hvilke den ældste hed Thorlak, og den yngste Thrand; de vare haabefulde Mænd. Thorlak var baade stor og stærk, og Thrand besad samme Egenskaber, da han voxte til; men der var ellers stor Forskjel paa disse Brødre. Thrand var rød af Haar, fregnet i Ansigtet, og barsk af Udseende. Thorbjörn var en rig Mand,

1) Götuskeggr, *Ob,c,S.* 2) *saaledes O; friör, F.*

Digitized by Google

þetta var tíðinda. Þorlákr kvændist þar í eyjunum, ok var þó heima með föður sínum í Götu. Ok bráðliga, er Þorlákr var kvæntr, andaðist Þorbjörn Götuskegg, ok var hann heygðr ok útborinn at fornum sið; þvíat þá voru heiðnar allar Færeyjar. Synir hans skiptu arfi með sèr, ok vildi hvorrtveggi hafa heimabólit[1] í Götu, þvíat þat var [hin mesta gersemi[2]. Þeir lögðu hluti á, ok hlaut þrándr. Þorlákr beiddi þránd eptir skiptit, at hann mundi hafa[3] heimabólit, en [hann lausafè meira[4], en þrándr vildi þat eigi; fór Þorlákr þá í burt, ok fèkk sèr annan til. Todlakur gjiftist här uj Ojdgjunun, men vär tow hajma kjå Fäjiri sujnun uj Gøtu; og korta Tuj ettir at Todlakur vär gjiftur, andajist Torbjödn Gøtuskjeg, og vär Hejgjur gjördur ivur honun, og so vär han útborin ettir fodnun Sìi, tuj at tå vowru adlar Förjar hajdnar. Sinir hansara skjiftu Arvin midlun sujn, og kvør äf tajm båvun vildi häva Hajmabygvi uj Gøtu, tuj tä vär Høvuskasti äf ödlun. Tajr löddu tä tå undur Lod, og Loddurin fedl Trönda til. Todlakur bej Trönda attanå Skjifti, at läta se häva Hajmabygvi, og han majra äf Lejsojra, men Tröndur vildi ikkji; Todlakur fowr tå burtur häani,

og var allerede til Alders, da dette foregik. Thorlak giftede sig der paa Øerne, og forblev dog hjemme hos sin Fader i Gøte; men kort efterat Thorlak var gift, døde Thorbjörn Geteskæg, og han blev udbaaren og höilagt efter gammel Skik, thi da vare alle Færøerne endnu hedenske. Hans Sönner skiftede Arv imellem sig; begge vilde have Hovedgaarden Gøte, thi den var den störste Herlighed; de kastede da Lod om den, og den tilfaldt Thrand. Efter Skiftet bad Thorlak Thrand, om han maatte faae Hovedgaarden, imod at Thrand fik en större Part af Løsøret; men dette vilde Thrand ikke tilstæde. Thorlak drog da bort, og tog sig en anden

1) heimalandit, *Ob,c,S.* 2) gersemi sem mest, *O.* 3) leigu, *Ob.* 4) þrándr hefði útleendur ok lausafè, þat er Þorláki hafði hlutazt, *O,S*; þvíat hann hafði tekit lausafè með konu sinni, *t. O.*

Digitized by Google

bústað þar í eyjunum. Þrándr seldi [á leigu[1] landit í Götu mörgum[2] mönnum, ok tók leigu sem mesta; en hann rèðst til skips um sumarit, ok hafði lítinn kaupeyri, ok fór til Noregs, ok hafði bæjarsetu[3] um vetrinn, ok þótti jafnan myrkr í skapi. [Þá rèð fyrir Noregi Haraldr gráfeldr[4]. Um sumarit eptir fór Þrándr með byrðingsmönnum suðr til [Danmerkr, ok kom á Haleyri[5] um sumarit. Þar var þá fjölmenni sem mest, [ok svá er sagt, at þar kemr mest fjölmenni hingat á Norðrlönd, meðan stendr markaðrinn[6]. Þa rèð

og fek sär Bygv annastäni här uj Ojdgjunun. Tröndur setti Järagödsi uj Gøtu burtur firi Laju til negvar Men, og towk so høa Laju, sum kundi fåast; og han búist til Skjips um Summari, men heji lujti vi sär at kjejpa firi, og fowr til Norra, här heji han Seti å ajnun Gäri adlan Veturin, men vär nastum ältuj trowdutur. Tå råddi firi Nøri Häraldur Gråfeld. Summari ettir fowr Tröndur sùur til Danmarkar vi ørun Kjepmonnun å Farmaskjipunuh, og kòm å Hålojri säma Summari. Här vär tå ajn stowr Mongd äf Fölkji sämankomin, og er tä sagt, at häar kjemur mesta

Bolig der paa Øerne. Thrand bortleiede Jorderne ved Gøte til forskjellige Mænd, og tog saa stor Leie deraf, som han kunde faae. Han begav sig dernæst til Søes om Sommeren, men havde kun faa Handelsvarer. Han drog til Norge, hvor han opholdt sig paa en Gaard om Vinteren, og syntes bestandig mørk i Sindet. Til den Tid regjerede Harald Graafeld over Norge. Sommeren derefter drog Thrand med Kofardifolk ned til Danmark, og kom til Halsre om Sommeren. Der var da en stor Mængde Mennesker samlede, og det berettes, at til dette Sted kommer i Markedstiden den største Forsamling af Folk, som nogensteds mødes her i de nordiske

1) at leiga, *O*, 2) sem flestum, *Ob.* 3) skemmusetu, *O.* 4) *fattes i O.* 5) til Haleyrar, *O;* til Haleyjar, *Ob.* 6) ok kaupstefna, *O. Det efterfølgende fattes i O. Istedenfor det fra:* en hann rèðst, *har S saaledes:* en hann fór með kaupmönnum austr til Noregs, ok varði þar kaupeyri sínum; síðan fór hann suðr til Haleyjar, og keyptist þar um; *det følgende udeladee i S, see Slutningen af 2. Cap.*

Digitized by Google

fyrir Danmörk Haraldr konúngr Gormsson, er kallaðr var blátönn. Haraldr konúngr var á Haleyri um sumarit, ok fjölmenni mikit með honum. Tveir hirðmenn konúngsins eru nefndir, er þar voru þá með honum, hèt annar Sigurðr, en annar Hárekr; þessir bræðr gengu um kaupstaðinn jafnan, ok vildu kaupa sèr gullhríng þann, er beztan feingi þeir ok mestan. Þeir kvomu í eina búð, þar er harðla vel var umbúizt; þar sat maðr fyrir, ok fagnaði þeim vel, ok spurði, hvat þeir vildi kaupa. Þeir sögðust vilja kaupa gullhríng mikinn ok góðan. Hann kvað ok gott val mundu á vera. Þeir spyrja hann at nafni, en hann nefndist

Manfjöldin hèr å Nordlondun, meni Markajurin stendur. Tå råddi firi Dänumörk Häraldur Kongur Gormssòn, sum vär kadlavur Blåton. Häraldur Kongur vär å Hålojri um Summari, og hajlur Howpur filgdist vi honun. Tvajr Hofmen Kongjins eru nevndir, sum tå vowru vi honun här, annar ät Sjúrur, og annar Hårekur; hesir Brøvir gingu tujun um Kjejpstäji, og vildu kjejpa tan besta og stösta Gudlring, sum vär at fåa. Tajr komu in uj ajna Bú, sum vär útgjörd på tä besta, härinni sät ajn Mävur, han towk hlujdlia mowti tajmun, og spurdi kvät tajr vildu kjejpa. Tajr söddu se vilja kjejpa ajn Gudlring bådi stowran og gowan; han sväraji at her vär got at

Lande. Over Danmark regjerede paa den Tid Kong Harald Gormsön med Tilnavn Blaatand. Kong Harald var paa Haløre om Sommeren, ledsaget af et stort Følge. Af Kongens Hofsinder nævnes to, Brødrene Sigurd og Harek. Disse gik uafbrudt omkring paa Markedet, i den Hensigt at kjøbe den fortrinligste og største Guldring de kunde faae. De kom omsider hen i en meget vel indrettet Bod, hvor der sad en Mand, som tog vel imod dem, og spurgte, hvad de önskede at kjøbe. De svarede, at de önskede sig en stor og god Guldring, hvorpaa han sagde, at der var en god Deel at vælge iblandt. De spurgte ham nu om Navn, og han kaldte sig

Digitized by Google

Hólmgeir auðgi; brýtr hann nú upp gersimar sínar, ok sýnir þeim einn digran gullhríng, ok var þat gersimi sem mest, ok mat svá dýrt, at þeir þóttust eigi sjá, hvort þeir munu allt þat silfr fá, er hann mælti fyrir, þegar í stað, ok beiddu hann fresta til morgins, en hann játtaði því. Nú gengu þeir í burt við svábúit; ok leið af sú nótt. En um morguninn gengr Sigurðr í brott or búðinni, en Hárekr var eptir; ok litlu síðar kemr Sigurðr utan at tjaldskörum, ok mælti: Hárekr frændi! sagði hann, seldu mèr sjóðinn skjótt, þann er silfrit er í, þat er vèr ætlöðum til hríngskaupsins, þvíat nú er samit kaupit, en velja úr. Tajr spirja han um Navn sujt, han nevndi se Holmgjèr rujka, han brujtur nú up Gudlgójmslir sujnar, og sujnir tajm ajn tjúkan Gudlring, sum vär tan kostuliasti, og helt han so dujran, at tajr toktust ikkji vita, kvört tajr mundu fåa alt tä Silvur, sum han seji se vilja häva straks på Stäji, og bowu han buja til Morgjins, og han jåttaji tuj. Nú genga tajr burt vi hesi Afgjèr, og laj so tan Nottin äf. Um Morgunin gengur Sjúrur burt úr Búini, og Hårekur vär inni ettir, og kort ettir tä kjemur Sjúrur utan äd Teltaskørunun, og ropti: „Hårekur Browur!" seji han: „flujdja mär skjöt Pungjin, sum Silvuri er uj, sum vìt atlavu til Ringakjejpi, tuj

Holmgeir hin Rige. Han fremtog nu sine Juveler, og viste dem en tyk Guldring, som var en meget stor Kostbarhed; men han satte saa höi en Priis paa den, at de syntes ingen Udveie at see til, strax paa Stedet at faae tilveiebragt saa meget Sølv, som han forlangte, og bad ham derfor at holde den dem tilgode til næste Dag, hvilket han ogsaa lovede. Med saa forrettet Sag gik de nu bort, og denne Nat forløb. Om Morgenen gik Sigurd bort fra Teltet, men Harek blev tilbage. Kort efter kom Sigurd udenfor til Teltskjødet, og talte saa: „Min Frænde Harek!" sagde han, „ræk mig hurtig den Pung med Sølvet, som vi bestemte til at kjøbe Ringen for, thi

Digitized by Google

þú bíð hèr meðan, ok gæt hèr búðarinnar! Nú fær hann honum silfrit út í gegnum tjaldskarirnar.

Ráðagjörð þrándar.

3. Nú litlu síðar kemr Sigurðr í búðina til bróður síns, ok mælti: tak þú nú silfrit, nú er samit kaupit. Hann svarar: ek fèkk þèr silfrit fyrir skömmu. Nei, segir Sigurðr, ek hefi ekki á því tekit. Nú þræta þeir um þetta. Eptir þat segja þeir konúngi til; konúngr skilr nú, ek aðrir menn, at þeir eru stolnir fènu. Nú leggr konúngr farbann, svâ at engi skip skulu sigla burt svâ búit. Þetta þótti mörgum manni vanhagr mikill, sem nú er Kjejpi gingji säman; men buja tú hèr meni, og ansa ettir Búini". Nú fär han honun Silvuri út igjögnun Skäri å Teltini.

Råagjèr Trönda.

3. Ajna lujtla Stund ettir tä kjemur Sjúrur in uj Búina til Browur sujn, og seji: „Täk tú nú Silvuri, nú er Kjejpi gingji säman." Han svärar: „E fek tär Silvuri ijåni." „Naj", slir Sjúrur: „è hävi ikkji tikji vi tuj." Nú trätast tajr um hetta. Ettir tä sia tajr Kongji frå; Konguria og ärir Men halda tä vera ejvita, at Peningurin er stolin frå tajm. Nú gjèr Kongur Forbo, so at ongji Skjip skuldu sigla burtur, meni so vär stadt. Hetta tokti mengun Manni owhent, at liggja so här framum

nu er Kjøbet sluttet, men bi du her imedens, og pas Boden!" han gav ham nu Sølvet ud igjennem Teltskjødet.

Thrands Raadgivning.

3. Kort derefter kom Sigurd i Teltet til sin Broder, og sagde: „Kom nu med Sølvet, nu er Kjøbet sluttet." „For et Øieblik siden gav jeg dig det jo," svarede han. „Nei," sagde Sigurd, „jeg har ikke taget imod det." Nu trættedes de herom, og sagde det derefter til Kongen. Han saavelsom andre indsaae nu, at Pengene vare dem frastjaalne. Nu gjorde Kongen Forbud imod Bortreise, saa at intet Skib maatte seile bort, förend Sagen havde opklaret sig. Dette fandt mange at

Digitized by Google

var, at sitja um þat fram, er markaðrinn stóð. Þa áttu Norðmenn stefnu sín á milli um ráðagjörðir. Þrándr var á þeirri stefnu, ok mælti svá: hèr eru menn mjök ráðlausir. Þeir spyrja hann: kantu hèr ráð til? Svá er víst, segir hann. Lát fram þá þína ráðagjörð! sögðu þeir. Eigi mun þat kauplaust, segir hann. Þeir spyrja, hvat er hann mælir til. Hann svarar: hverr yðar skal fá mèr eyri silfrs, segir hann. Þeir kvoðu þat mikit; en þat varð kaup þeirra, at hverr maðr fèkk honum hálfan eyri þá í hönd, en annan hálfan eyri, ef þetta yrði framgeingt. Ok hinn næsta dag eptir átti konúngr þíng, ok talaði svá,

tä, uj Markajurin stow. Tâ hildu Normenninir Stevnu sajnamidlun um kvä Rå nú vowru til at täka. Tröndur vär vi å tajri Stevnu, og seji so: „Hèr eru Men väl so rådlejsir." Tajr spirja han: „Vajtstú tå näka Rå?" „Vujst vajt è," siir han. „Kom tå fram vi tujnun Råvun!" söddu tajr. „Ikkje man e gjera tä firi onkji," siir han. Tajr spirja, kvät han vil häva firi. Han svärar: „Kvør äf tikun skäl fåa mär ajt Seksskjinsstikkji uj Silvuri," siir han. Tajr hildu tä vera väl negv, men tow gingu tajr undir, at kvør Mävur fek honun tå ajt Trujskjinsstikkji uj Hondina, og anna skuldi han fåa um hetta gèk väl äf. Nasta Däjin ettir setti Kongur Ting,

være en stor Ulempe, som det ogsaa var, at tøve der, efterat Markedet var forbi. Nordmændene holdt da et Stævne imellem sig til Raadslagning. Der var Thrand tilstede, og talte saa: „Her ere Folk meget raadløse," sagde han. „Veed du da noget Raad?" spurgte de ham. „Det veed jeg sikkert," svarede han. „Kom da frem med dit Raad!" vedbleve de. „Ei vil jeg det omsonst," svarede han. De spurgte, hvad han da forlangte. Han svarede: „Enhver af eder skal give mig en Øre Sølv." De sagde, at det var meget, men imidlertid blev det deres Akkord, at enhver overgav ham strax paa Haanden en halv Øre, og lovede en anden halv Øre, hvis hans Forslag

Digitized by Google

at menn skyldu aldri þaðan lausir, meðan eigi yrði víst um töku þessa. Þá tekr til orða einn ungr maðr, vaxit hár af kolli, raudr á hárslit ok freknóttr, ok heldr grepplegr í ásjónu, ok mælti svá: hèr eru menn heldr ráðlausir mjök, segir hann. Ráðgiafar konúngsins spyrja, hvert ráð hann sæi til. Hann svarar: þat er mitt ráð, at hverr maðr, sá er hèr er kominn, leggi fram sjálfr slíkt, sem konúngr kveðr á, ok er þat fè kemr saman í einn stað, þá bæti þeim, er fyrir skaðanum er orðinn; en konúngr hafi þat sèr til sæmdar, er af fram geingr; veit ek at hann mun

og tälajt so, at aldri skuldi näkar Mävur vera lejsur häani, firin näka vist kom up um henda Stuldur. Tå tekur til Orar ajn ungur Mävur, sum heji Hâri vaksi oman úr Kodli, og rejur äf Hârliti, fröknutur, og heldir grefliur ui Asjowa, og tälajt so: „Väl so rådlejsur er hèr kvær Mävur," siir han. Rågjevara Kongjins spirja, kvät Rå han kundi leggja. Han svârat; „Tä èr mujt Rå, at kvær Mävur, sum hiar èr komin, leggji fram so mikji Silvur, sum Kongur leggur å, og tåi ödl tan Mongdin èr komin säman, bæti tå tajmun, sum vowru firi Skäanun, men Konguf hävi sär tä til Sæmdar sum äflojp ur; og vajt e tä, at han vil

fik önskelig Fremgang. Den paafølgende Dag holdt Kongen Ting, og tilkjendegav da sin Bestemmelse, at aldrig skulde nogen slippe bort derfra, saalænge der ikke kom sikker Oplysning om dette Tyveri. Da traadte frem en ung Mand, med sidt voxet Hovedhaar og rødhaaret, fregnet og meget barsk i Ansigtet; han tog til Orde, og talte saa: „Her ere Folk meget raadløse," sagde han. Kongens Raadgivere spurgte, hvad Raad han da havde udfundet. „Det er mit Raad," svarede han, „at enhver, som er kommen her, skal lægge saa meget Sølv frem, som Kongen forlanger, og naar disse Penge ere samlede paa eet Sted, da skal man bøde ham Skaden, som har lidt den, men Kongen beholde det øvrige som en Hæderskjenk,

vel fyrir sjá því, er hann hlýtr; en menn liggi hèr eigi veðrfastir, múgr manns sem hèr er samankomit, til svá mikils vanhags. Hèr var skjótt undir tekit af alþýðu, ok sögðust gjarna vilja fè fram leggja konúngi til sæmdar, heldr en sitja þar sèr í vanhag; ok þetta var ráðs tekit; ok var þessu fè samankomit. Var þat of fjár. Ok þegar eptir þetta sigldi í brottu mikill fjöldi skipa. Konúngr átti þá þíng, ok var þá litit á hit mikla fè, ok var þá bræðrum bættr skaði sinn af þessu fè. Þá talaði konúngr um við menn sína, hvat af skyldi gjöra þessu hinu mikla fè. Þá tekr til orða einn

sujdgja väl firi taj, sum honun lutast, og Fölk liggja ikkji hèr vevurföst, so mikjil Mannamygva sum hèr èr sämankomin, sär til stowran Vansa. Här vär skjöt tikji undir äf adlari Mongdini, toj söddu se gjarna vilja leggja Peningar fram, Kongji til Sæmdar, heldrin at liggja här sär til Vansa, og hetta vär funni firi got, og Peningurin sämanborin, so tä vär aja hajlur Howpur äf Pengun, og ettir tä sigldi ajn hajl Mongd äf Skjipun burtur häani. Kongurin heldur nú Ting, og vär tå hugt äd hesun negvu Peningun, og Brøvirnir fingu Skään attirböttan äf somu Peningun. Tå tälaji Kongur um tä vi Men sujna, kväti gjerast

det veed jeg, at han vil anvende sin Deel vel; og Folk behøve da ikke at ligge her, som om de vare fastmurede, sig til stor Skade, saa stor en Mængde Mennesker som her er kommen sammen. Dette Forslag vandt strax almindeligt Bifald, og Skibsførerne sagde at de heller vilde give Penge og Kongen en Æresskjenk, end tøve der sig til stor Skade. Man tog da denne Beslutning, Pengene bleve samlede, og det udgjørde en betydelig Sum. Strax efter dette seilede en stor Deel af Skibene bort. Kongen holdt da igjen Thing, og man tog den betydelige Mængde Penge i Öiesyn. Af samme blev nu først Brødrene deres Skade godtgjort; dernæst talte Kongen med sine Mænd om, hvad man skulde gjöre af denne store Rig-

Digitized by Google

maðr, ok mælti: herra minn! sagði hann, hvers þikir yðr sá verðr, er þetta ráð gaf til? segir hann. Þeir sjá nú, at sjá hinn úngi maðr hafði þetta ráð til gefit, er þá var þar fyrir konúngi. Þá mælti Haraldr konúngr: þessu fè skal öllu skipta í helmínga; skulu mínir menn hafa helmíng annan, en þá skal enn skipta öðrum helmíngi í tvâ staði, ok skal þessi úngi maðr hafa annan hlut þessa helmíngs, en ek skal enn sjá fyrir öðrum. Þrándr þakkaði þetta konúnginum með fögrum orðum ok blíðum; varð þat svâ mikit ofa fè, er Þrándr hlaut, at trautt kom markatali á. Sigldi Haraldr konúngr í brott, ok

skuldi äf hesi Pengamongd. Tå tekur ajn Mävur til Orar, og seji: „Harri mujn, siir han: „kvät tikjist Tiun han verdan at fåa, sum hetta Råji gäv?" siir han. Tajr sujdgja nú, at hin ungji Mävurin, sum tå stow här firi Kongjinun, heji gjivi hetta Råji. Tå mælti Häraldur Kongur: Adlir hesir Peninganir skulu skjiftast uj Hælvt; mujnir Men skulu häva ära Hælvtina, men onnur Hælvtin skäl fära uj tvej, og hesin ungji Mävurin häva annan Partin, men è skäl sujdgja til firi ørun." Tröndur takkaji Kongji firi hetta vi favrun Orun og blujun, og vär tä ajn so stowr Pengarygva, sum Trönda lutajist, at knapt fekst Markatäl å. Häraldur Kongur sigldi tå häani, og

dom. Da tog en Mand til Orde, og sagde: „Hvad tykkes eder den fortjener, som gav dette Raad." De saae da, at det var den samme unge Mand, der nu stod for Kongen, som havde givet dette Raad. Da sagde Kong Harald; „Alt dette Gods skal skiftes i to lige Dele, den ene Halvdeel skulle mine Mænd have, og den anden Halvdeel skal dernæst atter skiftes i to Dele, og skal denne unge Mand have den ene Deel af denne Hælfte, men den anden Deel vil jeg sørge for. Thrand takkede Kongen herfor med fagre og blide Ord, og det var saa overordentlig stor Rigdom, der tilfaldt Thrand, at man vanskelig kunde udregne Marketallet. Kong Harald seilede bort,

Digitized by Google

allr sá mannamúgr, er þar hafði verit. Þrándr fór til Noregs með kaupmönnum þeim hinum norrænum, er hann hafði þángat meðfarit[1], ok [greiddu þeir honum þat fè, er hann hafði mælt[2]; ok keypti hann sèr þar einn byrðíng [mikinn ok góðan, leggr þar á hit mikla fè, er hann hafði feingit í þessi ferð[3]; heldr nú þessu skipi til Færeyja; [kemr þar með heilu ok höldnu öllu fè sínu[4], ok setr nú bú saman í Götu [um vorit[5], ok skortir nú eigi fè. Þrándr var mikill maðr vexti, rauðr á hár, ok rauðskeggjaðr, freknóttr, greppligr í ásjónu, myrkr í skapi, slægr

ödl tän Mongdin uj här heji veri. Tröndur fowr til Norra vi tajm norsku Kjejpmonnunun, sum han heji veri häar uj Ferini vi, og tajr betälavu honun tej Trujskjinsstikkji, sum han åtti ettir, og här kjepti han sär ajt stowrt og got Farmaskjip, läar häruj alt tä negva Gödsi, sum han heji fingji uj hesari Fèr, heldur nú til Förjar vi Skjipinun, og kjemur häar vi ödlun Gödsi sujnun hajlun og holdnun; og Våri ettir rajsir han Bygv uj Gøtu, og trujtur honun nú ikkji Fä. Tröndur vär høvur Mävur äf Vöxtri, heji rejt Hår, og vär rejskjeggjavur, fröknutur og grefliur uj Åsjown, mirkur

og ligesaa gjorde hele den Mængde Folk, som havde været der. Thrand drog til Norge med de norske Kjøbmænd, med hvilke han var dragen did, og de betalte ham de Penge, som han havde betinget sig. Han kjøbte sig der et stort og godt Lastskib, hvilket han ladede med den betydelige Mængde Gods, som han havde faaet paa denne Reise. Med dette Skib styrede han nu til Færøerne, og kom der med alt sit Gods i god Behold; han gjorde om Vaaren sin Bopæl i Gøte i Stand, og fattedes nu ikke Rigdom. Thrand var en stor Mand af Vext, rød af Haar og rødskægget, fregnet og barsk i

1) *Thrands Adfærd paa Hallöre berettes i O,S kortelig saaledes:* fökk þrándr þar of lausa fjár af engu efni utan svikum sínum ok undirhyggju, fór hann þaðan til Noregs. 2) greiddi þrándr fè þat, sem eptir stóð ótæpt. *Afskriften* 334 *i* 4to. 3) um sumarit, *Os:det fra* [*f. i S.* 4) *f. i O,S.* 5) *f. i O,S.*

Digitized by Google

ok ráðugr til allra vèla, údæll ok illgjarn[1] við alþýðu, blíðmæltr[2] við hina meiri menn, en hugði jafnan flátt.

Faddr Sigmundr Brestisson ok þórir.

4. Hafgrímr hèt maðr, hann bjó í Suðrey[3] í Færeyjum; hann var ríkr maðr ok harðfengr, auðigr at fè. Guðríðr hèt kona hans, ok var Sæmúlfs dóttir[4]. Hafgrímr var höfðíngi yfir helmíng eyjanna[5], ok hèlt þeim helmíngi í lèn af Haraldi konúngi gráfeld, er þá rèð fyrir Noregi. Hafgrímr var ákafamaðr mikill í skaplyndi, ok ekki kallaðr vitr maðr.

uj Sinnalä, slajskur og snifundiur uj ödlun, skolkasniun, owdajldur og majnskur vi Almúina, blujdmaltur vi sujna Ivurmen, men hugsaji oftast um Svìk.

Sigmundur Brestirson og Tourur fœast.

4. Hafgrimur ät ajn Mävur, han búi uj Suroj uj Förjun; han vär mektiur Mävur, men hardvunnin, og färujkut. Gudrid ät Kona hansara, og vär Dottir Snæulfs. Hafgrimur vär Höfdingji ivur Helmingji äf Ojdgjunun, og heji tan Helming uj Lèn äf Häreldi Kongji Gråfeldi, sum tå råddi firi Nørikji. Hafgrimur vär egvelia snarsintur ok ikkji sägdur at vera vitavur Mävur. Hajma-

Ansigtet, mörk i Sind, snu og forfaren til alle Rænker, uomgængelig og ond imod Folk, sødtalende med sine Overmænd, men stedse svigefuld i Hjertet.

Sigmund Brestersön og Thorer fødes.

4. Hafgrim hed en Mand; han boede paa Suderø i Færøerne; han var en mægtig Mand, og hærdfør, og rig paa Gods. Gudrid hed hans Kone, og var en Datter af Snæulf. Hafgrim var Høvding over Hælften af Øerne, og havde denne Hælfte i Lehn af Kong Harald Graafeld, som den Gang herskede over Norge. Hafgrim var meget heftig af Sind, men var ikke i Anseelse for at være meget klogtig. Han havde

1) ágjarn, *Os.* 2) talaði fagrt, *O,S.* 3) Syðrey. *Bestandig Ob,c.* 4) Snjólfsdóttir, *Os.* 5) hálfar Færeyjar, *O,S.*

Digitized by Google

[Einar hèt heimamaðr hans, ok var kallaðr suðreyingr; annar maðr hèt Eldjárn kambhöttr, er þar var enn með Hafgrími; hann var margorðr ok illorðr, heimskr ok illgjarn, dáðlaus ok tilleitinn, lyginn ok rógsamr [1]. Bræðr tveir eru nefndir til sögunnar, ok bjuggu í Skúfey [2], hèt annar Brestir, en annar Beinir; þeir voru Sigmundar synir. Sigmundr, faðir þeirra, ok Þórbjörn Götuskeggr, faðir þrándar, voru bræðr. Þeir Brestir ok Beinir voru ágætir [3] menn; ok voru höfðingjar yfir [helmingi eyjanna [4], ok hèldu þann í lèn af Hákoni jarli Sigurðarsyni, [er þá hafði víki nokkut inn í þrándheimi [5],

mävur hansara ät Ajnar, og vär kadlavur Suringur; ajn annar Mävur vär en kjå Hafgrimi, sum ät Eldjadn Kambhöttur, han vär ordførur og idloravur, hålvbujttur og majnskur, owlajkliur og rajdingasämur, lignagtiur og baktäliskur. Tvajr Brøvir eru nú nevndir uj Søvuni, sum búvu uj Skúoj, annar ät Brestar, og annar Bajni; tajr vowru sinir Sigmunds. Fäjir tajrra, Sigmundur, og Torbjödn Gøtuskjeggur, Fäjir Trönda, vowru Brøvir. Brestar og Bajni vowru vidgjitir men, og vowru Høvdingar ivur ajnun Helmingji äf Ojdgjunun, og höddu han uj Lèn äf Håkun Jadli Sjúrasoni, sum tå heji näka at råa ivur inni uj Thröndhajmi, og båjir

en Mand hos sig, som hed Einar, med Tilnavn Suderøing; fremdeles var der hos Hafgrim en anden Mand, ved Navn Eldjarn Kambhætt eller Kamhat; denne var tosset og ondskabsfuld, lad og fremfusende, sladderagtig og uforskammet i Munden, løgnagtig og bagtalersk. I Sagaen nævnes to Brødre, som boede paa Skufø, den ene hed Brester, og den anden Beiner; de vare Sönner af Sigmund, som var en Broder til Thrands Fader Thorbjörn Gøteskæg. Brester og Beiner vare berömmelige Mænd, og vare Høvdinger over Hælften af Øerne, hvilken de havde i Lehn af Jarlen Hakon Sigurdsön, som den Gang havde

1) *f. i O,S.* 2) *sael. O*, Suðrey, *F.* 3) auðigir, *O,S.* 4) hálfum eyjunum til móts við Hafgrím, *t, O.* 5) *f. i O.*

Digitized by Google

ok voru þeir Brestir hirðmenn Hákonar jarls, ok [hinir kærstu[1] vinir. Brestir var allra manna mestr ok sterkastr, ok hverjum manni betr vígr, er þá var yfir[2] eyjunum; hann var sjáligr[3] maðr, fimr við alla leika. Beinir var ok líkr bróður sínum [um marga hluti[4], ok komst þó eigi til jafns við hann. Fátt var[5] með þeim þrándi, þó at frændsemi væri mikil. Eigi voru þeir kvongaðir bræðr; friðlur áttu þeir; Cecilía hèt friðla Brestis, en hin hèt Þóra, er fylgði Beini. Sigmundr hèt son Brestis, ok var snemma mannvænligr; Þórir hèt son Beinis, ok var tveim vetrum ellri enn Sigmundr. [Annat bú áttu

tajr vowru Hofmen Håkun Jadls, og hansara kärastu Vinir. Brestar ivurgjek adla Men bäji uj Stöd og Stirkji; og vär fräari Krujgsmävur in hvørajn, uj tå heji at sia ivur Ojdgjunun; han vär åsjownliur Mävur, fimur uj ödlun Lajkun. Bajni vär ajsini lujkur Browuri sujaun uj mongun Lutun, tow vär han ikkji javnur vi han. Kalligt vär midlun tajrra og Trönda, towat tajr vowru närskjildir. Ikkji vowru tajr Brøvir gjiftir; Fridlur höddu tajr, Sissal ät Fridla Brestars, og hin sum filgdi Bajna, ät Towra. Sonur Brestars ät Sigmundur, han sujntist skjöt at vera mansliur. Towrur ät Sonur Baina, og vär tvej År eldri in Sigmundur.

Herredömme inde i Trondhjem; de vare Hakon Jarls Hofsinder og kjæreste Venner. Brester overgik alle i Störrelse og Styrke, og var stridbarere end enhver anden, som den Gang havde noget Herredömme paa Øerne; han var af et anseeligt Udvortes, og behændig til alle Lege. Beiner lignede sin Broder i mange Henseender, men kunde dog ikke maale sig med ham. Mellem disse Brødre og Thrand var der ingen god Forstaaelse, skjönt de vare hinanden saa nær beslægtede. Brødrene vare ugifte, men havde Friller; Cecilia hed Bresters Frille, og Thora Beiners. Brester havde en Sön, ved Navn Sigmund, der tidlig var haabefuld. Ogsaa Beiner havde en

1) kærir, O.S. 2) í, O. 3) friðr maðr sýnum, O. 4) sj. t 06. 5) jafnan, t. O.

Digitized by Google

þeir bræðr í Dímun, ok var þat minna búit[1]. Synir þeirra bræðra voru þá úngir mjök, er þetta var. Snæúlfr, mágr Hafgríms, bjó í Sandey[2], ok var suðreyskr maðr at ætt, ok flýði or Suðreyjum fyrir víga sakir ok úðæðar, ok til Færeyja[3]; hann hafði verit í víkingu hinn fyrra hluta ævi sinnar, hann var þá[4] enn úðæll ok harðr viðreignar[5].

Ajt annt Bygv áttu Brøvirnir uj Dujmun, tow vär tä Bygvi minni. Sinir tajrra vowru avdaji unigjir tä Tujina. Snæúlfur Verfäjir Hafgrims búi uj Sandoj, han vär slægtavur úr Súdrojdgjunum, og flujddi häani firi Mannadråp og ära Owdæjlðir, til Förjar; hann heji veri uj Sjowrøvaraläji tan firra Partin äf Ävi sujnari; men vär tow en lujka owdæjldur og hardvunnin.

Áverkar í Færeyjum.

5. Bjarni hèt maðr, er bjó í Svíney, ok var kallaðr Svíneyjar-Bjarni, hann var einn

Skäa Adburir uj Förjun.

5. Bjadni ät ajn Mävur, sum búi uj Svujnoj, og vär kadlavur Svujnia-Bjadni, han vär ajn äfhildin Böndi og fe-

Sön, som hed Thorer, og var to Aar ældre end Sigmund. Disse Börn vare meget unge, da dette, som her skal fortælles, foregik. Foruden den Gaard, hvor de boede, havde Brødrene paa Dimon en anden mindre Gaard. Paa Sandø boede Hafgrims Svoger Snæulf, som af Æt var en syderøisk Mand, og var flygtet fra Syderøerne formedelst Drab og Udædiskhed, og til Færøerne. Han havde været paa Vikingetoge i sine unge Dage, og han var endnu ond og haard at have med at bestille.

Overlast paa Færøerne.

5. Paa Svinø boede en Mand, han hed Bjarnø, og blev kaldt Svinø-Bjarne; han var en god Bonde, og havde meget

1) þeir bræðr voru allar stundir vel sáttir ok samþykkir sín í milli, ok bjöggu báðir samt í Skúfey, sem áðr er sagt; annat hð átti þeir í *Dímun* enni meiri, en höfðu fénað sinn, naut ok sauði, í hinni minni Dímun, þíat sú ey var ekki bygð. *O.* 2) *jfr. O.* 179 *Cap.* 3) Færeyjar, *F.* 4) að aldri, *t.O.* 5) *Fortællingen i Capitlet er meget kortere i S.*

Digitized by Google

gildr bóndi, ok hafði mikit fè[1], undirhyggjumaðr mikill[2]; hann var móðurbróðir þrándar or Götu. [Þíngstöð þeirra Færeyínga var í Straumsey, ok þar er höfn sú[3], er þeir kalla Þórshöfn[4]. Hafgrímr, er bjó í Suðrey, á þeim bæ er heitir at Hofi, hann var blótmaðr mikill[5], [þvíat þá voru heiðnar allar Færeyjar[6]. Þat var eitt haust at Hafgríms bónda í Suðrey, at þeir sátu við sviðelda, Einar suðreyíngr ok Eldjárn kambhöttr; þeir fóru í mannjöfnuð, fylgði Einar þeim frændum sínum Bresti ok Beini, en Eldjárn fylgði Hafgrími, ok kallaði Hafgrím framar. Þessu kom rujkur, men ajn mikji undirfundiur Mävur; han vär Mowurbrowir Trönda uj Gøtu. Tingstäji kjå Føringunun vär uj Strejmoj, og här èr tan Havnin, sum tajr kadla Tórshavn. Hafgrimur, sum búi uj Suroj, uj tan Bujlingjinun sum ajtir uj Howi, han vär frekur Blowtmävur, tujat tå vowru adlar Förjar hajdnar. Tä vär ajna Fèr um Hesti, at Ajnar Suringur og Eldjadn Kambhöttur sowtu vi Svidnar-Eldin kjå Hafgrimi Bönda uj Suroj; tajr fowru tå at javna Man mowti Manni, Ajnar helt majra äf Frændun sujnun Brestari og Bajna, men Eldjadn helt vi Hafgrimi, og stow upå at Hafgrimur vär mätari. Hetta kòm so vujt, at

Gods. Han var en Morbroder til Thrand i Gøte, og var en saare underfundig Mand. Færøboerne have deres Thingsted paa Strömø, hvor den Havn, som de kalde Thorshavn, er beliggende. Hafgrim, som boede paa Suderø paa Gaarden Hof, var en stor Afgudsdyrker, thi den Gang herskede Hedendommen endnu paa alle Færøerne. Hos Hafgrim Bonde hændte det sig en Høst, at Einar Syderøing og Eldjarn Kambhøtt sade ved Offerilden. De begyndte da at anstille Sammenligninger imellem Folk. Einar berömte sine Frænder Brester og Beiner, men Eldjarn berömte Hafgrim, og kaldte ham den ypperste.

1) auðigr, *O,S.* 2) ok ekki vinsæll, *t. Oa,c,S.* 3) góð, *O.* 4) ok sóttu menn þángat þíng um allar Færeyjar; *det fra [fattes i S.* 5) *jfr. O. 179 Cap.* 6) *f. i O.*

Digitized by Google

svâ, at Eldjárn hljóp upp, ok laust til Einars með trè því, er hann hèlt á; kom þat á öxl Einari, ok varð honum íllt við. Einar fèkk eina öxi, ok laust í höfuð Kambhött, svâ at hann lá í úviti, ok sprakk fyrir. En er Hafgrímr varð þessa varr, rak hann Einar á brott, ok bað hann nú fara til Skúfeyínga, frænda sinna, er þó hafði hann þeim fylgt: ok svâ mun fara, segir Hafgrímr, hvârt sem er fyrr eðr síðar, at vèr munum til krækjast ok þeir Skúfeyíngar. Einar fór í brott, ok kom til þeirra bræðra, ok segir þeim til, hversu farit hafði. Þeir tóku við honum

Eldjadn lejp up, og leji til Ajnars vi tuj Tränun, sum han helt å, tä kòm å Ökslina å Ajnari, og vär honun idla vi. Ajnar fek ajna Öksi, og sibaji uj Höddi å Kambhötti, so at han fedl uj Owvìt, og tä sprak sundur firi. Men tåi Hafgrimur vär hetta värur, kojrdi han Ajnar frå sär, og bä han nú fära til Skúingana, Skjildmen sujna, tå han heji hildi vi tajmun; „og man so fära at vera," sìir Hafgrimur, „antin tä so verur fir ella sujur, at ajn Flokja verur midlun okur og tajr Skúingana." Ajnar fowr astä, og kòm til tajrra Brøirnar, og sìir tajmun, kvussi til heji borist. Tajr towku väl mowti honun, og han vär väl hildin

Det kom da saa vidt, at Eldjarn sprang op, og slog til Einar med et Stykke Træ, som han havde i Haanden. Det traf Einar paa Skulderen, og han blev meget opbragt derover. Einar greb da en Øxe, og slog Kambhøtt i Hovedet med den, saa at han blev saaret, og faldt i Besvimelse. Da Hafgrim fik dette at vide, drev han Einar bort, og bad ham nu drage til sine Frænder paa Skufø, eftersom han havde været paa deres Side. „Det vil blive Enden," föiede Hafgrim til, „hvad enten det saa skeer för eller senere, at jeg og Skufsboerne ville komme i Kast sammen." Einar drog da bort, kom til Brødrene, og fortalte dem, hvorledes det var gaaet. De toge vel imod ham, og han var der om Vinteren, og blev godt be-

Digitized by Google

vel, ok var hann þar um vetrinn vel haldinn. Einar biðr Bresti, frænda sinn, taka við máli sínu, ok svâ gjörir hann. Brestir var vitr maðr ok lögkænn. Ok um vetrinn ferr Hafgrímr á skipi til Skúfeyjar, ok finnr þá bræðr, ok spurði, hverju þeir vildi umsvara vansa þann, er Einar hafði veitt Eldjárni kambhött. Brestir svarar, at þeir skulu leggja þat mál í hinna bextu manna dóm, svâ at þat sè jafnsætti. Hafgrímr svarar: ekki mun af sættum vorum verða, nema ek ráða einn. Brestir svarar: ekki er þat jafnsætti, ok mun ekki af því verða. Þá stefndi Hafhär um Veturin. Ajnar biir Bresta, Skjildman sujn, at täka Säk sujna upå se, og so gjördi han. Brestir vär vituvur Mävur og lowkjindiur. Um Veturin fowr Hafgrimur å Skjipi til Skújar, og finnur Brøirnar, og spurdi tajr, kvussi tajr vildu svära um tan Vansa, sum Ajnar heji voldt Eldjadni Kamhhöt. Brestir svärar, at tajr skulu leggja tä Stevnumål undir fräastu Mens Dowm, so at kvört kundi setast javnt mowti ørun. Hafgrimur svärar; „Ikkji man näka vera äf Såt og Semjing midlun okur, utan e råji firt ödlun ajnsumaldur." Brestar svärar: „Tä èr ikkji javntset, og äf tuj verur onkji." Tå stevndi Hafgrimur Ajnari til Strejmia-

handlet. Einar bad sin Frænde Brester antage sig hans Sag, og det lovede han. Brester var en forstandig og lovkyndig Mand. Om Vinteren drog Hafgrim paa et Skib til Skuføe, kom til Brødrene, og spurgte dem, hvorledes de vilde godtgjöre den Overlast, som Einar havde tilföiet Eldjarn Kambhøtt. Brester svarede, at de skulde henskyde den Sag til de bedste Mænds Dom, saa at det kunde komme til et billigt Forlig. „Ei vil der blive noget af Forlig imellem os," svarede Hafgrim, „hvis ikke jeg maa raade ene." „Ikke er det billigt," sagde Brester, „og det bliver der ikke noget af." Da stævnede Hafgrim Einar til Strömø-Thing, og dermed skiltes de. Brestir havde strax, efterat hin Tildragelse var foregaaet, gjort

Digitized by Google

grímr Einari til Straumseyjar þings, ok skildu við svá búit. Brestir hafði lýst þegar frumhlaupi því, er Kambhöttr hafði veitt Einari, þá er nývorðit var. Nú koma hvorirtveggju til þings, ok fjölmenna; en er Hafgrímr gekk at dómum, ok ætlaði at hafa fram málit á hendr Einari, þá geingu þeir bræðr at öðrumeginn, Brestir ok Beinir, með miklum flokki ok únýtti Brestir málit fyrir Hafgrími, ok óhelgaði Kambhött at fornum landslögum, er hann barði saklausan mann, ok hleypti upp dóminum fyrir Hafgrími, en þeir sóttu Eldjárn til útlegðar ok fullra sekta. Hafgrímr sagði, at þessa mundi

Ting, og skjildust tajr so vi slujkun Skjili. Brestir heji lujst häar, stut ettir at tä vär tilborist, at Kambhöt heji fist lopi å Ajnar. Nú koma båjir Partar til Tings, og häva Mongd äf Fölkji vi sär; men tåi Hafgrimur gek firi Rattin, og atlaji at føra Stevningjina fram mowti Ajnari, tå gingu tajr båjir Brøirnir Brestar og Bajni hinuminni äd vi ajnun hajlan Flokkji, og Brestar gjördi Stevningjina owgjildia firi Hafgrimi, og fördi fram attur imowti, at Kambhött ettir fodnun Landslowun heji broti Húsfriin, tujat han bardi säklejsan Man, og kòm tä so ikkji til Dowms kjå Hafgrimi, men tajr söktu Eldjadn (sum Owfriaman) at vera útläan og at bøta fudlar Sektir. Hafgri-

bekjendt, at Kambhøtt havde først angrebet Einar. Nu kom begge Parter til Thinge, og havde mange Folk med sig. Men da Hafgrim gik i Retten, for at føre Sagen imod Einar, gik Brødrene Brester og Beiner til paa den anden Side med en stor Flok, og Brester forspildte Sagen for Hafgrim; han nedlagde Paastand paa, at Kambhøtt havde brudt Huusfreden efter de gamle Landslove, i det han havde slaaet sagløs Mand; saaledes gav Brester Retsforhandlingen en anden Vending, end Hafgrim havde attraaet, og de sagsøgte nu Eldjarn til Landsforviisning og falde Bøder. Opbragt herover sagde Hafgrim, at dette skulde blive hævnet, men Brester erklærede, at han

Digitized by Google

hefat verða. Brestir kveðst þess mundu búinn bíða, ok kvíða ekki hótum hans. Skildu nú við svá búit.

Ráð þrándar við Bresti ok Beini.

6. Litlu eptir þetta ferr Hafgrímr heiman, ok sex menn með honum, ok Guðríðr, kona hans, með honum, ok hafa eitt skip, fóru til Sandeyjar. Þar bjó Snæúlfr, mágr hans, faðir Guðríðar, konu hans; ok er þeir kvomu at eyjunni, sá þeir ekki manna úti á bænum, ok ekki úti á eyjunni; gánga nú upp til bæjarins ok inn í húsin, ok verða ekki við menn varir; til stofu gánga þau, ok er þar sett

mur seji, at hetta mundi fära at vera hevnt. Brestar svärəji attur, at tä mundi bygvin bnja, og kvuja ikkji firi Höttun hansara. Tajr skjiljast nú vi slujkun Skjili.

Rå Trönda mowti Bresta og Bajna.

6. Kort ettir hetta fèr Hafgrimur hajman frå, og seks Men vi honun, og Gudrid Kona hansara vi, og vowru å ajnun Skjipi; tej fowru til Sandjar. Här búi Snæúlfur, Verpåpi hansara, Fäjir Gudrids, Konu hansara; og tåi tajr komu til Ojdna, són tajr ikkji Mantäl úti nj Bønun, og ongan uppi å Ojdni; tej genga nú nian til Gars og äd Húsun, og vera ikkji Fölk vär; tej genga in uj Stowuna, og èr här set å Bori

var beredt paa det, og at han ikke bred sig om hans Trudsler. De skiltes nu med saa forrettet Sag.

Thrands Beraadslagning imod Brester og Beiner.

6. Kort efter drog Hafgrim hjemmefra, ledsaget af sex Mænd; ogsaa hans Kone Gudrid fulgte ham. De fore med eet Skib til Sandø, hvor hans Svigerfader, hans Kone Gudrids Fader, Snæulf boede. Da de nu kom til Øen, saae de intet Menneske udenfor Gaarden, og ingen ude paa Øen; de gik da op til Gaarden, og ind i Huset, men bleve endnu ingen Mennesker vaer. De gik nu ind i Stuen, og fandt der et Bord fremsat med Mad og Drikke paa, men Mennesker bleve de ikke vaer. Dette syntes dem underligt, og de forbleve der om

Digitized by Google

upp borð, ok bæði á matr ok drykkr, en við menn verða þau ekki vör. Þetta þótti þeim undarligt, ok eru þar um nóttina. En um morgininn eptir búast þeir í brott, ok fóru með eyjunni. Þá rèri skip í móti þeim annan veg með eyjunni, hlaðit af mönnum, ok kendu þar Snæúlf bónda ok hjón hans öll. Hafgrímr rèri þá fyrir þá, ok heilsaði Snæúlfi, mági sínum, en hann þagði við. Þá spurði Hafgrímr, hver ráð hann legði til með honum um mál þeirra Brestis, at hann mætti fá sæmd sína. Snæúlfr svarar: illa er þèr farit, segir hann, leitar á þèr betri menn um sakleysi, en berr þó ofalt lægra hlut.

bádi Mätur og Drekka, men vi Fölk vera tej ikkji vär. Hetta tokti tajmun undaligt, og tej eru nú här um Nottina. Um Morgunin ettir búist tej astä, og fowru fram vi Landi. Tå rowi ajn Skúta mowti tajmun hinuminni fram vi Landi, fudl äf Fölkji, tajr kjendu Snæúlf Bönda og ödl Húsfölk hanssra. Hafgrimur rowi tå bajat mowti tajmun, og hajlsaji Snæúlfi Verfäjir sujnun, men han önti ikkji attur. Tå spurdi Hafgrimur, kvä Rå han leji sär til Søksmåli vi Bresta, so at han kundi fåa Sömdir af tuj. Snæulfur svärar: „Idla hevur tú bori te äd," siir han, „og bòji tär mowti fräari Monnun in tú ert, um onkji, og hevur tow

Natten. Men om Morgenen efter beredte de sig til Bortreise, og seilede langs med Øen. Da roede fra den anden Side af Øen et Skib imod dem, som havde mange Mænd inden Borde, og de kjendte der Bonden Snæulf og alle hans Husfolk. Hafgrim roede dem da imøde, og hilste sin Svigerfader Snæulf, men denne taug dertil. Da spurgte Hafgrim Snæulf, hvad Raad denne vilde give ham i Henseende til Sagen imellem ham og Brødrene Brester og Beiner, saa at han kunde have Ære deraf. „Du er en slet Mand," svarede Snæulf, „i det du uden Sag forfølger Mænd, som ere bedre end du, men maa dog bestandig give efter." „Andet havde jeg, som mig synes, mere nødig af dig end Irettesættelse," sagde Hafgrim, „og jeg vil

Digitized by Google

Annars þóttumst ek meirr þurfi enn ávíta af þér, segir hann, ok vil ek eigi heyra þik. Snæúlfr þreif upp spjót, ok skaut til Hafgríms; Hafgrímr kom fyrir sik skildi, ok stóð þar fast í spjótit, en hann varð ekki sár; skilja þeir við svá búit, ok ferr Hafgrímr heim í Suðrey, ok unir illa sínum hluta. Þau Hafgrímr ok Guðríðr, kona hans, áttu son, er Össor hèt, hann var þá níu vetra, er þetta var tíðinda, ok hinn efnilegsti maðr; ok nú líða stundir; ferr Hafgrímr heiman, ok í Austrey til þrándar, og fagnar þrándr honum vel; ok nú leitar Hafgrímr ráða við þránd, hvat hann legði til með honum um mál þeirra

Manminkan äf tuj." „Anna toktist mär at vera majri törvur å, in Åbrajslu äf tär," siir han, „og ikkji vil e lurta ettir tär." Snæúlfur trajv uj Spjowti og skjejt ettir Hafgrimi; Hafgrimur fek Skjoldin firi se, og Spjowti stow fast uj tuj, men ikkji vär han såravur; tajr skjildust nú so äd, og Hafgrimur fèr hajm attur til Surjar, og letur idla äd um Lagna sujn. Hafgrimur og Kona hansara Gudrid åttu ajn Sön, sum ät Össar, han vär tå å tujgjinda Åri, uj hetta barst til, og vär aldajlis evnaliur ettir Aldrinun; og lujur nú näka frå; fèr Hafgrimur tå astä, og norur til Estriar til Trönda, og Tröndur fagnar honun väl: Hafgrimur lajtar nú Rå vi Trönda, kvussi

intet høre af dig. Snæulf greb da et Spyd op, og skød til Hafgrim. Denne holdt sit Skjold for sig, og deri stod Spydet fast, og han blev ikke saaret. Med saa forrettet Sag skiltes de, og Hafgrim seilede hjem til Suderø, og var ilde tilfreds med sin Færd. Hafgrim havde med sin Kone Gudrid en Sön, ved Navn Össur, som var ni Aar gammel, da dette foregik, og var et meget haabefuldt Barn. Nu led Tiden saaledes frem. Hafgrim seilede hjemmefra og til Østerø til Thrand, som tog vel imod ham. Nu ønskede Hafgrim Thrands Formening, hvad han vilde raade ham angaaende Sagen imellem ham og Skufeboerne. Brester og Beiner, sagde at han var den viseste Mand

Digitized by Google

Skúfeyínga Brestis ok Beinis; kvað hann mann vitrastan í eyjunum, ok kveðst Hafgjarna vilja við hann nokkut tilvinna. Þrándr kvað slíks undarliga leitat, at hann mundi vilja vera í nokkurum vèlræðum við frændr sína: enda mun þèr eigi alvara vera; skil ek ok, at þèr er svá háttat, at þú vildir aðra menn hafa í ráðum með þèr, en tímir ekki til at vinna, at þú fáir nokkura framkvæmd. Svá er eigi, sagði Hafgrímr, ok vil ek þar mikit tilvinna, at þú sèr í ráðum með mèr, at ek næða lífi þeirra bræðra. Þrándr svarar: koma man ek þèr í færi við þá bræðr, sagði hann, en þú skalt þat til-

han helt, han fowr at bera se äd vi Sokumålinun mowti Skúingunun, Brestari og Bajna, siir at han vär tan vujsasti uj ödlun Förjun, og seji han helt se vist vinna, fek han han vi sär. Tröndur svärar, at han helt tä undaligt at han lajtaji til sujns, og vantaji se at häva Ilvilja til Skjildmen sujaa: „men tä man ikkji vera tär Ålvara; og so tikjir mär tú er skjikkavur, at tú hugsar at häva ära Men uj Útraj vi tär, men nennar tär ikkji at vinna tajr so vi tär, at tú fart näkran Frambur." „Ikkji eri e so," seji Hafgrimur, „og vil e leggja negv til at vinna te, at tá verur uj Umråvun vi mär, so e nujvi Lujvi äf tajmun Brørun." Tröndur svarar: „Koma

der paa Øerne, og tilföiede at han gjerne vilde give ham Gjengjeld derfor. Thrand sagde, at det var et underligt Forlangende, at han skulde deeltage i noget Anslag mod sine Frænder: „og det maa vel ikke være dit Alvor," föiede han til; „jeg mærker ogsaa, at du er saa til Sinds, at du vil have andre paa Ledtog med dig, men vil ikke selv opofre noget, for at faae din Sag fremmet." „Nei," sagde Hafgrim, „saa forholder det sig ikke, og jeg vil opofre meget, for at du skal være paa Raad med mig, til at faae disse Brødre tagne af Dage." Da svarede Thrand: „Jeg vil skaffe dig Leilighed til at angribe disse Brødre," sagde han, „men du skal gjengjelde mig

Digitized by Google

vinna við mik, at fá mèr tvö kúgildi hvert vor, og tvö hundruð hvert haust, ok skal sjá skyld vera æfinlig, ok svá eigi síðr eptir þinn dag, ok er ek þó eigi þessa buinn, nema fleiri bindist í; vil ek at þú finnir Bjarna, móðurbróður minn, í Svíney, ok haf hann í ráðum með þèr! Hafgrímr játtar þessu, ok ferr þaðan til Svíneyjar, ok finnr Bjarna, ok beiðir hann þessa hins sama, sem þrándr hafði tillagt með honum. Bjarni svarar svá, at hann mun ekki í þat gánga, nema hann hafi nokkur gæði í aðra hönd. Hafgrímr bað hann segja sèr sitt skaplyndi. Bjarni mælti: þú skalt fá mèr hvert vor

man e tär i Fèr vi tajr Brøir," seji han, „men tä skaltú unna mär firi, at fåa mär tvej Kúsviri kvört Vår og tveihundra kvört Hest, og henda Skuld skäl vära tujna Ävi og ikkji minni ettir tujn Dejadä, og tow verur onkji äf, at e färi vi tär, utan flajri leggjast upuj; nú vil e at tú finnur Bjadna, Mowurbrowir mujn, uj Svujnej, og häv han uj Umråvun vi tär." Hafgrimur jåttar til hetta og fèr häani til Svujniar, og finnur Bjadna, og bønar han um tä säma, sum Tröndur heji rådt honun. Bjadni svärar so, at han vil ikkji gjeva se här upuj vi honun, utan han fär nøkur Gowgädi uj hina Hondina. Hafgrimur bä han sia sär, kväti honun hunajist. Bjadni mælti:

det ved at give mig to Kvilder hvert Foraar og to Hundreder hver Høst, og denne Skyld skal paaligge dig for din Livstid, og ligesaavel din Eiendom efter din Død; og jeg er dog ikke beredt hertil, om du ikke faaer flere som Deeltagere; jeg vil derfor, at du skal besøge min Morbroder Bjarne paa Svinø, og tage ham til Deeltager i Planen. Dette tilstod Hafgrim, og drog derfra til Svinø, hvor han traf Bjarne, og anholdt, ligesom Thrand havde raadet ham, om dennes Bistand. Bjarne svarede, at han ikke vilde deeltage i dette Anslags Udførelse, med mindre han fik noget derfor. Hafgrim bad ham sige, hvad han attraaede. „Du skal," sagde Bjarne, „hvert

Digitized by Google

þrjú kúgildi, ok hvert haust þrjú hundruð í slátrum. Hafgrímr játtar þessu, ok ferr nú heim við svâ buit[1].

„Tú skalt fåa mår kvört Vår truj Kúsviri, og kvört Hest trujhundra uj Slagti." Hafgrimur jättar til hetta; og fèr hajm vi slujkun Skjili.

Bardagi.

7. Nú er at segja frá þeim bræðrum Bresti ok Beini; þeir áttu tvö bú, annat í Skúfey, en annat í Dímun. [Brestir átti konu, þá er Cecilía hèt; hún var norræn (at) ætt. Son áttu þau, er Sigmundr hèt, ok var þá níu vetra gamall, er þetta var, ok var bæði mikill ok sköruligr[2]. Beinir átti friðlu, er Þóra hèt, ok son við henni, er Þórir hèt,

Bardäji.

7. Nú er at sia frå Brørunun Bresta og Bajna; tajr åttu tvajr Búnar, annan uj Skúoj og annan uj Dujmun. Brestar åtti Konu sum ät Sissal; hòn vär slægta frå Norra. Sòn åttu tej, sum ät Sigmundur, han vär nujgju År gämal, tåi hetta barst til, og vär båji förliur og asjownliur. Bajnar hejt Fridlu, sum ät Towra, og Sòn vi henni, sum ät Towrur, han vär tå ed-

Foraar give mig tre Kvilder, og hver Høst tre Hundreders Værdi. Dette tilstod Hafgrim, og drog nu med saa forrettet Sag hjem.

Kamp.

7. Nu er at fortælle om Brødrene Brester og Beiner; de havde to Gaarde, den ene paa Skufø, og den anden paa Dimon. Brester havde en Kone, ved Navn Cecilia, som var norsk af Æt, og med hende en Sön, som hed Sigmund, og var den Gang ni Aar gammel, da dette foregik; han var baade stor og anseelig. Beiner havde en Frille, ved Navn Thora, og med hende en Sön, som hed Thorer; han var den Gang elleve Aar

1) *Isteden for det foragaaende fra:* þat var eitt haust at Hafgríms bónda í *Begyndelsen af 5 Cap. hedder det i O:* þessu næst hófust deilur með þeim bræðrum í Skúfey ok Hafgrími, sem segir í Færeyínga sögu, ok kom því máli svâ, at Hafgrímr gaf fè, til liðs sèr, bæði Þrándi í Götu ok Svíneyjar-Bjarna. *I S. hedder det:* Svâ kom, at deilur gerðust með þeim bræðrum ok Hafgrími; gaf Hafgrímr fè til liðveizlu Þrándi er Götu ok Svíneyar-Bjarna. 2) mannvænligr, *O,S*, at jöfnum aldri, *t.O.*

Digitized by Google

hann var þá ellifu vetra gamall ok æinn efniligasti[1]. Þat er at segja eitthvert sinn, þá er þeir bræðr voru at búl sínu, Brestir ok Beinir, í Dímun, [at þeir fóru í eyna Dímun hina litlu, hún er úbygð; þar lètu þeir gánga nauðfè sitt, ok naut þau er þeir ætluðu til slátrs[2]. Sveinarnir beiddu at fara með þeim, Sigmundr ok Þorir, þeir bræðr lètu þat eptir þeim, ok fara nú til eyjarinnar[3]. Þeir bræðr höfðu nú öll vopn sín[4]. [Svá er frá Bresti sagt, at hann var bæði mikill ok sterkr, ok hverjum manni betr vopnfimr ok

livu År gamal og væl evnaliur. Nú bär so til ajna Fèr, tái tajr Brøirnir Brestar og Bajni vowru uj Bygwi sujnum uj Dujmun, at tajr fowru út uj Ojdna Lujtlu-Dujmun, hòn èr owbigd; här höddu tajr sär gengandi Sej, og tej Nejt, sum tajr atlavu at slagta. Drangjinir Sigmundur og Towrur bajddust ettir at fära vi tajmun; og Brøirnir gowu tajmun Ettirläti, og so fära täjr til Ojdna. Brøirnir höddu ödl Våpin sujni vi sär. So er sagt frå Bresta, at han vär baji stowrur og sterkur, og fräari in kvøn annar uj Vopnaføri, vituvur Mävur og vinasälur vi adla suj-

gammel, og meget haabefuld. Det hændte sig nu engang, da Brødrene Brester og Beiner vare paa deres Gaard paa Dimon, at de seilede over til Øen Lille-Dimon, som er ubeboet, hvor de lode deres Faarehjord gaae tilligemed de Nød, som de bestemte til Slagtning. Drengene Sigmund og Thorer bade om at maatte drage med dem, hvilket Brødrene tillode dem, og de seilede nu over til Øen. Brødrene havde alle deres Vaaben med sig. Brester beskrives som en stor og stærk Mand og bedre vaabendygtig end enhver anden, viis og saare afholdt af alle sine Venner. Hans Broder Beiner besad ogsaa fortrin-

1) báðir voru þeir bræðr ákvæntir, en þó átti sinn sess hvárr þeirra, þórir hét sem Beinir, en Sigmundr sem Brestir, ok var hann tveim vetrum yngri, *O,S, istedøn for det fra f.* 2) ok er þeir höfðu þar verit um hríð, bjuggust þeir heim í Skúfey; þeir fóru þá fyrst í ina minni Dímun, at sækja slátrfè, þat er þeir ætlaðu at flytja heim til bús sins. *S.* 3) Sigmundr var þá 9 vetra, hann mikill og manvænligr; þórir var 11 vetra, ok vel þroskuðr, *t. O,S.* 4) sem þeir vanir, *O;* sem vani þeirra var til, hvert er þeir fóru, *S.*

Digitized by Google

fær, vitr maðr ok vinsæll við alla sína vini. Beinir, bróðir hans, var ok vel at sèr gjörr, ok komst þó eigi til jafns við bróður sinn. Nú fóru þeir frá eyjunni Dímun hinni litlu, ok er þeir sóttu mjök at eyjunni Dímun hinni bygðu[1], þá sá þeir þrjú skip fara í mót sèr hlaðin af mönnum ok vopnum, ok voru tólf menn á hverju skipi. Þeir kendu [þessa menn[2], ok var þar Hafgrímr or Suðrey, ok Þrándr or Götu á öðru skipi, Bjarni or Svíney á hinu þriðja skipi. Þeir kvomust á milli þeirra bræðra[3] ok eyjarinnar, ok náðu þeir eigi lendíngu sinni, ok [kvomu upp skipi sínu

na Vini. Bajni, Browur hansara, vär ajsini väl äd sär [komin, men kòm tow ikkji til javna vi Browur sujn. Nú fowru tajr frå Ojdni Lujtlu-Dujmun, og sum tajmun laj väl äd Ojdni Stowru-Dujmun, sóu tajr trujgjar Skútur fudlar äf Fölkji og Verju koma mowti sär, og vowru tolv Mans å kvörjari Skútu. Tajr kjendu Menninar, og vowru härå Hafgrimur úr Suroj og Tröndur úr Gøtu, kvør å sujnari Skútu, og Bjadni úr Svujnoj å tajrri triu Skútini. Tajr komu sär midlun Breirnar og Ojdna, so tajr nådu ikkji å Lendingjina, men måttu leggja til brots annastäni; här sum tajr sluppu nú up vär ajn Loftskota-

lige Egenskaber, men kunde dog ikke lignes med Brøderen. De seilede nu fra Øen Lille-Dimon, og i det de styrede med stærk Fart mod Øen, den beboede Dimon, saae de tre Skibe med væbnede Mænd om Bord seile imod sig, og tolv Mand vare paa hvert Skib. De kjendte disse Mænd, at det var Hafgrim fra Suderø, Thrand fra Gøte paa det andet Skib, og Bjarne fra Svinø paa det tredie. De styrede hen imellem Brødrene og Øen, saa at disse ikke naaede at lande, men kom op med deres Skib et Sted paa Strandbreden. Der hævede sig en steil Klippe, op paa den løb Brødrene med deres Vaaben,

1) ok er ekki getit um ferð þeirra, farr enn þeir [fóru aptr, ok *f. i B*) voru mjök komnir at [landi at *c,Ob*) hinni meiri eyjunni, *O.* 2) formenn skipanna, *O,S.* 3) Brestir *O,S.*

í fjöruna einshverrstaðar[1]; en þar var hamarklettr einn upp frá þeim bræðrum, ok hlupu[2] þeir upp á með vopnum sínum, ok sveinana, settu þeir þar niðr hjá sèr á klettinn. [Klettrinn var víðr ofan, ok vígi gott[3]. Nú koma þeir Hafgrímr at, [ok þessi þrjú skip[4], ok hlaupa [þegar af skipunum ok upp í fjöruna[5] at klettinum, ok veita þeir Hafgrímr ok Svíneyjar-Bjarni þegar atsókn at þeim bræðrum[6], en þeir verjast vel ok dreingiliga. Þrandr reikaði eptir fjörunni ok skipverjar hans, ok voru eigi í atsókn[7]. Brestir varði þat klettinn, er hægra[8] var til atsóknar, en klettr uj Hamrinum up frá tajnum, up á han kluvu tajr og höddu Verju sujna vi sär, og tajr settu Drangjinar här niur kjá sär á Klettin. Kletturin vär vujur omanå, og gowur at verja. Nú koma Hafgrimur og hinir häar vi ödlun trimun Skútunun; tajr lejpa straks up åf Skútunun og up uj Fjöruna undir Klettin; Hafgrimur og Svujnia-Bjadni gjera nú Anfadl å Brøirnar, men tajr verja se väl og mannulia. Tröndur rajkaji oman og nian uj Fjöruni og hansara Mèn vi honun, og vowru ikkji vi at fära imowti tajmun. Brestar vardi Klettin, här sum han vär hagri at lejpa imowti, men verri at verja. Nú

og lode Drengene sætte sig der ned ved Siden af dem. Klippen var bred foroven og et godt Forsvarssted. Hafgrim og Ledsagere kom nu til med deres tre Skibe; de sprang strax af Skibene op paa Strandbreden til Klippen, og Hafgrim og Svins-Bjarne gjorde uden Ophold Anfald paa Brødrene; men disse værgede sig vel og mandigen. Thrand og hans Skibsfolk gik frem og tilbage paa Strandbreden, og deeltoge ikke i Angrebet. Brester værgede Klippen paa den Side, hvor den var lettest at angribe og vanskeligst at forsvare. De strede

1) því hleypta þeir skipi sínu á fjörugrjótit, *O,S*, þar sem þeir komu at einshverrstaðar, *t. O.* 2) komust, *O,S.* 3) *f. t S.* 4) landi ok brýna upp skipum, *O;* gekgu af skipum einum, *S.* 5) síðan upp, *O,S.* 6) með sína menn, *t. Ob,c.* 7) greiðliga, *t. O.* 8) betra, *O.*

Digitized by Google

verra til varnar. Nú áttust þeir við um stund, ok vannst[1] eigi skjótt með þeim. Þá mælti Hafgrímr: þat átta ek skilit við þik, Þrándr! at þú veittir mèr lið, ok til þess gaf ek þèr fè mitt, sagði hann. Þrándr svarar: þú ert skauð[2] at meiri, at þú getr eigi sótt tvo menn við tvennar tylftir manna, ok er þat háttr þinn, at hafa jafnan aðra [á skotspæni[3] fyrir þèr, ok þorir lítt í nánd at koma, þegar nokkur er mannraun í; [væri [þat ráð[4], ef nokkur dáð er í þèr, at ráðast fyrstr upp at Bresti, en aðrir fylgði þèr eptir; ella sè ek þat, at þú ert öngu nýtr[5]; ok egghildu tajr so vi ajna Stund, tuj ikkji vär skjöt at vinna. Tå ropti Hafgrimur: „Tä helt è me skjilia häva gjört äf vi te, Tröndа! at tú skjildi vajta mär Lì, og til tes gäv e tär Göds mujt," seji han. Tröndur svärar; „Tú ert ajn Rävuskujtur uj tuj uj majri hevir på se, tåi tú ikkji er mentur at halda imowti tvajmun Monnun vi tvinni tolv Mans, og er tä Håttur tujn, altuj at häva ärar til Skotbjålva firi te, og tòrir ikkji at koma uj Nændina, tåi nøkur er Mannarojnd; tä er råvuliari, dassum näkar Duur èr uj tär, at renna fistur up imowti Bresta, og so ärir at filgja tär ettir, ella sujgji e tä, at tú ert ajt Owdunadujr;"

nu mod hinanden en Stund, og Kampen imellem dem var ikke hurtig afgjort. Da sagde Hafgrim: „Det havde jeg betinget mig af dig, Thrand! at du skulde yde mig Hjælp, og derfor tilstod jeg dig mit Kvæg," föiede han til. „Du er," svarede Thrand, „tilvisse en feig Karl, at du med tvende Tylfter Mænd ikke kan angribe to eenlige Mænd, og det er din Maade, stedse at sætte andre i Vove for dig, og du tör ikke komme i Nærheden, hvor der er nogen Fare for Haanden; det er klogest, om der er nogen Daad i dig, at du trænger først op mod Brester, men de andre følge efter dig, ellers kan jeg vel indsee, at du ikke er dygtig til noget;" og han ophidsede ham

1) namst, Ob. 2) mannskræfa, O,S. 3) f. i Oa. 4) nú þitt, O. 5) det fra det förste [f. i S.

jar nú sem ákafligast. [Ok eptir þetta hleypr Hafgrímr[1] upp í klettinn at Bresti, ok leggr til hans með spjóti, ok rekr á honum miðjum, ok í gegnum hann. Ok er Brestir skilr, at þetta er hans banasár, þá[2] gengr hann á lagit, [ok at honum Hafgrími, ok höggr til hans með sverði, ok kemr höggit[3] á vinstri öxl Hafgrími, ok klauf ofan öxlina ok síðuna, [svá at höndin fèll frá í burt, ok[4] fèll Hafgrímr dauðr ofan fyrir klettinn, ok þar Brestir á hann ofan; [ok lèt þar hvorntveggi líf sitt[5]. Nú sækja þeir at Beini í annan stað, ok verst hann vel, ok lauk svá, at Beinir[6] lèt þar

og so eggjar han hin nú egvelia. Ettir tä lejpur Hafgrimur up uj Klettin imowti Bresta, og rennur til hansara vi Spjowtinun, og räkar han um Miuna tvörtur igjögnun; tåi Brestar földi sär tä at hetta vär Bänasår sujt, tå trujsti han se fram å Spjowti mowti Hafgrimi, og höggur til hansara vi Svørinun, og Höggji kjemur uj vinstru Okal å Hafgrimi, og klejv útäf Okslina og Sujuna, so at Hondin fedl burtur frå, og fedl Hafgrimur tå dejur út firi Klettin, og Brestar här omunå han, og so lowtu båjir sujt Lujv. Nú sækja tajr annastäni äd Bajna, han vardi se väl, men so vär Afgengurin, at han lät här sujt Lujv.

nu saaledes paa det heftigste. Derefter løb Hafgrim op paa Klippen mod Brester, og stak til ham med sit Spyd midt paa Livet, og stødte det igjennem ham. Og da Brester mærkede, at dette var hans Banesaar, gik han frem, i det han fik Stikket, med Hafgrim, og hug til ham med sit Sværd. Hugget traf Hafgrim paa den venstre Skulder, og kløvede Skulderen og Siden, saa at Armen faldt bort fra Kroppen, og Hafgrim styrtede død ned af Klippen, og Brester ovenpaa ham, og der lode begge deres Liv. Nu angrebe de dernæst Beiner, og han værgede sig vel, men det endtes dog med, at ogsaa Beiner

1) Hafgrímr reiddist við orð hans, hljóp hann þá, *G,S.* 2) vill hann sjálfr hefna sín, *O,S.* 3) þar til er hann náði sverðinu til hans, ok hjó, *O,S.* 4) *f. i O,S.* 5) *f. i O,S.* 6) fellr ok, *f. O,S.*

Digitized by Google

líf sitt. Svá segja menn, at Brestir yrði þriggja[1] manna bani, áðr hann [drap Hafgrím[2], en Beinir tveggja manna bani. Ok eptir þessi tíðindi þá mælti þrándr, at drepa skyldi sveinana Sigmund ok Þóri. Bjarni svarar: eigi skal þá drepa, sagði hann. Þrándr svarar: því er at skipta þó, sagði hann, at þeir verða banar[3] þeirra manna flestra, er hèr eru[4], ef þeir [gánga undan[5]. Bjarni svarar: [eigi skal þá heldr drepa enn mik[6], sagði hann. Eigi var mèr ok þetta alvara, sagði þrándr; vildu ek gjöra tilraun við yðr, hversu [þèr tækit undir

Se er Sögnin, at Brestir vär trujgja Mens Bäni, årin han dräp Hafgrim, og Bajni tvajr Mens Bäni. Og ettir at hetta vär afriku, malti Tröndur til, at tajr skjildu drepa Smådrangjinar Sigmund og Towra. Bjadni svärar til: „Ikkji skäl näkar drepa tajr," seji han. Tröndur svärar attur: „Tä man tow so so skjiftast," seji han, „at tajr vera tajm flestu Mennun a deja uj hèr eru, um tajr sleppa undan nú." Bjadni svärar: „ikkji skäl näkar drepa tajr heldrin me," seji han; „Ikkji vär hetta heldir mujt Ålvara," seji Tröndur; „e vildi bära rojaa tikun, kvussa tär towkun undir hetta;

faldt. Folk sige, at Brester blev tre Mænds Bane, förend han dræbte Hafgrim, men Beinir to Mænds, inden han faldt. Efterat dette var skeet, sagde Thrand, at man skulde dræbe Drengene Sigmund og Thorer. „Nei," svarede Bjarne, „de skulle ikke dræbes." „Hvis de undslippe," sagde Thrand, „da vil det dog blive Følgen, at de ville blive de flestes Bane af dem som ere her tilstede." „Alligevel," svarede Bjarne, „skal man ligesaa lidt dræbe dem som mig selv." „Dette var heller ikke mit Alvor," sagde da Thrand, „jeg vilde kun sætte en Prøve paa eder, hvorledes I vilde optage dette Forslag; men i det Sted vil jeg nu gjengjelde Drengene det, at jeg har været til-

1) Þágurra, *O,S.* 2) fèll, *O,S.* 3) þínir banar, Bjarni! ek svá, *O,S.* 4) viðstaddir, *t.O*; samankomnir, *t.S.* 5) gánga undan ok lifa, *S*; eru látnir lifa, *O.* 6) eigi at heldr skal þá drepa, *O,S.*

Digitized by Google

þetta; skal ek[1] nú bæta þetta sveinunum, er ek hefi verit staddr á fundi þessum, [ok bjóða þeim til fóstrs[2]. Sveinarnir sátu á klettinum[3], ok sá uppá þessi tíðindi; ok[4] grèt Þórir, en Sigmundr mælti: grátum eigi, frændi, [en munum leingr[5]; ok eptir þat fóru þeir í burt; ok lèt þrándr sveinana fara heim í Götu; [en lík Hafgríms var flutt til Suðreyjar, ok þar jarðat at fornum sið; en vinir þeirra Brestis ok Beinis flattu lík þeirra heim til Skúfeyjar, ok grófu þar enn at fornum sið. Nú spurðust þessi tíðindi um allar Færeyjar, ok harmaði hverr maðr þá bræðr[6].

og nú skäl e bøta Drangjunun firi tä, at e hävi veri staddur hèr kjå og veri vi uj Ferini, og bjowa tajmun at fostra tajr up." Drøngjinir sowtu å Klettinun, og sóu kvussi alt gjek til; og Towrur grät, men Sigmundur mælti: „Gråtun ikkji, Frændi, munun heldir longri!" Ettir tä fowru tajr astä attur, og Tröndur heji Drangjinar vi sär in til Gøtu. Lujk Hafgrims vär flut til Surjar og jära ettir fodnun Sìi; men Vinir Bresta og Bajna fluttu Lujk tajrra hajm til Skújar, og growu tajr här ajsini ettir Findar Sìi. Nú frattust hesi Tujindi um adla Förjar, og kvør Mävur harmaji Brøirnar.

stede i denne Træfning, og tilbyde dem Opfostring. Drengene sade paa Klippen, og saae paa denne Tildragelse. Thorer græd, men Sigmund sagde: „Lad os ei græde, Frænde! men mindes dette des længer". Derefter begave de sig bort derfra; og Thrand lod Drengene følge med sig til Gøte. Hafgrims Lig blev ført til Suderø, og der jordet efter gammel Skik; men Bresters og Beiners Venner førte deres Lig hjem til Skufø, og begrove dem der ligeledes efter Fortids Skik. Nu spurgtes denne Tidende over alle Færøerne, og hvert Menneske sørgede over disse Brødre.

1) huggóðir þèr verit við þá, er hitt heldr minn alhugi, at ek skal *O,S.* 2) skal ek fóstra þá ok fæða upp, þar til er þeir taka þroska, þvíat þeir eru frændr mínir. *O,S.* 3) hellunum, *O,S.* 4) en er þeir bræðr voru fallnir, þá, *O,S.* 5) festum heldr þenna dag í minni, *Os,S;* munum leingr, ok festum í hug þenna dag, *Ob.* 6) *f.* í *O,S.*

Digitized by Google

Rafn tók við Sigmundi ok Þóri.

8. Þetta sumar kom skip af Noregi til Færeyja, ok hèt Rafn[1] stýrimaðr, víkverskr at ætt[2], [ok átti garð í Túnsbergi; hann [sigldi jafnan til Hólmgarðs[3], ok var hann kallaðr Hólmgarðsfari. [Skip þat kom í Þórshöfn[4]; en er þeir voru búnir[5], kaupmennirnir, þá er þat at segja einn morgin, at þar kemr þrándr or Götu á skútu einni, ok leiðir Rafn stýrimann á eintal, ok kveðst hafa at selja honum þrælaefni tvö. Hann kveðst eigi kaupa vilja, fyrr enn hann sæi. Þrándr leiðir þar fram sveina tvâ kollótta í hvítum kuflum;

Rafnur tøwk møwti Sigmundi og Towra.

8. Säma Summari kòm ajt Skjip úr Nørikji til Förjar, og Skjiparin ät Rafnur, ajn Vujkjingur äf At, og åtti ajn Gär uj Túnsberg; han heji mestu Sigling til Holmgars, og vär tuj kadlavur Holmgarsfärarin. Hetta Skjipi kòm in uj Tórshavn; men tâi Kjepmenninir vowru lidnir, tå er tä at sia frå, at ajn Morgunin kjemur Trönður uj Gøtu höar å ajnarri Skútu, og tøkur Skjiparin vi sär uj Ajnrúm, og gjitir tä firi honun, at han hevur tvajr lujtlar Trälar at selja honun. Hin sejist ikkji vilja kjejpa, firen han så. Trönður lajur här fram tvajr kankod-

Rafn tager imod Sigmund og Thorer.

8. Denne Sommer kom der et Skib fra Norge til Færøerne; Skipperen hed Rafn, var fra Vigen, og bosat i Tönsberg, og førte Navn af Holmgaardsfareren, efterdi han gjorde idelige Reiser til Holmgaard. Dette Skib kom til Thorshavn. Men da Kjøbmændene igjen vare færdige til Afreise, fortælles der at Thrand fra Gøte en Morgen kom der paa en Skude, førte Skipperen Rafn afsides til en Samtale, og sagde at han havde to Trældrenge, som han vilde sælge ham. Rafn sagde at han ikke vilde kjøbe dem, förend han fik dem at see. Thrand

1) Hrafn, *Oa,b,S.* 2) auðigr, *t.O.* 3) kafði siglt austr í Garðaríki, *O*; *det fra det første Mærke fattes i S.* 4) Hrafn ok hans menn áttu skamma dvöl í eyjunum, *S.* 5) mjök búnir til brautsiglingar, *Oa,e*; brott búnir, *Ob,S.*

Digitized by Google

Þeir voru fríðir sjónum, en lítt Drangjir uj kvujtun Ivur-
þrútnir í andliti af harmi. stúkun; tajr vowru frujir at sjå
Rafn mælti, þá er hann sá til, men uptrútnajir uj Andliti
sveinana: er eigi þat, þrándr! tåf Harmisku. Rafnur seji, tåi
at sveinar þessir sè synir han så Drangjinar: „Er ikkji
Þeirra Brestis ok Beinis, er so, Tröndur! at hetta eru Sinir
þèr dráput fyrir skömmu? [Ek Bresta og Bajna, sum Tär drupu
hygg víst svâ vera[1]; sagði firi kortun?" „E haldi tä vist
Þrándr. Eigi koma þeir í mitt vera so," seji Tröndur. „Ikkji
vald, sagði Rafn, svâ at ek koma tajr uj muit Nåarvald,"
gefa fè fyrir þá. Við skulum seji Rafnur, „kvis e skäl leggja
þá sveigja til svâ, sagði näka út firi tajr." „Víd skulun
Þrándr, ok eig hèr tvær[2] tå so veljast um tä," seji Tröud-
merkr silfrs, er ek vil gefa ur, „og täk her tvär Merkir uj
þèr, til at þá flytir þá í brott Silvuri, sum e vil gjeva tär
með þèr, svâ[3] at aldri komi firi tä, at tú flitir tajr hiani
þeir síðan til Færeyja; [hellir vi tär, so at tajr aldri koma
nú silfrinu í knè honum stýri- sujani attur til Förjar;" han
manninum, telr nú, ok tjár[4] hedlir nú Silvuri niur uj Fengji
fyrir honum[5]; lízt Rafni fagrt å honun, telur tä, og skjilar til

---

førte da frem to Drenge med afraget Hovedhaar og iførte hvide Kofter; de vare skjönne af Udseende, men af Sorg opsvulmede i Ansigtet. Da Rafn saae disse Drenge, sagde han: „Forholder det sig ikke saa, Thrand! at disse Drenge ere Sönner af Brester og Beiner, som I dræbte for kort Tid siden?" „Jo," svarede Thrand, „jeg troer vist at det er saa." „Da komme de ikke i min Vold," sagde Rafn, „paa den Maade, at jeg skal give Penge for dem." „Vi skalle da give efter paa begge Sider," sagde Thrand, „og her har du to Mark Sølv, som jeg vil give dig, for at du skal føre dem bort med dig, saa at de aldrig mere komme til Færøerne; og han viste nu Skipperen Sølvet, talte

---

1) þat hyggi ek satt vera, *S.* 2) 5, *O,S.* 3) ok sjáir svá fyrir, at víst sè, *O,S.* 4) tíni, *O.* 5) *istedenfor det fra [her S:* þrándr greiddi fram silfrit.

Digitized by Google

silfrit[1], [ok verðr þetta af[2], at hann tekr við sveinunum, ok siglir hann nú [á haf, þegar honum gefr byr, ok kemr þar at Noregi, sem hann mundi kjósa, austr við Túnsberg[3], ok er hann þar um vetrinn, ok sveinarnir með honum, ok eru vel haldnir.

Frá Sigmundi, Rafni ok þrándi.

9. Um vorit bjó hann skip sitt [til austrferðar[4], ok spyrr þá sveinana, hversu þeir þættist þá komnir. Sigmundr svarar: vel hjá því, sem þá er við vorum í valdi þrándar. Rafn spyrr: viti þit sammæli[5]

firi honun, kvussi mikji tä vär; Rafnur hugdi hualia äd Silvurnun, og so vart äf, at han towk mowti Drangjunun, og siglir han nú uj Hävi, tâi han fek Bïr, og kjemur här äd Landi uj Norra, sum han atlaji sär, estur vi Túnsberg, og han er nú här um Veturin, og Drangjinir kjå honun, og eru väl undirhildnir.

Frä Sigmundi og Rafni og Trönda.

9. Um Våri þúi han Skjip sujt til Esturferar, og spïr tä Drangjinar, kvussn tajr hildu se vera staddar. Sigmundur svärar: „Väl, mowti tuj, tâd Trõndur heji okkun undur sär." Rafnur spïr: „Vita tit kvätt e

det, og hældte det i hans Skjød. Rafn syntes godt om Selvet, og det blev da ved, at han tog imod Drengene. Han seilede ud paa Havet, saasnart han fik Bör, og landede i Norge paa det Sted han agtede, nemlig østerpaa ved Tönsberg. Der opholdt han sig om Vinteren, og Drengene vare hos ham, og bleve godt behandlede.

Om Sigmund, Rafn og Thrand.

9. Om Vaaren beredte Rafn sit Skib til en Reise til Østerlandene, og han spurgte da Drengene, hvorledes de syntes om deres Ophold der. Sigmund svarede: „Vel imod vor

1) ek mælti: við mun ek taka fèau, ok flytja brottu sveinana, ef þú vill, ok hvorki senda þá aptr, nè flytja sjálfr, en ef ek sel þá, eða með nökkuru móti verði mitt vald eigi yfir þeim, þá má ek eigi áburgjast, þó at þeir komi aptr, *t. O*; sagði: sveina þessa mun ek hvârki hingat flytja, nè bjóða því öðrum mönnum, en ef ek sel þá, vil ek ekki ábyrgjast, hvert þeir fara, *t. S.* 2) ok v. þ. þeirra samkeypi, at þrándr ferr brott en, *O*; þrándr játti því, *S.* 3) til Noregs, *O, S.* 4) at sigla í Austrveg, *O, S.* 5) samkeypi, *Ob, e*; sáttmáli, *S.*

Digitized by Google

okkar þrándar? sagði hann. Vitu við víst, sagði Sigmundr. Ek ætla þat ráð, sagði Rafn, at þit farit, hvert er þit vilìt[1] fyrir mèr, ok svâ silfr þat, er þrándr fèkk mèr í hendr með ykkr, þá ætla ek svâ best komit, at þit hafit þat til atvinnu ykkr, ok eru þit þó helztí fáráðir í úkunnu landi[2]. Sigmundr þakkaði honum[3], og kvað honum vel[4] fara, þar sem þá var komit þeirra máli[5]. Nú er at segja frá þrándi, at hann tekr undir sik ríki allt í Færeyjum, ok allt fè þat ok eignir, er þeir hafa átt bræðr, Beinir ok Brestir, frændr hans; ok[6] hann

og Tröndur gjördu äf midlun okkun?" seji han. „Vujst vita vìd," seji Sigmundur. „E haldi tä råvuliast," seji Rafnur, „at tìt fära firi mär kväri tìt vilja, og tä Silvur, uj Tröndur fek mär uj Hendur vi tikun, tä atli e best niurkomi, tåi tìt häva tä uj Vinnufång, og eru tìt tow lujti väl staddir uj ókunniun Landi." Sigmundur takkaji honun, og seji at han heji gjört aldajlis väl vi tajr, ettursum tä vär komi at vera midlun tajrra. Nú er at sia frå Tröndi, at han towk undir se alt Råji uj Förjun, og alt tä Gödsi og adla Ognina, uj Breirnir Brestar og Bajni, Skjildmen hansara, åttu;

Tilstand, da vi vare i Thrands Vold." „Vide I," spurgte Rafn fremdeles, „hvad Overeenskomst Thrand og jeg have indgaaet?" „Den kjende vi tilfulde," svarede Sigmund. „Imidlertid holder jeg det for bedst," vedblev Rafn, „at I, uhindrede af mig, drage, hvorhen I ville, og hvad angaaer det Sølv, som Thrand overgav mig, da bliver det, mener jeg, bedst anvendt, naar I nytte det til eders Ophold, og I kunne alligevel have tungt nok ved at komme ud af det i et fremmedt Land. Sigmund takkede ham, og sagde at han efter deres daværende Stilling førte sig höimodig op imod dem. Om Thrand er nu at fortælle, at

1) frjálsir, *t.O,S.* 2) tók ek ok mest fyrir þá skyld við ykkr, at ek þóttumst sjá, hversu erfiðliga þrándr mundi við ykkr bída, ef þit værit þar í hans valdi, *t.O.* 3) sinn góðgerning, *t.Oa,c*; sinn góðvilja, *t.Ob*; s.velgjörning, *t.S.* 4) drengiliga, *O,S.* 5) fór Hrafn um sumar[illegible]ntar í Garða (Garðaríki, *Ob*), *t.O.* 6) svâ ek eigi síðr tók hann undir sik, þann lata eyjanna til forráða, er Haraldr konúngr Gunnhildarson hafði skipat Hafgrími, ok, *O.*

Digitized by Google

tekr til sín sveininn Össur Hafgrímsson, ok fóstraði hann. Össur var þá tíu vetra gamall. Rèð nú þrándr einn [öllu í[1] Færeyjum, ok treystist eingi honum þá í móti at mæla[2].

og han tekur til sujns Unglingjin Össar, Son Hafgrims, og fostraji han up. Össar vär tå tujgju] Åra gämal. Nú råddi Tröndur firi ödlun uj Förjun, og ongjin trejstaji sär at täla mowti honun.

Frá Sigmundi.

10. þat sumar[3], er þeir bræðr Brestir ok Beinir voru drepnir[4], varð höfðíngjaskipti í Noregi, var feldr frá landi Haraldr gráfeldr, en Hákon jarl [kom í staðinn, ok var þá fyrst skattjarl Haralds konúngs Gormssonar, ok hèlt ríki af honum; var þá eydt öllu ríki þeirra Gunnhildarsona, sumir voru drepnir, en sumir flýðu

Frå Sigmundi.

10. Tä säma Summar, uj Brøirnir Brestar og Bajni vowru dripnir, vär Hövdinga-Skjifti uj Nørikji, Häraldur Gråfeld vär feldur frå Land og Rujkji, og Håkun Jadl kòm uj stäjin, han vär uj fistini Skattajadlur Häralds Konga Gormssòn, og heji Rujkji frå honun; tå vär alt Rujkji ojdt burtur firi Sinun Gunhilds; summir vowru dripnir, men summir flujddu äf Land-

han underlagde sig hele Herredömmet over Færøerne, og bemægtigede sig alt det Gods og de Eiendomme, som hans Frænder, Brødrene Brester og Beiner, havde besiddet. Drengen Össur Hafgrimson, som den Gang var ti Aar gammel, tog han til sig, og opfostrede ham. Thrand var nu Enehersker over alle Færøerne, og ingen dristede sig til at tale et Ord imod ham.

Om Sigmund.

10. Den Sommer, da Brødrene Brester og Beiner bleve dræbte, skiftede Norge Høvding. Harald Graafeld blev fældet, og i hans Sted kom Hakon Jarl, som i Førstningen var Kong Harald Gormsöns Skatte-Jarl, og havde Riget i Lehn af ham.

1) *saaledes ogsaa S; öllum, O.* 2) *O, 180 Cap.* 3) *ár, Ob.* 4) *ok sveinunnir komu til Noregs. t. O.*

Digitized by Google

or landi[1]. Nú er at segja frá þeim Sigmundi ok Þóri, at þeir eru tvo vetr síðan í Víkínni, er Rafn lèt þá lausa, ok er þá uppgeingit fèð, þat er Rafn fèkk þeim, ok er Sigmundr þá tólf vetra gamall, en Þórir fjórtan vetra[2]; spyrja til ríkis Hákonar jarls, ok gera nú þat ráð fyrir sèr at vitja hans, ef þeir mætti því viðkoma; þikir þeim sèr þat líkligast til nokkurs góðs, er feðr þeirra höfðu honum þjónat; gánga nú or Víkinni til

laun. Nú er at sia frå tajmun Sigmundi og Towra, at tajr eru tvej År uj Vujkjini ettir tä, at Rafnur lät tajr lejsar frå sär, og tå vowru upgingnir adlir Penganir, uj Rafnur fek tajmun, Sigmundur er tå tolv Åra og Towrur fjúrtan Åra gämal; tajr fratta nú um Rujkjidœmi Håkun Jadls, og täka nú tä til Råar at vitja hansara, um tajr vowru mentir at komast út firi tä; tajmun tikjir tä lujkliast at fära häar, tuj tä mundi koma tajmun til gowar, at Påpar tajrra höddu vèri hansara Men, tajr genga nú úr Vujkjini til Upland-

Da var hele Gunhilds Sönners Herredömme til Ende; nogle af dem vare dræbte, og de øvrige rømte bort fra Landet. Nu er at fortælle om Sigmund og Thorer, at de forbleve endnu to Aar i Vigen, efterat Rafn havde frigivet dem; og da vare de Penge, som Rafn gav dem, fortærede. Sigmund var da tolv Aar gammel, og Thorer fjorten. De hørte nu fortælle om Hakon Jarls Magt, og fattede den Beslutning at besøge ham, om det var dem mueligt, og ventede sig snarest af ham nogen Bistand, efterdi deres Fædre havde tjent ham. De gik nu bort

1) tók mestan hat ríkis í Noregi í lèn af Haraldi Gormssyni Danakonungi, ok sat jarl lángum norðr í þrándheimi, *O.* 2) *Her begynder større Ordforskjellighed i O, ikkun de mærkeligste Afvigelser i enkelte Udtryk have kunnet optages, Fortællingen er dog næsten den samme. S begynder Capitlet saaledes:* I þann tíma ríkti Hákon jarl einn yfir Noregi, þvíat þá hafði fallit Haraldr konungr gráfeldr, ok því hugðuet sveinarnir Sigmundr ok Þórir at fiana hann, at þeir væntu af honum nokkurs sturks sakir forns fèlagskapar feðra þeirra ok hans; fóru þeir þá or Víkinni upp til Upplanda, *og her egoes Afvigelser i enkelte Udtryk saavel fra F, som egoes fra O, og er noget kortere i Fortællingen. Den har intet Capitelskifte før Begyndelsen af 24 Cap. i F.*

Digitized by Google

Upplanda, ok [þann veg austr eptir[1] Heiðmörk ok norðr til Dofrafjalls, ok koma þar við vetr sjálfan, ok [snjófar þá á fyrir þeim ok vetrar[2]; ráða[3] þeir þó á fjallit með litlu ráði, fara villt ok liggja úti, svá at mörgum dægrum skipti, matarlausir, ok þá lagðist þórir fyrir, ok[4] biðr Sigmund þá hjálpa sèr ok leita af fjallinu; hann kvað, [at þeir skyldu báðir afkoma, eðr hvorgi þeirra ella[5]; en sá var munr krapta þeirra, at Sigmundr leggr þóri á bak sèr[6], ok [veit þá heldr fyrir ofan[7]; dasaðust nú mjök báðir; finna nú eitt kveld dal-

ar, og tan Vèjin estur um Hejdamörk og norur til Dofrafjadl; tajr koma här úti vi Håveturin, og leggur nú Fannar-Kävi niur firi tajmun, og Veturin hardnar; tajr hildu tow til um Fjadli äf lujtlun Viti, tajr viltust og liggja úti, so at tajr vowru matlejsir mengar Däar, og tå lejist Towrur firi, han biir nú Sigmund hjålpa sär sjålvùn og lajta niur äf Fjadlinun; han seji, at tajr skjildu antin båjir koma fram ella kvörgjin; og so mikjil Munur vär å Kræftun tajrra, at Sigmundur tekur Towra upå Bäkji, og Lajin vär tå heldir omanettir; tajr blivu nú båjir aldajlis útdäsajir; ajt Kvöldi

fra Vigen til Oplandene, og toge Veien østerpaa igjennem Hedemarken, og saa nord op til Dovrefjeld, hvor de indtraf ved Vinterens Begyndelse, og, uagtet Frost og Sneeveir overfaldt dem, begave de sig dog med lidet Overlæg op paa Fjeldet, fore vild, og laae ude under aaben Himmel i mange Dögn uden Mad. Udmattet lagde Thorer sig omsider ned, og bad Sigmund at frelse sig selv og søge ned af Fjeldet; men denne sagde, at enten skulde de begge slippe derfra, eller ingen af dem; og saa stor Forskjel var der paa deres Kræfter, at Sig-

1) austan um, *O*; svá austan af, *S*. 2) þá gerði at þeim hríð, *S*; þ. g. a. þ. veðr hörð, *O*, ok hríðir, *t. Oð*. 3) ruðu, *Oð*. 4) ok mátti eigi gánga, *O*. 5) þat skal verða aldri, at við skiljm svá, skulu við annathvárt báðir til bygðu komast eða deyja ella, *O*. 6) ok bar hann leingi, *t. O*. 7) finna þeir þá einn dag, at näkkut gerði forbrekkt (forbregt, *Oð*) undir fæti, varð þeim þá þegar hóti léttara at gánga, komu þeir, er kvelda tók, í einn lítinn dal, *O*.

Digitized by Google

verpi nokkut á fjallinu, ok fóru nú eptir því, ok um síðir kenna þeir reykjarþef[1], ok því næst finna þeir bæ, ok ganga inn, ok finna stofu; þar sátu konur tvær, önnur við aldr, en (önnur) [úng stúlka[2]; báðar voru þær fríðar sjónum; þær heilsuðu vel sveinum þessum, ok drógu af þeim klæðin, en fá þeim þurr klæði í staðinn, [ok brátt gefa þær þeim mat at eta[3], ok síðan fylgja þær þeim til svefns, ok búa um þá vel, ok segja at þær vilja, at þeir yrði eigi fyrir bónda, er hann kemr heim, kvað hann vera stygglyndan. Nú vaknar

finna tajr å ajna Lå uj Fjadlinun, og fowru so ettir henni, og umsujur kjenna tajr Rojktèv, og nú finna tajr å ajt Ajnbujli, tajr genga in og koma uj Stovuna; här sowtu tvej Konufölk, anna näka vi Aldur, men anna ajn Smågjenta; båar vowru lujka väkrar; tär towku blujdlia mowti hesun Drangjun, og lowtu tajr úr Klävunun, og fingu tajmun tur Kläjir attur, og gjeva tajmun so Mät at eta, og sujani filgja tär tajmun til at leggja se, ok raja väl upundir tajmun, og sia nú at tär vildu ikkji, at tajr skjildu vera firi Böndanun, tåi han kòm hajm, og lowtu tajr vita at han vär näka illfrajnt-

mund lagde Thorer paa sin Ryg, og bar ham; og de udmattedes nu begge meget. Imidlertid begyndte det at gaae ned ad Bakke, og de traf en Aften en lille Dal i Fjeldet; de gik langs igjennem den, og mærkede omsider Lugt af Røg, og fandt dernæst en Gaard for sig. De gik ind, og kom i en Stue, hvor der sade to Kvinder, den ene var aldrende, men den anden en ganske ung Pige; begge vare de skjönne af Udseende. De toge vel imod Drengene, trak Klæderne af dem, og gav dem törre Klæder paa isteden; dernæst gave de dem strax noget at spise, lavede et godt Leie tilrede for dem, og fulgte dem til Sengs, og sagde at de ikke önskede, at Huusbonden blev dem vaer, naar han kom hjem, eftersom han var

1) reykjardaun, *O.* 2) barnúng, *O,S.* 3) síðan gáfu þær þeim at snæða, *S*; síðan setta þær borð, ok báru vist fyrir þá, *O.*

Digitized by Google

Sigmundr við þat; at maðr kemr inn[1], mikill vexti, ok í hreinbjálba, ok hafði hreindýri[2] á baki; hann [hafði uppá nasarnar, ok[3] [var ýgldr[4], ok spurði, hvat komit væri. Húsfreyja sagði, at þar voru komnir sveinar tveir: veslingar[5], kalnir ok máttdregnir mjök, svá at komnir eru at bana[6]. Hann svarar: svá máttu oss skjótast uppi hafa, at þit takit mennina[7] [í vor hús[8], ok hefi ek þat opt sagt þèr. Eigi nenta ek, sagði húsfreyja, at svá vænligir menn dæi hèr hjá húsum vorum[9]. Bóndi lèt þá [vera kyrt[10], ok fóru þau til matar ok síðan til svefns. [Tvær

liur. Nú vaknar Sigmundur vi tä, at ajn Mävur kjemur in, hevur å Vextrin og uj, Skjinnabjålva, og heji Remsdjowr å Bäkji, han snerti up Näsanar og vär illsnäkjin, og spurdi kvät häar vär komi. Matmowurin seji, at här vowru komnir tvajr vesalir Drangjir, burturkölnajir og so magtalejsir at tajr vowru drygvast dejir. Han svärar: „So verur tä skjowtast at tä kjemur up, at vid eru hèr, dessum tú tekur tär på at hujsa Fölkji, og e hävi ofta värа te vi tä." „Ikkji nenti e," seji Matmowurin, „at so vänir Unglingar skuldu liggja her og dojdja undir Húsveggjinun kjå okkun. „Böndin lät tå vera kvirt, og so fowru tej til at fåa Mät

noget vranten. Noget efter vaagnede Sigmund ved det, at en Mand, som var stor af Vext, og ifört en Rensdyrspels, kom ind, bærende et Rensdyr paa Ryggen; han satte Næsen i Veiret, og med en vred Mine spurgte han, hvad der var kommet. Konen sagde, at der vare komne to Drenge, som vare elendige, forfrosne og meget udmattede, saa at de vare nær ved Døden. „Jeg har ofte sagt dig," vedblev Manden, „at du paa ingen Maade vil snarere røbe vort Opholdsted, end ved at modtage nogen her i vor Bolig." „Jeg nente ikke," svarede Konen, „at saa haabefulde Drenge skulde dø her lige udenfor

1) í skálann, *Ob.* 2) dýr, *O,S.* 3) *f. t O,S.* 4) *f. t S.* 5) liðir, *S; f. t O.* 6) mjök at þrotum, *O;* ok þurfa nú mjök þíns greiðskapar, *t.S.* 7) enn meira á hendr, *Ob.* 8) á hendr þá sem segja til vor, ef þeir komast til bygða, *S.* 9) er þá hafði hèr at berit, *t.O.* 10) sofa í náðum um nóttina, *S.*

Digitized by Google

voru rekkjur í svefnhúsi, lágu þau bóndi ok húsfreyja í öðru, en dóttir bónda í annarri hvílu, en búit var um sveinana þar í húsinu[1]; en um morgininn var bóndi snemma á fótum, ok mælti til sveinanna: þat þiki mèr, sem þær vili, konurnar, at þit hvílizt hèr í dag, ef ykkr þikir svá henta. þeir kvoðust þat gjarna vilja.

Sigmundr var með Ulfi.

11. Nú var bóndi í brott um daginn, ok kom heim at kveldi, ok var vel kátr við þá Sigmund[2]. En annan morgin kom bóndi til sveinanna, ok mælti: [auðit varð þess, at

og sujani at leggja se. Tvär Kojdgjur vowru uj tuj Stovuni sum tej lowu uj; Böndin og Konan lowu uj tuj ajnu, men Böndadöttirin uj ärari, og Bowl vär gjört up til Drangjinar här uj Stovuni; um Morgunin ettir var Böndin tajlja á Fowtun, og seji vi Drangjina: „Tä tikjir mär, Konufölkjini vilja, at tit kvujla tikun hèr uj Dä, dessum tit atla tä hent kjá tikun." Tajr sögdu tajr vildu tä gjarna.

Sigmundur vär kjá Ulfi.

11. Böndin vär nú burtur um Däjin, og kjèmur hajm á Kvöldi, og vär aldajlis kátur vi Sigmund og Towra. Men morgunin ettir kòm Böndin til Drangjinar, og seji: „Tä vär Ejdna tikara, at

vort Huus." Bonden lod dem da ligge i Ro, og gik tilligemed Kvinderne at spise, og lagde sig siden til Sengs. I Sovekammeret vare to Senge, Bonden laae med sin Kone i den ene af dem, og Bondens Datter i den anden; men for Drengene var der redt et Leie i samme Værelse. Om Morgenen var Bonden tidlig oppe, og sagde til Drengene: „Det tykkes mig, som Kvindfolkene ville, at I skulle hvile eder her i Dag, om I finde det tjenligt for eder. De sagde, at de gjerne vilde det.

Sigmund opholder sig hos Ulf.

11. Bonden var nu borte om Dagen, og kom hjem om Aftenen, og var meget venlig imod Sigmund og Thorer. Og den følgende Morgen kom han til dem, og sagde saa: „Skjæb-

1) *f. t O,S.* 2) ok spurði þá at vandliga, hverir þeir voru, eðr hvaðan þeir komu at, eðr hvert þeir stefndi; Sigmundr segir honum greinilega slíkt, er hann spurði, *t. O.*

Digitized by Google

ykkr bæri hingat at húsum mínum[1], nú þiki mèr þat ráð, at þit dveliist hèr í vetr, ef ykkr þikir [svá betr gegna[2]; virðist þeim konum vel til ykkar, en þit hafit farit [þvert af veginum[3], ok er lángt til bygða alla vega hèðan[4]. Þeir Sigmundr þakka bónda boð sitt, ok sögðust þat gjarna vilja, at vera þar. Bóndi mælti, [at þeir skyldi þiggja vel at þeim húsfreyju, ok taka höndum til þess er þær þyrfti[5]; [en ek mun í brottu vera hvern dag, at leita oss at föngum, ef svá vill verða[6]. Nú eru þeir þar sveinarnir, ok er þeim vel veitt, ok eru þær vel við þá, ok þikir þeim þar gott; en

tit viltust hiar åd Húsun mujnun, nú tikjist mär tä råvulinst, at tit vera hèr vi Frì uj Vetur, um tit halda tä bera til kjå tikun; Konufölkjini lujkjast väl å tikun, og tit eru komnir burtur äf adlåri Laj, og hiani èr lengt til Bigdar ödluminni." Tajr takkavu Böndanun firi Bòji, og sögdust gjarna vilja vera här. Böndin seji, tajr skuldu tikjast väl båvun Matmøirnun, og täka Hond uj vi tajmun, tåi tär höddu tä nejit, „tuj e man vera kvön Dä úti og lajta okkun ettir Fongji, um so vil bera til." Drangjinir eru nú här, og väl er gjört vi tajr, og tär eru gowar vi tajr, og tajmun tikjir got at vera här; men kvön Dä vär

nen har villet, at I skulle føres hid til min Bolig; nu tykkes det mig bedst, at I opholde eder her i Vinter, om det staaer eder an; Kvindfolkene synes vel om eder, men I have faret ganske af Veien, og der er langt til Bygder allevegne herfra. Sigmund og Thorer takkede Bonden for hans Tilbud, og sagde at de gjerne vilde blive der. Bonden sagde, at de skulde gjengjelde den gode Behandling af hans Kone og Datter, ved at være dem til Tjeneste i hvad de behøvede; „men jeg maa," tilföiede han, „hver Dag være borte, for at skaffe os Fødemidler, om det vil lykkes." Drengene forbleve der nu, og bleve vel be-

1) svá er háttat, at þit sögðut mèr um ferðir ykkrar, *O.* 2) eigi annat vænna, *O.* 3) þvers á brottu frá því sem þit vildut, ok almanna vegr er, *O.* 4) *her fattes et Blad i Oc.* 5) verið húsfreyju auðveldir ok eðlðtir, ef hún þarf ykkr til nökkurs at kveðja (krefja, *Ol*) á hv heima, *O.* 6) þvíat ek mun ejaldan heima vera á daginn, *S.*

Digitized by Google

bóndi er á burtu hvern dag. Þar voru hús góð ok rammlig, ok búizt um vel. Bóndi nefndist Úlfr[1], en Ragnhildr kona hans, en þuríðr dóttir þeirra; hún var hin fríðasta kona sýnum ok mikilúðlig[2]; [góðr þokki var[3] með þeim Sigmundi ok þuríði, ok töluðu optliga, [ok lagði bóndi ok husfreyja ekki orð í þat[4]. Líðr nú vetr, ok kemr sumarmáladagrinn, hinn fyrsti. Þá kemr Úlfr bóndi at máli við Sigmund, ok mælti: svá er háttat, sagði hann, at þit hafit hèr verit í vetr með mèr[5]; nú ef ykkr þikir eigi annat [sýnna fyrirliggia[6], enn vera hèr, þá skal ykkr þat heimilt, ok vita, at þit þrosk-

Böndin burturi. Húsini vowru gow og sterk, og väl umsitin. Böndin nevndist Úlfar, Kona hansara Ragnhild og Döttir tajrra Turid; hon vär tan-väkrasta Gjenta uj näkar heji sat og så mikji vitislig út; gowur Tokkji vär midlun tajrra Sigmund og Turid, tej tosavu ofta säman, og ikkji leji Böndin og Konan Or uj tä. Nú lujur Veturin, og fisti Summarsdävur kjemur. Tå kjemur Úlfur Böndi upå Måli vi Sigmund, og siir vi han: „Tä kòm nú so at bera til," seji han, „at tit häva hèr veri uj Vetur kjå mär, halda tit nú ikkji anna lüjkliari kjå tikun, in at vera hèr, tå skulu tit häva hajma hèr, og vita tå, um tit

handlede, da Kvinderne vare gode imod dem, og de syntes godt om at være der; men Bonden var hver Dag borte. Bygningerne vare gode og stærke og vel indrettede. Bonden nævnte sig Ulf, hans Kone Ragnhild, og deres Datter Thuride; hun var en meget smuk Pige og af et ædelt Sindelag. Det stod godt til imellem Sigmund og Thuride, og de talte ofte sammen, hvilket hverken Bonden eller hans Kone formeente dem. Imidlertid forløb nu Vinteren, og paa Sommerens første Dag kom Bonden Ulf til Sigmund, og sagde: „Nu have I været her hos mig i Vinter, og hvis I ikke see noget

1) fyrir þeim, *t. Oc.* 2) skörulig, *O,S*; kurteis, *Ob.* 3) brátt var auðsær ástarþokki, *O.* 4) því þeim var þat ekki kunnat, *S.* 5) ok líkar oss öllum vel til ykkar, *t.O,S*; ok sinna best kosunum, *t. S.* 6) líkara, *O.*

Digitized by Google

ist hèr; [má vera at oss sè nokkurir fleiri hlutir saman ætlaðir; en einn er sá hlutr, at ek vil vara ykkr við[1], at þit farit eigi í skóg þann, er norðr er frá bænum[2]. Þeir játtuðu þessu, ok þökkuðu Úlfi bónda boð sitt, ok þektust þetta boð gjarna.

ikkji stirkna hèr; kan vera at okkun eru flajri Lutir sämanatlajir; men ajt er tä sum e vil vära tikun vi, at tit fära ikkji uj tan Skowin, sum èr noran firi Húsini." Tajr jättavu tuj, og takkavu Úlfi Bönda firi Tilboji, og towka gjarna mowti tuj.

Sigmundr vann dýrit.

12. [Tjörn ein var þaðan skamt frá bænum, ok fór bóndi þángat til, ok vandi þá við sund; þá fóru þeir í skotbakka, ok vandust við skot, ok varð Sigmundr skjótt áskynja allra íþrótta Úlfs, svâ at hann varð hinn mesti íþróttamaðr, ok

Sigmundur van Djowri.

12. Ajn Tjödn vär stut burtur frå Húsinun, häar fowr Böndin, og vandi tajr at svimja; stundin fowru tajr å ajn Bakka at skjowta til Måls, og vandust vi Skòt, og vär Sigmundur skjöt kanur um adla Kjinstir Úlfs, so at han blajv ajn útlardur Mävur uj ödlun, og Towrur

bedre for eder end at være her, da skal det tilstædes eder, og I kunne da voxe op her, kan hændes at vi faae noget mere med hinanden at gjöre; men een Ting er der, som jeg vil advare eder for, at I nemlig ikke gaae ud i den Skov, som ligger her nordenfor Gaarden. Dette lovede de, og takkede Ulf for hans Tilbud, hvilket de gjerne modtoge.

Sigmund overvinder Dyret.

12. Ikke langt fra Gaarden laae der en Sø, hvorhen Bonden ofte gik, og lærte dem til at svömme. Ligeledes gik de til Skydeøvelser, og øvede sig i at skyde, og Sigmund næmmede hurtig alle de Legemsfærdigheder, som Ulf lærte ham,

1) en þat vil ek tilskilja, at þit sèð úforvitnir, ok eigi víðförlir, þá er ek er eigi heima; er þó einna mestr varnaðr á, *O.* 2) en þess bið ek, at þit sèð ekki forvitnir, þótt þið farit úti, *S.*

Digitized by Google

báðir þeir þórir, ok komst hann þó eigi til jafns við Sigmund[1]. Ulfr var mikill maðr ok sterkr, ok þat skildu þeir bræðr, at hann var hinn mesti íþróttamaðr. Þeir voru þar nú þrjá vetr, ok var Sigmundr þá 15 vetra, en þórir 17 vetra. Sigmundr var þá gildr maðr fyrir þroska sakir, ok báðir þeir, ok var Sigmundr þó öllum hlutum fremri, þó at hann væri tvelm vetrum yngri. Ok nú er þat eitthvert sinn um sumarit, at Sigmundr mælti til þóris: Hvat mun verða, þó at við farim í skóg þenna, er hèr er norðr frá garði[2]? þórir svarar: á því er mèr eingi forsaa at han blev fortrinlig i Idrætter, ligesom ogsaa Thorer, der dog ikke kunde maale sig med Sigmund, Ulf var en stor og stærk Mand, og Brødrene mærkede snart, at han var udmærket i alle Idrætter. De opholdt sig der nu i tre Aar, og Sigmund var da femten Aar, og Thorer sytten. Sigmund var da en rask Yngling og allerede vel udvoxen, og det vare de begge, men Sigmund var dog, uagtet han var to Aar yngre, i enhver Henseende den fortrinligste. Og nu var det engang om Sommeren, at Sigmund sagde til Thorer: „Hvad mon der vel kan flyde af, om vi end gaae hen i den Skov, som ligger

1) var bóndi laungum heima um sumarit, ok kendi þeim skylmingar ok skotfimi, sund ok aðrar íþróttir, *O*. 2) þat er mèr mikil forvitni at vita, hvat þess mun vera á skógi þessum norðr frá garði, at vèr megim þar eigi koma, *O*; forvitnar mik, frændi! at fara á skóg þann, er hèr er fyrir norðan bæ vorn, *S*.

Digitized by Google

vitni, segir hann. Ekki er mèr svâ gefit, segir Sigmundr, ok þángat skal ek fara. Þú munt ráða hljóta, segir Þórir, en brjótum við þá boðorð fóstra míns. Nú fóru þeir, ok hafði Sigmundr viðaröxi eina[1] í hendi sèr; koma í skóginn, ok í rjóðr eitt fagurt; ok er þeir hafa þar eigi leingi verit, þá heyra þeir brak mikit í skóginn, ok brátt sá þeir [björn mikinn harðla ok grimmligan. Þat var viðbjörn mikill, úlfgrár at lit[2]. Þeir hlaupa nú aptr á stiginn þann, er þeir höfðu þángat farit; stigrinn var mjór ok þraungr, ok hleypr Þórir fyrir, en Sigmundr síðar. Dýrit

„Ikkji eri e so sintur," siir Sigmundur, „og häar skäl e fära." „Tú fert tå at råa," siir Towrur, „men tå browtun vid Forbo Fostirfäjir mujns." Nú fowru tajr, og Sigmundur hejt ajna Öksi til Brennuvì uj Hondini; tajr koma in uj Skowin, og å ajt väkurt rudda Plos, men ikkji häva tajr veri här lajngji, firin tajr hojra kvödlt Bräk uj Skownua, og bråt ettir sujgja tajr ajna egvulia stowra Björn og grujska. Tä vär ajn stowr Skowbjödn grågulmut å Litinun. Tajr lejpa nú attir å Råsina, sum tajr höddu gingji ettir; Råsin vär mjåv og trong, Towrur lejpur undan og Sigmundur attanå. Djowri leipur nú ettir

her nordenfor Gaarden?" „Det er jeg ikke nysgjerrig efter at vide," svarede Thorer. „Ei gaaer det mig saa," sagde Sigmund, „og derud maa jeg". „Du kommer da til at raade," sagde Thorer, „men da overtræde vi vor Fosterfaders Bud." De gik nu, og Sigmund havde en Vedøxe i Haanden; de kom ind i Skoven, og til en skjön aaben Plads; men de havde kun været der en föie Stund, för de hørte en stærk Bragen i Skoven, og strax derpaa saae de en meget stor og grum Björn, en drabelig Skovbjörn, ulvegraa af Farve. De løb da tilbage ad den samme Sti, ad hvilken de vare komne derhen; Stien var smal og trang, og Thorer løb forrest, men

1) litla ok lágskepta; O. 2) viðbjörn, O; hýðbjörn, S.

Digitized by Google

hleypr nú eptir þeim á stiginn, ok verðr því þraungr stigrinn, [ok brotna eikrnar fyrir því. Sigmundr snýr þá skjótt út af stignum millum trjánna, ok bíðr þar til er dýrit kemr jafnfram honum. Þá höggr hann jafnt meðal hlusta á dýrinu með tveim höndum, svá at exin sökkr[1]; en dýrit fellr áfram, ok er dautt, [þvíat þat hefir eingi fjörbrot. Þórir varð nú þessa varr, ok mælti svá: Þèr varð þessa þrekvirkis auðit, frændi! sagði Þórir, en eigi mèr, ok er þat ok líkligast, at ek sè um mart þinn eptirbátr. Sigmundr mælti: nú skulu við freista at við getim

tajmun å Råsini, og nú verur Råsin trong kjå tuj, so at Ajkjinar brotnavu frå tuj. Sigmundur snujur tå kvikliani útåf Råsini inimidlun Trøjini, og bujar här til Djowri kjemur abajnt han. Tå höggur han bajnt uj Ojrnalystri å Djowrinun vi båvun Hondun, so at Öxin sökkur in, og Djowri dettir bajnt framettir, og er stajndejt, tujat tä hevir ongji Brotaköst. Towrur vär nú värur vi hetta, og mælti: „Tär vär läa at vinna hetta Mandómsbragd, „Frændi mujn!" seji Towrur, „men ikkji mär, og er tä lujkliast, at e färi at vera uj mengar Måtar tujn Eltibløra." Sigmundur mælti: „Nú skulun vid rojna um vid

Sigmund bagerst. Dyret løb nu efter dem paa Stien, og Stien blev trang for det, og Træerne brødes i dets Løb. Sigmund dreiede da hurtig ud af Stien, og stillede sig imellem Træerne, og stod der, indtil Dyret kom frem lige for ham. Da fattede han Øxen med begge Hænder, og hug lige imellem Ørerne paa Dyret, saa at Øxen sank i, og Dyret styrtede fremad, og var dødt paa Stedet, saa at intet Livstegn kunde mærkes paa det. Thorer blev nu dette vaer, og sagde da: „I din Lod, Frænde! faldt det, at udøve denne Manddoms-Daad, og det blev ikke mig til Deel; og det var ogsaa rimeligst, da jeg i meget staaer tilbage for dig." Derpaa sagde

1) en er björninn var kominn á stiginn, þá snèrist Sigmundr ímót hart ok títt, ok hjó tveim höndum milli hlusta dýrinu, svá at öxin stóð á hamri, O.

Digitized by Google

reist upp dýrit; svâ gera þeir, ok geta uppreist; sveigja svâ at trèn, at eigi má falla, reka kefli í munninn, ok þikir dýrit þá gapa munninum; fara nú heim eptir þetta. Ok er þeir koma heim, þá er Úlfr, fóstri þeirra, heima í túni fyrir, ok var þá á ferð kominn, at leita þeirra; hann er þá[1] úfrýnligr, ok spurði, hvert þeir hefði farit. Sigmundr svarar: nú er illa orðit, fóstri minn! sagði hann; við höfum nú brugðit af [ráðum þínum[2], ok hefir björninn[3] elt okkr. Úlfr svarar: slíks var at von, at svâ mundi fara, [en þat munda ek vilja, at hann elti ykkr eigi optar[4]; eru mentir at fâa rajst Djowri up; tajr gjera so, og fingu rajst tâ up; bojgja so Trøjini, at tâ ikkji kundi detta, og leggja Kjelv uj Kjaftin å tuj, og Djowri sujnist tâ at gäpa vi Kjaftinun; nú fära tajr hajm ettir hetta. Og tâi tajr koma hajm, tâ er Úlfur Fostirfäjir tajrra úti uj Túninun firi tajmun, og vär tâ å Ve at fära at lajta ettir tajmun; han vär tâ owfrujutliur, og spurdi kväri tajr höddu veri. Sigmundur svärar: „Idla er nú vori, Fostirfäjir mujn!" seji han, „vid hävа nú bråa úr Råvun tujnun, og Bjödnin hevir elt okkun." Úlfur svärar: „Tä vär Vown a tuj, at so fowr at vera, og tä vildi e nú, at hòn skuldi ikkji elta

Sigmund: „Nu skulle vi forsøge paa at faae Dyret reist op;" og de gjorde efter hans Ord, og fik Dyret stillet op, böiede dernæst Træerne til, saa at det ikke kunde falde, og satte en Pind i Munden, og Dyret syntes da at gabe med Munden. Efter dette gik de hjemefter, og da de kom hjem, traf de deres Fosterfader hjemme paa Toften udenfor Gaarden; han agtede just at gaae ud, at søge efter dem, og med en vred Mine spurgte han dem nu, hvor de havde været henne. Sigmund svarede: „Nu er det gaaet ilde, min Fosterfader!" sagde

1) síðan reistu þeir upp björninn, ok runnu heim; kom þá Ulfr (heiman farandi, *t. Ob*), í móti þeim, *O.* 2) boði þínu, *O.* 3) björn einn mikill, *O.* 4) ok því var ek nú á ferð kominn, at ek vildi leita ykkar, en þó þikir mèr nú vænum betr, ef hann hefir eigi meidt ykkr; mundi ek þat ek vilja, at hann meiddi (elti, *Ob*) ykkr eigi opt (optar, *Ob*) *O.*

Digitized by Google

en þó er þetta dýr svâ, at ek hefi [eigi traust áborit at glettast við[1], en þó skulum nú freista, sagði hann. Snýr Úlfr nú inn, ok tekr eitt spjót í hönd sèr, ok hleypr nú til skógarins, ok þeir Sigmundr með honum. Úlfr sèr nú björninn[2], ok hleypr at þegar, ok [rekr á spjótit[3], ok fellr björninn við[4]. Úlfr sèr, at dýrit er dautt âðr, ok mælti: hæði þit nú at mèr, eðr hvorr ykkar hefir drepit dýrit? Þórir svarar: ekki er (mèr) at eigna[5] af þessu, fóstri! segir hann, ok hefir Sigmundr drepit dýrit[6]. Þetta er

tikun oftari; men tow er hetta Djowri so, at e hävi ikkji trojsta mär til at glettast vi tä, og tow skulun vìd nú frojsta upå tä," seji han. Úlfur vendur nú in attir, og tekur ajt Spjowt uj Hondina vi sär, og leipur nú uj Skowin, og tajr båjir vi honun. Úlfur sär nú Bjödnina, og lejpur strags til, og førur Spjowti uj häna, so-at Bjödnin dettir umkodl vi tä. Úlfur sär nú at Djowri èr dejt åvur, og towk so til Orar: „Halda tìt me firi Hå, ella kvør äf tikun hevir dripi Djowri?" Towrur svärar: „Ikkji bèr mär til at ogna mär äf hesun, Fostirfäjir!" siir han, „og

han, „vi have nu tilsidesat dit Raad, og Björnen har jaget efter os." „Det ventede jeg," svarede Ulf, „at det vilde gaae saaledes, men det önskede jeg nu, at den ikke skulde jage efter eder oftere; men dog er dette Dyr saa beskaffent, at jeg har ikke dristet mig til at drilles med det, alligevel ville vi nu prøve det!" sagde han. Ulf vendte da om, og gik ind, og hentede et Spyd, og med dette i Haanden løb han til Skoven, og Sigmund og Thorer fulgte ham. Ulf blev nu Björnen vaer, og løb strax imod den, og jog Spydet i den, og Björnen faldt ved Stikket, men Ulf mærkede da, at Dyret var forud dødt, og sagde: „Have I mig nu til Bedste, og hvo af eder har dræbt Dyret?" Thorer sagde: „Ei kan jeg tilegne mig

1) nökkut helst æðrast við at eiga, *O.* 2) ok ætlaði lifanda, ok hann gæddi ferðina, *t.O.* 3) lagði tveim höndum til bjarnarins, *O.* 4) þegar, sem vân var at, *t.O.* 5) kenna *Ob.* 6) með viðaröxi þinni, *t. O.*

Digitized by Google

hit mesta þrekvirki, segir hann, ok munu hèr mörg eptirfara þín afreksverk, Sigmundr! sagði hann. Nú fara þeir heim eptir þetta, ok hefir Úlfr enn meiri mæti[1] á Sigmundi þaðan frá enn áðr[2].

Sigmundur hevir dripi Djevvri." „Hetta èr hit stösta Mandómsbragd" siir han, „og attanå hetta munnu fära at koma meng tujni Afreksverk, Sigmundur!" seji han. Nú fära tajr hajm häani ettir hetta, og sujani helt Úlfur now majra um Sigmund in åvur.

Brottferð þeirra bræðra frá Úlfi.

Burtuför båar Brøirna frå Ulfi.

13. Nú eru þeir bræðr[3] með Úlfi, þar til at Sigmundr er átján vetra, en þórir tuttugu. Sigmundr var þá frágjörðamaðr[4] á vöxt ok afl ok alla atgjörfi; [ok er þat skjótast af honum at segja, at þann hefir næst geingit Ólafi

13. Båjir Brøirnir vowru nú kjå Úlfi, til Sigmundur vär åtjan, og Towrur tjúvu År. Sigmundur vär tå ajn Frågjeramävur båji å Vöxtri og Alvi og adlari Kviklihajd. Tä èr skjowtast at sia um han, at han hevir gingji Owla Tryggasoni nast uj ödlun Ujdrottun; og nú uj so er komi

denne Daad, Fosterfader! men Sigmund har dræbt Dyret," „Dette er den störste Manddoms-Daad, Sigmund!" sagde da Ulf, „og den bebuder mange følgende Manddoms Gjerninger af dig." De gik derefter bort fra Skoven og hjem, og Ulf bar fra den Tid endnu mere Agtelse for Sigmund end tilforn.

Brødrenes Bortreise fra Ulf.

13. Brødrene opholdt sig nu hos Ulf, indtil Sigmund var atten Aar gammel, men Thorer tyve. Sigmund var da en fortrinlig Mand i Vext og Styrke saavelsom i alle Færdigheder.

---

1) virðing, *Ox.* 2) *Istedenfor det fra* Ekki er mèr svá geft, segir Sigmundr, *har S blot*: Sigmundr réð, ok fóru þeir á skóginn, ok fundu þar hiðhjörtu einn; Sigmundr drap hann með viðaröxi litlum, er hann hafði í hendi. En er bóndi vissi, at Sigmundr hafði dreplt hjörtinn, þótti honum þrekvirki mikit, ok sagði hann þar mörg munda eptirfara. 3) þar alls 6 vetr, *O*; þeir höfðu þá verit 3 vetr með Ulfi, er þetta gerðist, en alls voru þeir þar 7 vetr, *S*. 4) frægðarmaðr, *O*.

Digitized by Google

Tryggvasyni um allar íþróttir[1]. Ok nú er svá er komit, þá segir Sigmundr Úlfi, fóstra sínum, at hann vill á brott leita: [ok þikir mèr lítil okkur afdrif verða munu, ef vit forvitnumst eigi til annarra manna[2]. Þat skal ok vera, sem þit vilit, segir Úlfr[3]. [En þat höfðu þeir fundit, at hvert haust ok hvert vor, meðan þeir voru þar, at Úlfr var í brottu sjö nætr eðr því nær, ok hafði þá heim mart í birgðum, lèrept ok klæði, eðr þá hluti aðra er þau þurftu at hafa[4]. Nú lætr Úlfr gera þeim klæði, ok býr þá vel í brott. [Þat finnst á konunum,

ât vera, tâ slir Sigmundur vi Úlf, Fostirfäjir sujn, at han vil lajta burtur häani: „og tikjist mär at vid lujti kunnu vanta at blujva til näka, dessum vid eru ikkji huajir å at forvitnast um ära Men." „So skäl ajsini vera, sum tit viljun," slir Úlfur. Meni tajr vowru här, höddu tajr gjivi Gätir ettir tuj, at kvört Hest og kvört Vår vär Úlfur burtur sjej Nätir ella här när, og heji tâ hajm vi sär mengt at bjarga sär vi, so sum Lerit og Kläji, og onnur Slø sum tej trongdu til at häva. Úlfur letur nú gjèra tajmun Kläjir, og gjer tajr väl frå sär. Tä fanst nú å Konufölkunun, at tär towku sär Skjil-

Det er om ham kort at berette, at han har gaaet Olaf Tryggvesön nærmest i alle Idrætter. Og da det nu var kommet saa vidt, sagde Sigmund til sin Fosterfader Ulf, at han vilde begive sig bort: „Thi det tykkes mig," sagde han, „at der kun er ringe Udsigt til Forfremmelse for os, om vi ikke søge at blive bekjendte med andre Folk." „Ja," svarede Ulf, „dette edera Önske bifalder jeg ganske." Medens de opholdt sig der, havde de lagt Mærke til, at Ulf hver Høst og hver Vaar var borte i syv Dage, eller saa omtrent, og havde da mange Fornødenheder hjem med sig, saasom Lærred og Klæde eller andre Ting, som de behøvede. Ulf lod nu gjöre Klæder til

1) ok íþróttir þeirra manna, er þá voru í Noregi, *O.* 2) *f. í O.* 3) ok dugir þat at, at þú hafir heldr þroskast í koti manns, *t. O.* 4) *f. í O;* síðan sagði hann konunum, hvað þær gera þeim klæði; þær gerðu svá; eptir þat skilda þau, *S.*

Digitized by Google

at þeim þikir mikit fyrir skilnaðinum, ok þó meira hinni ýngri[1]. Skilja nú, ok fara þeir brott, ok ferr Úlfr á leið með, ok fylgir þeim um[2] Dofrafjall[3], [þar til er[4] þeir sjá norðr af til Orkadals. [þá sezt Úlfr niðr, ok segir, at hann vill hvílast. Nú setjast þeir niðr allir[5]. þá mælti Úlfr: [nú forvitnar mik at vita, hverja ek hefi hèr fóstrat, eðr hverrar ættar þit erut, eðr hvar ykkart fóstrland er. þeir segja nú allt frá sinni æfi, þat er liðit var. Úlfr harmar þá mjök[6]. þá mælti Sigmundr: nú vil

najin aldajlis när, og tow majri hin ingra. Nú skjiljast tej, og tajr fära astä, og Úlfur fèr vi tajmun å Laj, og filgjir tajmun um Dofrafjadl, härtil at tajr sujgja norur äf tuj til Örkadäls. Tä setst Úlfur niur, og siir, at han vil kvujla se. Nú setjast tajr niur adlir. Tå mælti Úlfur: „Nú listir me at vita, kvörja e hävi fostra up hèr, og äf kvörjun Attun tìt eru, ella kväri Føuland tikara èr." Tajr sia honun nú frå ödlun uj sujnari Ävi, tä uj äflìi vär. Úlfur harmar tajr mikji. Tå mælti Sigmundur: „Nú vildi e tä, Fostirfäjir

dem, og udstyrede dem vel til Bortreisen. Det kunde tydelig mærkes paa Kvinderne, at de toge sig Skilsmissen meget nær, og Datteren dog mest. De skiltes nu, og gik bort, og Ulf ledsagede dem paa Veien, og fulgte dem over Dovrefjeld, indtil de kunde see nord over til Orkedalen. Da satte Ulf sig ned, og sagde at han vilde hvile sig. De satte sig da alle; hvorpaa Ulf tog saaledes til Orde: „Nu önsker jeg gjerne at vide, hvem jeg har fostret, og af hvad Æt I ere, og hvor eders Fødeland er." De fortalte nu alt, hvad de i deres Levetid havde udstaaet; og Ulf beklagede dem meget. Da sagde

1) *f. i O.* 2) norðr yfir, *Oa.* 3) fjallit, *S.* 4) svá at, *O.* 5) *f. i O.* 6) nú hefi ek fylgt ykkr af garði, sem ek mundi sonum mínum, (ok fædt ykkr, sem ek munda mína sonu fæða, *S*) mun ek hèðan af hverfa aptr; skulum vèr, áðr vèr skiljumst, setjast niðr; er nú svá komit, at mèr þikir næsta svipr (*saaledes ogsaa Ob*) at brautför ykkarri, en þó þótti konunum meiri; vil ek nú vita, hverja ek hefi í fóstri haft, svá at þit segit mèr ætt ykkra ok eðli, ok hvat yfir ykkr hefir liðit, (gengit, *S*), áðr þit komut til mín. þeir sögðu honum glöggliga ætt sína ok uppruna, ok hversu þeir voru fiæmdir frá sinni eign ok ættlandi, *O,S.*

Digitized by Google

ek, fóstri! segir hann, at þú segir okkr frá æfi þinni, [hvat þar hefir umliðit. Svâ skal nú ok vera, segir Úlfr[1].

Þorkell segir æfisögu sína þeim bræðrum.

14. Þar tek ek þá til sögu minnar, at Þórálfr hèt bóndi, er bjó á Heiðmörk á Upplöndum; hann var ríkr maðr ok sýslumaðr Upplendínga konúnga; hann var kvongaðr maðr, ok hèt Iðunn kona hans, en Ragnhildr dóttir hans, [ok var nær allra kvenna fríðust sýnum[2]. Sá bóndi bjó eigi lángt þaðan, er Steingrímr hèt, góðr bóndi ok vel fjáreigandi. Þóra

mujn! at tú heji sagt okkun frå tujnari Âvi, kväti tär hevir verî firi." „So skäl ajsini vera," siir Úlfur.

Torkjil siir Brørunun frå Søvuni um Âvi sujna.

14. Här färi e nú at täka til Søvu mujna, àt ajn Böndi ät Towrålfur, sum búi å Hejdamörk uj Uplondun, han vär ajn rujkur Mävur og Syslumävur kjå Uplands Kongji; han vär gjiftur, og Kona hansara ät Idun, men Dottir hansara Ragnhild, hòn vär ajn äf tajm allarväkrastu Gjentun. Ikkji lengt häani búi ajn Böndi, sum ät Stajngrimur, ajn gowur Mävur og väl mygvandi. Towra ät Kona hansara.

Sigmund: „Nu önsker jeg, Fosterfader! at du vil fortælle os dit Levnetsløb, hvad der er hændet dig." „Det vil jeg nu ogsaa," sagde Ulf.

Thorkel fortæller Brødrene sit Levnetsløb.

14. „Derfra begynder jeg da Fortællingen om mig, at der var en Bonde, ved Navn Thoralf, som boede paa Hedemarken i Oplandene; han var en mægtig Mand, og Sysselmand for Oplændingernes Konger; han var gift, og havde en Kone, ved Navn Idun, og en Datter Ragnhild, med hvem næsten ingen Kvinde kunde maale sig i Skjönhed. Ikke langt derfra boede en Bonde, som hed Steingrim, en brav Bonde, og vel bemid-

1) ok hvat manna þú ert. Hann svarar: þat er ekki mikillar frásagnar vert; er þat fumt þarf at segja, at ek heiti réttu nafni Þorkell, *O, som kun den følgende Fortælling noget kortere.* 2) hana muntu séð hafa, *t. S.*

Digitized by Google

hèt kona hans. Son áttu þau, er þorkell hèt; hann var efniligr maðr, mikill ok sterkr. Þat var iðn þorkels, er hann var heima með feðr sínum, at hvert haust, er frosta tók, ok ísa lagði á vötn, þá lagðist hann út á merkr, ok nokkurir fèlagar[1] hans með honum, ok veiddi dýr, ok var (hann) hinn mesti bogmaðr[2]. Var þessi hans iðn, þá er þurrafrost tekr til, ok af þessu var hann kallaðr þurrafrost. Eitthvert sinn kom þorkell at máli við föður sinn, ok sagði at hann vill, at hann fái honum kvonfáng, ok biði til handa honum Ragnhildar, dóttur þórálfs bónda. Faðir hans svarar, at hann vill

Tej áttu aja Sön, sum åt Torkjil; han vär evnaliir Mävur, førur og sterkur. Tä vär Arbaji Torkjils, meni han vär hajma kjå Fäjiri sujnun, at kvört Hest, tåi towk at frista og Ujsur lejist å Vötnini, tå lejist han útuj Skowmarkjinar, ok näkrir Stålbrøvir vi honun, og vajddu Djowr, og han vär aja tan besti Buaskjyttari. Hetta vär hansara Arbaji, tåi Turrafrost fedl in, og äf tuj vär han kadlavur Turrafrost. Ajna Fèrina kòm Torkjil upå Mål vi Fäjir sujn, og seji at han vildi at han vär sär firi Gjiftarmåli og bä sär um Ragnhildu, Döttur Towrålfs Bönda. Fäjir hansara svärar, at han atlar sär högt uj Vegri; men tow

let; Thora hed hans Kone. Dè havde en Sön, ved Navn Thorkel, som var et haabefuldt Menneske, og baade stor og stærk. Det var Thorkels Id, den Gang han var hjemme hos sin Fader, at han hver Vinter, naar Frosten begyndte, og Isen lagde sig paa Vandet, i Forening med nogle af sine Stalbrødre, opholdt sig ude i Skovene, og jagede Dyr; og han var en meget fortrinlig Bueskytte. Denne hans Id øvedes paa den Tid det begyndte at blive Barfrost, og han fik deraf Tilnavnet Barfrost. Engang kom Thorkel til sin Fader, for at tale med ham, og han sagde da, at han önskede, at Faderen skulde skaffe ham en Kone og beile for ham til Thoralf Bon-

1) leikveinar, O. 2) ok gerðumst ek brátt eigi allóbeinskeyttir, O; vándust ek þá við skot ok skíðaferð, S.

Digitized by Google

hátt stökka; en þetta verðr þó, at þeir feðgar fara til þórálfs bónda, ok bera upp eyrendi sín um bónorð þorkels við dóttur hans Ragnhildi. þórálfr svarar seinliga, ok kveðst hafa hærra hugat henni, enn þar er þorkell er, en kveðst öllu vildu vel svara fyrir vingan þeirra Steingríms; en kvað þó ekki mundu af þessu verða. Skilja við svá búit, ok fara heim.

Frá þorkeli ok þórálfi.

15. Litlu eptir þetta ferr þorkell heiman við annan mann um nótt, þá er hann frèttir, at þórálfr er eigi heima, ok farinn í sýslu sína. þeir þor-

vär so afgjört, at tajr Fedgar fära til Towrålfs Bönda, og sia Ørindi sujni at bera Bønarör Torkjils til Ragnhildu, Döttur hansara. Towrålfur svärar sajnlia, og sïist häva atla henni harri, in häri Torkjil èr; men seji han ellars vildi svära tajm väl uj Vinafilgji vi Stajngrim; men helt, at tow kundi onkji vera äf hesun. So skjiljast tajr vi slujkun Skjili frå honun, og fära hajm.

Frå Torkjili og Towrålfi.

15. Stut ettir hetta fèr Torkjil hajmanfrå sjålvur annar å Not, tåi han fratti at Towrålfur vär ikkji hajma, men färin um Sujssil sujt. Tajr båjir, Torkjil

des Datter Ragnhild. Faderen svarede ham vel, at han agtede sig höit i Veiret, men imidlertid blev dog Udfaldet, at Fader og Sön begave sig i Forening til Thoralf Bonde, og fremkom med deres Andragende, at Thorkel beilede til hans Datter Ragnhild. Thoralf var langsom til at svare derpaa, og sagde at han havde tiltænkt sin Datter et fornemmere Parti, end at hun skulde giftes med Thorkel, men sagde at han vilde formedelst det Venskab, som var imellem ham og Steingrim, i enhver Henseende svare vel dertil, skjönt der ikke kunde blive noget af Partiet. De skiltes derpaa, og Steingrim og Thorkel droge med saa forrettet Sag igjen hjem.

Om Thorkel og Thoralf.

15. Kort efter drog Thorkel hjemme fra selv anden en Nat, da han spurgte, at Thoralf ikke var hjemme, men var

Digitized by Google

kell gánga inn um nóttina, ok at hvílu Ragnhildar, ok tekr hana upp í fáng sèr, ok berr hana út, ok flytr hana heim með sèr. Faðir hans varð illa við þetta, ok kvað hann taka stein um megn sèr, ok bað flytja hana heim skjótt. Hann svarar: eigi mun ek þat gjöra. Steingrímr, faðir hans, bað hann þá í brottu verða. Þorkell gerði þá svá, fór í burt með Ragnhildi, ok lagðist á skóga út; þar voru í ferð með honum tólf[1] menn, þeir voru fèlagar hans ok leikbræðr. Nú kemr þórálfr bóndi heim, ok verðr varr þessara tíðinda, ok safnar þegar mönnum at sèr,

og hin, genga in um Nottina og til Songjina kjå Ragnhildu, han tekur häna up uj Kneppi, og bèr häna út, og hevir häna hajm vi sär. Fäjir hansara vär idla vi hetta, og seji vi han, at han towk å störri Stajn in han vär mentur at bolta, og bå han skjöt flitja häna hajm attir. Han svärar: „Ikkji man e tå gjera." Stajngrimur, Fäjir hansara, bå han tå fära burtur häani. Torkjil gjördi tå so, fowr astå vi Ragnhildu, og lejist úti uj Skowunun. Tå vowru uj Ferini vi honun tolf Mans, tajr vowru Vinmen og Lajkbrøir hansara. Nú kjemur Towrålfur Böndi hajm, og fär at fratta hesi Tujindi, han senkar tå Men til sujns,

reist ud i Embedsforretninger. Thorkel gik med sin Ledsager om Natten ind til Ragnhilds Seng, tog hende op i sin Favn, bar hende ud, og førte hende hjem med sig. Hans Fader var ilde tilfreds med dette, sagde, at han tog sig noget paa, som han ikke mægtede at sætte igjennem, og bad ham at bringe Ragnhild strax tilbage hjem igjen. „Ei vil jeg det," svarede Thorkel. Da bød Faderen Steingrim ham at drage bort derfra. Dette gjorde da Thorkel, drog bort med Ragnhild, og opholdt sig ude i Skovene. Der vare med ham tolv unge Mennesker, som vare hans Stalbrødre og Legekammerater. Thoralf Bonde kom nu hjem, og blev vaer, hvad der var

1) 11, O; 9, S.

Digitized by Google

ok hafði hundrat manna, ok ferr til Steingríms bónda, ok biðr hann selja fram son (sinn), ok fá honum í hendr dóttur sína. Steingrímr kvað þau eigi þar vera. Þeir Þórálfr rannsökuðu þar, ok fundu eigi þat, er þeir vildu. Eptir þat fóru þeir [á skóginn[1], ok leituðu þeirra, [ok skiptu með sèr leitinni, ok veru þá þrjátigi manna með Þórálfi[2]. Nú er þat einn dag, at Þórálfr sèr tólf menn í skóginum ok konu hit þrettanda, ok þikjast nú vita, ok halda þángat til. Nú tala förunautar Þorkels til, at menn drífi at þeim, spyrja nú Þorkel, hvat ráðs skal taka. Hann svarar: hóll einn er hèr skamt

og heji hundra Mans vi sär, og fèr til Stajngrims Bönda, og biir han flujdja fram Sòn sujn, og fåa sär Döttir sujna attir uj Hendir. Stajngrimur seji at tej vowru ikkji här. Towrålfur og tajr vi honun vowru ransäkavu här, og funnu ikkji tä, i tajr vildu. Ettir tä fowru tajr uj Skowin, og lajtavu ettir tajmun, og skjiftu se sundir at lajta, og trujati Mans vowru vi Towrålfi. Nú bär so til ajn Däjin, at Towrålfur sär tolf Mans uj Skownun og ajt Konufolk tä trettanda, og tikjist nú vita, at häar èr at halda. Nú sia Filgjisvajnar Torkjils honun frå, at Fölk elta tajr, tajr spirja nú Torkjil, kvä Rå eru til at täka. Han svärar: „Ajn Howlur èr hèr när vi osun, häar munu

skeet, og han samlede da strax Folk til sig, og med hundrede Mand drog han til Steingrim Bonde, og bad ham udlevere sin Sön og overgive ham hans Datter. Steingrim sagde, at de ikke vare der. Thoralf ransagede nu med sine Folk Gaarden, men de fandt dem ikke. Derpaa droge de ud i Skoven, og søgte efter dem, og deelte sig ved Eftersøgningen saaledes, at der vare tredive Mænd med Thoralf. Nu var det en Dag, at Thoralf saae tolv Mænd i Skoven, og en Kvinde den trettende, og troede nu at kunne vide, at det maatte være dem, og stilede da did. Nu talte Thorkels Ledsagere om, at der

1) *f.* i *S.* 2) skipti liði sína í sveitir, at leita vår, *O.*

frá oss, ok munu vèr þángat fara allir, er þat vígi gott; skulu vèr brjóta þar upp grjót, ok veita karlmannliga vörn; ok nú fara þeir á hólinn, ok búast þar við. Brátt koma þeir Þórálfr at, ok láta þegar drífa vopn á þá, en þeir Þorkell verjast vel ok dreingiliga[1]. Svâ lýkr þeirra fundi, at tólf[2] menn falla af Þórálfi, en sjö[3] af Þorkeli, en sárir fimm, þeir er eptir voru. Þórálfr bóndi var sár til ólífis. Nú flýr Þorkell í skóginn, ok fèlagar hans með honum, ok skilr þar með þeim, ok er Ragnhildr nú þar eptir, ok er hún flutt til bygða með föður sínum. Ok er Þór-

vär fära adlir, han èr gowur at verja; här skulun vär browta Growt up, og verja okkun sum Kälar; tajr fära nú å Howlin, og bygva se til. Bråt ettir koma tajr vi Towrålfi, og søkja strags äd tajm vi Vopnun, men Torkjil og hansara Men verja se väl og mannilia. So vär Endin å Lajkjinun, at tolf Mans fudlu kjå Towrålfi, og sjej kjå Torkjili, men hinir fim vowru sårir, uj ettir vowru. Towrålfur Böndi vär sardur til Owlujvis. Nú flujdgjar Torkjil undan in uj Skowin, og Stålbrøir hansara vi honun, og skjiljast so frå tajm, men Ragnhild vär ettirverandi, og vär hòn tå flut attir til Bigdina vi Fäjiri sujnun. Og tåi

satte Folk efter dem, og de spurgte da Thorkel, hvad Beslutning de skulde tage. Han svarede: „Kort her fra os er der en Höi, derhen ville vi drage, det er et godt Forsvarssted; der ville vi bryde Stene op, og gjöre et tappert Modværn!" Og de droge nu til Höien, og beredte sig der. Det varede da ikke længe, inden Thoralf kom til med sit Følge, og de anfaldt dem strax med væbnet Haand, men Thorkel og hans Folk værgede sig vel og mandigen; og saa blev Udfaldet af deres Møde, at der paa Thoralfs Side faldt tolv Mænd, og paa Thorkels syv, men de fem øvrige vare saarede. Thoralf Bonde blev dødelig saaret. Nu flyede Thorkel med sine

1) þá skipti hann liði til leitar í fjóra staði; fór hann sjálfr við 30 manna, ok fann oss; snèrist þar í bardaga, *S istedenfor det fra Mærket.* 2) 11, *S.* 3) sex, *Ob.*

Digitized by Google

álfr kemr í bygð, deyr hann or sárum þessum, ok er þat sögn manna, at Þorkell yrði banamaðr hans. Þessi tíðindi spurðust nú. Ferr Þorkell heim til föður síns, ok er hann lítt sár, en flestir förunautar hans meir; eru þeir nú græddir.

Sögn Þorkels.

16. Eptir þetta stefna þíng Upplendíngar[1], ok er Þorkell Þurrafrost gerr útlagi á þínginu[2]. Ok er þeir feðgar frètta þetta, þá segir Steingrímr, at Þorkell má eigi heima þar vera, meðan þeir leita mest eptir honum; skaltu fara, frændi! til ár þeirrar, er hèr

Towralfur kjemur attir uj Bigdina, dojr han äf Sårunun, og er tä Mannasögnin, at Torkjil vär Bänamävur hansara. Hesi Tujindi spurdust nú. Torkjil fèr hajm attir til Fäjir sujn, og er lujti sårur, men flestir äf Filgjisvajnún hansara majri; tajr vera nú gröddir.

Sögn Torkjils.

16. Ettìr hetta stevna Uplendinganir Ting säman, og Torkjil Turrafrost vär gjördur útläjin å Tingjinun. Og tåi tajr Fedgar frattu hetta, siìr Stajngrimur, at Torkjil fowr ikkji at vèra hajma, meni tajr lajta mest ettir honun: „Nú skaltú fära, Sonur mujn! äd tajrri Ånni

Stalbrødre bort i Skoven, og saaledes skiltes de. Ragnhild blev tilhage, og hun blev først til Bygden med sin Fader, men da Thoralf kom i Bygden, døde han af sine Saar, og det er Folks Sagn, at Thorkel var hans Banemand. Denne Begivenhed spurgtes nu omkring. Thorkel drog hjem til sin Fader, og han var kun lidet saaret, men de fleste af hans Stalbrødre mere; men de bleve nu lægte.

Thorkels Fortælling.

16. Efter dette stævnede Oplændingerne til et Thìng, og paa dette blev Thorkel Barfrost landsforviist. Da Steingrim og Thorkel spurgte dette, sagde Faderen, at Thorkel ikke kunde forblive der hjemme, saa længe de søgte mest efter

1) Uplendíngakonúngar ätta örvarþíng (örvarþíngsbuð, 03) eptir þeirìf, eyslumann sinn, O. 2) en aðrir 4 fèlagar mínir koma fèbótum fur sik, s. 0,5.

fellr skamt frá bænum, en þar eru gljúfr mikil upp með ánni, ok í árgljúfrunum er hellir einn, ok veit þat fylsni eingi nema ek; þángat skaltu fara, ok hafa mat með þèr. Svá gjörir Þorkell, at hann er í hellinum, meðan mest er leitin, ok verðr eigi fundinn. Daufligt þikir honum þar, ok er stund liðr, ferr hann burt or hellinum, ok til bæjar þess, er Þórálfr bóndi hafði átt, [ok tekr nú Ragnhildi í burt í annan tíma, ok ræðst nú á fjöll ok eyðimerkr: ok hèr nem ek staðar, sagði hann[1], sem nú hefi ek bygð mína setta, ok hèr hefi ek verit síðan, ok við Ragnhildr, átján vetr, ok er uj rennur stat frå Gärinum, här eru stowr Gljufvir up vi Ånni, og in vi sjålvun Åarglujvrunun èr ajt Hedli, og tä Lojnuholi vajt engjin utan è; häar skaltú fära, og hävn Mät vi tär." Torkjil gjèr nú so, at han èr här uj Hedlinun, meni mesta Lajtingjin stendir upå, og verir ikkji funnin. Owhualit tikjir honun här, og tåi näka lujur frå, fèr han ur Hedlinun, og til tan Gärin, uj Towrålfur Böndi heji åt, og tekur nú Ragnhildu burtur ära Ferina, han heldur nú tilfjadls og uj Ojumarkjir, „og hèr stöggaji e," seji han, „sum e nú hävi set Bygv mujt, og hèr hävi e veri sujani, og Ragnhild yr mär, uj åtjan År, og tä er Aldur Tu-

ham. „Du skal drage, Frænde!" sagde han, „til den Aa, som løber her tæt ved Gaarden; der langs med Aaen ere der store Klippeklæfter, og i disse Klæfter er en Hule; dette Skjulested kjender ingen uden jeg, derhen skal du gaae og tage Mad med dig." Dette gjorde nu Thorkel, og han var i Hulen, medens der ledtes mest, og blev ikke funden. Kjedsommeligt tyktes ham Opholdet der, og efter nogen Tids Forløb drog han bort fra Hulen og til den Gaard, som Thoralf Bonde havde eiet. Derfra bortfarte han nu Ragnhild anden Gang, og drog hen paa Fjelde og i øde Skove: „og her standsede jeg," sagde han, „hvor jeg nu har bygget min Bopæl, og her

1) tók ek enn til mín Ragnhildi, ek flutta ek hana með mèr víða um skóga, þar til er ek fann þann stað, S.

Digitized by Google

þat allr þurfðar, dóttur minnar. Nú hefi ek sagt ykkr æfisögu mína, segir hann. Mikil þiki mèr saga þín, fóstri! segir Sigmundr[1]; en nú vil ek segja þèr, at ek hefi eigi vel launat þèr þinn velgjörníng ok fóstr, þvíat dóttir þín sagði mèr, þá er vit skildum, at hán væri með barni, ok er þar eingi maðr í týgi til, nema ek, ok því fór ek mest í brott, at ek hugði[2], at okkr mundi þat ásakilja. Þorkell svarar; löngu vissa ek þat, at með ykkr var ástarþokki, ok vilda ek þat ekki meina ykkr. Sigmundr mælti: þess vil ek beiða ykkr, fóstri minn! at þú giptir eigi

ridu, Döttur mujna. Nú hävi e sagt tikun frå adlari Ävi mujni," siir han. „Negv haldi e um Sævu tujna, Fostirfäjir!" siir Sigmundur; „men nú vil e sia tär frå, at e hävi ikkji väl løna tär tujna Valgjörning og Upføjing, tujat Dottir tujn seji mär, tåi vìd skjiltust, at hòn vär vi Badn, og här er ongjin Mävur at tuja til utan me, eg tuj fowr e mest frå tär, at e helt tä mundi gjera Skjilna midlun okkan." Torkjil svärar: „Lengt er sujani e visti äf, at Åstartokkji vär midlun tikara, og e hävi ikkji vilja formajna tikun tä." Sigmundur mælti tå: „Tä vil e bia tèn, Fostirfäjir mujn!

har jeg været siden, og Ragnhild med mig, i atten Vintre, det er min Datter Thurides Alder. Nu har jeg fortalt eder mit Levnetaløb," sagde han. Mærkværdig tykkes mig Fortællingen om dine Begivenheder, min Fosterfader!" sagde Sigmund; „men nu vil jeg sige dig, at jeg har ikke vel gjengjeldt dig din Valgjerning og Opfostring, thi din Datter sagde mig, da vi skiltes, at hun var frugtsommelig, og ingen kan udlægges som Barnefader uden jeg, og det var især Grunden til at jeg drog bort, da jeg frygtede for, at det kunde volde Misforstaaelse imellem os." „Længe vidste jeg," svarede Thorkel, „at der var Kjærlighedsforstaaelse imellem eder, og det vilde jeg ikke formene eder." „Jeg vil bede dig, min Fosterfader!"

1) sem mik varði, *t. O.S.* 2) vildi eigi, *O.S.*

Digitized by Google

þuríði, dóttur þína', þvíat hana skal ek eiga, eðr öngva konu ella. Þorkell svarar: eigi mun dóttir mín betra manni giptast; en þess vil ek biðja þik, Sigmundr! at ef þú fær framkvæmd með höfðingjum, at þú munir nafn mitt, ok komir mèr í frið ok í sætt við [sveitúnga mína[1], þvíat mjök leiðist mèr nú í óbygðum þessum. Sigmundr játtaði því, ef hann mætti svá viðkomast, ok nú skilja þeir[2]; ok fóru þeir frændr, til þess er þeir koma á Hlaðir[3] til Hákonar jarls; þar hafði hann atsetu; nú ganga þeir fyrir jarl, ok kveðja hann, en hann tók því vel, ok spyrr, hvat mönnum þeir

at tú giftir ikkji Turidu, Dottur tujna, tuj häna skäl e aja, ella onga Kona annas." Torkjil svärar: „Ikkji man Döttir mujn gjiftast vi betri Manni; men tä vil e bia te, Sigmund! at dessum tú fart näkra Framkoming kjå Höfdingun, at tú munar Navn mujt, o kjemur mär uj Frì og Forlujk vi Bigdarfölk mujt, tuj mär lajist nú egvulis at vera uj hesun Owbigdun." Sigmundur jåttaji tuj, kvis uj han kundi koma tä ålajis, og nú skjiljast tajr, Skjildmenninir fowru nú so, til at tajr koma til Håkun Jadl å Hläji, här heji han Sèti sujt; tajr genga nú in firi Jadlin og hajlsa hesun, og han tekur väl imowti, og spìr

sagde Sigmund, „at du ikke bortgifter din Datter Thuride til nogen anden, thi hende vil jeg have, eller i andet Fald ingen Kone." „Ikke vil min Datter kunne blive gift med nogen bedre Mand," svarede Thorkel, „men jeg vil bede dig, Sigmund! hvis du faaer nogen Forfremmelse hos Høvdingerne, at du da husker paa mig, og udvirker mig Fred og Forlig med mine Herredsfolk, thi meget kjedes jeg nu ved at være i disse Ubygder." Dette lovede Sigmund, om han kunde faae det udført; og nu skiltes de, og Frænderne fortsatte Veien, indtil de kom til Lade til Hakon Jarl, som der havde sit Sæde. De gik nu for Jarlen, og hilste ham, og han optog deres Hilsen

1) höfðingja í Noregi, *O.S.* 2) ok kvarf Þorkell aptr, *t.O.S.* 3) norðr í Þrándheim, *O.S.*

Digitized by Google

sè. Sigmundr [kveðst vera Brestisson: þess er var sýslumaðr yðvar of hríð í Færeyjum ok þar drepinn[1]; [hefi èk því, herra! yðvarn fund sótt, at ek vænti mèr af yðr góðrar framkvæmdar, ok vilda ek yðr, herra! á hendi bindast, ok við báðir frændr[2]. Hákon jarl [sagðist vita ógjörla[3], hverr maðr hann var[4]: en eigi ertú ólíkr Bresti, en sjálfr verðr þú þik í sætt at færa; en eigi spari ek mat við þik; ok vísaði þeim til sætis hjá gestum sínum; ok var Sveinn Hákonarson úngr,

ettir, äf kvä Fölkji tajr vowru. Sigmundur seji se vera Sön Bresta, „hansara sum vär Syslumävur tiara ajna Tuj uj Förjun og vär här dripin; e hävi tuj, Harri! sökt å tiara Fund, at e vanti mär frå tiun gowan Främa, og vildi e, Harri mujn! gingji tiun til handa, og so vil Skjildmävur mujn vi." Håkun Jadl siir, han visti gjödla um kvä Mävur han vär; „og ikkji ertú owlujkur Bresta, men sjålvur fertú at føra te uj At; og ikkji skäl e tow spära tär Føjina;" han vujsti honun tå til Setis kjå Gjestun sujnun; Svajnur Håkun-

vel, og spurgte, hvo de vare. „Jeg er," sagde Sigmund, „en Sön af Brester, som en Tid var eders Sysselmand ude paa Færøerne, og blev dræbt der; og jeg er nu kommen til eder, Herre! fordi jeg venter mig god Forfremmelse af eder, og önsker at blive eders Mand, og det önske begge vi Frænder." Hakon Jarl sagde, at han ikke kunde vide, hvo han var: „dog er du ikke ulig Brester," föiede han til, „men du kommer dog selv til at lyse dig i Æt; imidlertid vil jeg ikke spare at give dig Mad;" og han viste ham nu til Sæde

1) segir síðn þeirra: ok em ek, segir hann, son Brestis, en hann son Beinis, er vera um hríð hirðmenn yðrir, ok sýslumen út (*f. i S*) í Færeyjum, ok þar drepnir fyrir 9 vetrum, *O.* 2) væntum vèr af þèr virðing ok viðtöku, ef þú vilt nokkut álíta ekkart ráð, *S.* 3) *rettet;* gjörla, *F*; 4) svarar: eigi veit ek, hvat satt er í því, er þú segir, þvíat ek hefi spurt, at þeir bræðr áttu sonu únga; gánga þar ýmissar sagnir frá, hvárt þeir hafa (þegar, *s. Ob*) drepnir verit með feðrum sínum, eðr hefir annat verit séð fyrir þeim þar í eyjunum; sumir menn segja, at þeir hafi verit fluttir hingat til Noregs, ok hafi verit í Vík austr um hríð, en síðan spyrist (spyrst *Ob,c*) ekki til þeirra, *O fra [; kortere i S.*

Digitized by Google

ok með hirð föður síns í þann tíma 1.

Sigmundr hitti Hákon jarl ok Svein.

17. Sigmundr kom sèr í tal við Svein jarlsson, ok lèk fyrir honum marga fimleika, ok hendi jarlsson mikit gaman at honum. Sigmundr flutti mál sitt fyrir Sveini, ok bað hann leggja til með sèr, at hann

sǫn vär ungur, og vi Hirin kjå Fäjiri sujnun tä Tujina.

Sigmundur hitti Hâkon Jadl og Svajn.

17. Sigmundur kèm sär uj Täl vi Svaja Sèn Jadlins, og spaldi firi honun mong fimli Spalni, so at Jadlssonurin heji mikla Gäman äf honum. Sigmundur bär up å Måli firi Svajni, og bä han leggja got firi se,

blandt sine Gjæster. Svend Hakonsön var den Tid ung og ved sin Faders Hof.

Sigmunds Samtale med Hakon Jarl og Svend.

17. Sigmund kom i Samtale med Jarlens Sön Svend, og legede med megen Behændighed mange Lege for ham, og Jarlens Sön havde stor Fornöielse af ham. Sigmund androg da sin Sag for Svend, og bad om hans Bistand, til at han

1) *Istedet for* 17-21 *Cap. har O blot saaledes:* vǫru þeir þar um vetrinn; ok svá sem áleið, veitti jarl þeim Sigmundi sæmiliga með atfylgju sona sinna Sveins ok Eiríks jarls; fóru þeir Sigmundr í hernað um sumarit, komu at hausti aptr við mikinn afla ok herfang; voru þeir frændr með jarlinum vetr annan vel haldnir, komst Sigmundr þá í hina mestu kærleika við jarl, ok gerðist hirðmaðr hans. — Fór nú svá fram fjóra vetr, at Sigmundr var með jarlinum um vetrum með hinni mestu virðíng, en fór í hernað um sumrum, ok aflaði sèr fjár ok agætis í frækuligum framgǫngum ok mǫrgum frægðarverkum, sem segir í sögu hans. Hann var hinn kænasti at allri herstjórn, hinn fræknasti ok fimasti í orrostum ok öllum sóknum; *og S har efterfølgende:* þeir frændr voru með jarli um vetrinn vel haldnir, en um sumarit eptir fóru þeir í hernað, ok komu aptr til jarls at hausti með mikinn fjárhlut, ok voru þar (vetr annan); var Sigmundr því meðr virðr af jarli ok sonum hans, sem hann hafði leingr hjá þeim verit; ok fyrir hans bæn gerði jarl syknan þorkel þurrafrost, ok fèkk honum sýslu í Orkadal; fór þorkell þá þángat, ok kona hans, ok þuríðr, dóttir þeirra, ok með henni mey, er þau Sigmundr áttu, er þóra hèt. Fór svá fram 4 vetr, at Sigmundr var með jarli vel virðr, en á sumrum var hann í hernaði, ok þótti inn mesti afreksmaðr, ok eptir þat bað hann jarl styrkja sik til föðurhefnda. Jarl sagði: ek skal þar um hugsa með þèr; þikir mèr líkast at ek fá þèr 2 knörru, en þú vel menn á eptir þínu lyndi. Sigmundr þakkaði jarli þessa framlǫgu; ok er skip Sigmundar voru búin, gekk jarl til, at sjá þau; hann mælti þá: nú sýnist mèr, Sigmundr, sem þín ferð muni búin verða mjǫk eptir bextum fǫngum, þeim er ek hefi til, en þó veit ek eigi, hvárt þessi einu má við líkja, þvíat þú átt við ramman reip at draga, þar sem þrándr er í Götu. Vil ek nú vita, hvern rátrúnað þú hefir, *see det* 23 *Cap.*

Digitized by Google

fengi nokkura framkvæmd af föður sínum. Sveinn spyrr, hvers hann beiddist. Í hernað vilda ek helzt, sagði Sigmundr, ef faðir þinn vill efla mik. Slíkt er vel hugsat, sagði Sveinn. Líðr nú vetrinn framan til jóla; ok at jólum kemr þar Eiríkr jarl Hákonarson austan or Víkinni; hann hafði þar atsetu. Sigmundr kemr sèr í tal við Eirík jarl, og kærir fyrir honum sinn vanda; heitir Eiríkr jarl honum sinni umsýslu við Hákon, föður sinn, ok kveðst eigi skulu minna tilleggja með honum enn Hákon jarl. Ok eptir jólin vekr Sigmundr til við Hákon jarl, at hann mundi efla hann með nokkuru

so han fär näkran Främa äf Fäjiri hansara. Svajnur spìr han kvät han baiddist ettir: „Uj Herna vildi e helst," seji Sigmundur, „um Fäjir tuju vildi gjört me ät." Slujkt er väl hugsa," seji Svajn. Veturin lujur nú framäd Jowlun; og til Jowlar kjemur Ajrikur Jadl Håkonasòn häar eatan úr Vujkjini, hät heji han Seti sujt. Sigmundur kjemur sär uj Täl vi Ajrik Jadl og kærir firi honun sujn Vanda; Ajrikur Jadl lovar honun ät fremja tä uj han atlaji sär, kjå Fäjiri sujnun Håkuni, og seji se ikkji at skulla leggja minni til hansara in Håkun Jadl. Ettir Jowlini reur Sigmundur vi Håkun Jadl, at han skuldi vajta sär Stirk på onkun Måta, og läta

kunde opnaae nogen Forfremmelse hos hans Fader. Svend spurgte, hvad han önskede. „Paa Krigstog vilde jeg helst," sagde Sigmund, „om din Fader vil bestyrke mig dertil." „Det er en god Beslutning," sagde Svend. Vinteren led nu frem til Juul, og om Julen kom Jarlen Erik Hakonsön hjem østen fra Vigen, hvor han havde sit Sæde. Sigmund kom i Tale med Erik Jarl, og forestillede ham sin ubehagelige Stilling. Da lovede Erik Jarl ham sin Anbefaling til Faderen, Hakon Jarl, og sagde at han vilde tilstaae ham en ikke ringere Bistand, end Hakon Jarl selv vilde tilstaae ham. Efter Julen ansøgte Sigmund nu Hakon Jarl om nogen Bestyrkelse paa een eller anden Maade, og bad at det maatte komme ham til-

Digitized by Google

móti, ok láta hann njóta föður síns Brestis, er hann var hans þjónustumaðr. Hákon jarl svarar: víst fèkk ek þar tjón góðrar fylgðar, er Brestir var drepinn, hirðmaðr minn, hinn vaskasti maðr, ok flls væri þeir frá mèr verðir, er hann drápu; eðr til hvers mælir þú? Sigmundr kveðst helzt vilja fara í víkíng, ok fá þá annathvort nokkurn frama eðr bana. Jarl kvað þat vel mælt, ok munt þú vita í vor, er menn búast ferða sinna, hversu ek vil þá vera láta. Líðr nú af vetrinn, ok þá heimtir Sigmundr fram vinmæli Hákonar jarls; en jarl svarar: lángskip eitt vil ek fá þèr, ok þar á fjörutigi manna

se njowta Fäjir sujns Bresta äd, sum heji veri hansara Tänustumävur. Håkun Jadl svärar: „Vujst misti e ajn gowan Man, tåi Brestar vär dripin, Hofmävur mujn, slujkt Rejsmenni, og ik eru tajr verdir frå mär, uj han drowpu; og kvät atlar tú tär ellars?" Sigmundur seji se helst vilja fära uj Vujkjing, og fä annakvört antin Främa elle Bäna. Jadlin siir tä vär väl tåla, „og uj Vär, tåi men fära at bygva se til Ferar, skaltú fäs at vita, kvussi e vil tå läta vera." Veturin lujur nú äf, og tå förur Sigmundur Vinaròr Håkun jadls attir fram firi han; Jadlarin svärar: „Ajt Lengskjip vil e fä tär, og fjøruti Mans å tuj vi adlari sujni Verju, og man tä

gode, at hans Fader Brester havde været Jarlens Embedsmand. Hakon Jarl svarede: „Tilvisse tabte jeg en brav Mand, da min Hofsinde, den raske og djærve Brester, blev dræbt, og de, som dræbte ham, have forskyldt meget Ondt af mig; men hvad er dit Önske?" Sigmund sagde, at han önskede helst at drage paa Vikingsfærd, og da enten vinde nogen Forfremmelse eller naae sin Bane. „Det er vel talt," sagde Jarlen, „og du skal faae at vide til Vaaren, naar Folk berede sig til deres Reiser, hvorledes jeg da vil tage mig af den Sag." Vinteren forløb nu, og da nu Sigmund mindede Hakon Jarl om hans gode Tilsagn, sagde denne: „Jeg vil give dig et Langskib, og derpaa fyrretyve Mand med behørige Vaaben; men dette

Digitized by Google

með vopnum, ok mun þat lið lítt vandat, þvíat flestir munu ekki fúsir at fylgja þèr, útlendum manni ok úkunnum. Sigmundr þakkaði jarli, ok segir Eiríki tillag föður síns. Jarl svarar: lítit framlag, en þó má þèr gagn at verða; en annat skip vil ek fá þèr, ok á fjörutigi manna; ok var þat skip at öllu vel búit, er Eiríkr fèkk honum. Nú segir hann Sveini, hvert tillag þeirra var, feðga. Sveinn svarar: mèr er svá búit eigi jafnhægt um framlögin við vini mína sem þeim feðgum, en þó skal ek fá þèr hit þriðja skip, ok á fjörutigi manna, ok skulu þat vera þjónustumenn mínir, ok væntir

Li vera lujti vanda, tuj flestir eru ikkji fúsir at fära vi útlandskun og ókunniun Manni, sum tú ert." Sigmundur takkaji Jadlinun, og seji Ajrikji frå Tiltøku Fäjir hansara. Jadl svärar: „Lujti towk han til, og tow man tä koma tär til Gagns; anna Skjipi vil e fåa tär, og fjøruti Mans å tuj," og tä Skjipi vär uj adla Måtar väl útgjört, sum Ajrikur fek honun. Nú siir han Svajni, kväti tajr Fäjir og Sonur höddu lagt säman til sujns. Svajnur svärar: „Mär bèr ikkji å hesun Sinni so til, at e kan vera javnur vi tajr uj Tiltøku til Vini mujna, men tow skäl e fåa tär tä tria Skjipi, og fjøruti Mans å tuj, og tä skulla vera mujnir egnu Men, og vanti

Mandskab vil ikke blive udvalgt, thi de fleste ville ikke være tilböielige til at følge dig som en Udlænding og Ubekjendt." Sigmund takkede Jarlen, og fortalte Erik, hvad hans Fader havde tilstaaet ham. „Det var et lidet Bidrag," svarede Jarlen, „men dog kan det komme dig til Gavn; men jeg vil give dig et andet Skib med en Besætning ligeledes af fyrretyve Mand;" og det Skib, som Erik gav ham, var i alle Henseender vel udrustet. Sigmund fortalte nu Svend, hvad hans Fader og Broder havde tilstaaet ham. „I min nærværende Stilling," svarede Svend, „har jeg ikke saa let som disse ved at tilstaae mine Venner noget, men dog vil jeg give dig det tredie Skib, ligeledes med en Besætning af fyrretyve Mand,

Digitized by Google

ek, at þeir fylgi þèr best af þeim mönnum, er þèr eru fingnir til fylgðar.

Sigmundr barðist við Randve.

18. Sigmundr býst nú til fylgðar við menn sína, ok siglir, þegar hann er búinn, austr til Vikr, ok svá til Danmerkr, ok í gegnum Eyrarsund, ok allt í hit Eystrasalt; ferr hann um sumarit, ok verðr lítit til feingjar, treystist hann hvergi til at halda, þar er mikit er fyrir, við þenna liðskost. Hann lætr þó fara kaupmenn í friði; siglir þó austan, er áleið sumarit, þartil er hann kemr undir Elfarsker, þar er jafnan víkingabæli mik-

e, at tajr filgja tär best ettir äf tajmun Monnun, uj tär eru feingnir til Filgji.

Sigmundur helt Slåt vi Randver.

18. Sigmundur bujst nú til at fära vi Monnun sujnun, og siglir, tåi han èr liuvur, estur til Vujkjur, og so til Danmarkar, og igjögnum Ojrasund, og bajnt in uj Estursjegvin, han fèr härinni um Summari; og verur lujti til Fongar, ikkj trojstar han sär at halda fram imowti här sum mikji vär firi, vi tajlujkun Låi sum han heji. Han letur tow Kjepmen fära uj Frii; tåi laf út å Summari, siglir han estan attir, til at han kjemur undir Elfarskjèr, här er sum oftast Vujkjingabøli, kväri negv-

og skulle de være mine egne Tjenestemænd, og venter jeg at de ville følge dig bedst af de Mænd, som ere givne dig til Følge.

Sigmund holder Strid mod Randver.

18. Sigmund beredte sig nu i Følge med sine Mænd, og seilede, saasnart han var færdig, østerpaa til Vigen, og derfra til Danmark, og igjennem Øresund, og lige ind i Østersøen, hvor han seilede omkring om Sommeren, uden at gjøre betydeligt Bytte, da han ikke troede sig til med denne Styrke at holde nogensteds den, hvor der var nogen stor Magt at stride imod. Kjøbmænd lod han nemlig fare i Fred. Da det led ud paa Sommeren, seilede han østenfra, og fortsatte Seiladsen,

Digitized by Google

it; ok er þeir hafa lagt í lægi undir einn hólma, þá geingr Sigmundr upp í skerit, ok vill litast um. Hann sèr at öðrumegin undir hólmanum liggja fimm skip, ok var dreki hit fimta. Hann ferr þá til manna sinna, ok segir þeim, at fimm víkingaskip liggja öðrumegin undir skerinu: nú vil ek þat segja yðr, at mèr er lítit um at flýja þeirra fund at öllu úreyndu; munu vèr ok aldri frama fá, nema vèr leggim vårt ráð í hættu. Þeir báðu hann fyrirsjá. Nú skulu vèr bera grjót á skipin, sagði Sigmundr, ok búast við, sem oss þikir líkast. Vèr skulum leggja skipum vorum í utanverðir koma säman; og sum tajr höddu lagt se uj Lèvu undir ajnun Hölmi, tå gengur Sigmundur up å Skjeri, og vil sujgja se um. Han sär nú at hinuminni undir Holminun liggja fim Skjip, og tä fimta vär ajn Drèkji. Han fèr tå til Mensujna, og siir tajmun frå, at fim Vujkjingaskjip liggja hinuminni undir Skjerinun: „Nú vil e sia tikun tä, at mär er lujti um at flujgja undan tajmun owrójndun a ödlun; vär munnun og aldri fåa Främa, utan vär eru åråðnir at seta okkun uj Våa." Tajr bowu han sujgja til tes. „Nú skulun vär bera Growt uj Skjipini," seji Sigmundur, „og bygvast til, sum ossun tikjir lujkliast. Vär skulun leggja Skjip vår

indtil han kom under Elveskær, hvor der bestandig er et stort Vikingelaie. De lagde sig under en Holm, og Sigmund gik op i Skæret, og vilde see sig om. Han blev da vaer, at der paa den anden Side under Holmen laae fem Skibe, af hvilke det ene var et Drageskib. Han gik derpaa til sine Mænd, og fortalte dem, at der laae fem Vikingeskibe paa den anden Side under Skæret: „og jeg vil nu sige eder," sagde han, „at jeg ikke skjætter om, uden Prøve at drage bort fra dem, og uden at vove en Dyst ville vi heller aldrig vinde nogen Forfremmelse." De bade ham raade derfor. „Nu skulle vi bære Stene ud paa Skibene," sagde da Sigmund, „og berede os, som os synes bedst. Vi skulle lægge vore Skibe yderst i

Digitized by Google

an þenna vog, er nú eru vèr komnir, þvíat vogrinn er þar mjóstr, ok svá leizt mèr í kveld, er vèr sigldum inn, at eigi mundu skipin fá innlagt hjá oss, ef vèr leggjum þrjú skip vor jafnfram, ok má oss þat duga, (at) þeir leggi eigi öllumegin at oss. Þetta gera þeir. En um morguninn, er þeir hafa lagt skip sín í utanverðan voginn, þá róa þar at þeim á fimm skipum víkingar, ok stendr maðr í stafni á drekanum, mikill ok sterkligr, ok spyrr þegar, hverr fyrir skipunum rèði. Sigmundr nefndi sik, ok spyrr hann at nafni. Hann kveðst Randverr heita, ok ættaðr austan or Hólmgarði, ok kvað þeim tvo kosti til

utanverdt uj hesa Vånna, sum vär eru nú komnir uj, tujat Våjin er här mjåvast, og so lujktist mär ikvöld, tåi vär sigldun in, at ikkji mundu Skjip fåa lagt in vi ossun, um vär leggjun ödl truj Skjip vår lujka lengt fram, og man tä vera ossun firi bestun, at tajr fåa ikkji ödluminni lagt äd ossun." Hetta gjera tajr. Og um Morgunin tåi tajr häva lagt Skjip sujni utanverdt uj Våjina, tå regva fim Vujkjingaskjip mowti tajmun, og ajn Mävur stendur uj Stavninun å Drekanun båji stowrur og sterkur, og spìr tajr strags kværi råddi firi Skjipunun. Sigmundur nevndi se, og spìr um hansara Navn. Han seji se ajta Randver, og vera slegtajan eastan úr Holmgäri, og seji tajr

denne Vig, hvori vi nu ligge, thi Vigen er der smallest, og det forekom mig i Aftes, da vi seilede ind, at ingen Skibe ville kunne lægge herind ved Siden af os, naar vi lægge vore tre Skibe jævnsides frem; og det vil komme os til Fordeel, naar de ikke kunne lægge til paa alle Sider af os." Dette gjorde de nu, men om Morgenen, da de havde lagt deres Skibe yderst i Vigen, roede Vikingerne med de fem Skibe imod dem, og en stor og stærk Mand stod i Stavnen paa Drageskibet, og spurgte strax, hvo der var Anfører paa Skibene. Sigmund nævnte sig, og spurgte igjen ham om Navn. Han sagde, at han hed Randver, og havde hjemme øster ovre i

Digitized by Google

vera; at þeir gæfi upp skip sín ok sjálfa sik í hans vald, eðr verja sik ella. Sigmundr kvað þá kosti újafna, ok sagði, at þeir mundu freista hljóta fyrst vopna sinna. Randver bað sína menn at leggja á þrem skipum, er eigi mátti öllum at komа; en hann vildi sjá fyrst, hversu færi. Sigmundr stýrði skipi því, er Sveinn jarlsson hafði feingit honum, en þórir því, er Eiríkr jarl hafði átt. Nú leggjast þeir at ok berjast; láta þeir Sigmundr gánga grjót svá ákaft í fyrstu, at hinir megu ekki annat enn hlífa sèr, ok er farit er grjótit, gera þeir skothríð harða, ok fellr lið mart af víkingum, en

höddu nú tvej Kòr, antin at gjeva Skjip sujni og se sjálvan uj hansara Vald, ella anna, at verja se. Sigmundur helt tä vera ewjavn Kòr, og seji at tajr mundu fist fära at frojsta Våpin sujni. Randver bä sujna Men leggja äd vi trimun Skjipun, tuj ödl nåddu ikkji äd; men han sjálvur vildi fist sujgja kvussi gek. Sigmundur stujrdi tuj Skjipinun, uj Svajn Jadls sonur heji fingji honun, og Towrur tuj, i Ajrikur Jadl heji åt. Nú leggjast tajr äd og strujast; Sigmunds Men grujttu so negv Growt ifista, at hinir kundu onkji gjera utan lujva sär, og tåi Growti vär uppi, gjera tajr ajna so kära Ruj äf Skòtun, at negvir fudlu äf Vujk-

Holmgaard, og gav dem to Vilkaar, at de enten maatte overgive sig selv og deres Skibe til ham, eller i andet Fald værge sig. Sigmund sagde, at disse Vilkaar vare ulige, og at de kom til først at prøve deres Vaaben. Randver bød da sine Folk at lægge til med tre Skibe, eftersom de ikke kunde komme til med alle, og han vilde nu først forsøge, hvorledes det vilde gaae. Sigmund styrede det Skib, som Jarlens Søn Svend havde givet ham, og Thorer det, som Erik Jarl havde givet Sigmund. De lagde nu sammen, og begyndte Striden; Sigmund og hans Folk kastede i Førstningen saa heftig med Stene, at hine ikke kunde andet end dække sig, og da Stenene vare oppe, lode de dem føle en stærk Regn af Skud, og me-

Digitized by Google

fjöldi sár. Nú taka þeir Sigmundr til höggvopna sinna, tekr nú at halla bardagamum á lið Randvers; en er hann sèr áfarar sinna manna, kvað hann þá vera auðvirðismenn mikla, er þeir sigraðu eigi þá menn, er hann kvað ekki at mönnum vera mundu; þeir kvoðu hann opt eggja sik, en hlífa sèr; báðu hann nú ráðast ímóti; hann kvað svá vera skyldu. Leggr hann nú at drekanum ok annat skip, er menn voru hvíldir á, en skipar hit þriðja úsárum mönnum. Leggjast nú at í annat sinn ok berjast, ok er nú miklu stríðari orrosta enn fyrr. Sigmundr var fremstr sinna manna á sínu skipi, ok

ingunun, og hajl Mongd vär sär. Nú täka Sigmunds Men til Högvåpin sujni, og tekur nú Bardäjin at hedla ninr å Lài kjå Randveri, og tåi han sär Vanlutan kjå sujnum Monnum, seji han at tajr vowru bära Owhiramen, tåi tajr sigravu ikkji tå Men, sum han helt ikkji kunna vera midlum Manna; tajr svärave honun, at han vär fittur at eggja tajmum, ó lujva sär; bowu han nú sjålvan fära mowti tajmum; han seji so skuldi vera. Nú leggur han äd vi Drekanum og hinum örum Skjipinum, sum Menninir vowru kvujldir å, og skjipar tä tria Skjipi vi owsandum Monnum. Nú leggjast tajs äd åra Ferina og strujast, og nû èr Owrustan mikji strujari in fir.

get Folk faldt paa Vikingernes Side, og en Mængde blev saaret. Sigmund og hans Mænd toge derneest til deres Hugvaaben, og Striden begyndte nu at blive Randvers Folk besværlig; men da han saae, hvor uheldig det gik hans Folk, sagde han at de vare nogle store Drag, at de ikke kunde overvinde saadanne Mænd, som efter hans Mening ikke duede til noget. De svarede, at det var hans Skik at ophidse dem, men tage sig selv i Vare, og de bade ham nu at gaae frem. Han sagde at det skulde skee; og han lagde nu Dragen til og et andet Skib, paa hvilket der vare friske Folk, og besatte det tredie med Folk, som ikke vare saarede. De lagde nu sammen anden Gang, og stred, og Kampen blev nu meget

Digitized by Google

höggr bæði hart ok títt. Þórir, frændi hans, geingr vel fram; berjast nú leingi, svá at eigi má í millum sjá, hvorir drjúgari verða. Þá mælti Sigmundr til sinna manna: eigi munu vèr sigrast á þeim til þrautar, nema vèr reynim oss framar, nú vil ek ráða til uppgaungu á drekann, ok fylgit mèr dreingiliga! Nú kemst Sigmundr upp á drekann, ok þeir tólf saman, ok drepr mann, ok brátt annan, en þeir fylgja honum vel. Þórir kemst ok á drekann við fimta mann, hrökkr nú allt undan þeim. Ok er Randver sèr þetta, hleypr hann fram, ok í mót Sigmundi, ok mætast þeir, ok berjast mjök

Sigmundur vär fremstur äf sujnun Monnun å sujnun Skjipi, og höggur båji hart og tujt. Towrur Skjildmävur hansara gengur väl fram; tajr struja nú langji, so ongjin kundi atla, kvörjir drygvari fowru at vera. Tå ropti Sigmundur til sujna Men: „Vär vinnun onkji å tajmun, um vär magtun tajr äf, utan vär rojnun os majri. Nú vil e råa til Upgongu å Drekan, og filgji mär nú mannulia." Sigmundur kjemur nú up å Drekan vi tolv Mans, og drepur ajn Man, og stut ettir annan, og tajr filgja honun väl ettir. Towrir kjemur ajsinni up å Drekan sjålvur fimti, nú hobar alt undan tajmun. Og tåi Randver sär hetta, lejpur han fram, og imowti Sig-

haardere end tilforn. Sigmund var den forreste af sine Mænd paa sit Skib, og hug baade haardt og tit; ligeledes gik hans Frænde Thorer vel frem. De sloges nu længe, uden at man kunde skjönne, i hvis Lod Seiren vilde falde. Da sagde Sigmund til sine Mænd: „Ei ville vi tilfulde kunne overvinde dem, uden vi forsøge os mere; nu vil jeg prøve at bestige Dragen; og følger mig nu mandigen!" Sigmund kom nu op paa Dragen selv tolvte, og dræbte snart den ene efter den anden, og hans Folk fulgte ham vel. Ogsaa Thorer kom nu op paa Dragen selv femte, og alt veg nu for dem. Og da Randver saae dette, løb han frem imod Sigmund, og de mødtes, og strede meget længe imod hinanden. Men nu viste

leingi. Nú sýnir Sigmundr íþrótt sína, ok kastar sverði sínu, ok fleygði í lopt upp, ok tekr vinstri hendi sverðit, en skjöldinn hægri hendi, ok höggr með sverðinu til Randvers, og tekr undan honum fótinn hægra fyrir neðan knè. Randver fellr þá. Sigmundr veitir honum hálshögg, þat er af tók höfuðit. Þá æpa Sigmundar menn heróp, ok eptir þat flýja víkíngar á þrem skipum, en þeir Sigmundr ryðja drekann, svâ at þeir drepa hvert mannsbarn er á var. Nú kanna þeir lið sitt, ok eru fallnir þrjátigi manna af liði Sigmundar. Leggja nú skipin í lægi, ok binda sár sín, ok hvíla sik þar nokkurar nætr. Nú tekr

mundi, og mætast tajr, og strujast avlaji langji. Nú sujnir Sigmundur Listir sujna, og kastar Sværi sujnum og flogdi tâ up ileft, og tekur Sværi vi vinstru Hond, og Skjoldin uj högru, og höggur vi Sværinum til Randvers, og tekur högra Fowtin undan honun nian firi Knâ. Randver fellur tâ, Sigmundur gjevar honum tâ Hög â Hâlsin, so at Höddi fejk âf. Tâ skjera Sigmunds Men uj Hèrrowp, og ettir tâ flujdja Vujkjingarnir â trimun Skjipun, og Sigmundr og hansara Men rudda Drekan, so at tajr drepa kvört Mansbadn, uj vär härâ. Tajr kanna nú Li sujt, og eru trujati Mans fadlnir kjâ Sigmundi. Tajr leggja nú Skjipini uj Levu, og binda um Sår sujni, og kvujla se här näkr-

Sigmund sin Behændighed, kastede sit Sværd, og svang det op i Luften, fattede saa Sværdet med den venstre Haand, og Skjoldet med den höire, og hug med Sværdet til Randver, og hug ham den höire Fod bort nedenfor Knæet. Da faldt Randver; Sigmund gav ham derpaa et Hug i Halsen, som tog Hovedet af. Da raabte Sigmunds Folk Krigsraab, og derefter flyede Vikingerne paa de tre Krigsskibe, men Sigmund gjorde med sine Folk Dragen ryddelig, saa at de dræbte hvert Menneskesbarn, som var paa den. De efterssaae nu deres Mandskab, og paa Sigmunds Side vare tredive Mand faldne. De lagde nu Skibene til Leie, forbandt deres Saar, og hvilede

Digitized by Google

Sigmundr drekann til sín, ok annat skip, er eptir varð. Þeir taka þar mikit fé bæði í vopnum ok öðrum gripum, sigla nú í burt, ok til Danmerkr, ok svá norðr til Víkrinnar, ok finna Eirík jarl, ok fagnar hann vel Sigmundi, ok býðr honum með sèr at vera. Sigmundr þakkar jarli boðit, en kvèðst norðr mundu fara fyrst til Hákonar jarls, en lèt þar eptir tvö skip sín í varðveizlu jarls, er þeir höfðu lítt skipat. Nú koma þeir til Hákonar jarls, ok fagnar hann vel Sigmundi ok hans fèlögum, ok er Sigmundr með jarli um vetrinn, ok gjörist fær maðr mjök. En at jólum um vetrinn gjörð-

ar Nätir. Nú tekur Sigmundur Drekan til sujnsara, og tä anna Skjipi, uj här vär ettir. Tajr täka ajna Mongd äf Gödsi bäji äf Vopnun og ørun Gripun, sigla nú burtur häani, og til Danmarkar, og so norur til Vujkjinar, og finna Ajrik Jadl, han fagnar Sigmundi väl, og bujar honun at vera kjå sär. Sigmundur takkar Jadlinun färi Böji, men seji se fist munna fära norur til Håkun Jadls, men lät här ettir tvej äf Skjipun sujnun uj Vardvajslu Jadlsins, tuj tajr höddu ólujtla Skjipan. Nú koma tajr til Håkun Jadls, og fagnar han väl Sigmundi og hansara Skjipmonnun, og Sigmundur èr kjå Jadlinun um Veturin, og gjerst restur Mävur. Men å

sig der nogle Dage. Nu tog Sigmund Dragen i Besiddelse, og endnu et andet Skib, som blev tilbage. De gjorde der meget Bytte i Vaaben og andre Kostbarheder, seilede siden bort derfra, og til Danmark, og dernæst nord op til Vigen, hvor de traf Erik Jarl, som tog vel imod Sigmund og indbød ham til at blive hos sig. Sigmund takkede Jarlen for Indbydelsen, men sagde at han ønskede først at reise nord op til Hakon Jarl. Imidlertid lod han der to af sine Skibe tilbage i den unge Jarls Forvaring, da han kun havde liden Besætning. De kom nu til Hakon Jarl, som tog vel imod Sigmund og hans Stalbrødre, og Sigmund opholdt sig hos Jarlen om Vinteren, og var nu bleven en meget dygtig Mand. Og om Julen

Digitized by Google

ist Sigmundr hirðmaðr Hákonar jarls, ok þeir þórir báðir, ok sátu nú um kyrt í góðum fagnaði.

Sigmundr drap Björn.

19. Þenna tíma rèð fyrir Svíþjóðu Eiríkr konúngr hinn sigrsæli Bjarnarson Eiríkssonar, Eyvindarsonar; hann var ríkr konúngr. Einn vetr häfðu kaupmenn tólf saman norrænir farit austan um Kjöl til Svíþjóðar, ok er þeir kvomu í Svíaríki, áttu þeir kaupstefnu við landsmenn, ok skildi þá á í kaupstefnunni, ok drap norrænn maðr einn svenskan mann. Ok er Eiríkr konúngr spyrr þetta, sendir hann til gesti sína, ok

Jowlun um Veturin vär Sigmundur gjördur til Hofman Håkun Jadls, og Towrur vi honun, og sowtu nú kvirrir uj gowun Fagnaji.

Sigmundur dräp Björn.

19. Um hetta Mowti råddi ivur Sverikji Ajrikur Kongur hin Siirsäli, Bjadnasonur, Ajrikssonur, Ejvindarsonur; han vär rujkur Kongur. Ajn Veturin höddu tolv norskjir Kjepmen gjivi se estur um Kjølin til Sverikjis, og tåi tajr komu in uj Sviarujkji, hildu tajr Kjepstä vi Landsbigdafölkji, og komu til Owsäma uj Kjepslänun, so at ajn Nordmävur dräp ajn svenskan Man. Og tåi Ajrikur Kongur spir hetta, sendir han häar Gjestir sujnar, og letur drepa

denne Vinter blev Sigmund Hakon Jarls Hofsinde, og ligesaa blev Thorer, og de nøde nu der gode Dage.

Sigmund dræber Björn.

19. Paa den Tid herskede over Sverrig Kong Erik hin Seiersælle, en Sön af Björn, der igjen var en Sön af Erik Eyvindsön; han var en mægtig Konge. En Vinter havde tolv norske Kjøbmænd reist i Forening over Kjølen til Sverrig; og da de kom ind i Sverrig, holdt de Marked med Landsfolket, men paa Markedet opstod der Uenighed, og en Nordmand dræbte en Svensker. Da Kong Erik spurgte dette, sendte han sine Gjæster derhen, og lod disse tolv Mænd dræbe. Om Vaaren spurgte nu Hakon Jarl Sigmund, hverhen

Digitized by Google

lætr drepa þessa tólf menn. Ok nú um várit spyrr Hákon jarl, hvert Sigmundr ætlaði at halda um sumarit. Sigmundr sagði at þat skyldi á hans forsjó. Hákon jarl mælti: þat vilda ek, at þú færir nökkvat nærri ríki Svíakonúngs, ok minntist þess á Svíum, er þeir drápu tólf menn mína um vetrinn fyrir lítlu, ok hefir eingi hefnd fyrirkomit. Sigmundr kvezt svá gera mundu, ef svá vildi tiltakast. Hákon jarl fær þá einvalaliö Sigmundi af hirð sinni, sumt leiðángrsliö; voru nú allir fúsir til Sigmundar. Halda nú austr til Víkr, ok finna Eirík jarl, ok fær hann Sigmundi enn frítt lið, ok

hesa tolv Mana. Og nú um Vâri spir Hâkun Jadl, kvört Sigmundur atlaji at halda um Summari. Sigmundur sväraji, at tä skuldi vera sum honun sujntist. Hâkun Jadl mælti: „Tä vildi e, at tú heji färi näka när Rujkji Sviakonga, og munar Svenskunun tä ettir, at tajr drupu tolv äf Monnun mujnun uj Vetur stut sujani, og härfiri er ikkji komin nokur Hevnd." Sigmundur seji han skuldi so gjera, um tä kom at bera til. Hâkun Jadl fär nú Sigmundi Útvälalä äf Hofmonnun sujnun, og sumt Sjowfölk, nú vowru adlir fúsir at fära vi Sigmundi. Tajr halda nú estur til Vujkjur, og finna Ajrik Jadl, og han fär Sigmundi ajt anna väkurt Li, og hevir Sigmundur nú

han om Sommeren agtede at styre med sine Skibe. Sigmund sagde at det skulde beroe paa Jarlens Bestemmelse. „Da önsker jeg," sagde Hakon Jarl, „at du drager noget nærmere Sveakongens Rige, og husker de Svenske for det, at de for kort siden i Vinter dræbte mine tolv Mænd, hvilket ikke endnu er blevet hævnet. Sigmund sagde at han vilde udføre hans Önske, om det vilde lade sig gjöre. Hakon Jarl gav da Sigmund et udvalgt Mandskab deels af sin egen Huustrop, og for en Deel ogsaa af Ledingstropperne; og alle higede nu efter at følge Sigmund. De styrede østerpaa til Vigen, hvor de traf Erik Jarl, som ogsaa gav Sigmund skjönt Mandskab, og Sigmund havde nu over tre hundrede Mand og fem vel

Digitized by Google

hefir Sigmundr nú vel þrjú hundrut manna ok fimm skip vel skipuð. Sigla þaðan suðr til Danmerkr, ok svá austr fyrir Svíaveldi, þar leggja þeir skipum sínum at Svíþjóð austan at landinu. Sigmundr segir þá sínum mönnum: hèr munu vèr veita uppgaungu, ok skulum fara hermannliga. Þeir gánga nú á land upp, ok koma í bygðina með þrjú hundrut manna, ok drepa menn, en taka fè, brenna bæi; stökkr nú landsfólkit undan á merkr og skóga, sem undan kvomust. Þaðan eigi lángt í brott, er þeir ráku flóttann, rèð fyrir sýslumaðr Eiríks konúngs, er Björn hèt; saínar (hann) liði at sèr, vèl truj hundra Manns, og fim Skjip vèl skjipaji. Tajr sigla nú hãani sùur til Danmarkar, og so estur firi Svørikji. Tajr halda nú vi Skjipun sujnun äd Landi estantil å Svørikji. Sigmundr sìir tå vi sujna Men: „Hèr munun vär gjøra Upgongu, og skulun fära hermannslia." Tajr ganga nú up uj Landi, og koma uj Bigdina vi truj hundra Manns, og drepa Fölkji, men røva Gödi og seta Eld å Gärana; alt Landsbigdafölkji rujmur nú burtur uj Hãa og uj Skowar, tej sum undan komust. Ikkji langt hãani, uj tajr rowku hesi undan sär sum fluttu, råddi Sujalumävur Ajriks Kong, sum ät Bjäda, firi Landinun; han senkar Fölk sämman til sujns, tåi han frattir Her-

udrustede Skibe. Derfra seilede de ned til Danmark, og sidet esten om Sverrig, og lagde til med deres Skibe paa Landets østlige Kyst. „Her ville vi gjöre Landgang," sagde da Sigmund til sine Mænd, „og vi ville fare frem paa Kriger-Viis!" De gik nu i Land med de tre hundrede Mand, og kom op i Bygden, hvor de dræbte Folk for Fode, gjorde stort Bytte, og brændte Gaardene. Beboerne undflyede i Krat og Skove, saa vidt de kunde undkomme. Ikke langt fra det Sted, hvor de satte efter de Flygtende, var Kong Eriks Sysselmand Björn Befalingsmand. Saasnart han spurgte Overfaldet, samlede han strax Folk til sig, og fik betydeligt Mandskab samlet, med hvilket han rykkede ud imellem Sigmunds Folk

Digitized by Google

er hann frèttir herliðinn, ok verðr fjölmennr, ok kemst á milli þeirra ok skipanna; ok einn dag sjá þeir landherinn. Þá tala menn Sigmundar um, hvat ráðs skal taka. Mörg eru enn góð til, sagði Sigmundr, ok optar sigrast þeim eigi vel, er fleiri eru saman, ef menn eru skeligir til móts. Nú skulu vèr þat ráð taka, at fylkja liði voru, ok gera á svínfylking; skulu við þórir frændr vera fremstir, en þá þrír ok fimm; en skjaldaðir menn skulu vera út í arma tveim megum; ok ætla ek þat ráð vort, at vèr skulum hlaupa at fylkinga þeirra, ok vita at vèr komimst svá í gegnum, en

najin, og aju Mannamygva kòm til hansara, og tajr nåddu midlun hinar og Skjipini, og aju Däjin sujgja tajr Landsbigdaherin. Tå snakka Sigmunds Men um, kvät nú er til Råar at täka. „Mong eru en gow til," seji Sigmundur, „og oftari sigra tajr ikkji uj eru flajri, dessum raskjir Men eru imowti. Nú skulu vär täka tä Rå, at skjikka Fölkji säman, og seta tä uj Svujnafilkjing (trujhodnut); vid håjir Skjildmenninir, e og Towrur, skulu vera fremstir, og so trujggir og so fim, men tajr uj bera Skjold skulu vera uttastir å Örmunun båvuminni, og haldi e. til vera ossra fräasta Rå, at vär skulun lejpa midt uj Filkjing tajrra, og vita um vär ikkji

og Skibene. Disse fik nu Öie paa Landhæren, og nu talte Sigmunds Mænd om, hvad Beslutning de skulde tage. „Her ere endnu mange gode Raad," sagde Sigmund, „og det er oftere hændet, at de, som have haft større Mandskab, just derfor ikke have været de Seirende; det kommer an paa, at man kun er rask til at gaae imod. Nu ville vi tage den Beslutning, at fylke vort Mandskab, og stille det i en Svinfylking; jeg og min Frænde Thorer skulle være de forreste, og dernæst tre, og saa fem, men de skjoldvæbnede Mænd skulle være yderst i begge Flöiene; vi ville da trænge ind paa deres Fylking, og saaledes forsøge paa, om vi kunne komme igjennem samme; men de Svenske ville ikke være faste i Marken."

Digitized by Google

Svíar munu ekki fastir á velli. Þetta gera þeir, hlaupa nú at fylkingu Svía, ok komast ígegnum; verðr nú orrosta mikil, ok fellr mart manna af Svíum; geingr Sigmundr nú vel fram, ok höggr nú á tvær hendr, ok kemr at merkismanni Bjarnar, ok höggr hann banahögg. Þá eggjar hann menn sína, at þeir skyldu brjóta skjaldborgina, er skotin var um Björn, ok svá gera þeir. Sigmundr kemst at Birni, ok eigast við vopnaskipti, ok vinnr Sigmundr hann skjótt, ok verðr banamaðr hans. Æpa víkingar nú sigróp, ok flýja þá landsmenn. Sigmundr segir, at þeir skyldu eigi reka flóttann, sagði

saaun so igjögnun, tuj Svenskanir pläa ikkji at vera so fast säman-häldnir å Vädli." Hetta gjera tajr, og renna midt uj Filkjingjin kjå Svenskunun, og brewta se igjögnun; nú verur aja stowi Owrusta, og mengur Mävur fedlur kjå Svenskunun; Sigmundur gengur nú väl fram, og höggur nú å tværar Hendir, og kjemur äd Merkjismanni Bjadnars, og höggur honun Bänahög. Ti eggjar han Men sujna, at tajr skjildu browta Skjoldborgjina, sum vär skotin säman um Bjödn, og so gjera tajr. Sigmundur kjemur sär nú mowti Bjödni, og nú bèr tajmun båvun säman, og Sigmundur vinnur han skjöt, og verur Bänamävur hansara. Nú skjera Vujkinganir uj Siirrowp, og tå flujdja adlir Landsbigda-

De gjorde nu saa, trængte ind paa de Svenskes Fylking, og brød igjennem samme; det kom nu til en haard Kamp, og der faldt mange af de Svenske. Sigmund gik vel frem, og hug til begge Sider; han kom mod Björns Bannerfører, og hug ham Banehug. Derpaa tilskyndte han sine Folk til at bryde den Skjoldborg, som var slaaet om Björn; og de gjorde saa. Sigmund kom nu mod Björn, og de skiftede Hug; men Sigmund fik snart Bugt med ham, og blev hans Banemand. Da raabte Vikingerne Seiersraab, og Landsfolket flyede. Sigmund sagde, at de ikke skulde forfølge de Flygtende, da de ikke havde Styrke dertil i et fremmedt Land, og de gjorde saa.

Digitized by Google

at þeir hefði ekki afla til þess í úkunnu landi. Svá gera þeir, taka þar mikit fé, ok fóru við þat til skipa sinna, sigla nú burt af Svíþjóðu, ok austr til Hólmgarðs, og herja þaðra um eyjar ok annes. Bræðr tveir eru nefndir í ríki Svíakonúngs, hèt annar Vandill, en annarr Adill; þeir voru landvarnarmenn Svíakonúngs, ok höfðu aldri minnr enn átta skip ok dreka tvo. Svíakonúngr spyrr þessi tíðindi, er hernaðr var gjörr í landi hans, ok sendir orð þeim bræðrum, ok biðr þá taka Sigmund af lífi ok hans félaga. Þeir játtuðu þessu. En um haustit sigla þeir Sigmundr austan, ok koma undir eina ey, er liggr fyrir Svíþjóð. Þá segir Sigmundr til sinna menninir. Sigmundur siir, at tajr skjildu ikkji elta tajr, uj fluttu undan, og helt at tajr vowru ófájir til tes uj ókunniun Landi. Tajr gjera nú so, og täka här ajn Howp äf Gödsi, og fowru vi tuj til Skjip sujni; nú sigla tajr burtur frå tuj svenska Landi, og estur til Holmgards, og herja här å Ojdgjun og Útnesum. Tvajr Brøvir eru nevndir uj Rujkji Sviakongs, annar ät Vandil og annar Adil; tajr vowru Landaverjumen kjå Sviakongji, og höddu aldri minni in åtta Skjip og tvajr Drekar. Sviakongurin spìr nú hesi Tujindi, at Hernavur vär gjördur å Land hansara, han sendur nú Brøirnum Or, og biir tajr täka Sigmund äf Lujsi og Fölk hansara. Tajr jåttavu tuj. Men um Hesti siglir Sigmundur estanattir, og koma

De gjorde der stort Bytte, droge dermed til deres Skibe, og seilede nu bort fra Sverrig, og satte over til Holmgaard, hvor de hærjede om Øer og Næs. I Svealkongens Rige nævnes to Brødre, den ene hed Vandil, den anden Adil; de vare Svealkongens Landværnsmænd, og havde aldrig mindre end to Drageskibe og otte andre Skibe. Da den svenske Konge spurgte denne Tidende, at der var skeet et fjendtligt Overfald i hans Land, sendte han strax Bud til Brødrene, og bad dem tage Sigmund og hans Staldbrødre af Dage. Dette lovede de. Om Høsten seilede nu Sigmund og hans Folk østenfra, og

Digitized by Google

manna: nú erum vèr ekki með vinum komnir, þar er þeir eru Svíar; skulu vèr vera varir um oss, ok mun ek gánga upp á eyna, ok sjást um; ok svâ gjörir hann, ok sèr at öðrumegin eyjarinnar liggja tíu skip, drekaskip tvö ok önnur átta. Sigmundr sagði nú sínum mönnum, at þeir skulu veita viðbúnað, ok bera fjárhlut sinn af skipum, en grjót í staðinn, ok búast nú við um nóttina.

tajr undir ajna Ojdj, sum liggur utanfiri Svørikji. Tå slir Sigmundur til sujna Men: „Vär erun nú ikkji komnir til Vinfolk, häri tajr Svensku eru; nú skulun vär vera värir um òs, og skäl e fära up å Ojdna, og sujgja me um; han gjèr nú so, og sär at hinuminni Ojdna liggja tujggju Skjip, tvej Dräkaskjip og åtta onnur. Sigmundur seji nú vi sujna Men, at tajr skuldu vera skjowtir at bygva se til, og bèra alt Gödsi äf Skjipunun, men Growt istäjin, og gjera tajr se nú til um Nåttina.

Bardagi Sigmundar ok Vandils.

20. Ok um morguninn snemma róa þeir at þeim tíu skipum, ok kalla þeir þegar formennirnir, hverir fyrir skip-

Slä midlun Sigmund og Vandil.

20. Og tujljani Morgunin ettir regva tajr mowti tajm tujggju Skjipun, og vi tä sämа rowpa Formenninir til tajrra,

kom paa Veien under en Ø, sagde Sigmund til sine Mænd: som ligger ved Sverrig. Da „Vi ere nu ikke komne blandt Venner, thi her have vi de Svenske for os: vi maae derfor være forsigtige, og jeg vil gaae op paa Øen og see mig om." Han gjorde nu saa, og blev da vaer, at der paa den anden Side af Øen laae ti Skibe, nemlig to Drageskibe og otte andre. Sigmund bød da sine Mænd at gjöre Tilberedelser, at bære deres Gods af Skibene, og Stene isteden i samme; og de beredte sig nu saaledes om Natten.

Slaget imellem Sigmund og Vandil.

20. Om Morgenen tidlig roede de nu mod de ti Skibe. Anførerne raabte strax til dem, og spurgte, hvo der styrede

Digitized by Google

unum rèði. Sigmundr sagði til sín; ok er þeir vitu, hverir þessir menn eru, þá þurfti eigi at sökum at spyrja; brjóta upp vopn sín ok berjast; ok ekki hafa þeir Sigmundr þar komit, at þeir hefði slíka raun haft. Vandill leggr nú dreka sínum at dreka Sigmundar, varð þar hart móttak. Ok er þeir höfðu barizt um hríð, þá mælti Sigmundr til sinna manna: enn er sem fyrr, at vèr munum eigi sigr fá, nema vèr gángimst nærr; nú vil ek hlaupa uppá drekann, en þèr fylgit mèr vel! ok nú hleypr Sigmundr á drekann, ok fylgir honum mikil sveit, verðr hann skjótt manns bani ok annars;

kvøri ráddi firi Skjipunun. Sigmundur seji kvør hann vär, og tåi tajr vita, kvörjir hesir Men eru, tå vär ikkji nejit at spirja um Säkjir; tajr browta nú up Vopn sujni og halda Slä; og ikkji häva Sigmundur og hansara Men veri sekomnir, at tajr höddu veri uj slujkari Rojnd. Vandil leggur nú Dreka sujn mowti Dreka Sigmunds, här vär hart Mowtitäk. Og tåi tajr höddu sliist ajna Stund, mælti Sigmundur vi sujna Men: „En èr sum fir, at vär munnun ikkji Siir fåa, utan vär genga narri äd; nú vil e lejpa up å Drekan, og filgji tär mär väl!" og nú lejpur Sigmundur å Drekan, og ajn hajl Mongd filgjir honun; han verur

dem. Sigmund navngav sig, og da de fik at vide, hvo de havde for sig, behøvedes der ikke at spörges om Sag; de grebe strax til deres Vaaben, og begyndte en Strid, der var saa haard, at Sigmund og hans Folk aldrig nogensteds, hvor de havde været, vare komne i saadan en Prøve. Vandil lagde nu sin Drage til Sigmunds Drage, men fandt der en haard Modtagelse; og da de havde stredet en Tid, sagde Sigmund til sine Mænd: „End er det som för, at vi ville ikke faae Seier, uden vi gaae nær ind paa Fjenden, nu vil jeg springe op paa Dragen, og følger I mig vel!" Sigmund sprang nu op paa Dragen, og en stor Trop fulgte ham, og han fældte snart for Fode den ene Mand efter den anden, og Fjenden trak sig tilbage

Digitized by Google

hrökkr nú liðit undan þeim. Vandill sækir nú í mót Sigmundi, ok eigast nú við vopnaskipti mjök leingi. Sigmundr hefir it sama bragð sem fyrr, skiptir um vopn í höndum sèr, ok höggr hinni vinstri hendi til Vandils, ok af honum höndina hægra, ok fèll niðr sverðit, þat er hann (hafði) vegit með. Sigmundr gjörir þá skjótt um við hann, ok drepr hann. Þá æpa menn Sigmundar sigróp. Aðill mælti þá: umskipti hafa nú orðit, ok mun Vandill drepinn, ok leggjum á flótta; verðr nú hverr at lèita fyrir sèr. Nú flýja þeir Aðill á fimm skipum, en fjögur eru eptir, ok

nú skjöt ajn Mans Bäni og sujan annans; nú hebar alt Lit undan tajmun. Vandil søkjir nú imowti Sigmundi, og tajr skjifta nú Höggun aldajlis langji. Sigmundur hevir nú hit säma Bragd sum fir, skjiftir um Vopnini uj Hondunun å sär, og höggur vi vinstru Hond til Vandils, og högru Hondina äf honun, so Svøri dettur niur, sum han heji strujdst vi. Sigmundur gjèr tå skjöt äf vi honun, og drepur han. Tå skjera Sigmunds Men uj Siirrowp. Adil mælti tå: „Nú man vera umskjift, og man Vandil vera dripin, rujmi nú undan", og kvør må nú sujgja til sujn självs. Nú flujdja tajr vi Adili å fim Skjipun, men fujra eru

for de Angribende. Da sprang Vandil frem mod Sigmund, og de skiftede længe Hug med hinanden. Sigmund tog da til sit sædvanlige Kunstgreb, skiftede Vaabnene i sine Hænder, hug med den venstre Haand til Vandil, og den höire Haand af ham, saa at Sværdet, hvormed han havde fægtet, faldt ned. Sigmund gjorde det da snart af med ham, og dræbte ham. Nu raabte Sigmunds Mænd Seiersraab; og da Adil mærkede det, sagde han: „Der er nu skeet en Omskiftning i Tingene, og nu maa Vandil være dræbt; lad os derfor begive os paa Flugten; enhver kommer nu til at see at redde sig!" Og Adil flyede nu med sine Folk paa fem Skibe, men eet af Drageskibene og fire andre Skibe bleve tilbage, hvilke Sigmund,

Digitized by Google

dreki hit fimta, ok drepa þeir hvert mannsbarn, er eptir var; en Sigmundr hafði drekann með sèr ok önnur skip. Fara nú þartil, er þeir koma í ríki Danakonúnga, þikjast nú hirðir ok haldnir; hvíla sik nú, ok binda sár sín. En er þeir eru vel færir, sigla þeir til þess er þeir koma í Vikina, ok finna Eirík jarl, ok er þeim þar vel fagnat, dveljast þar litla hríð, ok fara norðr til þrándheims, ok koma á fund Hákonar jarls; hann fagnar vel Sigmundi ok hans mönnum, ok þakkar honum þessi verk, er hann hafði unnit um sumarit; eru þeir frændr með jarli um vetrinn, Sigmundr ok Þórir, ok nokkur sveit með þeim,

ettir, og Drekjin tä fimta, og tajr drepa kvört Mansbadn uj ettir vär; men Sigmundur heji Drekan vi sär og hini Skjipini. Tajr fära nú til at tajr koma uj Rujkji Dänakongs, og tikjast nú hirdir og hildnir; kvujla se nú og binda Sår sujni til. Og tåi tajr eru väl förir at fära, sigla tajr til at tajr koma uj Vujkjina, og finna Ajrik Jadl, og vär här väl tikji mowti tajmun; tajr dvöljast här ajna korta Tuj, og fära so norur til Tröndhajms, og koma å Fund Håkun Jadls; han fagnar väl Sigmundi og hansara Monnun, og takkar honun firi hesi Verk, sum han heji vunni honun um Summari; båjir Skjildmenninir, Sigmundur og Towrur, eru nú kjå Jadlinun um Veturin, og näka Svajgj vi tajmun, men Li

efterat hvert Menneskes Barn, som var paa samme, var dræbt, tog i Besiddelse, og førte med sig. De seilede nu videre, indtil de naaede til Danekongens Rige, hvor de troede sig sikre og i god Behold, og udhvilede sig der, og forbandt deres Saar. Og da de igjen vare vel i Stand, seilede de videre til Vigen. Der traf de Erik Jarl, og bleve hos ham vel modtagne, og opholdt sig der en kort Tid, hvorefter de droge nord op til Trondhjem, og kom til Haken Jarl. Han tog vel imod Sigmund og hans Mænd, og takkede ham meget for de Bedrifter, som han havde udført om Sommeren. Frænderne Sigmund og Thorer vare hos Jarlen om Vinteren, og en Trop Folk med

Digitized by Google

en þó þeirra vistaðist annarstaðar; skortir nú eigi fè.

Viðreign Sigmundar ok Haralds.

21. En er voraði, frèttir Hákon jarl Sigmund, hvert hann setlaði at herja um sumarit. Sigmundr kvað þat skyldu á hans forsjó vera. Ekki mun ek eggja þik at fara í glett við þá Svía, vil ek nú at þú farir vestr um haf í nánd Orkneyjum. Þar er von þess manns, er Haraldr járnhaus heitir; hann er útlagi minn ok úvinr sem mestr, ok hefir marga úspekt gjört í Noregi, hann er mikill maðr fyrir sèr; hann vil ek at þú drepir, ef þú mátt svâ viðkomast.

rajtra fek Innivist frastâhi; nú skortar tajm ikkji Fujgja.

Utstandur Sigmunds og Häralds.

21. Men tâi fowr a våra, frittar Håkun Jadl Sigmund, kvört han atlaji sär at herja um Summari. Sigmundur seji tâ skjildi vera, ettirsum honun sujnt ist. „Ikkji man e eggja tär at fära at glettast vi tajr Svensku, (seji Jadlunin) men nú vil e, at tú fert vestur ivur Häv uj Nænd ina vi Örkunojdgjanar. Här vanti e ajn Man at vera, sum ajtir Häraldur Jadnhejsur; han er gjördur útläjin äf mär, og èr mujn störsti Óvinur, og han hevir gjört mikji Owstujr uj Norra; han er ellars ajt Rojs-

dem, men deres Mandskab fik Herberge andensteds. De havde nu ingen Mangel paa Eiendele.

Træfningen imellem Sigmund og Harald.

21. Da det vaaredes, spurgte Hakon Jarl Sigmund, hvor han agtede at hærje om Sommeren. Sigmund sagde, at det skulde beroe paa Jarlens Bestemmelse. „Jeg vil da ikke tilskynde dig til at drage over at drilles med de Svenske," sagde Jarlen, „men jeg önsker nu at du drager vesterover Havet omkring ved Ørkenøerne. Der venter jeg at du vil træffe en Mand, som hedder Harald Jernhaus eller Jernpande; han er landsforviist af mig, og er min störste Uven, og han har øvet megen Ufred her i Norge; han er en drabelig Mand; ham önsker jeg at du skal dræbe, om du kan det udføre." Sig-

Digitized by Google

Sigmundr kveðst mundu finna hann, ef hann frètti til hans. Nú siglir Sigmundr af Noregi átta skipum, ok stýrir þórir nú drekanum Vandilsnaut, en Sigmundr Randversnaut. Þeir sigla nú vestr um haf, ok verðr íllt til feingjar um sumarit. Ok at áliðnu sumri koma þeir skipum sínum undir Öngulsey; hún liggr í Englandshafi. Þar sjá þeir liggja fyrir sèr tíu skip; ok var þar með eitt drekaskip mikit. Sigmundr verðr þess skjótt viss, at fyrir þeim skipum ræðr Haraldr járnhaus. Þeir mæla til bardaga með sèr um morgininn. Líðr nú af nóttinn, ok um morgininn í sólarroð brjóta þeir upp vopn sín, ok berjast þann dag

menni; han vildi e, at tú heji fingji dripi, um tú kundi komi tä uj Lä." Sigmundur seji se vilja finna han, um han fratti näka til hansara. Nú siglir Sigmundur frå Nørikji vi åtta Skjipun, og Towrur stujrir nú Drekanun Vandilsnòt, men Sigmundur Randversnòt. Tajr sigla nú vestur ivur Häv, og verur tajmun lujti til Fongar um Summari. Og sajnt å Sumri koma tajr vi ödlun Skjipun sujnun undir Öngulsej, hòn liggur uj Ajnglands Hävi. Här sujgja tajr tujgju Skjip liggja firi sär, og härimidlun vär ajt stowrt Drekaskjip. Sigmundur vär skjöt vissur um tä, at firi hesun Skjipun råddi Häraldur Jadnhejsur. Tajr mæla til at halda Slä säman Morgunin ettir. Nøttin lujur nú äf, og

mund sagde, at han skulde nok træffe ham, om han kunde spörge ham op. Nu seilede Sigmund bort fra Norge med otte Skibe, og Thorer styrede den fra Vandil tagne Drage, men Sigmund selv den, som var tagen fra Randver. De seilede nu vesterpaa over Havet, og gjorde kun lidet Bytte om Sommeren; og ved Sommerens Slutning kom de med deres Skibe under Angulsø, der ligger i Englands Hav. Der saae de ti Skibe ligge foran sig, og iblandt dem et stort Drageskib. Sigmund fik snart at vide, at Harald Jernhaus var Anfører for disse Skibe; og de aftalte Slag imellem sig den følgende Morgen. Natten forløb nu, og om Morgenen i Daggryet grebe

Digitized by Google

allan til nætr, skilja við myrkr, ok mæla til bardaga með sèr um morgininn. Ok annan morgin eptir kallar Haraldr á skip Sigmundar, ok spurði hvert hann vildi enn berjast. Hann kveðst eigi annat ætla. Þat mun ek nú mæla, segir hann, er ek hefir eigi fyrr mælt, at ek vilda, at við gerðimst fèlagar, en berjumst eigi leingr. Hèr lögðu menn hvârstveggja vel til, ok kvoðu nauðsyn á vera, at þeir sættist, ok væri allir eins (liðs), ok mundi fátt við þeim standa. Sigmundr kvað einn hlut fyrirstanda, at þeir mundi eigi sættast. Hvat er þat, segir Haraldr. Sigmundr svarar: Hákon

um Morgunin uj Sowlarenning browta tajr up Vopn sujni, og struja adlan tan Däjin in uj Nottina, Mirkri skjiljir nú äd, og tajr mæla til Struj midlun sujas Morgunin ettir. Og annan Morgunin rowpar Häraldur å Skjip Sigmunds, og spurdi um han vildi halda Slä en. Han sejist ikkji anna atla sär. „Tä man è nú mæla til," siir han, „sum e hävi ikkji mælt fir, at e vildi vid gjördust Stålbrøir, og strujast ikkji longur." Men tajrra båar lögdu se nú här upuj, og hildu tä vär väl nejit, at tajr komu til sams, og vowru adlir sum ajn, og fåjir mundu tå standa se mowti tajmun. Sigmundur seji, at ajt Ag vär en uj Vèjin, at tajr ikkji kundu koma til sams.

de til deres Vaaben, og sloges hele den Dag til Natten; de skiltes ved Mörket, og aftalte imellem sig at fortsætte Slaget om Morgenen derpaa. Og den følgende Morgen raabte Harald over til Sigmunds Skib, og spurgte om han önskede at fortsætte Striden. Denne svarede, at han ikke havde andet i Tanker. „Det vil jeg nu sige," sagde Harald, „hvad jeg ikke har sagt nogen för, at jeg önsker at vi skulle blive Stalbrødre, og ikke slaaes længer." Hertil raadede begges Mænd, og sagde at det vilde være höilig at önske, at de bleve forligte, og at alle forenede sig, thi da vilde faa kunne staae imod dem. Sigmund sagde, at der var een Omstændighed, som var til Hinder for deres Forlig. „Hvad er da det?" spurgte

Digitized by Google

jarl sendt mik eptir höfði þínu. Illa var mèr at honum von, segir Haraldr, ok eru þit ólíkir menn, þvíat þú ert hinn vaskasti maðr, en Hákon er einn hinn versti maðr. Ekki mun okkr þetta einn veg þikkja, segir Sigmundr. Nú átta menn þeirra hlut at með þeim til sættar, ok verðr þat, at þeir sættast, ok leggja allt herfáng sitt saman, ok herja nú víða um sumrit, ok stendr nú fátt við þeim. En er haustar, sagði Sigmundr, at hann vill halda til Noregs. Haraldr svarar: þá mun skilja með okkr. Eigi skal þat, sagði Sigmundr. Vil ek nú at vèr farim báðir til Noregs; hefi

„Kvæt er tä?" siir Häraldur. Sigmundur svärar: „Håkun Jadl sendi me ettir Höddi tujnum." Mär vär ills uj Vown frå honun," siir Häraldur, „o owlujkjir Men eru tit, tujat tú ert ajn äf fräastu Monnun, eg Håkun ajn äf tajm vestu." „Ikkji tikjist ekkun lujka um hetta båvun," siir Sigmundur. Men tajnra dögdu se nú här imidlun at koma tajmun til sams, og so blajv, at tajr forlujktist, og leggja adlan Herfengjin sämän, og herja nú vuja um Summari, og fåt kan nú standa mowti tajm. Men tåi laj út å Hesti, sejt Sigmundur, at han vil halde til Norikjis. Häraldur svärar: „So fära vid at skjiljast båjir." „Ikkji skulla vid tä," siir Sigmundur. „E vil nú tä, at vid

Harald. „Den," svarede Sigmund, „at Hakon Jarl har sendt mig efter dit Hoved." „Ondt kunde jeg vente mig af ham," sagde Harald, „og ere I to hinanden ulige, thi du er en meget brav Mand, men Hakon er eet af de værste Mennesker jeg kjender." „Ei ere vi i den Henseende af eens Tanker," sagde Sigmund. Begges Folk søgte imidlertid at mægle Forlig imellem dem, og det kom saa vidt, at de indgik Forlig, og lagde alt deres Bytte sammen, og de hærjede nu vide om Sommeren, og faa mægtede nu at gjöre dem Modstand. Men da Høsten indfandt sig, sagde Sigmund, at han vilde styre til Norge. „Da maae vi skilles," svarede Harald. „Nei," sagde Sigmund, „det skal ikke skee; jeg vil nu, at vi skulle begge drage i Forening til

Digitized by Google

ek þá nökkut af því, sem ek hèt Hákoni jarli, ef ek kom þèr á hans fund. Hví munda ek fara á fund hins mesta úvinar míns? Lát mik þessu ráða, segir Sigmundr. Bæði er, at ek trúi þèr vel, sagði Haraldr, enda er þèr þá vant um, ok skaltu þessu ráða. Sigla nú síðan norðr til Noregs, ok koma at Hörðalandi. Þá er þeim sagt, at Hákon jarl væri á Norðmæri, ok væri í Bergund; halda þeir þángat, ok leggja skipum sínum í Steinavogi. Þá ferr Sigmundr inn til Bergundar með tólf menn á einni róðrarskútu, ok vill finna Hákon jarl fyrst, en Haraldr liggr í Steinavogi

färin båjir til Noris, so hävi e tow gjört näka äf tuj sum e hajtti Håkun Jadli, dessum e hävi te vi mär til hansara." „Kvuj skäl e fära å Fund tan stösta Óvin mujns?" (seji Häraldur). „Lät me råa firi tuj," siir Sigmundur. „Bådi er tä," siir Häraldur, „at e trygvi tär väl, og at tä tow er tär vant um, og tú skalt nú råa firi hesun." Nú sigla tajr sujani norur til Norra, og koma äd uj Hördalandi. Här vär tajmun sagt, at Håkun Jadl vär å Nordmujri, og vär uj Bergund; tajr halda nú häar, og leggja Skjipini uj Stajnsvå. Tå fèr Sigmundur in til Bergundar vi tolv Mans å ajni Rowraskútu, og vil finna Håkun Jadl fist, men Häraldur liggur meni uj Stajns-

Norge; saa opfylder jeg dog paa en Maade det Løfte, som jeg har givet Hakon Jarl, naar jeg fører dig til ham." „Hvi skulde jeg drage til min störste Uven?" sagde Harald. „Lad du kun mig raade derfor!" sagde Sigmund. „Baade er det saa, at jeg troer dig vel," sagde Harald, „og da er du ogsaa pligtig at raade Bod paa min vanskelige Stilling, og skal du derfor raade i dette." De seilede nu siden nord op til Norge, og kom til Hördeland. Da fik de at vide, at Hakon Jarl var paa Nordmøre, og var i Bergund; de styrede da derhen, og lagde deres Skibe i Steenvaag; Sigmund begav sig derpaa ind til Bergund med tolv Mænd paa en Roskude, for at besøge Hakon Jarl først, men Harald blev imidlertid liggende i Steen-

Digitized by Google

meðan. Nú kemr Sigmundr á fund Hákonar jarls, ok sitr hann við drykkjuborð. Sigmundr geingr þegar inn fyrir jarlinn, ok kveðr hann vel. Jarl tók honum blíðliga, ok spyrr hann tíðinda, ok biðr setja undir hann stól, ok svá var gert. Tala um hríð, ok segir Sigmundr honum af förðum sínum, en ekki getr hann, at (hann) hafi Járnhaus fundit. En er Hákoni þikir frestast frásögn, þá spyrr jarl, hvert hann fyndi Harald. Svá var víst, sagði Sigmundr, ok sagði honum sem farit hafði, at þeir sættust. Jarl þagnar þá, ok roðnaði á at sjá, ok mælti, er stund leið: optar hefir þú, Sig-

vå. Nú kjemur Sigmundar at finna Håkun Jadl, sum han situr vi Drikkjubori. Sigmundar gengur lujka in firi Jadlin, og hajlsar honun väl. Jadlurin towk blujdlia mowti honun, og spìr han Tujindi, og biur seta Stowl undir han, og so vär gjört. Tajr snakka nú ajna Stund, og Sigmandur siir honun frå Ferun sujnun; men ikkji gjitir han firi honun, at han heji funni Jadnhejs. Men tåi Håkun tikjir, at han tojgjir å Frásögnina, tå spìr Jadlurin, kvört han heji funni Härald. Vist vär tä, seji Sigmandur, og fortaldi honun nú kvussi til vär gingji, og at tajr vowru komnir tilsåts. Jadlurin tagnar tå, og rodnaji uj Anliti, og tåi ajn Stund vär umliin, seji

vaag. Da Sigmund kom til Hakon Jarl, sad denne ved Drikkebordet; Sigmund gik strax ind for Jarlen, og hilste ham med Ydmyghed. Jarlen tog med Mildhed imod ham, og spurgte ham om Tidender, og bød at der skulde fremsættes en Stoel for ham; dette skete, og de talte nu en Tid sammen, og Sigmund fortalte Jarlen om sine Reiser, men ikke omtalte han, at ham havde truffet Jernhaus. Men da Hakon tyktes, at det varede længe, inden denne Sag blev bragt paa Bane, spurgte han, om han havde truffet Harald. „Ja tilvisse," sagde Sigmund, og han fortalte ham nu, hvorledes det var gaaet, at de havde indgaaet Forlig. Da tang Jarlen, og blev rød som Blod i Ansigtet, og sagde efter en

Digitized by Google

mundr! mitt eyrindi betr rekit enn nú. Hèr er nú kominn maðrinn, herra! segir Sigmundr, á yðvart vald, ok ætla ek, at þèr munit taka sættum af Haraldi fyrir mín orð, svâ at hann fái lífs grið ok lima ok landsvist sína. Eigi mun svâ fara, sagði jarlinn, ek skal láta þegar drepa hann, at ek nái honum. Ek vil bjóða handsöl mín, herra! fyrir hann, sagði Sigmundr, ok fè svâ mikit, sem þèr vilit mest gera. Eingva sætt mun hann af mèr fá, sagði jarl. Sigmundr svarar: til lítils hefi ek þèr þjónat, ok eigi góðs, er ek skal eigi einum manni fá grið ok sætt;

han: „Oftari hevir tú, Sigmundur! betri rökta Ørindi mujt in nú." „Hiar er nú Mävurin komin, Harri! uj tiara Vald," siir Sigmundur, „og atli e, at tiun munu täka vi Sættun frå Häraldi firi mujna Bon, so at han fär Grì å Lujv og Limir, og Lòv at vera vi Frì hèr uj Landi." „Ikkji man so fära at vera," seji Jadlurin, „e skäl läta drepa han vi tä säma e nåji honun." „E vil gjeva tiun Hond mujna firi han, Harri mujn!" seji Sigmundur, „og so miklar Peningar, sum tiun mest vilja leggja å." „Onga Sæt man han fåa äf mär," seji Jadlurin. Sigmundur svärar: „Til lujti og onkji got hävi e tär täna, at e skäl ikkji nåa Grì og

Stunds Forløb: „Oftere har du bedre udfört mit Ærende end denne Gang, Sigmund!" „Herre!" svarede Sigmund, „Manden er nu kommen her i eders Vold, og venter jeg, at I for min Skyld vil skjenke Harald Tilgivelse, saa at han faaer Fred paa Liv og Lemmer, og Frihed til at opholde sig her i Landet." „Ei skal det gaae saa," sagde Jarlen, „jeg skal strax lade ham dræbe, saasnart jeg faaer ham fat." „Jeg tilbyder Herre!" vedblev Sigmund, „at gaae i Borgen for ham, og derhos at give saa meget Gods, som I nogensinde vil forlange." „Det hjælper ikke, hvad du byder," sagde Jarlen; „thi af mig faaer han intet Forlig." „Til liden Baade har jeg da tjent dig," svarede Sigmund, „naar det ikke engang skal hjælpe mig saa meget, at jeg kan skaffe en Mand Fred

Digitized by Google

skal ek í burt or landi þessu, ok þjóna þèr eigi leingr, ok munda ek þat vilja, at þèr yrðit til hans at vinna nökkut, áðr onn hann væri drepinn. Sprettr Sigmundr upp, ok geingr út af stofunni, en jarl sitr eptir ok þegir, ok eingi þorir at biðja fyrir Sigmund. Þá tekr jarl til orða: reiðr var Sigmundr nú, sagði hann, ok skaði er þat ríki mínu, ef hann ræðst í brott, ok eigi mun honum þat alvara. Þat mun honum víst alvara, sögðu menn hans. Fari nú eptir honum, sagði jarl, ok skulu við sættast at þessu, sem hann bauð. Nú gánga jarlsmenn til Sigmundar, ok segja honum

Sæt firi ajn Man; nú skäl e fära burtur úr hesun Landi og täna tär ikkji longur, og tä mundi e vilja, at tiun fåa näka at gjera, årin han verur dripin." Sigmundur springur nú up, og gengur út úr Stovuni, og Jadlurin situr ettir og tèjir, og ongjin torir at bia firi Sigmundi. Tå tekur Jadlurin til Orar: „Rajur vär Sigmundur nú, seji han, og Skäji er tä firi Rujkji mujt, um han fèr burtur hiani, og ikkji man tä vera Ålvara hansara." „Vujst man tä vera honun Ålvara," sögdu Men hansara. „Färi mär ettir honun meni," seji Jadlurin, „og skulla vid so koma til sams um hetta, sum han hevir bjowa." Nú genga Jadlsmen til Sigmunds, og sia honun hetta, og nú geng-

og Forlig; jeg vil derfor bort fra dette Land, og ikke tjene dig længer; men önske vilde jeg, at det maatte koste eder noget, inden han bliver dræbt." Sigmund stod da op, og gik ud af Staen, men Jarlen blev siddende der, og taug, og ingen torde bede for Sigmund. Da tog Jarlen til Orde: „Vred var Sigmund nu," sagde han, „og Skade er det for mit Rige, om han drager bort, og dette kan heller ikke være hans Alvor." „Det er vist hans Alvor," sagde hans Mænd. „Iler da efter ham," sagde Jarlen, „og vi skulle forliges paa det Vilkaar, som han tilbød." Nu gik Jarlens Mænd til Sigmund, og berettede ham dette, og Sigmund gik da tilbage til Jarlen.

Digitized by Google

þetta, ok nú geingr Sigmundr til jarls, ok fagnar jarl honum nú fyrri, ok sagði, at þeir skulu at þessu sættast, sem hann bauð fyrri: vil ek þik eigi brottu frá mèr. Tók Sigmundr þá grið ok sætt þessa af Hákoni jarli til handa Haraldi, ok fer Sigmundr nú at finna Harald, ok segir honum nú svá búit, at sættin er ráðin. Haraldr kvað illt mundu at trúa honum, en þó fóru þeir á fund jarls, ok sættust at þessu. Fór þá Haraldr eptir þat norðr á Hálogaland, en Sigmundr var með jarli um vetrinn í miklum kærleikum, ok þeir þórir frændr, ok mikil sveit manna með þeim. Sig-

ur Sigmundur til Jadlins, og Jadlurin hajlsar honun nú fist, og seji, at tajr skuldu koma til sams uj hesun, so sum han heji bèji sär fir, „tuj e vil ikkji läta te frå mär." Sigmundur towk tå Gri og Sæt solajis frå Håkun Jadli fri Härald, og fer Sigmundur nú at finna Härald, og sär honun nú kvussi til vär gingji, og at Forlujk nú vär slutta. Häraldur helt at han kundi ikkji trygva honun utan ilt, men tow fowru tajr båjir at finna Jadlin, og gjördi nú fulkomi Forlujk. Ettir tå fowr Häraldur norur til Hålogaland, men Sigmundur vär kjå Jadlinun um Veturin uj miklun Kjerlajka og Towrur Frændi hansara ajaini, og ajt hajlt Svajgj äf Monnun vär vi honun. Sig-

Denne var nu den første til at hilse, og sagde at de skulde forliges paa det Vilkaar, som han før tilbød. „Jeg vil ikke," tilföiede han, „at du drager bort fra mig." Sigmund antog da denne Fred og Forligelse af Hakon Jarl paa Haralds Vegne, og han begav sig derefter til Harald, og fortalte ham, hvor vidt det var kommet, at der var udvirket Forlig for ham. Harald sagde at det var ondt at troe Jarlen, men dog droge de til denne, og forligtes paa det omtalte Vilkaar. Derefter drog Harald nord op til Halogeland, men Sigmund forblev hos Jarlen om Vinteren, og nød mange Beviser paa hans Yndest. Med ham var ogsaa hans Frænde Thorer der, og den-

Digitized by Google

mundr heldr vel menn sína bæði at klæðum ok vopnum.

Frá Eyjarskeggjum ok Sigmundi.

22. Nú er at segja frá þeim Færeyingum, at Össur Hafgrímsson vex upp (með) þrándi or Götu, þartil sem hann er fullþroskaðr maðr, ok er fræknligr maðr at sjá ok sköruligr. Þrándr fær honum kvonfang þar í eyjunum hinnar bextu bóndadóttur, ok þá sagði þrándr, at þeir mundi skipta eyjum í helminga til valds ok stjórnar: ok skal Össur hafa þann helmíng, sem faðir hans hafði átt, en þrándr þann helmíng, er þeir bræðr Brestir ok Beinir höfðu átt. Þrándr sagði ok Össuri, at honum þiki þat mak-

mundur heldur Men sujna väl báji vi Klävun og Vopnun.

Frå Ojdgjarskjeggunun og Sigmundi.

22. Nú er at sia frå Føringunun, at Össar Hafgrimssòn vax up kjå Trönda uj Gøtu, til at han vär fulvaxin Mävur, og èr restur Mävur at sjå og prúur. Tröndur fär honun tilgjiftu här uj Ojdgjunun tä bestu Böndadöttur, og tå seji Tröndur, at tajr skuldu skjifta Ojdgjanar uj Helminga midlun sujns báji til Valds og Stjörna, og Össar skuldi häva tan Helmingjin, uj Fäjir hansara heji åt, men Tröndur tan Helmingjin, uj bájir Brøirnir Brestar og Bajni höddu åt. Tröndur seji ajsini vi Össar, at honun tiktist tä lujkliast, at han towk alt tä

uden en stor Trop Folk. Sigmund holdt sine Mænd vel baade med Klæder og Vaaben.

Om Øskæggerne, og Sigmund.

22. Om Færøboerne er nu at fortælle, at Øssur Hafgrimsön voxte op hos Thrand i Gøte, indtil han var fuldvoxen, og han var da en djærv Mand at see til og mandig. Thrand skaffede ham til Kone den bedste Bondedatter der paa Øerne; og da sagde Thrand, at de vilde skifte Øerne i tvende Hælvter til Vælde og Bestyrelse, og skulde da Øssur have den Halvdeel, som hans Fader havde besiddet, men Thrand den Halvdeel, som Brødrene Brester og Beiner havde haft. Thrand sagde ogsaa til Øssur, at han fandt det tilbörligt, at denne be-

Digitized by Google

ligast, at hann taki fè þan öll, land ok lausafè, er þeir bræðr höfðu átt, ok hafi þat í föðurbætr; ferr þat nú allt, svâ sem þrándr lagði ráð til. Átti Össur nú tvö bú eðr þrjú, eitt at Hofi á föðurleifð sinni í Suðrey, annat í Skúfey, þriðja í Dímun, á föðurleifðum þeirra Sigmundar ok þóris. Frètt höfðu þeir Færeyingar til Sigmundar, at hann er frægr maðr, ok höfðu viðbúnað mikinn. Össur lèt gera virki um bæinn í Skúfey, ok var þar leingstum. Skúfey er svâ [hátttat; at hún er svâ brött, at þar er hit bezta vígi; er þar ein upp-gánga[1], ok svâ segja þeir, at eigi mun eyia sótt verða, ef

Göds, báji Owal og Lejsojra, sum tajr Brøirnir höddu åt, og heji tä uj Bøtir firi Fäjir sujn; og so fowr nú alt at vera, sum Tröndur gäv sujt Rå til. Össar åtti nú tvej Bygv ella truj, ajt uj Hòvi å Fäjirarvi sujøun uj Suroj, anna uj Skúoj, tria uj Dujmun å Fäjirarvun tajrra Sigmund og Towra. Føringanir höddu fat frå Sigmundi, at han vär ajn vidgjitin Mävur, og höddu tuj miklan Umbúna. Össar lät gjera Skansa um Gärin uj Skúoj, og vär här longst um. Skúoj er so vorin, at hòn er so hø, at hòn er egvulia gow at verja, här er ikkji majr in ajn Upgonga, og so siist, at ongjin kan søkja Ojdna, dessum tjúvu ella tretivu Kälar verja häna, og

mægtigede sig alt det Gods, baade Jordegods og Løsøre, som Brødrene havde eiet, og tog det i Bøder for sin Fader. Det gik nu alt, som Thrand raadede til, og Øssur havde da to Gaarde eller tre, een paa Hof, hans Fædrenearv, paa Suderø, en anden paa Skufø, en tredie paa Dimon paa Sigmunds og Thorers Fædrenearv. Færøboerne havde spurgt til Sigmund, at han var bleven en berömt Mand, og havde store Tilberedelser for. Øssur lod da gjöre en Forskandsning om Gaarden paa Skufø, hvor han den meste Tid opholdt sig. Skufø er saaledes beskaffen, at den er saa höi, at den er det fortrinligste Forsvarssted, og har kun een Opgang, og man siger, at den ikke vil kunne indtages, naar der ere tyve eller tre.

1) sjóbrött, at þar er einstigi upp at gánga, Oe.

Digitized by Google

fyrir eru tuttugu karlar [eðr þrjátigi[1], at aldri komi svâ margr til, at sótt verði. Össur fór milli búa sinna með tuttugu menn, en heima voru með honum jafnan þrjátigi manna með verkmönnum; eingi maðr var jafnríkr í Færeyjum, þegar þránd leið. Silfr þat hit mikla, er þrándr fèkk á Haleyri, gekk aldri á grunn, ok var hann auðgastr allra, ok stjórnaði nú öllu einn í Færeyjum, þvíat þeir Össur voru eigi jafnslægir[2].

Frá Hákoni jarli ok Sigmundi.

23. Þat er nú at segja frá Sigmundi, at hann talaði við Hákon jarl, at hann vill lètta

tå koma aldri so mengjir imowti at hòn verur vunnin. Össar heji tjúvu Mans vi sär, tåi han fowr midlun Gära sujna, men hajma kjå honun vowru altuj tretivu Mans vi Verkmonnunaun; ongjin Mävur vär so rujkur uj Förjun, tåi Tröndur vär frå. Tä negva Silvur uj Tröndur fek å Hålojri, kom ongantuj äd Botni, og han väs tan mest mygvandi äf ödlun, og stujrdi nú ajna ödlun uj Förjun, tujat Össar og han vowru ikkji båjir lujka slajskjir.

Frå Håkun Jadli og Sigmundi.

23. Nú er tä at sia frå Sigmundi, at han tälaji vi Håkun Jadl, at han vil nú halda up vi hesun Hernavun, og heldur lajta

dive Karle til dens Forsvar, om der saa end kommer nok saa mange til at angribe den. Øssur foer imellem sine Gaarde med tyve Mand, men hjemme havde han bestandig tredive Mand om sig tilligemed Arbeidsfolkene, og ingen Mand paa Færøerne var efter Thrand ham lig i Magt. Den betydelige Mængde Sølv, som Thrand fik paa Halære, gik aldrig op, og han var den rigeste af alle paa Færøerne, og styrede nu ene det hele der, thi han og Øssur vare ikke lige snu.

Om Hakon Jarl og Sigmund.

23. Det fortælles nu om Sigmund, at han talte med Hakon Jarl om, at han vilde holde op med disse Krigstoge, og

1) *f. i O.* 2) *Indholdet af dette Cap. findes kortere i O i Slutningen af* 184. *Cap.; f. i S.*

Digitized by Google

þessum hernaði, ok vill leita út til Færeyja, kveðst eigi leingr vilja heyra þat, at hann hefndi eigi föður síns, ok honum sè því brígslat, ok beiðir jarl efla sik til þessa, ok gefa sèr ráð til, hversu hann skal til hátta. Hákon svarar [ok segir, at hafit er torsóttligt til eyjanna ok brim mikit: ok þángat má eigi lángskipum halda[1], ok skal ek láta gera þèr knerri tvo, [ok fá menn til með þèr, svâ at okkr þiki vel skipat[2]. Sigmundr þakkar honum sinn velgerníng; [er nú búin ferð hans um vetrinn[3],

út til Förjar, og seji se ikkji longur vilja hojra, at han hevndi ikkji Fäjir sujn, og tä vera sär brigsla, han bìir nú Jadlin gjeva sär Stirk til tes, og leggja sär Rå til, kvussi han skäl håtta sär til tä. Håkun svärar og sìir, at Hävi èr idla färandi til Ojdgjanar og Brimi negv, og häar man ikkji färast vi Lengskjipun, og skäl e läta gjera tvär Knörrur, og fåa tär slujka Men å tär, so at okkun skäl tikjast tär väl skjipajar. Sigmundur takkar honun firi Valgjörning sujna; nú verur bygva til Ferina um Veturin, og hesi Skjip gjört liu um Våri, og Manskäp tilfingji. Här-

begive sig ud til Færøerne; han sagde at han ikke vilde længere høre den Bebreidelse, at han ikke hævnede sin Fader, og han bad nu Jarlen at bestyrke ham til dette, og give ham Raad, hvorledes han skulde faae sit Önske iværksat. Hertil svarede Hakon Jarl, at Havet var vanskeligt at befare, da der ovre under Øerne vare store Brændinger: „Did kan man ikke holde med Langskibe," sagde han, „og jeg vil derfor lade dig gjöre to Knörrer, og give dig Mænd med, saa at vi kunne sige, at de ere vel besatte." Sigmund takkede ham for hans Velgjerning; og Toget blev nu forberedt om Vinteren, og

1) ok er sú ferð eigi svá laung sem torveldlig, þvíat þángat má eigi halda lángskipum sakir (hafsmegins, *t. Ob,c.*) storma ok strauma, þeirra er þar kunnu verða optliga svá stríðir, at varla megu kaupskip haldast, *O.* 2) en þú skalt sjálfr velja menn til, þá er þú fær röskvasta, *O;* af sveitúngum þínum, þá er þú hefir áðr reynda at snarpleik í errostum ok sjókæni, *t. Ob,c.* 3) þetta var at áliðnum vetri; lèt jarl þegar taka til skipagerðar, *O.*

Digitized by Google

ok skip þessi algjör um vorit, ok menn til fengnir[1]. Haraldr kom til móts við hann um vorit, ok rèðst til ferðar með honum; ok er hann er mjök búinn, þá mælti Hákon jarl: [þann skal útleiða, at maðr vill at aptrkomi. Gekk jarl út með Sigmundi. Þá mælti Hákon: hvat segir þú mèr til þess[2], hvern hefir þú átrúnað? Sigmundr svarar: [ek trúi á mátt minn ok megin[3]. Jarl svarar: ekki má svâ vera, segir hann, ok verðr þú þángat traustz at leita, er ek hefi allan átrúnað

aldur kòm til hansara um Vâri, og rajist til Ferar vi honun, og tâi han èr nastum ferabygvin, tâ mælti Håkun Jadl: „Honun fèr Mävur at filgja å Laj, sum han vìl attir skäl koma." Jadlurin gek nú út vi Sigmundi. Tå slir Håkun vi han: „Kvät svärar tú til tes: kvön manstú trygva upå?" Sigmundur svärar: „E trygvi på Måt mujn og Mèji." Jadlurin svärar: „Ikkji må tä so vera," slir han, „tú verur ajsini at lajta tär Trojst här, uj e hävi adla mujna Trygv til nú, sum er kjå Torgèrdu Hördabrúur, vid skulla nú fära at finna häna

Skibene bleve om Vaaren satte i fuldkommen Stand, og Mænd givne til Besætning. Harald kom til Møde med Sigmund om Vaaren, og lavede sig til at reise med ham; og da han var saa godt som færdig, sagde Hakon Jarl til ham: „Den skal man følge paa Vei, som man gjerne seer igjen vende tilbage;" og Jarlen fulgte nu ud med Sigmund. Da sagde Hakon: „Hvad siger du mig om det, hvilken Tro har du?" Sigmund svarede: „Jeg troer paa min Kraft og Styrke." „Ei maa det være saa," sagde Jarlen, „men du maa sætte din Fortrøstning til det samme Væsen, hvorpaa jeg har al min Tro henvendt, nemlig til Thorgerde Hørdebrud; vi ville nu drage

1) ek hann fèkk allan reiðu ðruggan, *t.O.* 2) nú sýnist mèr, Sigmundr! sem þín ferð muni búin, sem best eru faung á, en svâ er þar við ramman reip at draga, er þrándr í Göta á í klut, at varla mun annr þessu einu við hlíta; nú vil ek þat vita, Sigmundr, *O.* 3) heldr segist: þat er eigi merkiligt, herra, segir hann, þvíat ek hefi engan átrúnað annan, enn ek treystumst hamingju minni ok sigrsæli, ok hefir mèr þat vel dugat, meðan ek hefi verit í hernaði, *O,S.*

Digitized by Google

á, þar sem er þorgerðr Hörðabrúðr[1], skulu við nú fara at finna hana, [ok leita þèr þángat heilla. Sigmundr bað hann fyrirsjá; ok nú gánga þeir til skógar á braut eina, ok afstig litinn í skóginn, ok verðr þar rjóðr fyrir þeim, ok þat stendr hús, ok skíðgarðr um; þat hús var harðla fagrt, ok gulli ok silfri var rent í skurðina. Inn gánga þeir í húsit, Hákon ok Sigmundr, ok fáir menn með þeim; þar var fjöldi goða; glergluggar voru margir á húsinu, svá at hvergi bar skugga á; kona var þar innar (í) húsit um þvert, ok var hún vegliga búin[2]. Jarl

og lajta tär häani Lukku." Sigmundur bä han nú gjera sum honun sujntist; og nú genga tajr in uj Skowin å ajna Brejt, og å ajn smälan Lojnustujgj uj Skowmun, og nú èr ajn bär Fløta firi tajmun, här stendur ajt Hús, og ajn Grind ella Gärur um tä äf Skujuvii; hetta Hús vär egvulia väkurt, og Gudl og Silvur vär rent uj kvön Skur, sum vär útskorin. Tajr bâjir Hâkun og Sigmundur genga nû in uj Húsi, og näkrir fâjir Men vi tajmun. Här vär Mongd äf Gudun. So negvir Glasgluggar vowru å Húsinun, at ongastänis bär Skuggji å. Ajn Kona vär här innari uj Húsinun åbajnt å tajr, og hòn vär avlaji väl útprujd. Jadlurin kastaji se

hen at besøge hende, og søge der Held for dig." Sigmund bad ham raade. Og de gik nu ind i Skoven, først paa Veien, og derpaa ad en liden Sidesti; der traf de en aaben Plads for sig, paa hvilken der stod et Huus med en Skigaard eller Stakitværk om; dette Huus var meget smukt, og i Udgraveringerne var der indstøbt Guld og Sølv. Hakon og Sigmund gik ind i Huset, og faa Mænd med dem; der var en Mængde Afgudsbilleder inde, og paa Huset vare mange Glasvinduer anbragte, saa at der ingensteds var Skygge. En Kvinde var der inderst tværs for Indgangen, og hun var kostelig prydet. Jar-

1) Hölgabrúðr, *O,S.* 2) gengu þeir þá til hofsins, *O,S*; Sigmundr stóð úti fyrir hofinu, ok vildi eigi inn ganga, *t. S*; líkneskit var prýdt mjök, ok hafði digran gullhring á armi, *t. O,S.*

Digitized by Google

kastaði sèr niðr fyrir fætr henni, ok lá leingi, [ok síðan stendr hann upp, ok segir Sigmundi, at þeir skulu færa henni fórn nokkura, ok koma silfri því á stólinn fyrir hana. En þat skulum við at marki hafa, segir Hákon, hvort hún vill þiggja, at ek vildi at hún lèti lausan hríng þann, er hún hefir á hendi sèr; áttu Sigmundr af þeim hríng heillir at taka. En nú tekr jarl til hríngsins, ok þikir Sigmundi hún beygja at hnefann, ok náði jarl eigi hrínguum[1]. Jarl kastar sèr niðr í annan tíma[2], niur firi Føtirnar å henni, og lå lajngji; og sujan stendur han up, og siir vi Sigmund, at tajr skuldu føra henni näka til Offirs, og leggja tä Silvuri å Stowlin firi häna: „Og tä skullu vid häva til Merkji," siir Håkun, „um hòn vil tä tiggja, at e vildi, at hòn lät tan Ringjin lejsan, sum hòn hevir å Hondini å sär; og ajir tú, Sigmundur! at täka tujna Lukku vi tuj Ringji." Nú tekur Jadlurin ettir Ringjinun, og tikjir Sigmundi, at hòn bojgjir Nevan äd, so Jadlurin nåddi ikkji Ringjinun. Jadlurin kastar se ära Ferina niur firi häna, og tä sär nú Sigmundur, at Tår stowu uj Ejunun

len kastede sig ned for hendes Fødder, og laae der længe; og siden stod han op, og sagde til Sigmund, at de skulde bringe hende noget Sølv i Offer, og lægge det paa Stolen for hende. „Men paa, at hun vil modtage Offeret, og opfylde mit Önske," vedblev Jarlen, „skulle vi have det til Mærke, at hun da slipper den Ring, som hun har paa sin Haand, og den Ring, Sigmund! skal bringe dig Held." Og nu tog Jarlen til Ringen, men han fik den ikke, og det forekom Sigmund, som hun krummede Næven i det samme. Jarlen kastede sig ned anden Gang for hende, og Sigmund saae, at Taarerne

1) en er jarl stóð upp, þá tók hann til hríngsins, ok vildi ná af henni, en Sigmundi sýndist sem hún beygði hnefann, (hreifann, *Oa*); jarl mælti: ekki er henni blítt við þína kvámu, Sigmundr! ek veit ok eigi, hvárt ek get þèr í sætt komit við hana; en þat megum við at marki hafa, hvort hún vill miðla okkr hríngjinn, er hún hefir á hendi; tók jarl þá silfr mikit, ok lagði á fótstallinn fyrir hana, *O,S.* 2) á gólfit, *t. O,S.*

Digitized by Google

fyrir hana, ok þat finnr Sigmundr at jarl tárast, [ok stendr upp eptir þat[1], ok tekr til hríngsins, ok [er þá laus[2], ok fær jarl Sigmundi hríninn, ok mælti [svâ, at þessum hríng skyldi Sigmundr eigi[3] lóga, ok því hèt hann. Skilja nú við svâ búit, ok ferr Sigmundr til skipa sinna; ok er svâ sagt, at fimtigir manna voru á hvoru skipinu. Lètu nú í haf, ok gaf þeim vel byri, þar til er þeir [höfðu fugl af eyjum[4], ok hèldu samflota. Haraldr járnhaus[5] var á skipi með Sigmundi, en þórir stýrði öðru skipi. Nú rak á storm fyrir þeim, ok skildust

å Jadlinun, han stendur up ettir tä, og trujvur ettir Ringjinun, og tå er han lejsur, og nú fär Jadlurin Sigmundi Ringjin, og seji so vi han, at henda Ring skjildi Sigmundur aldri läta burtur, og tä lovaji han honun. Tajr skjiljast nú solajis, og Sigmundur fèr til Skjip sujni, og so er sagt frå, at fimti Mans vowru å kvörjun Skjipinun. Tajr halda nú uj Hävi, og fingu gowan Bìr, til at tajr fingu at sujgja Fugl út undan Ojdgjunun, og bäji Skjipini filgdust äd. Häraldur Jadnhejsur vär å Skipinun vi Sigmundi, men Towrur stujrdi srun Skjipinun. Nú kom ajn Stormur bajnt imowti tajmun, og tå skjildust Skjipini, og drujva nú undan so

stode Jarlen i Öinene; og han stod derefter op, og tog til Ringen, og da var den løs, og han gav Sigmund den, og sagde at Sigmund ikke skulde skille sig ved denne Ring, hvilket Sigmund lovede. De skiltes nu, efterat dette var foregaaet, og Sigmund drog til sine Skibe, og det siges, at hvert Skib havde en Besætning af halvtredsindstyve Mand. De styrede ud paa Havet, og havde god Bör, indtil de saae Fugle fra Øerne, og de holdt Skibene samlede. Harald Jernhaus var paa Skibet hos Sigmund, men Thorer styrede det andet Skib.

1) er hann stóð upp, *S.* 2) lèt hún þá lausan, *O,S.* 3) þenna hríng gef ek þèr til heilla, ok skaltu honum aldri, *O,S.* 4) áttu eigi lángt til Færeyja, *O;* koma til Færeyja, *S.* 5) *Harald nævnes ingensteds i O,S.*

Digitized by Google

þá skipin, ok hafa nú rekit mikit, [svá at dægrum skiptir[1]. *Sigmundr hitti þránd.*

24. Nú er at segja frá þeim Sigmundi, at byr kemr á fyrir þeim, ok sigla nú at eyjunni, ok sjá þá, at þeir eru komnir austan at eyjum, ok eru þeir menn á (skipi) með Sigmundi at kenna landsleg, ok eru þeir mjök komnir at Austrey. Sigmundr sagði at hann mundi þat helst kjósa, at fá vald á þrándi; ok er þá berr at eyjunni, kemr ámót þeim bæði vindr ok stormr, svá at ekki er nálægt um, at þeir næði eyjunni, (en) fá tekit [í] Svíney, með því at menn voru kænir

lengt burtur; at nokar Dagrám eru umliin vi tä. *Sigmundur hitti Trönda.*

24. Nú er at sia frå Sigmundi og hansara Monnun, at Birur kom tajmun ettir Vild, og sigla tajr nú in å Ojdgjanar, og sujgja tå, at tajr eru komnir estantil å Ojdgjanar, og Men eru vi Sigmundi, sum kjenna Landalajina, og eru tajr nú komnir när up undir Estroj. Sigmundur seji, at tä mundi han helst kjowsa sär, at fåa Vald å Trönda; og tåi tajr bera in å Ojdna, kjemur bajnt imowti tajmun båji Vindur og Vevur, so at tä er ikkji møveuligt at tajr nåddu äd Ojdni, men fåa tow tikji Svujnoj fat, tajat

Nu overfaldt der dem en Storm, og da skiltes Skibene, og de dreve nu omkring for Stormen i flere Dögn.

Sigmund kommer til Thrand.

24. Om Sigmund og hans Mandskab er nu at fortælle, at de fik Bör, og seilede til Øen, og de saae da at de vare komne til den østlige Side af Øerne, og nogle Mænd om Bord paa Sigmunds Skib kjendte Fortoningen, og mærkede, at de vare komne meget nær til Østerø. Sigmund sagde, at han vilde helst önske at faae Thrand i sin Vold; men da de nærmede sig Øen, mødte der dem baade Vind og Storm, saa at det var langt fra at de kunde naae Øen! da de imidlertid havde erfarne og dygtige Hjælpere inden Borde, naaede de i

1) *f.* i 0,8.

Digitized by Google

ok liðgóðir; [koma þar í nætr-eldíng[1], ok hlaupa upp þegar til bæjarins fjörutigi manna, en tíu gættu skips. Þeir taka bæinn, ok brjóta upp bæinn, taka Bjarna bónda í rekkju sinni, ok leiða hann út. Bjarni spyrr, [hverr foríngi væri þeirrar ferðar[2]. Sigmundr sagði til sín. Þá muntu grimmr þeim, at þér sýndi ekki mema illt[3] á þeim fundi, er faðir þinn var drepinn[4]; en eigi mun ek dylja þess, at ek var þar, eðr mantu nokkut til, hvat ek lagði til um mál þitt, þá er þat var mælt, at þú mundir drepinn vera, ok þit þórir, frændi þinn; en ek sagði svá, at ykkr skyldi eigí heldr drepa

Menninir vowru kjendir og lujdagowir; tajr koma här uj Dimmalatting, og lejpa vi tä säma nian til Gars fjæriti Mans, men tujgju ansa Skjipunum. Tajr täka Gärin, og browta än, täka Bjadna Bönda úr Kojggju sujni, og laja han út. Bjadni spèr, kveri vär Hævismävur fiti Ferini. Sigmundur nevndi se. „Tå mantú väl vera grammir å tajr, sun sujndi tär ikkji anna in ilt tä Ferina, uj Fäjir tuja vär drïpin; og ikkji man e dilja firi tär, at e vär här vi, ella minnist tú ikkji näka til, kväti e seji at gjerant skjildi vi te, tåi tä vär bori up å Mål, at tit, tú og Skjildmävur tujn Towrur, skuldu vera dripnir; men e seji so, at tikun skjildi

Daggryet til Svinø, og fyrretyve Mand løb strax op til Gaarden, medens ti passede Skibet. De omringede Gaarden, og brøde den op, greb Bjarne Bonde i hans Seng, og førte ham ud. Bjarne spurgte, hvo der var Anfører for dette Tog. Sigmund navngav sig. „Da vil du," sagde Bjarne, „blive grum mod den, som ikke viste dig andet end Ondt i den Træfning, hvor din Fader blev dræbt; og ei vil jeg fordølge, at jeg var der tilstede, men husker du noget til, hvad jeg raadede, dig betræffende, da det blev foreslaaet, at du og I begge, din Frænde Thorer med, skulde dræbes; og jeg sagde, at man

1) *f. t S.* 2) hverr fyrir liði því réði, er svá fór geyst, *O;* hverir þar færi svá geyst, *S.* 3) ok lögðu þat til ráða, at ykkr þóri skyldi drepa báða, er þú ferr svá harðliga at mèr, *t. O.* 4) ok föðurbróðir, *t. O,S.*

Digitized by Google

enh mik. Man ek víst, sagði Sigmundr. Nær skal mèr þat ömbuna? sagði Bjarni. Nú, sagði Sigmundr; þú skalt hafa grið[1], en ek vil einn ráða öðru. Svá skal víst, sagði Bjarni. Þú skalt fara með oss, sagði Sigmundr, til Austreyjar. Þángat [kemst þú eigi heldr (enn) í himininn upp[2], sagði Bjarni, at þessi veðrstöðu. Þá skaltu fara til Skúfeyjar, ef Össur[3] er heima. Þú skalt því ráða, segir Bjarni, [ok þar ætla ek Össur vera[4]. Aðra[5] nótt fara þeir til Skúfeyjar, ok

ongjin drepa heldrin me sjálvan." „Vujst minnist e tä," seji Sigmundur. „När skäl mär tä attirlønast?" seji Bjadni. „Nú," seji Sigmundur; „tú skalt häva Grì, men firi ödlun sran vil e ráa sjálvur." „So skäl vujst vera," seji Bjadni. „Tú skalt fära vi osun," seji Sigmundur, til Estriar." „Häar kjemur tú ikkji heldrin up til Himmals, vi hesun Vèvurläji," seji Bjadni. „Tå skaltú fära til Skújar, dessum Össar èr hajma," (sìir Sigmundur). „Tú skalt ráa firi tuj," sìir Bjadni, „og här atli e Össar sman vera." Nottina ettir fära tajr til

skulde ligesaa lidt dræbe eder som mig selv. „Det husker jeg vist," sagde Sigmund. „Naar skal det blive mig gjengjeldet?" spurgte Bjarne. „Nu!" svarede Sigmund, „thi du skal nu have Fred, men jeg vil ene raade for alt det øvrige." „Saa skal det være," svarede Bjarne. „Du skal nu," sagde derpaa Sigmund, „fare med os til Østerø." „Did kommer du," svarede Bjarne, „ikke lettere end op i Himmelen, saa længe dette Veir staaer paa." „Da skal du," sagde Sigmund, „fare med os til Skufø, hvis Øssur er hjemme." „Derfor skal du raade," svarede Bjarne, „og jeg tænker, at vi ville træffe Øssur der." Natten efter fore de nu til Skufø, og de naaede til denne Ø,

1) lífs grið ek hana, *O,S.* 2) k. þ. með engu móti, *O;* má eigi komast fyrir móthvirði ok straumum, *S.* 3) Haukr (*uríglgt*) Hafgrímsson, *S.* 4) ok ætla ek ekki þat til getu, at hann sé þar, *Oa,b,c;* ok veit ek at hann er þar, ek hefir tekit undir sik allar eignir þeirra bræðra Brestis ok Beinis; hann hefir ok til forráða hálfar Færeyjar, en þrándr hálfar, Össur hefir ok gera látit rammligt virki um hæinn í Skúfey, ok mun þat ekki auðsótt; nú skal fá yðr þá menn, sem ek hefi, til þessarar ferðar ok sjálfan mik, *S.* 5) Bjarni fékk þeim menn alla, þá er hann fékk til, ok fóru óndverða, *O.*

Digitized by Google

koma enn[1] í nætrelding við eyna; gefr Sigmundi svá tímasamliga, at öngir menn voru á verði í einstiginu þar á Skúfeyju. Þeir gánga upp þegar, (ok) [fimtigir manna með þeim, er Bjarni fèkk þeim[2]; koma at virkinú, ok eru þeir Össur þá komnir upp á virkit, ok spyrr Össur, hverir þeir menn eru, er þar eru komnir. Sigmundr sagði til sín. Þú munt þikjast eiga hingat eyrindi til vor; vil ek bjóða þèr sættir, sagði Össur, at [hinir beztu menn[3] í Færeyjum dæmi um mál okkur. Ekki mun af sættum okkrum verða, sagði Sigmundr, nema ek ráði einn.

Skújar, og koma häar til Ojdna ajsini uj Dimmalatting; tä bär til uj so lagliari Tuj kjå Sigmundi, at ongjir Men vowru úti og vardi Stujin uj Skygvi. Tajr genga tå up og fimti Manz vi tajmun, sum Bjadni fek tajmun vi sär. Tajr koma äd Skansaun, og tå eru Össar og hansara Men komnir up å Skansan, og spìr Össar, kvät tä eru firi Men, uj häar eru komnir. Sigmundur seji kvøri vär. „Tú manat tikjast at aja Ørindi hiar til vår," seji Össar; „vil e bjowa tär Forlujk, so at tajr bestu Men uj Förjua døma um Säk okkara." „Ikkji man näka fära at vera äf Forlujkji okkara," seji Sigmundur, utan tú gjevur mär Råjt ajnsum-

ligesom til den forrige, ved Daggry. Det traf saa heldig for Sigmund, at der til den Tid ingen Mænd holdt Vagt paa den smalle Sti der paa Skufø. De gik da strax op i Følge af halvtredsindstyve Mænd, som Bjarne gav dem med. Da de kom til Skandsen, var Øssur med sine Folk kommen op i den, og Øssur spurgte nu, hvo det var, der vare komne. Sigmund navngav sig. „Du maa tykkes at have Ærende hid til os," sagde da Øssur, „og jeg vil tilbyde dig Forlig, saa at de bedste Mænd her paa Færøerne skulle dömme vor Sag." „Nei!" sagde Sigmund, „der bliver intet af Forlig imellem os, uden jeg maa raade ene." „Paa den Maade vil jeg ikke ind-

1) *f. i 0,8.* 2) *f. i 0,8;* 3) skynsamir hèr, *S.*

Digitized by Google

[Eigi mun ek at því sættast, segir Össur, at selja þèr sjálfdœmi; veit ek ekki þann mannamun okkarn ok málaferlamun, at ek þurfi þess[1]. Sigmundr svarar ok sagði sínum mönnum, at þeir skulu sœkja at virkinu [gletting þann[2]: en ek mun leita mèr ráðs, hvat er ek tek til. Haraldr járnhaus var harðr (í) tillögum, ok latti allra sætta. Össur hafði þrjátigi manna í virkinu, ok var virkit torsótt. Össur átti son, er Leifr hèt, ok var þá úngt barn. Nú sœkja menn Sigmundar at virkinu, en hinir verja. Sigmundr geingr hjá virkinu, ok

aldun." Ikkji vil e gjera Forlujk vi tej Kòr," seji Össar, „at gjeva tär Sjålvdœmi; tuj ikkji vajt e tan Mannamun at vera midlun okkun, ella tan Mun å okkara Viirskjiftun, at e hävi tä nejit." Sigmundur svärar og seji vi sujna Men, at tajr skula gjeva se imowti Skansanun kjå hesun Gabbara; men e färi at hugsa mär um, kväti e skäl täka mär firi." Häraldur Jadnhejsur vär strængur uj Ettirgonguni, og helt mowti ödlun Forlujki. Össar heji trujati Mans å Skansanun, og tä vär ringt at täka Skansan. Össar åtti Sòn, sum ät Lajvur og vär tå ungt Badn. Nú sœkja Men Sigmunds äd Skansannn, og hinir verja. Sigmundur gengur nú fram

gaae noget Forlig," sagde Øssur, „at jeg skal overgive dig Selvdom; jeg seer ikke, at der er saadan Forskjel enten mellem os selv eller mellem vore Sager, at jeg skulde behøve det." Sigmund henvendte sig da til sine Mænd, og sagde, at de skulde angribe den Spottefugl paa Skandsen; „men jeg vil imidlertid," sagde han, „sørge for hvad jeg skal gjöre." Harald Jernhaus var en stræng Raadgiver, og raadede fra ethvert Forlig. Øssur havde tredive Mænd paa Skandsen, og den var vanskelig at angribe. Øssur havde en Sön, som hed Leif, og var da et ungt Barn. Sigmunds Mænd angrebe nu Skandsen, men de andre forsvarede den. Sigmund gaaer imidlertid om-

1) Össur neitaði því ekjött, O. 2) *f. í O,S; mscshve rettere:* í gletting við hann.

Digitized by Google

lítr á. Hann var svá búinn, at hann hafði hjálm á höfði, ok girðr sverði, öx í hendi silfrrekin ok snaghyrnd, ok hit bezta vopn, ok vafit skaptit; hann var í rauðum kyrtli, ok brynstakkr lèttr um utan, ok var þat mál vina ok úvina, at eigi hefði slíkr maðr komit í Færeyjar, sem hann var. Ok Sigmundr [sèr í einum stað, at virkisveggrinn var hruninn [1], ok var þar nokkuru auðveldra enn annarstaðar; Sigmundr opar frá virkinu, ok rennr [2] at skeið, ok svá lángt upp í, at hann fær krækt öxinni á

vi Skansanun og häggur äd; han vär so herkladdur, at han heji Kjålm å Höddi, og vär gjirdur vi Svøri, uj Hondini heji han ajna Öksi silvurrenda og snöghinta, og ajt mäkalejst Vopn, og vär vafd um Skafti; han vär uj rejun Kjirtli og ajnun lattun Brinjustakkji utan ivur; og adlir höddu tä å Ori, bäji Vinir og Ovinir, at slujkur Mävur vär ikkji komin til Förjar, sum han vär. Sigmundur verur nú värur, at uj ajnun Stä vär Skansaveggurin lopin, og at här vär näka ejvaldari in annastäni. Sigmundur hobar nú attir frå Skansanun, og gjèr sär so Renningalòp, og renn-

kring Skandsen, og betragter den; han var saaledes klædt, at han havde Hjelm paa Hovedet, og var omgjordet med et Sværd; i Haanden førte han en sølvbeslaaet Hageøxe, der paa Skaftet var omvunden, og som var et ypperligt Vaaben: han var iført en rød Kjortel, og bar uden paa den et let Brystharnisk; og det sagde lige saa vel hans Uvenner, som hans Venner, at der aldrig var kommen en saadan Mand til Færøerne, som han var. Sigmund blev nu vaer, at Skandsemuren etsteds var styrtet noget ned, saa at den der var noget lettere at bestige end andensteds; han gik da lidt bort fra Skandsen, tog Løb til, og sprang saa höit op ad Muren, at han fik Øxehagen op paa den øverste Kant; dernæst klatrede han hastig

1) gekk einnsamun með virkinu á bak húsunum, ok geymdu þeir ekki um þat, er í virkinu voru; hann kom þar at í einum stað, er lítt þat hafði hrunit, (er hruninn var, *Ob*; sem lítteð hafði hrunit, *Oc*) virkisveggrinn, *O,S.* 2) skapaði, *S.*

Digitized by Google

virkisveggina, ok þá las hann sik skjótt upp eptir öxarskaptinu, ok því næst kemr hann upp á virkit. Maðr einn kom skjótt á mót honum, ok höggr til hans með sverði; Sigmundr lýstr af sèr höggit með öxinni, ok leggr skjótt með öxarhyrnunni, svá at öxin stendr á kafi í fángi honum, ok er sá skjótt dauðr. Þetta sèr Össur skjótt, ok hleypr í mót Sigmundi, ok höggr til hans, en Sigmundr lýstr enn af sèr höggit, en höggr til Össurar öxinni, ok tekr af honum höndina hægri, ok fellr niðr sverðit; þá höggr Sigmundr annat sinn til Össurar í fángit, svá at öxin gekk á hol, ok

ur so langt upuj, at han får kröktÖksina up åSkansaveggjin, og tå lasti han se skjöt up ettir Öksaskaftinnn, og so slap han up å Skansan. Ajn Mävur kom tå strags imowti honun, og höggur til hansara vi Sværi sujnun; Sigmundur bär Höggji frå sär vi Öksini, og leggur til hansara vi Öksahinnuni, so at Öksin sak in uj Fladbrösti å honun, og vär han so skjöt dejur. Vi tä säma sär Össar hetta, og lejpur imowti Sigmundi, og höggur til hansara, men Sigmundur lojsti en Höggi äf sär, og höggur til Össar vi Öksini, og tekur högru Hond äf honun, so Sværi dettur niur; tå höggur Sigmundur ära Ferina til Össars bajat uj Þringuna, so at Öksin fowr inigjögnun, og tå

op ved Hjælp af Skaftet, og kom saaledes op paa Skandsen. Der kom strax en Mand imod ham, og hug til ham med sit Sværd. Sigmund afparerede Hugget med Øxen, og stak strax Øxespidsen i Brystet paa ham, saa at Øxen gik dybt ind i Brystet, og han døde paa Stedet. Dette blev Øssur vaer, og han sprang strax imod Sigmund, og hug til ham, men Sigmund afparerede atter Hugget, og hug til Øssur med Øxen, og hug den höire Haand af ham, saa at hans Sværd faldt til Jorden. Derpaa hug Sigmund anden Gang til Øssur i Brystet, saa at Øxen gik dybt ind, og da faldt Øssur. Nu styrtede flere Mænd frem imod Sigmund, men han sprang baglænds ud

Digitized by Google

fèll Össur þá[1]; drífa menn at Sigmundi, en hann stökkr út af virkisvegginum öfugr, ok kemr standandi niðr. Nú styrma þeir yfir Össuri, þar til er hann er dauðr. Nú segir Sigmundr þeim mönnum, er eptir voru í virkinu, at tveir eru kostir fyrir höndum, at hann mun [sitja þeim mat í virkinu[2] eðr brenna, ella gángi þeir til sætta, ok láti hann einn ráða. [Þeir selja honum nú sjálfdæmi, ok gefast upp[3]. Þat er at segja frá Þóri, at hann berr at Suðrey, ok kemr nú til móts við Sigmund, [er þessi umskipti eru áðr orðin. Nú fara orð milli þeirra Sigmundar ok Þrándar til sættar,

fedl Össar. Nú renna tajri Men imowti Sigmundi, men han sprak svutur útáf Skansaveggjinun, og kjemur standandi niur. Nú storma tajr um Össar, til at han èr dejur. Nú siir Sigmundur tajm Monnun, uj ettir vowru uj Skansanun, at tajmun eru tvajr Kostir firi Hondun, antin at han vil sujta tajmun Mät uj Skansanun, ella seta Eld á, ella tajr vilja genga til Forlujk, og läta han råa firi ödlun. Tajr fåa honun nú Sjálvdømi, og gjevast up. Tä er at sia frå Towri, at han heji hildi til Surjar, og kjemur nú sämman attir vi Sigmundi, tåi hesar Umskjiftingar höddu longu veri. Nú genga Bo midlun tajrra Sigmund og Trönda til Semjingar, og vär afgjört um Gri og stevnt

fra Skandseu, og kom staaende ned. De stimlede nu sammen om Øssur, indtil han var død. Nu siger Sigmund til dem, som vare tilbage i Skandsen, at der varę to Vilkaar for dem, at han vilde udsulte dem eller opbrænde dem i Skandsen, eller de skulde indgaae Forlig, og lade ham ene raade. De overdroge ham da Selvdom, og overgave sig. Om Thorer er at berette, at han var kommen til Suderø, og traf nu sammen med Sigmund, efterat disse Begivenheder vare foregaaede. Der gik nu Bud imellem Sigmund og Thrand om Forlig, og

1) dauðr til jarðar, *O,S.* 2) bjóta virkit, *O,S.* 3) en þeir gengu á hans vald, (fund, *Ob*) *S,O: et nyt Cap. begynder i S med Ordene:* En eptir skilnað þeirra frænda hafði Þóri borit til Suðreyjar.

Digitized by Google

ek varð griðum ákomit, ok fundr stefndr með þeim í Straumsey í þórshöfn, þar er þíngstöð þeirra var Færeyínga. Þar koma þeir Sigmundr ok þrándr[1] ok fjölmenni mikit, ok er þrándr hinn kátasti; er nú talat[2] um sættir; þrándr sagði: [þat er eigi viðrkvæmiligt, er ek var[3] á þeim fundi, er faðir þinn var drepinn, Sigmundr frændi! sagði þrándr, vil ek unna þèr þeirra sætta, er þèr væri mest sæmd at, ok þú mættir bezt við una, vil èk at þú gjörir [okkar í millum allar sættir[4]. Þat vil ek eigi, sagði Sigmundr; vil ek at

til Møtis midlun tajrra uj Tórshavn, här sum Tingstä Føringana er, uj Strejmoj. Häar koma nú båjir Sigmundur og Tröndur, og ajn stowr Mannamygva, og er Tröndur avlaji kåtur; nú verur täla um Forlujkji; Tröndur seji: „Vujst vär tä owsåmuligt at vera vi uj tajrri Fèr, tåi Fäjir tujn vär dripin, Sigmundur Skjildmävur! e vil nú unna tär ödl tej Kòr, sum tú hevir mesta Sæmd äf, og sum tär man huna best; e vil tä at tú gjèr altsämalt äf okkaramidlun sjålvur." „Tä vil e ikkji," seji Sigmundur; „e vil at Håkun Jadl gjèr alt äf midlun okkun, ella verur onkji äf at vid koma til sams, og tä

der blev gjort Stilstand, og en Sammenkomst berammet imellem dem i Thorshavn paa Strömø, hvor Færøbóernes Thingsted er. Der kom Sigmund og Thrand, og en stor Forsamling. Thrand var meget oprömt; der blev nu talt om Forliget, Thrand sagde: „Det var utilbörligt, min Frænde Sigmund! at jeg var tilstede ved den Træfning, hvori din Fader blev dræbt; derfor vil jeg tilstaae dig et Forlig, som du kan have mest Hæder af, og som du kan være bedst tilfreds med; jeg vil nemlig, at du selv skal afgjöre hele Sagen imellem os." „Det vil jeg ikke," sagde Sigmund, „jeg vil, at Hakon

1) þar kom ok þrándr or Götu, *S.* 2) leitat, *O,S.* 3) *saaledes O,S;* at hann var úsæmiligr, *F.* 4) einn úskorat allt um mál okkur, utan þat at ek hafi landsvist hèr í eyjunum ok manna forráð, slíkt er ek á, *O;* einn okkar á meðal um þat, er mik snertir, *o. s. v. S.*

Digitized by Google

gjöri Hákon jarl allar sættir, ella sè við úsáttir, ok ætla ek þat makligra[1]; en við skulum fara báðir á fund Hákonar jarls, ef við sættumst. Þess er ek fúsastr, frændi! sagði Þrándr, at þú dæmir, ok vil ek þat tilskilja, at ek hafi landsvist [mína ok manna forráð, þat er ek á[2]. Eingi verðr sættin, segir Sigmundr, nema sú, at ek býð. Ok er Þrándr sá, at[3] annar mun harðari, þá sættast þeir at þessu, ok skulu fara báðir til Noregs at sumri. [Skip þetta annat ferr til Noregs um haustit, ok mart manna, er Sigmundi hafði

haldi e lujkliari; men vid skulu bâjir fâra at finna Hâkun Jadl, dessum vid skuldu forlujkast." „Til tes eri e fúsastur, Skjildmävur!" seji Tröndur, „at tú dømur sjâlvur, men tä vil e skjila mär, at e hävi Landavist mujna og tä at râa ivur, uj e nú hävi." „Onkji verur äf nokrun Forlujkji," seji Sigmundur, „utan so, sum e bjowi." Og tâi Tröndur så, at annas mundi genga härari, tâ forlujkast tajr so â hesun Sinni, at bâjir skulu fâra til Norra a Sumri. Anna Skjipi fèr attir til Norra um Hesti, og negvir vi tuj äf tajmun Monnun, sum höddu filgt Sigmundi härút. Sigmundur èr nú uj Skygvi

Jarl skal afgjöre hele Sagen, ellers ville vi ikke være forligte, og det holder jeg for bedre; men hvis der skal blive noget af Forliget, da skulle vi drage begge til Hakon Jarl." „Jeg önsker helst, min Frænde!" sagde Thrand, at du dömmer selv, og vil jeg blot betinge mig det, at jeg beholder Tilladelse til at opholde mig her paa Øerne, og det samme Herredömme, som jeg nu har." „Der bliver intet af Forliget," sagde Sigmund, uden paa det Vilkaar, som jeg tilbyder." Og da Thrand saae, at det andet var haardere, bleve de forligte saaledes, at de skulde begge drage til Norge til Sommeren. Det ene af Skibene foer til Norge om Høsten, og mange af de

1) makligast at skeiki at skôpuðu, hvârr okkar herr hæra lat, ef við eigumst illt við, O,S. 2) ok eigutr mínar, S. 3) Þrándr var til þess alltregr, at fara á fund Hákonar jarls, en með því at Sigmundr var ekki leiðitamr þarum, ok Þrándr sá, O.

Digitized by Google

út fylgt[1]. Er Sigmundr þar í Skúfey um vetrinn, ok þórir með honum, frændi hans, ok Haraldr járnhaus, ok mart manna með þeim. Hafði Sigmundr rausn mikla, ok atfaung mikil í bú sitt. Nú líðr af vetrinn, ok býr Sigmundr skip sitt. Þrándr býr býrðíng einn, er hann átti. Vita nú hvorir til annarra[2]. Siglir Sigmundr þegar, er hann er búinn. Er þar í ferð með honum þórir ok Haraldr járnhaus, ok nærr tuttugu manna á skipi. Þeir taka Noreg við Sunnmæri, frètta til Hákonar jarls, at hann er eigi lángt þaðan, ok finna hann bráðliga. Hákon jarl fagnar vel Sigmundi ok hans fèlögum.

um Veturin, og Towrur Frændi hansara kjå honun, og Häraldur Jadnhejsur, og ajn Mannamongd vi tajmun. Sigmundur slär nú stowrt upå, og heji alt väl tilflujdja uj Búnun kjå sär. Nú lej Veturin, og Sigmundur gjèr Skjip sujt til. Tröndur gjèr ajt Farmaskjip til, uj han åtti. Kvør vajt nú äf ørun. Sigmundur siglir nú, tåi han èr liuvur. Uj Ferini vi honun å Skjipinun vowru Towrur og Häraldur Jadnhejsur, og framimowti tjúvu Mans. Tajr fåa Land i Norra å Sunmujri, fratta frå Håkun Jadli, at han er ikkji lengt häani, og finna han brådlia. Håkun Jadl fagnar Sigmundi väl og hansara Stålbrørun. Sigmundur siir honun frå,

Mænd, som havde fulgt Sigmund derud. Sigmund opholdt sig nu paa Skufø om Vinteren, og hos ham var hans Frænde Thorer og tillige Harald Jernhaus og mange andre Mænd. Han førte megen Pragt, og anskaffede med stor Omhu alt, hvad der behøvedes i Boet. Nu forløb Vinteren, og Sigmund lavede sit Skib til; Thrand rustede ogsaa et Førselsskib, som han eiede; og den ene vidste gjensidigen af den andens Tilberedelse. Sigmund seilede strax, saasnart han var færdig, og paa Skibet med ham vare Thorer, Harald Jernhaus, og næsten tyve Mand. De landede paa Söndmøre i Norge, og spurgte til Hakon Jarl, at han ikke var langt derfra, og de droge da strax til ham. Hakon Jarl tog vel imod Sigmund

1) *f. i O,S.* 2) hvat þeim leið um búnaðinn, *t. Oc.*

Digitized by Google

Sigmundr segir honum [um kvussi han heji gjört üf vi
sættir[1] þeirra þrándar. Jarl Trönda. Jadlurin svärär: „Ikkji
svarar: eigi hafi þit orðit jafn- häva tit veri lujka snetiir, tá og
slægir, þít þrándr; þótti[2] mèr Tröndur; tikjir mär tä ögvist,
uggvíst[3], at hann kæmi skjótt[4] at han kjemur ikkji snart at finna
á minn fund[5]. Liðr á sumarit, me." Nú lujur Summari, og
ok kemr þrándr eigi. Koma Tröndur kjemur ikkji. Tå koma
nú skip af Færeyjum, ok sögðu Skjip úr Förjun, og söddu at
at þrándr hefði orðit aptrreka, Tröndur vär drivin attir, og
ok lest svâ[6] skip hans, at eigi Skjip hansara so lesta, at tä
væri fært. ikkji vär fört at fära vi.

Gjörð Hákonar jarls á milli Sigmundar ok þrándar.

Afgjèr Hâkun Jadls midlun Sigmund ok Trönda.

25. Nú segir Sigmundr jarli, at hann vill, at hann láki upp gerð með þeim þrándi, þó at hann sè eigi kominn. Jarl sagði, at svâ skal vera: þèr[7]

25. Nú siir Sigmundur vi Jadlin, at han vil, han skäl slutta Afgjerina midlun sujn og Trönda, towat han er ikkji komin. Jadlurin seji at so skuldi skjè. „E leggji tvinni Mansgjöld firi

og hans Stalbrødre. Sigmund fortæller ham om sit og Thrands Forlig. Jarlen svarede: „Ei har du og Thrand været lige snu, thi det er meget at befrygte, at han vil komme snart til mig." Sommeren forløb nu, og Thrand kom ikke. Der kom nu et Skib fra Færøerne, og Folkene paa det sagde, at Thrand var bleven dreven tilbage, og hans Skib var blevet beskadiget, saa at det ikke kunde holde Søen.

Hakon Jarls Afgjörelse imellem Sigmund og Thrand.

25. Sigmund sagde nu til Jarlen, at han önskede, at han vilde bestemme Afgjörelsen af Sagen mellem ham og Thrand, uagtet denne ikke var kommen. Jarlen sagde, at det skulde skee: „Jeg tildömmer dig," sagde han da, „tvende Mandebøder,

1) efni, *S.* 2) þikir, *O,S.* 3) dvænua, *O,S.* 4) *f. t O,S.* 5) er hann fór eigi með þèr, *t. O,S.* 6) mjök, *t. Oc.* 7) *rettet;* þar, *F.*

Digitized by Google

geri ek manngjöld tvenn[1] fyrir [hvorn þeirra bræðra[2], hin þriðju fyrir fjörráð við ykkr, er þrándr vildi at þit værit dræpnir, þá er hann lèt drepa feðr ykkra; hin fjórðu manngjöld skulu koma fyrir þat, er þrándr seldi ykkr mansali; [en þann fjórðúng, er þú átt í manna forræði í Færeyjum, þartil[3] skal aftaka hvorntveggja hlut þrándar ok arfa Össurar, svá at[4] [þín eign skal nú vera helmingr eyjanna[5], en[6] helmingr skal falla í minn garð, fyrir þat er Hafgrímr ok þrándr drápu hirðmenn mína Bresti ok Beini. Hafgrímr skal kvön äf Brøirnun, tä triu firi Dejaråji mowti tikun, at Tröndur vildi at tit vowru dripnir, tåi han heji läti dripi Påpar tikara; tan fjowra Mannabowtin skäl koma firi tä, at Tröndur seldi tikun sum Trälar; atträt tuj Fjowringji, sum tú åtti at råa ivur uj Förjun, skäl leggjast so mikji, sum skal täkast frå Parti Trönda og Arvi Össars, at tujn Ogn skäl nú vera Helmingurin äf Ojdgjunun, og annar Helmingurin skäl fadla undir me, firi tä at Hafgrimur og Tröndur drupu Hofmen mujna Bresta og Bajna. Hafgrim skäl ikkji gjaldast firi, tuj han vå Brestar, og gjördi se in å säklejsa Men. Öss-

af Thrand, een for hver af Brødrene, den tredie, fordi Thrand raadede til, at du og Thorer skulde dræbes, efterat han havde ladet eders Fædre dræbe; den fjerde Mandebod skal være for det, at Thrand solgte eder som Trælle; og istedenfor at du nu har en Fjerdedeel af Færøerne under dit Herredömme, skal der nu tages baade af Thrands Deel og af Øssurs Arvings saa meget, at du nu skal have Herredömmet over den halve Deel af Øerne, men den anden halve Deel skal inddrages, fordi Hafgrim og Thrand dræbte mine Hofsinder Brester og Beiner. Hafgrim skal være ugild* formedelst Bresters Drab og Angre-

1) af þrándi, *t. O,S.* 2) þá bræðr, *Oa,ð*; þá bræðr Bresti ok Beini, *Oc*; *vig* Brestis ok Beinis, *S.* 3) *rettet*; þar, *F.* 4) *f. t O,S.* 5) þú skalt ok taka undir þik til forráða helming eyjanna, þann er faðir þinn hafði í lèn af mèr, *O*; þú skalt ok hafa forráð yfir þann helming Færeyja, er ek lèði föður þínum, *S.* 6) annar, *t. O,S.*

* *d. e. der skal ei bödes for hans Drab.*

Digitized by Google

vera úgildr fyrir víg Brestis [ok atför við saklausa menn[1]. Össur skal eigi fé bæta fyrir þann ójafnað, er hann settist í eignir þínar ok var þar[2] drepinn, [en þú skalt skipta fébót[4] um með ykkr þóri, frænda þínum, sem þèr líkar[3]. [þrándr hafi landsvist sína, ef hann heldr sættir þessar. Eyjar allar skaltu hafa í lèn af mèr, segir jarl, ok gjalda mèr skatta af mínum hluta[4]. Sigmundr þakkaði jarli gjörð þessa, ok var með honum um vetrinn. At vori[5] ferr hann út til Færeyja, ok með honum þórir, frændi hans; en Haraldr járnhaus var þá eptir. Sigmundi

ar skál ikkji vera böt firi, tuj han gjördi tan Owjavna, at han towk Ogn tujna undir se, og vär dripin á henni, men tú skalt skjifta Bøtirnar midlun te og Skjildman tujn Towra, sum tär lujkar. Tröndur fèr at hâva Landavist sujna, dessum han heldir hetta Forlujkji. Ádlar hesar Ojdgjanar skaltú hâva uj Lèn äf mär, og gjalda mär Skattar äf mujnun Pörtun," slir Jadlurin. Sigmundur takkaji Jadlinun firi hesa Afgjèr, og vär kjâ honun um Veturin. Vâri ettir fèr han út til Förjar, og Towrur Frændi hansara vi honun, men Häraldur Jadnhejsur vär tâ ettir. Sigmundur heji gowa Føru, og kjemur til Förjar, og stevnir

bet paa sagløse Mænd. For Øssur skal intet bødes formedelst den Ubillighed, at han tilegnede sig din Eiendom, paa hvilken han blev dræbt; men du skal skifte Pengebøderne imellem dig og din Frænde Thorer, som dig synes bedst. Thrand skal have Lov at opholde sig der paa Øerne, hvis han opfylder denne Afgjörelse. Du skal have alle Øerne i Lehn af mig," vedblev Jarlen, „og betale mig Skat af min Deel." Sigmund takkede Jarlen for denne Afgjörelse, og var hos ham om Vinteren. Om Vaaren drog han ud til Færøerne, og hans Frænde Thorer med ham, men Harald Jernhaus blev da til-

1) *ƒ, i S.* 2) fyrir þat, *S.* 3) *ƒ. i S.* 4) en þetta fé skal þrándr lúka þèr á einu sumri, *O*; þetta fé, sem ek hefi gert til handa ykkr bræðrum, skal allt greiðast á einum misserum, *S.* 5) um sumarit, *S, som her har Capitelskifte.*

Digitized by Google

ferst vel, ok kemr til Færeyja, ok stefnir þing við þránd í Straumsey [í þórshöfn. Kemr þrándr þar ok mart manna. Sigmundr sagði, at þrándr hèldi enn lítt sættina[1], ok segir nú upp gjörðina jarls; biðr hann nú gera annathvort, at halda sættina eðr rjúfa. þrándr biðr Sigmund [gera, ok kveðst því bezt una, at hann yrði sem mestr maðr af. Sigmundr kvað nú ekki gera at hvika um þetta, bað hann skjótt gera annathvort[2], játta eðr neita, kveðst enn eigi síðr kjósa, at þeir væri úsáttir. þrándr kjöri heldr at halda

Trönda til Tings uj Tórshava uj Strejmoj. Thröndur kjemur häar og ajn Howpur äf Fölkji. Sigmundur seji, at Thröndur helt en lujti äf tuj, uj lova vär, og siir nú fram Afgjèr Jadlins, og biir han nú gjera annakvört, halda Forlujkji, ella browta tä. Tröndur biir Sigmund gjera äf sjålvan, og seji se tä helst vilja, at han blajv aju tan mätasti Mävur äf tuj (tåi han leji å sjålvur). Sigmundur seji, han batti nú onkji at vilja kvika sär undan hesun, og bä han skjöt gjera anna, jåtta ella nogta, og seji se ikkji sajdni kjowsa tä, at tajr vowru ikkji forlujktir. Tröndur koraji heldir at halda Forlujkji,

bage. Sigmund havde en heldig Overfart; og da han kom til Færøerne, stævnede han Thrand til et Thing i Thorshavn paa Strömø. Der indfandt Thrand sig, og der kom en stor Forsamling. Sigmund sagde, at Thrand havde endnu kun maadelig holdt Forliget, og fremsagde Jarlens Afgjörelse, og bad ham nu at gjöre eet af to, holde Forliget eller bryde det. Thrand bad endnu Sigmund selv at afgjöre Sagen, og sagde at han saae helst, at det kunde være ham til saa megen Hæder som mueligt. Sigmund sagde, at han ikke længer maatte være vaklende i dette, og bad ham hurtig gjöre een af Delene, tilstaae Afgjörelsen eller afslaae den, og lagde til, at han ligesaa gjerne saae, at de ikke vare forligte. Thrand

1) en er þeir fundust, kvað Sigmundr hann skjöplast (brugðizt) hafa í ferðinni til Noregs, *O*; hann taldi á hendr þrándi, er hann kom eigi til Noregs, *S.* 2) annat, *F.*

Digitized by Google

sætt, ok bað sèr fresta á um gjöld fjárins; [en jarl hafði ákveðit, at þetta fè skyldi hafa goldizt á einum misserum[1]. En við bæn manna þá lèt Sigmundr þat gángast[2], at þetta fè skyldi gjaldast á þrem árum[3]. [þrándr sagði, at honum þótti allvel, at Sigmundr, frændi hans, færi nú með manna forráð jafnleingi, sem hann hefði áðr meðfarit, ok er þat nú jafnaðr at svâ sè. Sigmundr sagði, at hann þyrfti ekki at fara með gyllíngar slíkar, sagði at hann mundi aldri á taka[4]. Skilja nú við þetta, at menn voru sáttir allir[5]. þrándr bauð Leifi Össurarsyni nú til fóstrs

og bä bära gjeva sär näkra Frojst vi Betalningjini äf Peningunun, tuj Jadlurin heji lagt å, at hesir Peningar skjildi vera betaltir innan Årsmowti. Men firi mengan Mans Bøn lät Sigmundur tä so genga, at hesir Peningar skjildi gjaldast å trimun Årun. Tröndur seji, at honun fadl avlaji väl vi tä, at Sigmundur Frændi hansara skuldi nú häva Höfdingadømi lujkasolangji, sum han heji havt tä åvur, og at tä nä vär javnt sum gek. Sigmundur seji, at han heji ikkji nejit at fära vi slujkun Gjiglingun, og seji han towk sär onkji äf tuj. Tajr skjiljast nú so, at adlir vowru forlujktir. Tröndur bej nú Lajvi Össarsoni til Fostirs

foretrak da at holde Forliget, men udbad sig dog en længere Frist til Pengenes Udbetaling; thi Jarlen havde bestemt, at disse Penge skulde have været udbetalte i eet Halvaar. Og paa Folks Bön lod Sigmund det blive ved, at disse Penge skulde betales i tre Aar. Thrand sagde, at det syntes ham meget passende, at hans Frænde Sigmund nu havde Herredömmet over Folket saa længe, som han nu havde haft det, og at det var billigt, at det gik saa. Sigmund sagde, at han behøvede ikke at komme med saadanne Hyklerier, thi dem vilde han aldrig bekymre sig om. De skiltes nu saaledes, at de alle vare forligte. Thrand bød nu Leif Øssursön hjem til sig til

1) *f. i O,S.* 2) leiðast, *Oa,b,c;* til, *S.* 3) vårum, *O.* 4) *f. i O,S.* 5) at kalla, *O.*

Digitized by Google

heim í Götu, ok þar óx hann upp. Sigmundr bjó skip sitt um sumarit til Noregs, ok þá geldr þrándr upp einn þriðjung fjárins, ok stánkaði[1] þó mjök við. [Sigmundr heimti saman skatta Hákonar jarls, áðr hann sigldi af eyjunum[2]. Sigmundi ferst vel, ok kemr við Noreg skipi sínu, ok brátt ferr hann á fund Hákonar jarls, ok færir honum skatta sína. Jarl fagnar vel Sigmundi, ok þeim þóri frænduma, ok öllum förunautum þeirra. Eru nú með jarli um vetrinn[3].

Frá Sigmundi Brestissyni.

26. Þat sumar, er Sigmundr hafði gjörzt hirðmaðr Hákonar

hajm til Gøtu, og här vaks hann up. Sigmundur gjördi Skjip sujt til um Summari at fära til Norra, og tå gjaldur Tröndur aja Thingjin äf Peningunun, og stenkaji tow negv vi tä. Sigmundur hajntaji säman Skattana til Håkun Jadl, årin han sigldi äf Förjun. Sigmundur fek gowa Føru, og heldur in uj Norra vi Skjipi sujnun, og fèr strags at finna Håkun Jadl, og førir honun Skatta sujna. Jadlurin fagnar väl Sigmundi og Towra, båvun Skjäldmonnunun, og ödlun Filgjisnejtun tajrra. Nú eru tajr kjå Jadli um Veturin.

Frå Sigmundi Brestirsoni.

26. Summari ettir, sum Sigmundur heji gjörst Hofmåvur

Gata til Opfostring, og der voxte han op. Sigmund gjorde om Sommeren sit Skib i Stand, for at drage til Norge, og da betalte Thrand den ene Trediedeel af Bøderne, og var dog meget træg dertil. Sigmund krævede Hakon Jarls Skatter sammen, inden han seilede fra Øerne. Han havde en heldig Overfart, kom til Norge, og drog da strax til Hakon Jarl, og bragde ham hans Skatter. Jarlen tog vel imod Sigmund og hans Frænde Thorer og alle deres Mænd. De vare nu hos Jarlen om Vinteren.

Om Sigmund Brestersön.

26. Sommeren, efterat Sigmund Vinteren forud ved Julen

1) *sæledes egeca Ua,b,c; f. i S.* 2) *f, i, S.* 3) *sumarit, O.*

Digitized by Google

jarls áðr um vetrinn at jólum, fór hann með jarli inn til Frostaþíngs, ok þá flutti Sigmundr mál þorkels, mágs síns, at Hákon jarl gjörði hann sýknan, ok gæfi honum landsvist sína at frjálsu, ok Hákon jarl játtaði Sigmundi því skjótt. Lèt jarl þá senda eptir þorkeli ok liði hans[1], ok var þorkell þann vetr með Hákoni jarli, ok kona hans, ok þuríðr dóttir þeirra. Hún hafði fædt meybarn þat sama sumar, er þeir Sigmundr höfðu í brott farit, ok hèt sú mær þóra. [Um vorit eptir[2] fèkk Hákon jarl þorkeli þurrafrost sýslu út í Orkadal, ok setti þorkell þar bú saman, ok var þar alla

kjå Håkun Jadli Veturin firri å Jowlun, fowr han vi Jadlinun in til Frostatings, og tå flutti Sigmundur tä fram, sum Torkjil Verfäjir hansara heji bìi han um, at Håkun Jadl skuldi gjera han sikran, og gjeva honun Landavist sujna og Fralsu, og Håkun Jadl jåttaji Sigmundi tä skjöt. Jadlurin lät tå senda Bo ettir Torkjili og hansara Lìi, og tan Veturin vär Torkjil kjå Håkun Jadli, og Kona hansara, og Turid Döttir tajrra. Hòn heji födt Gjentubadn tä säma Summari, sum tajr båjir, Sigmundur og Towrur, vowru farnir häani, og tan Gjentan ät Towra. Våri ettir fek Håkun Jadl Terkjili Turrafrost ajt Sujssil úti uj Örkadäli,

var bleven Hakon Jarls Hofsinde, drog han med Jarlen ind til Frostething, og da fremførte Sigmund sin Svigerfader Thorkels Andragende, at Hakon Jarl skulde gjöre ham fri fra Fredløshed, og give ham Tilladelse og Frihed til at opholde sig i Landet, og dette var Hakon Jarl villig til at tilstaae Sigmund. Jarlen lod da sende Bud efter Thorkel og hans Familie, og Thorkel var denne Vinter hos Hakon Jarl tilligemed sin Kone og deres Datter Thuride. Hun havde født en Datter samme Sommer, som Sigmund og Thorer vare dragne derfra, hun hed Thora. Vaaren efter gav Hakon Jarl Thorkel Barfrost et Syssel at styre [illegible] i Orkedalen. Der tog Thorkel sin Bopæl,

1) *I O*, 184 *Cap.*, *hedder det:* en eptir um sumarit gerði jarl þorkel þurrafrost sýknan á alsherjar þíngi at bæn Sigmundar, ok lèt flytja hann af fjallinu. 2) síðan, *O.*

Digitized by Google

stund, þar til er nú er komit sögunni. Nú ríðr Sigmundr út í Orkadal, ok finnr þorkel, ok er við honum vel tekit. Ok nú hefr Sigmundr bónorð sitt, ok biðr þuríðar. Þorkell tekr þessu vel, ok þikir sèr ok dóttur sinni ok öllum þeim leitat í þessu sæmdar ok virðíngar. Drekkr Sigmundr nú bruðhlaup sitt á Hlöðum með Hákoni jarli, ok lætr jarl þá veislu standa sjö nætr. Gjörðist þá þorkell þurrafrost hirðmaðr Hákonar jarls, ok hinn kærasti vinr[1]. Fara nú heim eptir þetta; en Sigmundr var (með) jarli ok kona hans, þar til er hann ferr út til Færeyja [um haustit[2], ok þuríðr,

og här setti Torkjil sär Bú up, og vär här altujverandi, härtil uj nú er komi uj Sovuni. Nú rujur Sigmundur út uj Örkadäl, og finnur Torkjil, og vär väl tikji mowti honun. Og nú bèr Torkjild up Bonaròr sujt, og biir um Turidu. Torkjild tekur väl vi hesun, og tikjir sär og Döttur sujni og ödlun tajm vär unna bäji Sæmd og Viring vi hesun. Sigmundur drekkur nú Bridleip sujt å Kläjun kjå Håkun Jadli, og Jadlurin lät tä Vajtslu standa uj sjej Nätir. Torkjild gjördist tå Hofmävur kjå Håkun Jadli, og hansara kärasti Vinur. Tej fära nú hajm ettir hetta, men Sigmundur vär ettir kjå Jadlinun og Kona hansara, til at han fèr attir

og opholdt sig der hele Tiden, saavidt Fortællingen nu er kommen. Sigmund red nu ud til Orkedalen, og besøgte Thorkel, og der blev taget vel imod ham, og nu beilede Sigmund til Thuride. Thorkel optog det vel, og holdt for, at det var baade ham og hans Datter og dem alle til Hæder og Anseelse. Sigmund holdt sit Bryllup paa Lade hos Hakon Jarl, og Jarlen lod dette Gilde staae i syv Dage. Da blev Thorkel Barfrost Hakon Jarls Hofsinde og kjæreste Ven. Efter dette droge de hjem, men Sigmund blev med sin Kone hos Jarlen, indtil han om Høsten drog ud til Færøerne, hvorhen hans

1) *Sigmunds Giftermaal fortæller O kortere saaledes:* dvaldist hann með jarli um sumarit, ok þá gekk hann at eiga þuríði, dóttur þorkels þurrafrests; *S har blot:* þá fèkk hann þuríðar þorkelsdóttur. 2) síðan, *S.*

kona hans, með honum, ok þóra, dóttir hans. Er nú kyrt í eyjunum um vetrinn. At vori fara menn til þíngs í Straumsey; kemr þar fjölmennt, Sigmundr ok sveit manna með honum. Þrándr kemr þar, ok heimtir Sigmundr fè sitt at þrándi þriðjúng annan, [en kveðst þó allt eiga at hafa, nema hann gjörði fyrir bæn manna[1]. Þrándr svarar[2]: svá er háttat, frændi! sagði hann, at [sá maðr[3], er Leifr heitir, ok er Össurarson, (er með mèr), ok bauð ek honum heim, er við vorum sáttir. Nú vil ek biðja þik, frændi!

til Förjar um Hesti, og Turid Kona hansara vi honun, og Towra Döttir hansara. Nú er kvirt uj Förjun um Veturin. Um Våri fära Folk til Tings uj Strejmoj; häar kjemur ajn stowr Folkamongd, Sigmundur og ödl Svajgj hansara vi honun. Tröndur kjemur här vi, og Sigmundur hajntar Peningar sujnar frå Trönda, annan Triingjin, men seji se tow aja at fåa alt, utan han gjördi tä firi mengans Bon. Tröndur svärar: „So er komi at vera, Skjildmävur mujn!" seji han, „at tan uj Lajvur ajtir, og er Sonur Össar, honun bej e hajm vi mär, tåi vid vowrun forlujktir. Nú vil e bia te, Frændi!"

Kone Thuride og Datter Thora fulgte ham. Om Vinteren var det roligt paa Øerne. Om Vaaren droge Folk til Thinge til Strömø. Der kom en stor Forsamling, og Sigmund havde en Trop Folk med sig. Thrand indfandt sig der ogsaa, og Sigmund krævede nu af ham den anden Trediedeel, men sagde dog, at han burde have alt, skjönt han for Folks Bön lod sig nöie dermed dennesinde. Thrand svarede: „Saa er Tilfældet, min Frænde:" sagde han, „at der er hos mig een, som hedder Leif, og er en Sön af Øssur, ham bød jeg hjem til mig, da vi vare blevne forligte. Nu vil jeg bede dig, Frænde!" sagde Thrand, „at du tilstaaer Leif nogle Bøder

1) er þá átti at lúkast, *t. O, S.* 2) því seinliga, en mælti þó allt mjúkliga til Sigmundar, *t. O*; öllu mjúkliga, ok flutti fyrir sveininum Leifi Össurarsyni, at Sigmundr bætti honum föður sinn, *S.* 3) fóstrsveinn, *Ob*; hèr er sveinn einn at fóstri, *O.*

Digitized by Google

sagði þrándr[1], at þú unnir Leifi nökkurra sæmda[2] eptir föður sinn Össur, er þú drapt, ok mætta ek gjalda honum þat fé, er þú átt hjá mèr. Þat gjörir ek eigi, sagði Sigmundr, ok skaltu gjalda mèr fè mitt. Þetta mun þèr sýnast sanngligt, segir þrándr. Sigmundr svarar: gjalt þú fèð, sagði hann; annar mun verri! þrándr greiddi nú helming af þeim þriðjúngi, ok kveðst þá eigi viðlátinn at greiða þá meira. Sigmundr gekk þá at þrándi, ok hafði öxi í hendi þá hina silfrreknu[3], er hann vó Össur með; hann setti öxarhyrnuna fyrir brjóst þrándi, ok kveðst

seji Tröndur, „at tú unnar Lajvi nökrar Sömdir ettir Fäjir suja Össar, sum tú drapst, og kundi tä bori til, at e gjaldi honun tajr Peningar, sum tú ajir kjå mär." „Tä gjeri e ikkji," seji Sigmundur, „og tú skalt betäla mär Peningar mujna." „Hetta man tow sujnast tär sjålvun at vera rat," slir Tröndur. Sigmundur svärar: „Betäl tú Peninganar! ella verur verri äf." Tröndur grajddi nú Hælvtina äf Tringjunun, og seji se tå ikkji vera mentan at läta majri út. Sigmundur gèk tå tat äd Trönda, og heji tä silvurstojttu Öksina uj Hondini, sum han vå Össar vi; han setta Öksahinnuna firi Brösti å Trönda, og seji se munna trujsta so til,

efter hans Fader Øssur, som du dræbte, og det vil passe sig godt, at jeg kunde betale ham de Penge, som du har tilgode hos mig." „Det gjör jeg ikke," sagde Sigmund, „og du skal betale mig mine Penge." „Det vil dog synes dig billigt, hvad jeg siger," sagde Thrand. Sigmund svarede: „Betal du Pengene! ellers skal der hændes dig noget værre!" Thrand betalte nu Hælften af denne Trediedeel, og sagde, at han ikke var i Stand til at betale mere den Gang. Sigmund gik da mod Thrand, og havde den sølvbeslaaede Øxe, hvormed han dræbte Øssur, i Haanden; han satte Øxespidsen for Brystet af Thrand, og sagde, at han vilde trykke saaledes til, at han

1) ok þat mun þèr sýnast sannara ok réttara, *l. o.* 2) bóta, *O.* 3) snaghyrnda, *O.*

mundu þrýsta svá, at hann kendi útsepiliga, nema greiddi hann þegar fèð. Þrándr sagði þá: vandræðamaðr ertu[1], segir hann, ok bað mann sinn[2] gánga inn í búð eptir fèsjóð, er þar lá, ok vita, hvárt nokkut væri eptir af silfri. Sá fór, ok rètti sjóðinn at Sigmundi, ok var þá vegit fèð, ok [stóðst þat á endum, ok þat er Sigmundr átti[3]; skilja nú við svá búit. Þetta sumar fór Sigmundr til Noregs með skatta Hákonar jarls, ok er þar við honum vel tekit, dvelst nú skamma hrið með jarli, ok ferr út til Færeyja[4], ok sitr þar um vetrinn[5]. Þórir, frændi

at han kjendi tå digt, hvis han ikkji strags betalti adlar Penganar. Trøndur segji tå: „Vanlukkumävur ertú!" og bäjar Man sujn ganga in uj Búina ettir ajnun Pungji, uj lå här, og vita kvört näka vär ettir äf Sälvuri. Han fowr, og ratti Pungjin til Sigmunds, og tå vär Sälvuri vèji, og stow å Endanun, javnt vi tå, uj Sigmundur åtti; tajr skjiljast nú sølajis. Hetta säma Summar fowr Sigmundur til Norra vi Skattun Håkun Jadls, og vesr här väl tikji mowti honum; han dvölst nú ajna korta Tuj kjå Jadlinun, og fèr so útattir til Förjar, og situr här um Veturin. Towrur Frændi hansara vär samt og javnt kjå honun. Sigmundur

skulde føle dens Kraft, hvis han ikke betalte ham strax Pengene. Da sagde Thrand: „En farlig Mand er du," og han bad da een af sine Mænd at gaae ind i Teltet efter Pengepungen, som laae der, og see efter, om der var blevet noget Sølv tilbage i den. Manden gik, og rakte Pungen til Sigmund, og Sølvet blev nu veiet, og der var netop saa meget, som Sigmund skulde have. Dermed skiltes de. Denne Sommer drog Sigmund til Norge med Hakon Jarls Skatter, og der blev taget vel imod ham; han var en kort Tid hos Jarlen, drog dernæst ud til Færøerne igjen, og opholdt sig der om

1) er þú klíðr eigi heldr frændum þínum enn öðrum mönnum, *t. O.* 2) sinn einn, *O*; einn, *S.* 3) var þar í svá mikit (silfr, *S*), sem Sigmundr átti þá at taka, *O,S*, stóð þá eptir einn þriðjungr fjárins ok, *t. S.* 4) um hausti, *t.O,S.* 5) ok var allvinsæll, *t.O,S.*

Digitized by Google

hans, er jafnan með honum. Sigmundr var vinsæll þar í eyjunum. Þeir Svíneyjar-Bjarni héldu vel sætt[1] sína, ok [kom Bjarni jafnan sama[2] á með þeim þrándi ok Sigmundi, [ella mundi verr farit hafa[3]. Um várit [fara menn til Straumseyjarþings[4], kemr þar fjölmennt; heimti Sigmundr fé sitt at þrándi, en þrándr beiðir föðurbóta fyrir hönd Leifs Össurarsonar, ok margir [menn leggja nú orð til, at þeir skuli vel semja[5]. Sigmundr svarar: [eigi geldr þrándr heldr Leifi fèð enn mèr[6], en fyrir orð [góðra manna skal fè þetta

vär vinasälur här uj Ojdgjunun. Svujnia Bjadni og han hildu väl Forlujk sujt, og Bjadni kòm tuj ofta til sams midlun Sigmund og Trönda, ella mundi verri gingji. Um Vâri fära Fölk til Strejmiating, og häar kjemur ajn stowr Fölkamengd. Sigmundur hajntar nú Peningar sujnar frå Trönda, men Tröndur krevjir Fäjirbowt Lajvi Össarsoni tilhandar, og mengur Mävur leji nú Or uj, at tajr skuldu väl semjast um tä. Sigmundur svärar: „Ikkji betälur Tröndur Lajvi Peninganar heldrin mär; men firi gowa Mens Or skulu hesir Peningar standa, men ikkji gjevi e tajr ettir, og

Vinteren. Hans Frænde Thorer var bestandig hos ham. Sigmund var afholdt der paa Øerne. Han og Svine-Bjarne holdt vel deres Forlig, og Bjarne stillede bestandig tilfreds mellem Thrand og Sigmund, ellers vilde det have gaaet værre. Om Vaaren droge Folk til Ströms-Thing, hvor der indfandt sig en stor Forsamling. Sigmund krævede sit Tilgodehavende af Thrand, men Thrand bad paa Leif Øssursöns Vegne om Bøder for dennes Fader; og der vare da mange, som søgte at mægle imellem dem, at de skulde vel forliges. Sigmund svarede: „Thrand betaler ikke Leif Pengene mere, end han betaler mig dem, men for gode Mænds Ord skulle disse Penge nu blive

1) vináttu, *S.* 2) gat Bjarni opt samit, *O*, dró B. o. saman, *S.* 3) þá er áðr hèlt við váða sjálfan, *O;* þá er þeim var áðr við váða búit, *S.* 4) er menn komu til Straumseyjar þings í þórshöfn, *O.* 5) skynsamir menn flutta þá enn (fyrir) *L., O,S.* 6) heldr geldr Leifr þrándar enn nýtr frá mèr, *O;* gjalda skal Leifr þrándar frá mèr, *S.*

Digitized by Google

standa, en eigi gef ek þat upp, ok eigi geld ek þat svá búit[1]. Ok skilja nú við þetta, ok fara heim af þingi. Sigmundr bjóst enn at fara til Noregs um sumarit[2] með skatta Hákonar jarls, ok verðr síðbúinn. Siglir í haf, [er hann er búinn[3]. Þuríðr, kona hans, er eptir, en Þórir, [frændi hans, ferr með honum. Ferst þeim vel[4], koma norðr við Þrándheim síð[5] um haustit; fór Sigmundr þá til Hákonar jarls, ok er honum þar vel fagnat. Sigmundr hefir þá sjö vetr ok tuttugu, er þetta var, ok var síðan[6] með Hákoni jarli.

ikkji gjaldi e tajr uj Bøtir vi slujkun Skjili; nú skjiljast tajr vi hetta, og fära hajm äf Tingjinun. Sigmundur bujst en at fära til Norra hetta Summari vi Skattun Håkun Jadls, men verur sajnbygvin. Han siglir uj Hävi, tåi han èr liuur. Turid Kona hansara er ettir, men Towrur Frændi hansara vär vi honun. Tajmun gèk väl Ferin, og tajr koma norur til Tröndhajms sajst um Hesti; Sigmundur fowr tå til Håkun Jadls, og han verur här väl mowtitikjin. Sigmundur vär tå sjej År og tjúvu, tåi hetta skjeddi, og vär sujani kjå Håkun Jadli.

staaende, men ei eftergiver jeg dem, og ei heller overdrager jeg Leif dem i Bøder, saaledes som Sagerne staae." Dermed skiltes de, og droge hjem fra Thinget. Sigmund lavede sig atter til at fare til Norge om Sommeren med Hakon Jarls Skatter, og blev silde færdig. Han stak i Søen, saasnart han var færdig. Hans Kone Thuride blev tilbage, men hans Frænde Thorer drog med ham. De havde en heldig Reise, og kom op til Trondhjem silde om Høsten. Sigmund drog da til Hakon Jarl, og blev der vel imodtagen. Paa den Tid var Sigmund syv og tyve Aar gammel. Han opholdt sig derefter hos Hakon Jarl.

1) duganda manna skal sá þriðjúngr fjár míns, er ek nú á, eptir standa kyrr svá búit; gef ek þó engum manni þat fé, ok engum geld ek þat, *S*; góðra manna skal ek fé gjalda, þá er mèr sýnist, ok ståndi nú svá búit; en með öngu móti gef ek þat upp, ok eigi geld ek þat, *Ob*. 2) er á leið sumarit, *O*, *f. t S*. 3) um haustit, *S*, þegar byr fèll til, *Oc*. 4) Beinlesen var jafnan með Sigmundi, hvárt er hann var í kyrrsetu, eðr fór landa ímilli, hèldu þeir allar stundir sín ímilli hit kærasta fóstbræðralag með fræudsemi, *O*; *f. h.* fór með honum þá sem jafnan, *S*. 5) *f. t O,S*. 6) um vetrinn í enum mestum kærleikum, *O,S*.

Digitized by Google

271. Þenna vetr[2] komu Jómsvíkingar til Noregs, ok bǫrðust við þá Hákon jarl ok sonu hans[3]. Þeir frændr Sigmundr ok Þórir voru í bardaga með jǫrlum Hákoni ok Eiríki, ok er svá sagt, at Sigmundr [geingi furstr manna upp á skeið Búa digra, þá er hann barðist sem ákafast, ok Þórir þar næstr með þrjátigi manna[4]. En er þeir Sigmundr ok Búi áttust vápnaskipti við, þá sá Sigmundr, at hann mátti eigi jafnbjóða Búa [um afl ok stór högg[5], tók hann þá til vígfimi sinnar, ok kastaði upp í lopt skildi sínum ok sverði, ok skipti svá um í höndum sèr, sem hann var opt vanr;

27. Tan säma Veturin komu Jomsvikjinganir til Nøris, og hildu Slä vi Håkun Jadl og Sini hansara. Båjir Skjildmenninir Sigmundur og Towrur vowru uj Slänun vi Jödlunun Håkuni og Ajrikji, og so er sagt frå, at Sigmundur gengur fistur äf Monnun up å Skaj Bua digra, tåi han strujddist sum härast, og Towrur härnastur vi trujati Mans; og tåi tajr Sigmundur og Búi nåddu at skjifta Höggun säman, tå så Sigmundur, at han vär ikkji mentur, at javnbjowa se vi Bua uj Stirka og Stowrhög, towk han tå til Vopnalistir sujnar, og kastaji Skjildri og Svøri up uj Loft, og skjipti so um uj Hondunun å sär, sum han vär ofta vänur; tä

27. Den Vinter kom Jomsvikingerne til Norge, og holdt Slag med Hakon Jarl og hans Sönner. Frænderne Sigmund og Thorer vare med i Slaget med Jarlerne Hakon og Erik, og det berettes, at Sigmund var den første af alle, der gik op paa Bue hin Digres Skib, da han stred paa det hidsigste, og dernæst Thorer med tredive Mand. Men da Sigmund og Bue skiftede Vaaben sammen, og Sigmund saae, at han ikke kunde maale sig med Bue i Styrke og store Hug, nyttede han sin Behændighed, og kastede sit Skjold og Sværd op i Luften, og skiftede dem om i sine Hænder, som han ofte pleiede.

1) *Dette Capitel er taget af O, 186 Cap. fra næste Cap. begynde O,S at være mere ordret overensstemmende med F.* 2) *Aar 904.* 3) *som farr er sagt, t. O; ok segja menn, at, t.S.* 4) *ok Þórir gengu upp á skip Búa digra, S.* 5) *f. i S.*

Digitized by Google

við því átti Búi eigi gert, ok hjó Sigmundr með vinstri hendi af Búa [1] hendr í úlfliðunum; eptir þat stökk Sigmundr aptr á sitt skip [við sjö menn [2], en allir aðrir [3] voru drepnir, [þeir er upp höfðu geingit eptir þeim þóri [4]; steig Búi þá fyrir borð, [ok var hroðit skip hans [5]. En um vârit eptir gaf Hákon jarl Sigmundi stórgjafir [6], áðr þeir skildu. Sigldu þeir frændr þá út til Færeyja, ok settust um kyrt, ok rèð Sigmundr þar þá einn öllu.

kundi Bui ikkji vi, og Sigmundur kjow so vi vinstru Hond båar Hendirnar äf Bua uj Handliunun; ettir tä sprak Sigmundur attir å Skjip sujt og sjej Mans vi honun, men adlir ärir vowru dripnir, sum höddu gingji up vi Towra; Bui staj tå út firi Bör, og Skjip hansara vär rudda. Um Våri ettir gäv Håkun Jadl Sigmundi stowrar Gåvir, årin tajr skjildust. Båjir Skjildmenninir sigldu tå út til Förjar, og settust uj Rowlihajd, og Sigmundur råddi tå ajna firi ödlun här.

Olafr konúngr gerði orð Sigmundi.

28. Nú er þar til at taka [7], at Ólafr konúngr hafði verit

Owlavur Kongur sendi Bò ettir Sigmundi.

28. Nú er här til at täka at Owlavur Kongur heji veri tvajr

Det havde Bue ikke beredt sig paa, og Sigmund hug nu med den venstre Haand Hænderne af Bue i Haandledene. Derefter sprang Sigmund tilbage paa sit Skib med syv Mand, thi alle de andre, som vare gangne op med Thorer, bleve dræbte. Bue sprang da over Borde, og hans Skib blev ryddet. Men om Vaaren efter gav Hakon Jarl Sigmund store Gaver, för de skiltes. Frænderne seilede da ud til Færøerne, og sloge sig der til Ro, og Sigmund herskede der da ene.

Kong Olaf sender Bud til Sigmund.

28. Nu begynder Fortællingen igjen, da Kong Olaf havde været to Aar i Norge, og havde om Vinteren kristnet

1) báðar, *t. S.* 2) ok þórir, *S.* 3) þeirra menn, *t. S.* 4) en uppgengu þrír tigir með þeim þóri, *Ob,c; f. t S.* 5) *f. t S*; sem áðr er getit, *t. O.* 6) strengjaferju, *Ob*; sæmiligar gjafir, *S.* 7) er fyrr var frá horfit, *t. F, O,S.*

Digitized by Google

tvo vetr í Noregi, ok kristnat um vetrinn allan þrándheim; þá[1] gerði konúngr orðsendingar út til Færeyja til Sigmundar Brestissonar, ok boðaði honum á sinn fund, lèt hann ok þat fylgja orðsendíngu, at Sigmundr skyldi [fá sæmdir[2], ok verða mestr maðr í Færeyjum, ef hann vildi gerast hans maðr.

Sigmundr Brestisson tók við trú[3].

29. Ólafr konúngr fór norðan or þrándheimi, er áleið sumarit, en er hann kom á Sunnmæri, ok þá þar veizlur með einum ríkum bónda, þá kom utan af Færeyjum at orðsendíngu konúngs Sigmundr Brestisson ok þórir,

Vetrar uj Norikjt og kristna allan Tröndhajm um Veturin, tå gjördi Kongurin Sendingar út til Förjar vi Bovun til Sigmund Brestasòn, og bej honun at koma og finna se, og lät han tå filgja vi Bovunum, at Sigmundur skuldi njowta negvan Hajir, og vera hagsti Mävur uj Förjun, desstm han vildi gjerast hansara Mävur.

Sigmundur Brestasòn towk ui Trúnd.

29. Owlavur Kongur fowr noran úr Tröndhajmi, tåi laj út å Summari, og tåi han kom å Sunnmør, og towk här Vajtalur hjå ajaun rujkun Rönda, tå kòm hätar utan frå Förjun Sigmundur Brestasòn og Towrur Frændi hansara ettir Kongjins Or og Bo,

hele Trondhjem. Kongen sendte da Bud ud til Færøerne til Sigmund Brestersön, og indbød ham til sig, og lod ham derhos sige, at det skulde være ham en Hædersreise, og at han skulde blive den Mægtigste paa Færøerne, hvis han vilde blive hans Mand.

Sigmund Brestersön antager Troen.

29. I Slutningen af Sommeren drog Kong Olaf oppe fra Trondhjem, og da han kom til Söndmøre, og gjæstede der hos en anseelig Bonde, kom Sigmund Brestersön, ifølge Kongens Bud, ude fra Færøerne tilligemed sin Frænde Thorer.

1) um vårit, t. O,S. 2) fara sæmdarför, O,S. 3) O,S indskyde her et Stykke om Thangbrands Sendelse til Island.

Digitized by Google

frændi hans. En er Sigmundr fann konúng, þá tók konúngr við honum allblíðliga[1], ok áttust þeir brátt[2] tal við. Konúngr mælti þá: vel hefir þú gert, Sigmundr! at þú lagðist eigi þessa ferð undir höfuð; bauð ek þèr af því mest á minn fund, at mèr er mikit sagt af frækleik þínum ok atgervi; vil ek gjarna vera þinn vin fullkominn, ef þú vill hlýðnast mèr um þá hluti, er mèr þikir mestu varða. Er þat ok mál sumra manna, at okkar fèlagskapr sè eigi úviðrkæmiligr, sakir þess at við erum nú báðir kallaðir eigi óhreystiligir, en þolat leingi áðr vâs[3] ok vandræði,

sum han heji sendt til tajrra. Tåi Sigmundur fan Kongjin, tå towk Kongurin avlaji blujdlia mowti honun, og tajr komu snart tiltals säman. Kongurin mælti tå: „Väl hevir tú gjört, Sigmundur! at tú leji ikkji hesa Fèr niur; e bej tär mest tuj at koma til mujns, at mär er mikji fortalt um Frävulajka tujn og Kviklihajd tujna; og e vil nú gjarna vera tujn Vinur fudlkomilia, dessum tú vil luja me ät um tajr Lutir, sum mär tikjir mest umvära. Summir häva ajsini havt tä å Ori, at tä kòm väl at bera til, at vid hildu ajt, firi tes Skjild, at vid eru båjir komnir uj Or firi at vera ikkji owrestliir, og häva frammanundan langji tola Vås og Vanlukku,

Da Sigmund kom til Kongen, tog denne med megen Blidhed imod ham, og de havde snart en Samtale. Kongen talte saaledes: „Vel har du gjort, Sigmund! at du ikke undslog dig for denne Reise; Hovedaarsagen, hvorfor jeg bød dig til mig, er, at der er meget fortalt mig om din Tapperhed og dine Færdigheder; og vil jeg gjerne være din fuldkomne Ven, om du vil adlyde mig i det, som jeg seer mest paa. Somme sige ogsaa, at det ikke vil være upassende, at vi slutte Venskab, fordi vi begge nu ansees for ikke umandige, men have længe udstaaet Modgang og Elendighed, inden vi kom til vor tilbör-

1) glaðliga, O,S. 2) f. i S. 3) vâlk, O; útlegð, vâlk, Ob,c.

enn við fengim okkrar eiginligar sæmdir, þvíat okkr hafa sumir hlutir eigi ólíkt atborizt í útlegð ok ánauð: þú vart barn, ok sátt uppá, er faðir þinn var drepinn saklaus; en ek var í móður kviði, er minn faðir var sviksamliga drepinn utan alla sök, nema illsku ok ágirnd sinna frænda. Svâ er mèr ok sagt, at þèr væri því síðr boðnar föðurbætr, at frændr þínir báðu eigi síðr drepa þik enn föður þinn; ok vart síðan seldr[1] mansali, eðr enn heldr gefit fè til, at þú værir þjáðr ok þrælkaðr, ok með því móti flæmdr ok fluttr frá þínum eignum ok

årin vid fingu tan Hajir vid åttu at fåa og okkun såmdi, tujat okkun häva summir Lutir ikkji owlujkt adborist bäji uj Útlagna og Traldowmi: tú vart ajt Badn og så upå, at Fäjir tujn vär dripin säklejsur, og e vär uj Mowurslujvi, tåi Fäjir mujn vär svikalia dripin utan näkra Säk, bära äf Ilsku og Ågrujtinhajd Skjilmen sujna. So èr mär ajsini sagt, at tär vowru so mikji minni bodnar Fäjirbøtir, at Skjildmen tujnir bowu ikkji minna drepa te in Fäjir tujn; og sujani vart tú seldur til Träl, og ajsini gjivi Silvur atträd, firi tä at tú skjildi vera tvongslavur og hildin uj Traldowmi, og vi tuj Hætti vartú flajmdur og fluttur

lige Anseelse; thi adskillige Ting have hændet os begge ikke uligt i vor Landflygtighed og Trældom: du var et Barn, og saae paa, at din Fader blev dræbt sagløs, men jeg var i Moders Liv, da min Fader ved Svig blev dræbt uden mindste anden Aarsag end sine Frænders Ondskab og Gjerrighed. Det er ogsaa fortalt mig, at tværtimod at Bøder bleve budte dig for din Faders Drab, skyndte dine Frænder til at dræbe dig ligesaa vel som din Fader; og siden blev du solgt som Træl, ja der bleve endogsaa givne Penge til, at du skulde tvinges til Trældom, og du blev saaledes forjagen og bortført fra dine Eiendomme og dit Fædreneland, og havde i lang Tid

1) svâ sem, t. ρ.

óðaljörðu, ok hafðir ekki til hjálpar í úkunnu landi lángan tíma, utan þat er vandalausir menn veittu þèr miskun með þess fulltíngi[1], er alla hluti má. En þessu eigi ólíkt, er ek hefi tínt af þèr, [hefir mèr farit[2]; [þegar ek var fæddr[3], var mèr veitt umsát ok ofsókn, hugat líflát af mínum samlendum, svá at móðir mín varð fátækliga at flýja með mik föður sinn ok frændr ok allar eignir, liðu svá fram þrír vetr æfi minnar; þvínæst voru við bæði hertekin af víkingum, ok skilda ek þá við móður mína, svá at ek sá hana aldri síðan, var ek þrisvar seldr mansali, var

frå tujnun Ognun og Owalsjärun, og heji ikkji uj lenga Tuj näka anna tilhjålpar uj ajnun ókunniun Landi, utan tä uj vandalejsir Men vajttu tär äf Miskun, ettir hansara Tilskjikkjilsi, sum rävur ödlun; og hesun ikkji owlujkt, sum e nú hävi fortalt um te, er tä uj mär hevir möt, at tåi e vär föddur, vär sendt Fölk astä, bäji til at lajta og at søkja ettir mär, og stäji mär ettir Lujvunun äf mujnun egnu Landsmonnun, so at Mowur muja måtti fåtakslia rujma vi mär frå Påpa sujnun og Skjildfolkun og adlari Ogn sujni; so liu fram truj År äf mujnari Ävi; tuj nast vowru vid bäji tikjin äf Sjowrevarun, og tå skjildist e vi Mowur mujna,

intet at underholde dig med i et fremmedt Land, uden hvad dig uvedkommende Mennesker af Barmhjertighed, efter den Almægtiges Styrelse, understøttede dig med. Ei uligt dette, som jeg nu har opregnet om dig, er det ogsaa gaaet mig: saasnart jeg var født, forfulgte og efterstræbte mine Landsmænd mig, og agtede at skille mig ved Livet, saa at min Moder maatte i usle Omstændigheder flye med mig bort fra sin Fader og sine Frænder og alle sine Eiendomme; saaledes forløb de tre første Aar af min Levetid. Siden bleve vi begge tagne af Vikinger, og da skiltes jeg fra min Moder, saa at jeg saae hende aldrig mere; jeg blev tre Gange solgt i

1) ok forsjá, *t. S*; fyrirhyggju ok forsjá, *O*. 2) *f. i F, S, Ob; t. Oa, c.* 3) svá sem ek var nýfæddr, *Oc*.

Digitized by Google

ek þá á Eistlandi með öllum ókunnum mönnum, til þess er ek var níu vetra; þá kom þar einn frændi minn, sá er viðkannaðist ætt mína, leysti hann mik or ánauð, ok flutti mik með sèr austr í Garðaríki[1], ok var ek þar aðra níu vetr enn í útlegð, þó at ek væri þá kallaðr frjáls maðr; fèkk ek þá þroska nökkurn, ok þaðan af meiri sæmdir ok virðíng af Valdimar[2] konúngi, enn líkligt mætti þikja um einn útlendan mann, enn[3] á þá mynd ok þú fèkkt af Hákoni jarli. Nú er svá komit um síðir, at hvorrtveggi okkar hefir öðlazt sína föðurleifð ok fóstr-

so at e så häna aldri sujani; e vär trujgja Ferir seldur til Träl, og vär e tå å Estlandi bära kjå ókunniun Fölkji, til át e vär nujgju Åra gämal; tå kom häar ajn Skjildmävur muja, sum komst vi At mujna, han lojsti me äf Traldowminun, og förði me vi sär estur uj Gärarujkji, og här vär e onnur nujgju År enn uj Útlagna, towat e vär tå hildin sum Frujmävur; tå towk e näkran Vökstir uj og kom tilmans, og häani frå fek e majri Hajir og Viring äf Valdimar Kongji, ín tä mundi tikjast lujkligt at unna ajnun Útlendingji, rat sum tan Viring uj tú fekst äf Håkun Jadli. Nú er so vujt komi umsujur, at kvør okkara hevir ogn-

Trældom; jeg var da i Estland blandt lutter fremmede Mennesker, indtil jeg var ni Aar gammel; da kom der een af mine Frænder, som kjendte sig ved mig; han løste mig ud af Trældommen, og førte mig med sig over til Garderige; og der var jeg i andre ni Aar fremdeles i Udlændighed[1]; skjönt jeg da ansaaes for fri; der kom jeg noget til Kræfter, og fik dernæst större Hæder og Anseelse af Kong Valdemar, end det kunde synes rimeligt om en Udlænding; ogsaa det var at ligne med den Hæder, som tillagdes dig af Hakon Jarl. Nu er det omsider kommet saa vidt, at vi begge ere komne i Besiddelse af vor Fædrenearv og Fødeland, efter længe at have maattet undvære

1) Garða, *Oa,b,δ.* 2) Valdamar, *Oa,b,δ.* 3) mjök enn, *Oa;* eigi því líkt, *Ob.*

Digitized by Google

land, eptir[1] lángan missi [sálu ok sæmdar[2]. Nú allra helzt fyrir þá skyld, er ek hefi spurt, at þú hafir aldri blótat skúrgoð[3] eptir hætti annarra heiðinna manna, þá hefi ek góða von á, at hinn háleiti himnakonúngr, skapari allra hluta, muni þik leiða til kynníngar síns helga[4] nafns ok heilagrar trúar af mínum fortölum; ok gera þik mèr samfèlaga í rèttum átrúnaði, svâ sem jafnan[5] at afli ok allri atgervi, ok öðrum sínum[6] miskunnargjöfum, er hann hefir þèr veitt sem mèr, löngum tíma fyrr enn ek hafði nokkura vissu[7] af dýrð hans. Nú veiti þat sá hinn sami

ast Fäjirarv sujn og Føuland sujt attir, howast lengur Missur hevir veri, bäji äf Sälu og Hajir. Nú allarhelst firi tan Skjild, at e hävi spurt, at tú hevir aldri ofra til Afgudar, sum ärir hajdnir Men häva til Sì, tå hävi e gewa Vown til tes, at tan høji Himnakongur, Skäpari äf ödlun Lutin, man laja te til at kunnast vi sujt hajlia Navn og til hajlia Trygv äf hesari mujni Tälu, og gjera te lujka so samsintan vi me um tä rattu Trúna, sum han hevir gjört te javnan vi me uj Stirka og adlari Kviklihajd; og ørun sujnun Miskunargåvun, sum han vajt tär sum mär, lenga Tuj firin e heji näka Vitniskji um Harlihajt hansara. Nú vajti tan sämi alveldii Gud, at e fåji lajdt te

Held og Anseelse. Nu har jeg, allermest af den Grund, at jeg har spurgt, at du aldrig har ofret til Afguderne efter andre Hedningers Skik, godt Haab om, at den ophöiede Himlens Konge, alle Tings Skaber, vil ved min Tale lede dig til Kundskab om hans hellige Navn og til den hellige Tro; og gjöre dig til min Stalbroder i den sande Religion, som du er mig lig i Styrke og Færdigheder og andre hans Naadegaver, som han har givet dig ligesom mig, længe förend jeg havde nogen Kundskab om hans Herlighed. Nu give den samme almægtige Gud at det maa lykkes mig at faae dig omvendt til den sande

1) fyrir, *Ox.* 2) *f. i S.* 3) skurðgoð, *O,S.* 4) háleita, *Ox,c*; dýrðarfulla, *Ob.* 5) samjafnan, *Ox.* 6) margföldum, *Ox,S.* 7) kyaníng, *Ob*; vissi nokkura kyaníng, *Oc.*

Digitized by Google

allsvaldandi guð, at ek geti þik leidt til sannrar trúar, ok undir[1] hans þjónustu, svâ at þaðan af megir þú með hans miskun ok mínu eptirdæmi ok áeggjan leiða til hans dýrðar alla þína undirmenn, sem ek vænti at verða skal. Skaltu ok, ef þú vill svâ hlýðnast mínum fortölum, sem nú hefi ek sagt, at þjóna trúliga guði með staðfesti, öðlast af mèr vináttu ok virðíng, þóat þat sè einkis vert hjá þeirri sæmd ok sælu, er almáttigr guð[2] mun þèr veita, sem hverjum annarra, þeim er geyma hans boðorða fyrir[3] ást (hans) hins helga anda: at samríkja sínum sæta syni, konúngi allra konúnga eilífliga í hinni hæstu himna-

til sanna Trygv, og undir hansara Tjenastu, so at tú vi hansara Miskun og ettir mujnun Eksempli og mujnari Eggjan, hèrettir kan vera mentur, at laja adla tujna Undirmen til hansara Dirkjilsi, sum e ajsini vanti fèr at vera; tú skalt ajsini, um tú vilt ädluja hesa mujna Tälu, so sum è hävi nú sagt, og tjena Gudi vi städìin Huji, ognast äf mär bäji Vinskäp og Viring, towat tä èr onkjis verdt mowti tajrri Äru og Sålihajd, sum tan almektìi Gud man gjeva tär, so väl sum kvörjun ørun, uj halda hansara Buòr, firi sujna helliu Ånds Kjerlihajd: at regjera vi sujnun søta Soni, Kongji ivur adla Kongar, evinnilìa uj tajrri hagstu Himmirujkjis Harlihajd." Og tåi

Tro og bragt til at tjene ham, saa at du herefter med hans Miskundhed efter mit Exempel og min Tilskyndelse maa føre alle dine Undergivne til hans Herlighed, som jeg venter vil skee. Du skal ogsaa, om du vil saaledes lyde mit Ord, som jeg nu har sagt dig, og trolig med Fasthed tjene Gud, erholde mit Venskab og Anseelse af mig; skjönt det er af ingen Betydenhed imod den Hæder og Salighed, som den almægtige Gud vil skjenke dig, ligesom enhver anden, der opfylder hans Bud, for den Helligaands Kjærlighed: at herske med hans søde Sön, alle Kongers Konge, evindeligen i Himmeriges höieste Her-

1) undirekat, *O.* 2) fuðir, *t, O, S.* 3) *saaledes Oa; f. i F, S;* ok, *Ob; i, Oc.*

ríkis dýrð. En er konúngr lauk sinni tölu[1], svarar Sigmundr: þat er yðr kunnugt, herra! sem þèr kvomut við áðan í yðru máli, at ek var þjónustubundinn Hákoni jarli, veitti hann mèr gott yfirlæti, ok unda ek þá allvel mínu ráði; þvíat hann var hollr ok heilráðr[2], ok ástúðligr vinum sínum, þó at hann væri grimmr ok svikall úvinum sínum; en lángt er á milli ykkars[3] átrúnaðar; en svá sem ek skil af yðrum fagrligum fortölum, at þessi átrúnaðr, er þèr hafit[4], er í alla staði fegri ok fagrligri[5], enn hinn er heiðnir menn hafa, þá er ek fús at fylgja yðrum ráðum ok eignast

Kongurin sluttaji Tälu sujnu, svärar Sigmundur: „Tä er tiun kunnit, Harri! sum tiun röddu um ijåni uj Tälu tiara, at e vär tänustubundin kjå Håkun Jadli; han vajtti mär gowa Vifèr, og e helt me vera avläji väl staddan kjå honun, tujat han vär hodlur og umhugsin og kjerliur mowti sujnun Vinun, towat han vär grummur og svikafudlur mowti Ovinun sujnun; men vujt er imidlun Trygvir tikara; og so sum e nú hävi fingji Skjil å, äf tiara herliu Tälu til mujn, at henda Trygv, uj tär hävi, er uj adla Måta fräari og favrari in tan sum hajdnir Men häva, tå eri e fúsur til at filgja tiara Råvun, og ognast so Vinskäp tiara,

lighed." Da Kongen sluttede sin Tale, svarede Sigmund; „Det er eder bekjendt, Herre! hvilket I ogsaa nylig berørte i eders Tale, at jeg var Hakon Jarl undergiven; han behandlede mig godt, og da var jeg særdeles vel tilfreds med min Tilstand; thi han var huld og omhyggelig og kjærlig mod sine Venner, skjönt han var grusom og svigefuld mod sine Fjender; men der er stor Forskjel paa eders Religioner. Dog eftersom jeg skjönner af eders indbydende Ord, at den Tro, som I har, er i alle Henseender skjönnere og fagrere end den, som Hedningerne have; saa er jeg villig til at følge eders Raad og vinde eders Venskab; og jeg vilde ikke ofre til Afguderne,

1) ræðu, O,S. 2) örlyndr. t. O,S. 3) okkars, Oa. 4) beðit, O,S. 5) farsælligri, O,S.

Digitized by Google

yðra vináttu; ok því vilda ek eigi blóta skúrgoð[1], at ek sá löngu, at sá siðr var öngva nýtr[2], þóat ek kynni öngvan betra. Óláfr konúngr varð glaðr við orð Sigmundar, er hann tók svá ákynsamliga undir hans ræðu[3]; var Sigmundr þá skírðr, ok allt hans föruneyti; ok lèt konúngr þá kenna honum heilög fræði; var Sigmundr þá með konúngi um vetrinn[4] í mikilli virðíngu.

Sigmundr fór at boða kristni í Færeyjum.

30. Svá sem vora[5] tók, kom konúngr einn dag at máli við Sigmund, ok sagði at hann vildi senda hann út til Færeyja ok kristna þat fólk, er

og tuj vildi e ikkji ofra til úskorna Gudar, at e sá tä longu sujani, at tan Siir nittaji ikkji näka, towat e visti ongan betri." Owlavur Kongur vär glävur vi Or Sigmunds, tuj han towk so skjinsamlia mowti hansara Böji; Sigmundur vär tå dojptur og adlir tajr uj honun filgdu, lät Kongur tå lära han tan hellia Lestur, Sigmundur vär nú kjå Kongji um Veturin og vär mikji virdur.

Sigmundur fowr at boa Kristni uj Förjun.

30. So sum towk at våra, kom Kongurin ajn Däjin up å Mäli vi Sigmund, og seji at han vildi senda han út til Förjar, at kristna tä Fölk uj här vär. Sig-

fordi jeg længe indsaae, at den Religion var ikke god, skjönt jeg ingen bedre kjendte." Kong Olaf blev glad ved Sigmunds Svar, at han paa saa skjönsom en Maade optog hans Andragende. Sigmund blev da døbt tilligemed hele hans Følge, og Kongen lod ham undervise i den hellige Lærdom. Sigmund var derpaa hos Kongen om Vinteren i stor Anseelse.

Sigmund drog over, at forkynde Kristendommen paa Færøerne.

30. Da nu Vaaren begyndte, kom Kongen en Dag i Samtale med Sigmund, og sagde, at han vilde sende ham ud til Færøerne for at kristne det Folk, som boede der. Sig-

1) skurðgoðin, *O,S.* 2) kaſr, *Os,b,S.* 3) máli hans, *Os;* orðum, *S;* til orðs, *Ob,c.* 4) hríð, *O,S.* 5) hausts, *O,S.*

þar bygði. Sigmundr mæltist undan því starfi, en játtaði þó um síðir konúngs vilja. Skipaði konúngr hann þá valdsmann yfir allar eyjar [1], ok fèkk honum kennimenn, at skíra fólkit, ok kenna þeim lærdóm fræði. Sigldi Sigmundr, þegar hann var búinn, ok greiddist hans ferð vel. En er hann kom til Færeyja, stefndi hann þíng í Straumsey við bændr, kom þar fjölmennt. En er þíng var sett, stóð Sigmundr (upp), ok skaut á löngu [2] eyrindi, ok sagði frá því, er hann hafði verit [3] austr í Noregi [4] á fund Ólafs konúngs Tryggvasonar; sagði ok, at konúngr hafði skipat í hans vald allar eyjarnar; ok tóku

mundur bär se undan tuj Starvi, men jåttaji tow umsujur til Kongjins Vilja. Kongurin nevndi han tå út til Høvismann ivur adlar Ojdgjanar, og fek honun Prestar vi sär at dojpa Fölkji, og lära tej tä skjiliasta äf Lærdowminun. Sigmundur sigldi nú, tåi han vär liuar, og Ferin grajddist honun väl, og tåi han kòm til Förjar, stævndi han Böndirnun säman til Tings uj Strejmoj, häar kòm ajn haj Mongd. Og tåi Tingji vär set, stow Sigmundur up, og skjejt langji up Ørindi sujt, og sejt frå tuj, at han heji veri estur uj Norra, og funni Kong Owla Triggasòn, han sejt ajsini, at Kongurin heji gjivi honun adlar Ojdgjanar uj Vald, og tajr flestu

mund undskyldte sig for dette Hverv, men tilstod dog omsider Kongens Villie. Kongen satte ham da til Befalingsmand over alle Øerne, og gav ham Lærere med, som skulde døbe Folket og undervise det i de nødvendigste Lærdomme. Sigmund seilede bort, saasnart han var færdig, og hans Reise gik lykkelig af. Da han nu kom til Færøerne, stævnede han Bönderne til Thinge paa Strömø; der kom mange sammen. Da Thinget var sat, stod Sigmund op, og holdt en lang Tale, hvori han fortalte, at han havde været ovre i Norge hos Kong Olaf Tryggvesön; han sagde da ogsaa, at Kongen havde gjort ham

1) Færeyjar, *O,S.* 2) *f. i O,S.* 3) um sumarit, *t.Os,b,S.* 4) til Noregs, *F.*

Digitized by Google

flestir bændr því vel. Þá mælti Sigmundr: Þat vil ek yðr ok kunnigt gera, at ek hefi tekit siðaskipti, er ek orðinn[1] maðr kristinn; hefi ek ok þat eyrindi Ólafs konúngs ok boðskap, at snúa hèr öllu fólki í eyjunum til rèttrar trúar. Þrándr svarar máli hans, ok sagði þat tilheyriligt, at bændr talaði með sèr þetta vandamál. Bændr sögðu, at þat var vel mælt. Geingu þeir þá annan veg á völlinn; telr þrándr þá um fyrir bændum, at einsætt sè [at neita skjótt þessum boðskap, ok lýkr svá með hans fortölum, at[2] þeir verða allir á eitt sáttir. En

Böndir towku väl vi tuj. Tä mælti Sigmundur: „Tä vil e ajsini kungjera tikun, at e hävi skjift Trygv, og eri blivin ajn kristin Mävur; è hävi tä Ø[…]rindi og Bo frå Owlavi Kongji, at snygva ödlun Fölkji hèr ujOjdgj unun til ratta Trygv." Tröndur svärar attir til Tälu hansara, og seji, tä bär best til, at Böndirnir snakkavu säman um hesa vandaliu Firitøku. Böndirnir sögdu, at hetta vär väl täla; tajr gingu nú annastäni burtur å Vödlin; Tröndur snakkar nú um tä firi Böndirnun, at tä vär ejsat, at sia skjöt naj til hetta Bòji, og tä vär Endin å Snakkji hansara, at tajr vera adlir samsintir um tä. Men tåi Sigmundur sär, at

til Befalingsmand over alle Øerne. De fleste Bönder optoge dette vel. Dernæst sagde Sigmund: „Det vil jeg ogsaa gjöre vitterligt for eder, at jeg har antaget en anden Tro, og er nu bleven Kristen, og jeg har det Ærende og Bud fra Kong Olaf, at omvende alt Folket her paa Øerne til den sande Tro." Thrand svarede paa hans Tale, og sagde, at det var billigt, at Bönderne overtalte denne vanskelige Sag imellem sig. Bönderne sagde, at det var vel talt. De gik derpaa til den anden Side paa Marken, og Thrand talte nu for Bönderne, at det vilde være dem det bedste, strax at nægte dette Bud, og ved sine Overtalelser bragde han det saavidt, at de bleve

1) *ƒ.* i 0,8. 2) at játa eigi þessum boðskap ok neita heldr skjótt, ok svá getr hann umtalt, at því játta allir bændr, sem hann vill at sè, ok, *Oc.*

Digitized by Google

er Sigmundr sèr, at allt fólkit er drifit til þeirra þrándar, svâ at ekki var eptir hjá honum utan hans menn, [þeir er kristnir voru[1], þá mælti hann: of mikit vald [hefi ek nú feingit þrándi[2]. Því næst drifu menn þángat, er þeir Sigmundr sátu; höfðu þegar vopnin á lopti, ok lètu ekki friðsamliga. Þeir Sigmundr sprattu upp í móti. Þá mælti þrándr: setist menn niðr, ok láti ekki svâ óðliga; en þèr er þat at segja, Sigmundr frændi! at vèr bændr verðum allir á eitt sáttir um þat eyrindi, er þú fluttir, at vèr viljum með öngu móti [taka siðaskipti[3], ok hèr

alt Fölkji er senka sîman um tajr, uj eru vi Trönda, so at ikkji vär ettir kjâ honum utan hansara Men, uj vowru kristnir, tâ seji han: „Qvmikji Vald hävi e nú fingji Trönda. „Ettir tä drivu Böndirnar hâar, sum Sigmundur og hansara Men sowtu, höddu tâ Vopnini â Lofti og lowtu ikkji frialia. Sigmundr og hansara Men sprungu u ujmowti. Tâ mælti Trönd: „Setist niur, Men, og lâtin ikkji so rävulia! Men tä nâ e sia tär, Sigmundur Skjildmävur nuju! at vär Böndir erun nú adlir samsintir um tä Ørindi sum tú hevir flut firi osun, at vär viljun på ongan Mâta täka vi Siaskjifti og hèr munun vär gjera Anfadl

alle enige herom. Man da Sigmund saae, at alt Folket havde trukket sig hen til Thrand, saa der ingen var tilbage hos ham uden hans Mænd, som vare Kristne, sagde han: „Altfor megen Magt har jeg nu givet Thrand." Dernæst stimlede Folk hen, hvor Sigmund og hans Mænd sade; de hævede strax Vaabnene i Veiret, og lode ikke fredelige. Sigmund og hans Mænd sprang op imod dem; da sagde Thrand: „Lad Folk sætte sig ned, og ikke gjöre sig saa heftige; men det vil jeg sige dig, min Frænde Sigmund! at vi Bönder ere alle blevne enige om, at svare saaledes paa det Andragende, som du fremfører, at vi paa ingen Maade ville antage Troesforandring, og

1) *f. t Ob, c.* 2) *hefir þrándr nú fengit, Oc.* 3) *f. t F.*

Digitized by Google

manu vèr veita þèr atgöngu á þínginu, ok drepa þik, nema þú lèttir af, ok heitir því til fasta[1], at flytja aldri síðan þenna boðskap hèr í eyjunum. En er Sigmundr sèr, at hann kemr öngu til vegar at sinni um trúna, en hafði öngvan styrk til at deila af kappi við allt fólk, þat er þar var samankomit, þá varð þat, at[2] hann hèt þessu við vitni ok handfestu, ok slíta við þat þíngit[3]. Sigmundr sat heima um vetrinn í Skúfey, ok líkaði allþúngt, er bœndr höfðu kúgat hann, en lèt þat þó ekki á sèr finna.

å te å Tingjinun, og drepa te, utan tú heldir äf, og hajtir ösun tä til fastna, aldri sujani at flitja hetta Bòji fram hèr uj Ojdgjunun." Og tåi Sigmundur sär, at han kom ongan Ve vi Trúni å hesun Sinni, og heji onga Stirk til at gjeva se imowti ödlun tuj Fölkji, uj här vär sämankomi, tå vär tä äf, at han måtti lova hetta firi Vitnun og gjeva Hond upå tä, og vi tä sögdu tajr Tingji up. Sigmundur sät hajma uj Skúoj um Veturin, og tokti tä avlaji tungt, at Böndirnar höddu so kúa se, men lät tä tow ikkji finnast å sär.

vi ville anfalde dig her paa Thinget og dræbe dig, hvis du ikke vil opgive dette, og give os fast Løfte paa, at du aldrig mere vil fremføre denne Sag her paa Øerne." Da Sigmund mærkede, at han den Gang intet kunde udrette for Troen, og at han ikke havde Styrke til at stride imod alt det Folk, som var kommet sammen der, saae han sig nødt til at love det, som de forlangte, ved Vidner og Haandslag, og dermed sluttede de Thinget. Sigmund opholdt sig om Vinteren hjemme paa Skufø, og var meget ilde tilfreds med, at Bönderne havde tvunget ham, men lod det dog ikke mærke paa sig.

1) *saaledes rettet;* fasta, *F.* 2) er, *F.* 3) *Capitelskifte i S.*

Digitized by Google

Þrándr kúgaðr.

31. Um vorit var þat einn tíma, þá er straumar voru sem[1] mestir, ok mönnum þótti úfært á sjá ok[2] milli eyjanna, þá fór Sigmundr heiman or Skúfey við þrjátigi manna á tveim skipum, sagði hann at þá skyldi leggja á tvíhættu, at koma fram konúngs eyrindi, eðr deyja at öðrum kosti. Þeir hèldu til Austreyjar, ok gátu tekit eyna, komu þar at áliðinni nótt á úvart, ok slógu hríng um bæinn í Götu, skutu síðan stokki á skemmuhurðina, þar er Þrándr svaf í, ok brutu upp, ok tóku Þránd höndum, ok leiddu út. Þá mælti Sigmundr: nú er enn svá, (Þrándr!

Tröndur kúavur.

31. Ajna Ferina um Våri, tåi Strejmurin vär härastur, og ödlun tokti owfört uj Sjownun og midlun Ojdgjanar, tå fowr Sigmundur hajman úr Skúoj vi tretivu Mans å tvajmun Skjipun, og seji, at han vildi nú leggja tvej Kòr å, antin at koma Ørindi Kongjins fram, ella dojgja sjålvur uj anna Kori. Tajr hildu til Estriar, og sluppu in undir Ojdna, og komu äd Landi här tåi laj út å Nottina, ödlun óvart, og slowu Ring um Gärin uj Gøtu, skutu sujani Stokkar firi Kämarshurina, kväri Tröndur sväv innanfiri, og brutu in, og towku Trönda å Hondun og lajddu út. Tå mælti Sigmundur: „Nú èr

Thrand tvinges.

31. Engang om Vaaren, da Strömmene gik meget stærkt, og Folk holdt det for umueligt at seile paa Søen og mellem Øerne, foer Sigmund hjemmefra Skufø med tredive Mænd paa to Skibe; nu vilde han een af Delene, sagde han, forsøge paa at udføre Kongens Ærende, eller i modsat Fald døe. De styrede til Østerø, og naaede til Øen langt ud paa Natten, uden at nogen mærkede det; de sloge derpaa en Kreds om Gaarden Gøte, og stødte en Stang mod Døren til den Stue, hvori Thrand sov, og brød den saaledes op, hvorefter de grebe Thrand, og førte ham ud. Da sagde Sigmund: „End hænder

1) nær sem, Oa. 2) f. i O,S.

at[1] ýmsir eiga; þú kúgaðir mik á hausti, ok gerðir (mèr) harða tvo kosti; nú vil ek ok gera þèr tvo kosti mjök újafna; sá er góðr, at þú takir trú rètta, ok látir skírast, en [at öðrum kosti[2] skaltu vera drepinn þegar í stað; ok er þèr sá illr, þvíat þú missir þá skjótt auðsæfa ok veraldar sælu þessa heims, en tekr í móti eymd ok eilífa helvítis pínu annars heims. Þrándr mælti: ekki mun ek bregðast vinum[3] mínum hinum fornum. Sigmundr fèkk þá mann til at vega at Þrándi, ok fèkk þeim mikla öxi í hönd; en er hann gekk at Þrándi með reidda öxina, leit Þrándr við honum, ok mælti:

en so, Tröndur! imsir aja; tú kúaji me uj Hest, og gjördi mär tvajr härа Kostir; nú vil e ajsini gjeva tär tvej mikji owjavn Kòr; tä er tä gowa, at tú tekur vi rattari Trygv, og letur te dojpa, men anna Kori er tä, at tú skalt vera dripin hèr på Stäji, og tä er tär ringt Kòr, tuj tú missur tå skjöt båji Rujkjidømi og verslia Lukku uj hesun Hajmi, og tekur mowti Kväli og Helvitis eviu Pujnu uj ørun Hajmi." Tröndur mælti: „Ikkji man e bregdast mujnun fodnu Vinun." Sigmundur fek tå ajn Man til at täka Lujvi äf Trönda, og fek honun ajna stowra Öksi uj Hondina; in tåi han gjek mowti Trönda vi rajddari Öksini, lejt Tröndur

det sig nu saa, Thrand! at Lykken vexler; du tvang mig i Høst, og satte mig to haarde Vilkaar; nu vil jeg ligeledes sætte dig to ulige Vilkaar: det ene er godt, at du antager den sande Tro, og lader dig døbe; men det andet er, at du skal blive dræbt strax paa Stedet, og det Vilkaar er ondt for dig, thi du mister da snart dine store Rigdomme og denne Verdens Lykke, og faaer derimod Helvedes Kval og evige Pine i den anden Verden. Thrand sagde: „Ei vil jeg svigte mine gamle Venner." Sigmund satte da en Mand til at dræbe Thrand, og gav ham en stor Øxe i Haanden; men da han gik mod Thrand med hævet Øxe, saae Thrand til ham og sagde:

1) *t. Oa,þ,e.* 2) ef þú vill eigi þenna, þá er sá annar kostr, at, *O,S.* 3) guðum, *Oð.*

Digitized by Google

högg mik ei svá skjótt[1], ek vil mæla áðr nokkut, eðr hvar er Sigmundr, frændi minn? Hèr er ek, segir hann. Einn skaltu ráða okkar í milli, segir þrándr, ok vil ek taka sið þann, er þú vill. Þá mælti þórir: högg þú (hann), maðr! Sigmundr svarar: eigi skal hann höggva at sinni. þórir mælti: þat er þinn bani ok þinna vina, ef þrándr geingr nú undan. Sigmundr sagði á þat hætta skyldu. Var þrándr þá skírðr af presti ok hans heimamenn. Sigmundr lèt þránd þá fara með sèr, er hann var skírðr. Fór Sigmundr þá um allar Færeyjar, ok lètti eigi fyrr, enn þar var kristit

mowti honun og mælti: „Hög me ikkji so skjöt! e vil täla näka åvur, kvär èr nú Sigmundur Frændi mujn?" „Hèr eri e," siir han. „Ajna skaltú råa okkaramidlun," siir Tröndur, „og vil e täka tan Si, sum tú vilt." Tå mælti Towrur: „Hög tú, Mävur!" Sigmundur svärar: „Ikkji skäl han högga a Sinni." Towrur svärar: „Tä verur tujn Bäni og Vini tujna, um Tröndur sleppur undan nú." Sigmundur seji, at tä fowr han at hatta upå. Tröndur vär tå dojptur äf ajnum Presti og alt Húsfölk hansara. Sigmundur lät Trönda tå fära vi sär, tåi han vär dojptur. Nú fowr Sigmundur um adlar Förjar, og helt ikkji äf, firin alt

„Hug mig ikke saa hurtig! jeg vil først tale noget, hvor er min Frænde Sigmund?" „Her er jeg," sagde denne. „Du skal ene raade imellem os," sagde da Thrand, „og jeg vil antage den Tro, som du önsker." Da sagde Thorer: „Hug ham, Mand!" „Ei skal han nedhugges dennesinde," svarede Sigmund. „Det bliver din og dine Venners Død," sagde da Thorer, hvis han nu undslipper." Sigmund sagde, at man skulde vove derpaa. Thrand blev da døbt tilligemed hans Huusfolk af en Præst. Sigmund lod nu Thrand drage med sig, da han var døbt. Siden drog Sigmund omkring paa alle Færøerne og holdt ikke op, inden alt Folket der var kristnet.

1) maðr, *t. O.S.*

Digitized by Google

allt fólk. Síðan býr hann skip sitt um sumarit, ok ætlar til Noregs, at færa Ólafi konúngi skatta sína, ok þar með þránd or Götu. En er þrándr verðr þessa varr, at Sigmundr ætlar at flytja hann á konúngs fund, þá baðst hann undan þeirri ferð. Sigmundr lèt þat ekki tjá, ok slógu landtjöldum[1], þegar byr gaf; en er þeir voru eigi lángt í haf komnir, þá hittu þeir bæði í strauma ok storm mikinn, urðu við þat aptrreka til Færeyja, ok brutu skip sitt[2], ok týndu fè öllu; en mönnum varð borgit flestum. Sigmundr barg þrándi ok mörgum öðrum. Þrándr sagði, at þeim mundi eigi takast ferðin

Folkji här vär kristi. Sujani rajur han Skjip sujt til um Summari, og atlar sär til Norra, at føra Owlavi Kongji Skatta sujna, og här atträt Trönda úr Gøtu. Men tåi Tröndur verur tä värur, at Sigmundur atlar at flitja han til Kongjins, tå badst han undan tajrri Fèr. Sigmundur lät se ikkji sia, og lojsti frå Landi, tåi Birur blajv; men tajr vowru ikkji komnir lengt út uj Hävi, tå hittu tajr bäji Anstrejm og sterkan Storm, og vowru so drivnir attir til Förjar, här brotnaji Skjipi, og tajr mistu alt Gödsi, men tajr flestu Menninir vowru bjargajir. Sigmundur bjargaji Trönda og mongun ørun. Tröndur seji, at tajr måttu ikkji vanta slatta

Om Sommeren gjorde han dernæst sit Skib i Stand, og agtede sig til Norge, at bringe Kong Olaf sine Skatter og tillige Thrand i Gøte. Men da Thrand mærkede dette, at Sigmund agtede at føre ham til Kongen, bad han om at slippe for denne Reise. Dette vilde Sigmund ikke tilstæde, og saasnart det blev Bör, lettede de Anker; men de vare ikkè komne langt ud paa Havet, inden der mødte dem baade stærke Strömme og en stor Storm, saa at de bleve drevne tilbage til Færøerne, hvor Skibet sloges sönder; alt Godset forliste de, men de fleste Folk bleve bjærgede. Sigmund reddede Thrand og mange andre. Thrand sagde, at Reisen ikke vilde gaae

1) landfestum, *O,S.* 2) í spán, *O,S.*

Digitized by Google

slètt[1], ef þeir lèti hann nauðgan fara. Sigmundr kvað hann fara skyldu allt at einu, þó at honum þætti íllt. Tók Sigmundr þá skip annat ok fè sitt, at færa konúngi fyrir skattinn, þvíat hann skorti eigi lausafè. Láta þeir nú í haf í annat sinn, ok komast nú[2] leingra áleiðis enn fyrr, fá þó[3] enn mótviðri stór, ok rekr þá aptr til Færeyja, ok lestu skipit. Sigmundr sagði, at honum þótti mikit farbann á liggja. Þrándr kvað svâ fara mundu, hversu opt sem þeir leitaði til, ef hann færi nauðigr með þeim. Sigmundr lætr Þránd nú lausan með því skilorði, at hann sór trúnaðareið,

Fèr, um tajr lowtu han nojddan fära vi. Sigmundur seji han skuldi fära vi, lujkamikji um honun tokti tä idla. Sigmundur towk tå ajt anna Skjip og sujt egna Göds at føra Kongji firi Skattin, tujat honun skortaji ikkji Lejsagöds. Tajr halda nú ujHävi äruFèr,og koma nú longri å Lajina in fir, men tå fåa tajr Hardvevur mowti sär, og drujva nú attir til Förjar, og lesta Skjipi. Sigmundur seji, at sär tokti hesari Fèr mundi vera sterkt firibundi. Tröndur seji at so mundi fära at vera, kvussi ofta uj tajr rojndu, um han vär nojddur til at fära vi tajmun. Sigmundur letur nú Trönda lejsan, vi tuj Skjili, at han svowr Triggaraj,

godt for dem, hvis de lode ham fare med imod sin Villie, men Sigmund sagde, at han alligevel skulde fare med, uagtet han ikke syntes godt derom. Sigmund tog da et andet Skib og sit eget Gods, at føre Kongen isteden for Skatten, thi han fattedes ikke Løsøre. De stak nu anden Gang i Søen, og kom nu noget længer paa Veien end för, men fik igjen stærk Modvind, som drev dem tilbage til Færøerne, og slog Skibet sönder. Sigmund sagde, at det syntes ham, at der var stor Hindring for deres Reise. Thrand sagde, at det vilde gaae saaledes, hvor ofte de end forsøgte det, naar han skulde fare med dem imod sin Villie. Sigmund lod da Thrand løs paa

1) skjót, Ob; greiðliga, Oc. 2) eigi, t. Oa. 3) þeir, Ow.

Digitized by Google

at hann skal hafa ok halda kristiliga[1] trú, vera tryggr ok trúr Ólafi konúngi ok Sigmundi, tefja eigi nè tálma fyrir nokkurum manni þar í eyjum, at við þá haldi trúleika ok hlýðni, fremja ok fullgera[2] þenna boðskap Ólafs konúngs, ok svá hvern annarra, þann er hann [býðr til hans at gera í Færeyjum[3]; ok svá frekliga sór Þrándr, sem Sigmundr kunni vandligast fyrir at skilja. Fór Þrándr þá heim í Götu, en (Sigmundr) sat í Skúfey at búi sínu þann vetr, þvíat þá var haustat mjök, er þeir urðu aptrreka í síðara sinni. Lèt Sigmundr þá bæta þat skipit,

at han skuldi häva og halda kristilia Trygv, vera Owlavi Kongji og Sigmundi triggur og trygvur, ikkji halda imowti og ikkji tålma tuj kjå nøkrun Manni här uj Ojdgjunun, at vujsa Trúskäp og Lujihajt mowti tajmun, fremja og fulføra hetta Boji frå Owlavi Konga, og so kvört anna, sum han bujur honun at gjera sär uj Förjun, og so frèklia svowr Tröndur, sum Sigmundur kundi vandaliast skjila honun firi. Tröndur fowr tå haimattir in til Gøtu, men Sigmundur sät tan Veturin uj Bygvi sujnun uj Skúoj, tujat tä vär väl lii út ä Hesti, tåi tajr drivu sajdnu Ferina attir. Sigmundur lät tå gjera tä Skjipi

det Vilkaar, at han svor ham en hellig Ed paa, at han skulde have og holde den kristne Tro, være oprigtig og tro imod Kong Olaf og Sigmund, ikke forhindre eller afholde noget Menneske der paa Øerne fra at udvise Troskab og Lydighed imod dem, men fremme og udføre dette Kong Olafs Bud, og ligesaa ethvert andet, som han vilde byde ham at udføre paa Færøerne; og Thrand svor uden mindste Forbeholdenhed paa alt, hvad Sigmund kunde udfinde at foresætte ham. Thrand drog dernæst hjem til Gøte, og Sigmund forblev ogsaa paa sin Gaard paa Skufø den Vinter, thi da de sidste Gang bleve drevne tilbage, var det allerede langt ud paa Efteraaret. Sigmund lod da istandsætte det Skib, som

1) rètta, *O,S.* 2) í alla staði, *t. O,S.* 3) sendir til Færeyja, *O,S.*

Digitized by Google

er minnr var brotit; ek var þann vetr kyrt, ok allt tíðindalaust í Færeyjum.

þrándr vildi eigi fara til Olafs konúngs[1].

32. Þá er Sigmundr Brestisson hafði kristnat allar Færeyjar eptir boði Ólafs konúngs Tryggvasonar, [hugði hann[2] at flytja (austr) með sèr þránd or Götu, ok varð tysvar aptrreka, [sem áðr er ritat[3], bjó hann síðan[4] ferð sína[5], ok greiddist vel, kom við Noreg, ok fann Ólaf konúng norðr í Niðarósi, ok færði honum fè þat, er hann greiddi fyrir skatta [af Færeyjum, þá er týnst höfðu hit fyrra sumar, ok svá þann

attir, uj minni vär sundur, og tan Veturin vär kvirt, og alt tujindalejst uj Förjun.

Tröndur vildi ikkji fära til Kong Owlav.

32. Tåi Sigmundur Brestasòn heji kristna adlar Förjar ettir Boji Kong Owlav Triggasòn, hugdi han sär til at fåa flut Trönda uj Gøtu vi sär til Norra, men vär tvär Rajsir attirrikjin, sum frammanfiri èr skriva, sujan búi han Fèr sujna, og hòn grajddist väl, so han kom til Norra, og fan Owlav Kong uj Nidarowsi, og fördi honun tajr Peningar, sum han heji täti attirfiri Skattana äf Förjun, sum vowru burtirblivnir Summari

var mindst beskadiget, og den Vinter var alt roligt paa Færøerne, og intet mærkeligt forefaldt der.

Thrand vilde ikke drage til Kong Olaf.

32. Da Sigmund Brestersön havde kristnet alle Færøerne efter Kong Olaf Tryggvesöns Befaling, agtede han at føre Thrand fra Gøte med sig over til Norge, men blev to Gange dreven tilbage, som nylig blev berettet. Siden beredte han sig, og begav sig dernæst paa Reisen, og havde en heldig Overfart. Han kom til Norge, og traf Kong Olaf oppe i Nidaros, og bragde ham de Penge, som han betalte for den Skat af Færøerne, der forrige Sommer var forliist, og desuden den Skat, som nu skulde er-

1) *jfr. det 205 Cap. i O; S leder dette Cap. følge umiddelbar paa det foregaaende.* 2) ætlaði hann um sumarit, *O.* 3) ok braut bæði skipin *o. s. v., O, jfr. Slutningen af* 31 *Cap.* 4) þegar um várit, er honum þótti fært landa í milli, *O.* 5) lèt hann þá eptir þránd með því skilorði, sem áðr er greint (tínt), *t. O.*

Digitized by Google

skatt, er þá átti at lúkast[1]. Konúngr tók honum vel, ok dvaldist Sigmundr með konúngi leingi um vorit. Sigmundr sagði konúngi glöggliga allt, sem farit hafði, um skipti þeirra þrándar ok annarra eyjaskeggja. Konúngr svarar: þat var illa, at þrándr kom eigi á minn fund, ok spillir þat mjök bygð yðvarri út þar í eyjunum, at hann verðr eigi í brott flæmdr, þvíat þat er mín ætlan, at þar sitì einn hinn versti maðr á öllum Norðrlöndum, er hann er[2]. — Þat var einn dag[3] at Ólafr konúngr talaði við Sigmund um vorit: nú skulu við skemta okkr í dag, ok reyna fimleika okkra. Þar er ek mjök vanfær til, herra!

firi, og so tan Skattin sum tå åtti at fära út. Kongurin towk väl mowti honun, og Sigmundur dvaldist langji kjå Kongjinun um Våri. Sigmundur seji Kongjinun glöglia alt sum til heji borist midlun han og Trönda og hinå Ojdgjarskjeggjana. Kongurin svärar: „Tä vär idla, at Tröndur ikkji kom til mujnsara, og negv spidlir tä Bigd tikara här úti uj Förjun, at hån verur ikkji burtirkojrdir, tujat tä er mujn Atlan, at här situr tan versti Mävur å Nordlondun, sum han èr." — Tä vär ajn Däjin um Våri, at Owlavur Kongur tälaji til Sigmund: „Nú skulu vid häva näka firi uj Dä til Skjemtan kjå okkun, og rojna Fimlajka okkara." „Tä man e lujti vera færur til," seji

lægges. Kongen tog vel imod ham, og Sigmund opholdt sig længe om Vaaren hos Kongen. Sigmund fortalte da Kongen nöiagtig, hvorledes alt var gaaet af med Thrand og andre Øboere. „Det er ilde," sagde da Kongen, „at Thrand ikke kom til mig, og det er eder Øboere til stor Skade, at han ikke kan skaffes bort fra Øerne; thi det antager jeg for afgjort, at han er eet af de værste Mennesker i alle de nordiske Lande. — En Dag om Vaaren sagde Kong Olaf til Sigmund: „Nu ville vi more os i Dag og prøve vore Færdigheder." „Dertil er jeg meget uskikket, Herre!" sagde Sig-

1) *f. i Oc.* 2) *Det Blad, som indeholder foregaaende Cap., er udrevet af Ø.; her kommer et Stykke om Kong Olafs Idrætter, see 206 Cap. i Ø.S.* 3) um vårit, *t.Ø.S.*

Digitized by Google

segir Sigmundr, en þó skal þetta á yðru valdi, sem annat, þat er[1] ek má ráða. Síðan reyndu þeir sund ok skot ok [aðrar íþróttir[2], ok er þat sögn manna, at Sigmundr hafi næst geingit Ólafi konúngi um margar íþróttir, ok hafi þó allar skort, en þó minna (enn) hvern þeirra manna, er þá voru í Noregi.

Olafr konúngr beiddi hringinn af Sigmundi[3].

33. Þat er sagt eitt sinn, þá er Ólafr konúngr sat við drykk, ok veitti hirð sinni, ok hafði marga menn í boði sínu, þá var Sigmundr með konúngi í miklum kærleikum, ok sátu tveir menn á milli

Sigmundur, „men tow skäl hetta standa til tiara Vald, sum alt anna, tä uj e kan gjera." Sujani rojndu tajr at svimja og skjowta, og ära Kjinstir, og tä èr Fölkasögnin, at Sigmundur hevir gingji Owlavi Kongji nast uj mongun Rojsnun, og tow vantaji honun näka uj ödlun, men tow minni in kvörjun Manni, uj tå vär uj Nørikji.

Owlavur Kongur bajist ettir Ringjinun frå Sigmundi.

33. Tä èr fortalt frå, at ajna Ferina, tåi Owlavur Kongur sät vi Drekka, og gjördi Hofmonnnun sujnun tilgowar, og heji boji mengun Manni in, tå vär Sigmundur uj miklari Kjerlihajt här kjå Kongjinun, og bära tvajr

mund, „men dog skal dette, som andet hvad der staaer i min Magt, beroe paa eder." Siden prøvede de Svömning, Skydning og andre Færdigheder, og det ere Folk enige i, at Sigmund er kommen Kong Olaf nærmest i mange Idrætter, dog stod han tilbage for Kongen i alle, kun mindre end enhver anden til den Tid i Norge.

Kong Olaf forlanger Ringen af Sigmund.

33. Det fortælles, at, da Kong Olaf engang sad ved Drikkebordet, og beværtede sin Huustrop, og havde mange Indbudne hos sig, da var Sigmund hos Kongen i stor Kjærlighed, og kun to Mænd sade imellem Kongen og ham. Sig-

1) mèr heyrir til ok, *t. Ob.* 2) aðra fimleika, *O,S.* 3) Forspá Olafs konúngs um hring...., *S.*

Digitized by Google

konúngs ok Sigmundar. Sigmundr lagði hendr sínar fram á borðit. Konúngr leit til, ok sá at Sigmundr hafði digran gullhríng á hendi. Konúngr mælti: lát sjá hrínginn, Sigmundr! Hann tók hrínginn af hendi sèr, ok fèkk honum. Konúngr mælti: viltu gefa mèr hríng þenna? Sigmundr svaraði: þat hafða ek ætlat, herra! at lóga eigi hríng þessum. Ek man fá þèr annan í móti, segir konúngr, ok skal sá hvorki minni nè[1] úfríðari. Eigi mun ek þessum lóga, segir Sigmundr; því hèt ek Hákoni jarli, þá er hann gaf mèr hrínginn með mikilli ölúð[2], [at ek mundi honum[3] eigi lóga,

Men sowtu midlun Kongjin og Sigmund. Sigmundur leji Hendir sujnar fram å Bori. Kongurin lajt häar, og så at Sigmundur heji ajn tjúkan Gudlring å Hondini. Kongurin mælti: „Lä t me sujgja Ringjin, Sigmundur!" Han towk Ringjin äf Hondini å sär, ok fek honun. Kongurin seji: „Viltú gjèva mär henda Ring?" Sigmundur sväraji: „Tä heji e atla, Harri! ikkji at skjilja me vi henda Ring." „E man fåa tär ajn annan attirimowti," siir Kongurin, og han skäl kvörkji vera minni ella idlavornari." „Ikkji vil e missa henda," seji Sigmundur, „tuj tä hajtti e Håkun Jadli, tåi han gäv mär Ringjin vi miklun Ålidi, at e skuldi ikkji skjilja

mund lagde sine Hænder frem paa Bordet; Kongen betragtede dem, og saae, at Sigmund havde en tyk Guldring paa Haanden. Kongen sagde da: „Lad mig see Ringen, Sigmund!" Han tog Ringen af sin Haand, og rakte Kongen den. Kongen sagde: „Vil du give mig denne Ring?" „Det har været min Agt, Herre!" svarede Sigmund, „ikke at skille mig ved denne Ring." „Jeg skal give dig en anden Ring isteden," sagde Kongen, „og den skal hverken være mindre eller mindre smuk." „Ei vil jeg skille mig ved denne," sagde Sigmund, „det lovede jeg Hakon Jarl, da han gav mig Ringen, med megen Oprigtighed, at jeg skulde ikke skille mig ved den,

1) at nokkuru, *t. Oc.* 2) *saaledes ogsaa O,S;* alvöru, *Ob,c* 3) ok buð mik, *Oc.*

Digitized by Google

ok þat skal ek ok efna, þvíat góðr þótti mèr nautrinn, er [1] jarl var, ok vel gerði hann við mik marga hluti. Þá mælti konúngr: lát þèr hann ok þikja svâ góðan sem þú vill, bæði hríinginn ok svâ þann, er þèr gaf, en giptufátt verðr þèr nú, þvíat þessi hríngr verðr þinn bani, þetta veit ek [eigi ógjörr enn þat [2], hversu þú hefir hann feingit, eðr hvaðan hann er at kominn; gekk mèr þat meir til [þessarar beiðni [3], at ek vildi firra vini mína vandræðum, enn mik [fýsti at eiga [4] hríng þenna; var konúngr þá rauðr sem dreyri í andliti, en þetta tal fèll niðr, ok var konúngr aldri

me vi han, og tä skal e ajsini halda, tujat gowur tokti mär tan e nejt han äf, sum vär Jadlurin, og väl gjördi han vi me um menga Luti." Tå mælti Kongurin: „Lät tär han en tikjast so gowan sum tú vilt, bâji Ringjin og so tan, uj tär gäv han, men ring verur nú tujn Ejdna, tujat hesin Ringur verur tujn Bäni; hetta vajt e ikkji óvissari, in kvussi tú hevir han fingji, og kväni han er fråkomin; og majra drow tä me til at bajast ettir honun, at e vildi fira mujna Vini frå Vanlukku, in me fajsti at aja henda Ring." Kongurin vär tå rejur sum Drejri uj Anliti, men hetta Snakkji fadl burtur, og sujan vär Kongurin aldri so

og det skal jeg ogsaa holde, 'thi god tyktes mig Giveren Hakon Jarl, og han gjorde mig godt i mange Henseender." Da sagde Kongen: „Lad dig tykkes saa god, som du vil, baade Ringen og han, som gav dig den, men Lykken forlader dig nu, thi denne Ring bliver din Bane; dette veed jeg ligesaa godt, som hvorledes du har faaet den, og hvorfra den er kommen. Grunden til dette mit Forlangende var ogsaa mere, at jeg vilde bortfjerne en uheldig Skjæbne fra mine Venner, end at jeg havde Lyst til denne Ring." Kongen blev da rød som Blod i Ansigtet, men denne Samtale hørte op, og aldrig siden var Kongen saa mild imod Sigmund som tilforn. Han forblev

1) Hákon, *t. Ob,e.* 2) jafngjörla ok þat, *O,S.* 3) *f. t Os.* 4) fýsir eigi at eiga. *Ob,e*; lysti í, *O.*

Digitized by Google

jafnbliðr sem áðr til Sigmundar; dvaldist hann þó með konúngi um hríð, ok fór eptir þat snemma út til Færeyja um sumarit; skildu þeir Ólafr konúngr þá með vináttu, ok sá Sigmundr hann aldri síðan. Kom Sigmundr þá út til Færeyja, ok settist í bú sitt í Skúfey; en þat kom fram, sem Ólafr konúngr sagði[1], at sá maðr, er hèt Þorgrímr illi, með sonum sínum tveimr[2], myrði Sigmund til hríngsins Hákonarnauts, þá er Sigmundr var áðr sundmóðr í Suðrey, þar er í Sandvík heitir[3].

34. Sveinn ok Eiríkr jarlar sendu orð út til Færeyja Sigmundi Brestissyni, at hann

blujur vi Sigmund sum åvur; han dvaldist tow en ajna Tuj kjå Kongjinun, og fowr ettir tä tujlja um Summari til Förjar; skjildust tå Owlavur Kongur og han vi Vinskäpi, og så Sigmundur han aldri majra. Sigmundur kom tå attir til Förjar, og settist uj Bygv sujt uj Skygvi; men tä gèk út, sum Owlavur Kongur seji, at ajn Mävur sum ät Torgrimur idli, vi båvun Sinun sujnun, mirdi Sigmund firi at fåa Ringin Håkunanòt, tåi Sigmundur vär åvur útmöddur äf Svimjing, uj Suroj, här sum ajtur uj Sandvujk.

34. Jadlanir Svajnur og Ajrikur sendu Bò út til Förjar til Sigmund Brestason, at han skuldi

dog en Tid hos Kongen, og foer efter det tidlig om Sommeren ud til Færøerne; han og Kong Olaf skiltes da med Venskab, og Sigmund saae ham aldrig mere. Sigmund kom nu ud til Færøerne, og opholdt sig paa sin Gaard paa Skufø; men det gik siden i Opfyldelse, som Kong Olaf havde forudsagt, at en Mand, ved Navn Thorgrim den Onde, tilligemed sine to Sönner, myrdede Sigmund for at tilvende sig Ringen, som han havde faaet af Hakon, da Sigmund forud var udmattet af Svömning, paa det Sted paa Suderø, som hedder Sandvig.

34. Jarlerne Svend og Erik sendte Bud ud til Færøerne til Sigmund Brestersön, at han skulde komme til dem. Sig-

1) spáði ok fyrirsagði, *Ol.* 2) *f. t Oc.* 3) svá sem segir í Færeyínga sögu, *tilføier F og ligeledes O,3, som udelade hele den følgende Fortælling,* 34-41 *Cap.*

Digitized by Google

skyldi koma á þeirra fund. Sigmundr leggr þá ferð eigi undir höfuð (sèr), ok ferr til Noregs, ok kemr á fund jarlanna norðr á Hlaðir í þrándheimi. Þeir taka við honum vel ok með mikilli öllúð, minnast nú á forna vináttu sína; gerðist Sigmundr nú hirðmaðr þeirra; skipa þeir honum Færeyjar í lèn, ok skilja þeir með hinni mestu blíðu ok vináttu. Ferr Sigmundr út til Færeyja um haustit.

Frá Sigurði þorlákssyni.

35. Þrír menn eru nefndir til sögunnar, þeir vóxu upp með þrándi í Götu; hèt einn Sigurðr ok var þorláksson, (ok) bróðurson þrándar, hann var mikill maðr ok sterkr, sjáligr maðr, bleikr á hár, ok fèll

koma at finna tajr. Sigmundur leji tä Fèr ikkji niur, men fèr til Norra, og fär at finna Jadlana norur å Hläji uj Tröndhajmi. Tajr täka väl mowti honun, og vi miklun Ålidi, mianast nú å tä gamla Vinskäpi midlun sujns; Sigmundur gjördist nú Hofmävur tajrra; skjipa tajr honun nú at häva Förjar uj Lèn, og so skjiljast tajr vi avlaji miklari Blujsku og Vinskäpi. Sigmundur fèr tå attir til Förjar um Hesti.

Frå Sjúra Todlakssini.

35. Trujgjir Men eru nevndir uj Søvuni, tajr vuksu up kjå Trönda uj Gøtu; ajn ät Sjúrur, og vär Sønur Todlaks, og Browursonur Trönda; han vär stowrur Mävur og sterkur, själiur Mävur, heji ljöst Hår, sum fadl

mund udsatte ikke denne Reise, men drog til Norge, og kom til Jarlerne oppe paa Lade i Trondhjem. De toge godt imod ham og med megen Velvillighed, og mindedes nu deres gamle Venskab. Sigmund blev da deres Hofsinde, og de overdroge ham Færøerne i Lehn. Dernæst skiltes de med den største Inderlighed og Venskab, og Sigmund drog igjen ud til Færøerne om Høsten.

Om Sigurd Thorlaksön.

35. I Sagaen nævnes tre Mænd, som vare opvoxne hos Thrand i Gøte; den ene hed Sigurd, og var en Sön af Thrands Broder Thorlak; han var en stor, stærk og anseelig

Digitized by Google

með lokkum; hann var hlaðinn íþróttum, ok þat var sagt, at hann hefði næst geingit um allar íþróttir Sigmundi Brestissyni. Þórðr hèt bróðir hans, ok var kallaðr lágr, hann var manna þrekligastr ok sterkr at afli. Gautr hinn rauði hèt hinn þriði, hann var systurson þrándar, allir voru þeir miklir menn ok sterkir. Leifr var þar at fóstri, ok voru þeir jafnaldra. Þessi voru börn þeirra Sigmundar ok þuríðar: Þóra var elzt dóttir þeirra, er fædd var á fjallinu; hún var mikil kona ok skörulig, ekki dávæn, ok hafði snemmendis vizkubragð á sèr. Þórólfr hèt hinn elzti son þeirra, annar

uj Lokkar; han vär útlardur uj adla Kjinstir, og tä vär sagt, at han heji gingji Sigmund Brestasini nast uj ödlun Rojsnun. Towrur ät Browir hansara, og vär kadlavur hin låji, han vär ajn äf tajm trestastu Monnun, sterkur og kræftamikjil. Gutti hin reji ät han trii, han vär Sisturssonur Trönda; tajr vowru adlir stowrir Men og sterkjir. Lajvur vär här tilfostirs, og tajr vowru javnaldrajir. Hesi vowru Bödn tajrra Sigmund og Turidu: Towra vär eldst Döttir tajrra, sum vär föd å Fjadlinun; hön vär ajn hø Gjenta og stowrbär, ikkji mikji dâmuli, men heji tujlia Vitskubragd å sär. Towrâlfur ät tan eldsti Sonur tajrra, annar Stajngrimur, trii Brandur,

Mand, han havde blonde Haar, som faldt i Lokker; han besad megen Færdighed i Idrætter, og det siges, at han skal have gaaet Sigmund Brestersön nærmest i alle. Hans Bröder hed Thord, og bar Tilnavnet den Lave; han var meget før og stærk af Kræfter. Gaut den Røde hed den tredie: han var Thrands Søstersön. De vare alle store og stærke. Leif var der i Opfostring, og de vare jevnaldrende. Sigmund og Thuride havde følgende Börn: Deres ældste Datter var Thora, som blev født paa Fjeldet; hun var stor af Vext og myndig, og ikke meget smuk, men hun blev tidlig en forstandig Kvinde. Deres ældste Sön hed Thoralf, den anden Steingrim, den tredie Brand, den fjerde Hjere; de vare alle haabefulde

Digitized by Google

Steingrímr, þriðì Brandr, fjórði Hèri; allir voru þeir efniligir menn. Nú fór um kristni í Færeyjum sem víðara annarstaðar í ríki jarlanna, at hverr lifði sem vildi, en þeir sjálfir hèldu vel sína trú. Sigmundr hèlt vel trú sína, ok allt lið hans, ok lèt kirkju gera á bæ sínum. Þat er sagt frá þrándi, at hann kastar raunar mjök trú sinni, ok allir hans kumpánar. Nú stefna þeir þíng Færeyíngar, kemr þar Sigmundr ok þrándr or Götu ok mikit fjölmenni. Þrándr mælti til Sigmundar: svá er háttat, Sigmundr frændi! at ek vil beiða þik bóta fyrir hönd Leifs Össurarsonar, at þú bætir honum föður sinn. Sigmundr

fjowri Heri; tajr vowru allir evnaliir Men. Vi Kristindowmmaun uj Förjun gèk nú sum vujari annastäni uj Rujkjimma kjå Jödlanun, at kvør livdi sum han vildi, men tajr sjålvir hildu väl Trygv sujna. Sigmandur og alt hansara Fölk helt ajsini väl vi Trúna, og lät gjera ajna Kjirkju vi Gär sujn. Tä er sagt frå Trönda uj Gøtu, at han kastaji Trúna mikji å vank, og se allir hansara Kumpänar. Føringanir stevna nú Ting säman, här kjemur Sigmundur og Tröndur uj Gøtu og aja stowr Maanamygva. Tröndur seji vi Sigmund; „Nú er se vori, Sigmandur Skjildmävur mujn! at e färi at krevja Bøtir äf tär, Lajvi Össarsoni tilhandar, at tú bøtir honun firi Fäjir sujn." Sigmundur

Mænd. Med Kristendommen paa Færøerne gik det nu, som vidt omkring andensteds i Jarlernes Rige, at enhver gjorde i den Henseende, hvad han vilde, men selv holdt Jarlerne vel deres Tro. Ogsaa Sigmund og alle hans Folk holdt vel deres Tro, og han lod en Kirke bygge paa sin Gaard. Om Thrand fortælles, at han næsten aldeles forkastede Troen, og det samme gjorde alle hans Stalbrødre. Færøboerne stævnede nu til et Thing; der kom Sigmund og Thrand fra Gøte og en stor Forsamling. Thrand sagde da til Sigmund: „Det er nu saa, min Frænde Sigmund! at jeg vil bede dig om Bøder paa Leif Øssursöns Vegne, at du bøder til ham for hans Fader,

Digitized by Google

kvaðst þeim dómi mundu þarum hlýta, er Hákon jarl hafði dæmt í milli þeirra um öll málaferli þeirra. Þrándr kvað hitt mundu sýnast, at unna Leifi þeirra föðurbóta, at hinir beztu menn geri með ykkr hèr í eyjunum. Sigmundr kveðr þar ekki þurfa árar um at draga, kveðr þat ekki verða mundu. Þrándr mælti: þat er sannast, at þú verðr harðr í horn at taka, má ok vera, at þeim frændum mínum[1], er uppvaxa með (mèr), þiki þú lítill jafnaðarmaðr, er þú vill ekki miðla ríki við þá, þar er vèr eigum meir enn helmíng við þik, ok er eigi ráðit, at menn uni

seji, tajr mundu häruj fära at ädluja tan Dowmin, sum Håkun Jadl heji dömt tajrramidlun, um ödl tajrra Viirskjifti. Tröndur seji at tä mundi tow sujnast ödlun best, at unna Lajvi so miklar Bøtir firi Fäjir sujn, sum tajr fräastu Men hèr uj Ojdgjunun leggja å midlun tajrra. Sigmundur seji, tä vär ikkji nejit, at han leji Årar út til tes, tuj tä vart onkji äf. Tröndur mælti tå: „Tä er sannast, at tú verur härur uj Hodn at täka, tä man ajsini fära at vera, at tajr Skjildmen mujnir, uj vaksa up kjå mär, tikja te vilja gjera lujtlan Javna, tåi tú vilt ikkji läta tajr fåa näka frå tär, äf tuj tú hevir at råa ivur, tuj vär ajun majr in Hælvtina

som du dræbte." Sigmund sagde, at de desangaaende maatte lyde den Dom, som Hakon Jarl havde afsagt imellem dem i hele deres Sag. Thrand sagde, at det vilde synes bedre passende, at tilstaae Leif saadanne Bøder for hans Fader, som de bedste Mænd der paa Øerne vilde bestemme. Sigmund sagde, at Thrand ikke behøvede at tvistes derom, thi det skulde ikke skee. Da sagde Thrand: „Det er et sandt Ord, at du bliver haard at böie; det kan ogsaa hændes, at mine Frænder, som voxe op hos mig, ville holde dig for at være lidet billig, at du ikke vil tilstaae dem noget Herredömme, da der dog tilkommer os meer end halvt imod dig, og det er vel ikke at vente, at man længe vil finde sig deri. Du har gjort mig

1) *sauledes rettet*; þeir frændr mínir, *F.*

þessu leingi. Þú hefir mèr margar skammir gert, sagði þrándr, ok þá mesta, er þú kúgaðir mik til siðaskiptis, er ek uni verst við allar stundir, er ek gekk undir þat; máttu ok við því umbúast, at menn munu eigi una svâ skörðum hlut við þik. Sigmundr kveðst sofa mundu svefn sinn fyrir hótum hans. Skildu nú við svâ búit.

Frá Sigmundi.

36. Þat er sagt um sumarit, at einhvern dag fór Sigmundr til eyjarinnar Dímon, á skipi, hinnar litlu, ok þeir þórir ok Einar Suðreyingr með honum, þvíat Sigmundr vildi taka sèr slátrsauði, er geingu í eyjunni. Sigmundr ok þórir voru uppi

mowti tär, og er tä ikkji vantandi, at hetta man lajvast tär langji." „Tú hevir mär mengar Skommir gjört," seji Trönður, „og tow mest, tåi tú kúseji me til at skjifta Sì, sum mär tikjir verst um adlan Stund, at e gèk undir tä; måstú ajsini vera bygvin til tä, at Men munnu ikkji hunast so skjerdan Lut frå tär." Sigmundur seji se munna sova Svövn sujn firi Höttun hansara. Tajr skjildust nú vi tuj Skjili.

Frå Sigmundi.

36. Tä er nú sagt frå, at ajn Däjin um Summari fowr Sigmundur vi Skútu sujni til Lujtlu Dujmunar, og Towrur og Ajnar Suringur vi honun, tuj Sigmundur vildi täka sär Skursejir, sum gingu här uj Ojdni. Sigmundur og Towrur vowru uppi å Ojdni,

mange Beskæmmelser," vedblev Thrand, „og det var den største, da du tvang mig til Troesforandring, thi det er det jeg fortryder mest, saalænge jeg lever, at have underkastet mig; du maa ogsaa berede dig paa, at Folk ikke længe ville saaledes taale, at du krænker deres Rettigheder." Sigmund sagde, at han foruroligedes ikke af hans Trusler. Dermed skiltes de.

Om Sigmund.

36. Det fortælles, at Sigmund en Dag om Sommeren seilede til Øen Lille-Dimon i Følge af Thorer og Einar Suderøbo; Sigmund vilde nemlig over at hente sig nogle Slagtefaar, som gik paa Øen. Da Sigmund og Thorer vare oppe

Digitized by Google

á eyjunni, sá þeir þá at menn geingu upp á eyna, ok þar blikuðu við skildir fagrir. þeir höfðu töl á, ok voru tólf menn komnir upp á eyna. Sigmundr spurði, hvat mönnum þat mundi vera. Þórir kvaðst kenna, at þar voru Götuskeggjar, þrándr ok þeir frændr hans; eðr hvat skal nú ráðs taka? segir Þórir. Eigi mun vandi á, segir Sigmundr, vèr skulum gánga í móti þeim, segir hann, allir með vopnum vorum, ok ef þeir sækja at oss, þá skulum vèr undan hlaupa, sèr hverr vor, ok koma þó allir í einn stað niðr, þar sem uppgángan er á eyna. þeir þrándr tala um með sèr, at Leifr skuli gánga ímóti Sigmundi, ok Þorlákssynir með honum, ok hinn

tå sóu tajr at Men gingu up uj Ojdna, og tä skjigdi äf fagrun Skjoldun. Tajr höddu Tøl å, og vowru tolv Mans komnir up uj Ojdna. Sigmundur spurdi, kvä Men tä mundu vera. Towrur seji se kjenna, at tä vowru Gøtuskjeggjanir, Tröndur og Skjildmen hansara; „men kvät skäl nú täkast tilråar?" slir Towrur. „Ikkji man vera vandi å," slir Sigmundur, vid skula genga adlir imowti tajmun vi Våpnun okkara, og dessum tajr søkja äd osun, tå skulu vid lejpa undan, kvør firi se, og koma tow adlir niur tan stäni, sum Upgångan èr uj Ojdni." Trönd-ur og hinir täla nú midlun sujn, at Lajvur og Sinir Todlaks skuldu genga imowti Sigmundi, og ajn atträd til fjowra Man.

paa Øen, saae de, at der kom Folk i Land, og deres blanke Skjolde gave Gjenskin. De talte dem, og der vare komne tolv op paa Øen. Sigmund spurgte, hvo det vel kunde være. Thorer sagde, at han kunde kjende, at det var Gøteboerne, Thrand og hans Frænder; „men hvad Beslutning skulle vi nu tage? sagde Thorer. „Det er ikke vanskeligt," svarede Sigmund; „vi skulle alle gaae imod dem med vore Vaaben, og hvis de angribe os, da skulle vi alle undløbe, dog saaledes at vi alle samles paa eet Sted, der hvor Opgangen er til Øen. Thrand og hans Ledsagere aftalte imidlertid imellem sig, at Leif skulde gaae imod Sigmund, og med ham Thorlaks Sön-

Digitized by Google

fjóröi maðr með þeim. Þeir Sigmundr heyra þetta, gángast nú í mót, ok ráða þeir þrándr þegar til þeirra; en þeir Sigmundr halda nú undan, sèr hverr þeirra, en komu í einn stað niðr, ok hlaupa í uppgönguna, ok er þar einn maðr fyrir. Sigmundr kom at honum fyrstr, ok gerði skjótt um við hann. Þá varði Sigmundr uppgönguna, en þeir þórir ok Einar hlupu til skips þeirra þrándar, hèlt þar annar maðr festi, en annar var út á skipi. þórir hljóp at þeim, er festinni hèlt, ok drap þann. Einar hljóp til skips þeirra Sigmundar, ok flotaði því; Sigmundr varði uppgönguna, ok opaði ofan í fjöruna undan

Sigmundur og tajr hejra hetta, og genga nú imowti, og Tröndur og hansara Men råa tå å tajr; men Sigmundur og hinir halda nú undan kvør firi se, og koma tow adlir niur uj ajn Stä, og lejpa uj Upgonguna, og här er ajn Mävur firi tajmun. Sigmundur kòm fistur äd honun, og gjördi skjöt äf vi han. Tå vardi Sigmundur Upgonguna, men tajr båjir Towrur og Ajnar lupa til Skútu Trönda, här helt ajn Mävur uj Skutfestina, men annar heji vi å Skútuni. Towrur lejp å tan, sum helt Skutfestina, og dräp han. Ajnar leip til Skútu Sigmunds og flotaji häna; Sigmundur vardi Upgonguna, og leip útäf niur uj Fjøruna undan tajm, tuj han vildi nåa til

ner og en fjerde Mand, hvilket Sigmund og hans Ledsagere hørte. De gik nu imod hverandre; Thrand styrtede strax med sine Folk ind paa dem; men de undløb, hver til sin Side, men samledes paa eet Sted, og løb til Opgangen, hvor de traf een Mand for sig. Sigmund var den første der naaede ham, og gjorde det snart af med ham. Sigmund forsvarede nu Opgangen, men Thorer og Einar løb til Thrands Skib, hvor een Mand holdt i Touget, og en anden var ude paa Skibet. Thorer løb til ham, som holdt Touget, og dræbte ham. Imidlertid løb Einar til Sigmunds Skib, og gjorde det flot. Sigmund forsvarede Opgangen, og sprang derfra ned paa Strandbreden, før at komme til deres Skib; paa Strandbreden dræbte han een af

Digitized by Google

þeim, þvíat hann vildi til skips þeirra, ok vo þar einn förunautr þeirra í fjörunni; þá hljóp hann út á skipit, ok þeir þórir báðir. Sigmundr færði þann skjótt útbyrðis, er á skipinu var. Nú rèru þeir á burt báðum skipunum, en sá komst til lands, sem Sigmundr hafði útbyrðis skotit. Þeir þrándr brendu vita, ok var róit til þeirra, ok fóru þeir heim í Gǫtu. Sigmundr safnaði mönnum at sèr, ok ætlaði at taka þá þránd þar í eyjunni, síðr hann frètti, at þeir voru í burtu. Ok nokkuru síðar um sumarit fór Sigmundr á skipi, ok þeir þrír saman, at landskyldum sínum; þeir rèru í eitt þraungt sund milli eyja nokkurra; ok er þeir kvomu

Skútu tajrra, og vå han ajn äf tajrra Monnun här uj Fjøruni; tå lejp han út å Skútuna, og Towrur vi. Sigmundur fördi tan skjöt utanbora, sum vär å Skútani. Nú regva tajr burt häani vi båvun Skútunun, men tan kom sär til Lands, sum Sigmundur heji kojrt firi Bör. Tröndur og hansara Men brendu Via, og row vär út til tajrra, og tajr fowru hajmattir til Gøtu. Sigmundur senkaji Fölk til sujnsara, og atlaji at täka Trönda og hinar här uj Ojdni, årin tajr frattu, at tajr vowru slupnir burtur häani. Og näka ettir tä um Summari fowr Sigmundar vi ajni Skútu og hinir båjir vi honun ettir Landskjildun sujnun; tajr rowu in uj ajt trongt Sund ajnstäni midlun

deres Følge, og han og Thorer løb dernæst begge ud paa Skibet. Sigmund kastede snart den Mand, som var paa Skibet, over Bord. Nu roede de bort med begge Skibene, men den Mand, som Sigmund havde skudt over Bord, svömmede i Land. Thrand lod nu brænde Bavner, og man roede ud til dem, og de fore hjem til Gøte. Sigmund samlede Folk til sig, og agtede at tage Thrand og hans Ledsagere fangne ovre paa Øen, förend han spurgte, at de vare borte. Noget efter om Sommeren foer Sigmund, ledsaget af de andre to, med et Skib efter sin Landskyld. De roede ind i et snævert Sund mellem nogle Øer, og da de kom ud af Sundet, seilede der et Skib imod

Digitized by Google

or sundinu, þá sigldi þar skip á móti þeim, ok átti allskamt (til) þeirra. Þeir kendu menn þessa, ok voru þar Götuskeggjar, þrándr ok þeir tólf saman. Þórir mælti þá: helzti nærr oss eru þeir, segir hann, eðr hvat er nú til ráðs, Sigmundr frændi? segir hann. Lítils mun viðþurfa, sagði Sigmundr, en þat skulum vèr ráðs taka, segir Sigmundr, at róa á móti þeim, en þeir munu vilja fella seglit; ok er skip vort berr fram hjá skipi þeirra, þá skulu þit bregða sverðum ykkrum, ok skera höfuðbendur á þat borð, er eigi ferr seglit ofan, en ek mun athafast slíkt er mèr líkar. Nú róa þeir á móti þeim, ok er skip þeirra Sigmundar berr fram hjá þeim,

Ojdgjanar, og tåi tajr kömu úr Sundinun, tå sigldi här ajn Skúta mowti tajmun, og vär komin avlaji när til tajrra. Tajr kjendu hesa Men, at tå vowru Gøtuskjeggjar, Tröndur sjålvur tolvti. Towrur mælti tå: „Helsti när eru tajr nú osun," siir han, „og kvät er nú tilråds, Sigmundur Frændi?" „Ongjin Nej er en," seji Sigmundur, „men tå skulun vär nú täka tilråar," siir Sigmundur, „at regva mowti tajm, tå vilja tajr nok fedla Segli; og tåi Skúta okkara bèr fram vi Skútu tajrra, tå skulu tit bråa Svørun tikara, og skjera Spenniní äf uj tå Bori, sum Segli ikkji fèr niur, og e man hävast slujkt äd, sum mär lujkar." Nú regva tajr mowti tajm, og tåi Skúta Sigmunds fèr fram kjå hinun,

dem, og var allerede kommet dem meget nær. De kjendte Folkene paa samme, at det var Gøteboerne, Thrand med sine elleve Følgesvende. Da sagde Thorer: „Alt for nær ere de os nu, og hvad Beslutning skulle vi nu tage, min Frænde Sigmund?" „Kun lidet vil her behøves," sagde Sigmund, „men den Beslutning ville vi tage, at roe imod dem; de ville da stryge Seilet; og i det vort Skib kommer forbi deres, skulle I trække eders Sværde og overhugge Vanterne paa det Bord, hvor Seilet ikke bliver strøget; men jeg skal imidlertid gjöre, hvad jeg kan finde paa." De roe nu imod dem, og i det Sigmunds Skib kommer frem ved Siden af det andet, hugger Thorer

Digitized by Google

þá skera þeir Þórir ok Einar allar höfuðbendur á þat borð, er eigi fór seglit ofan. Sigmundr þrífr upp fork einn, er lá í skipi hans, ok rekr út í húfinn á skipi þeirra svá hart, at því næst horfði kjölrinn upp á skipinu; hann færði forkinn í þann húf skipsins, er seglit hafði ofan farit, ok þángat hallaðist áðr; því hvelfði skipinu skjótt, með því at hann fylgði at með öllu afli; druknuðu þar fimm menn af liði þránda. Þórir mælti, at þeir skyldi drepa hvern þeirra sem þeir næði. Sigmundr kveðst þat eigi vilja, sagðist heldr vildu hrekja þá sem mest. Nú skilr þar með þeim. Þá mælti Sigurðr Þorláksson: it sama vill hèr vera um hrak-

tå skjera Towrur og Ajnar ödl Spennini äf uj tä Bori, sum Segli fowr ikkji ninr uj. Sigmundur trujvur ettir ajna Stong vi Pujkji, sum lå uj Skútu hansara, og førur uj Súina å Skútu tajrra so hart, at vi tä säma vendi Kjølurin up å Skútuni, han fördi Pujkjin tajrriminni uj Súina å Skútuni, sum Segli heji färi niur uj, og hòn hedlti å fir; tå kvölvdist Skútan skjöt, vi tuj at han filgdi ettir vi ödlun sajnun Stirka; här druknavu fim äf Monnun Trönda. Towrur malti um, at tajr skjildu drepa kvön äf tajmun, sum tajr nåddu. Sigmundur seji se ikkji vilja tä, og sejist heldir at vilja baska tajm sum mest. Nú skjiljast tajr frå tajmun. Tå seji Sjúrur Todlaksonur: „Hit säma vil her vera

og Einar alle Vanterne over paa det Bord, hvor Seilet ikke blev strøget. Sigmund greb derpaa en Fork, som laae paa hans Skib, og stødte den saa haardt paa Siden af deres Skib, at Kjølen paa Skibet strax vendte op; han stødte nemlig Forken mod den Side af Skibet, hvor Seilet var strøget, og til hvilken Skibet forud hældede; da hvælvede Skibet sig hurtig, eftersom han stødte imod det med al sin Styrke; der druknede fem Mand af Thrands Folk. Thorer sagde, at de skulde dræbe enhver af dem, som de kunde naae til; Sigmund derimod, at han ikke vilde det, men heller fortrædige dem saa meget som mueligt. De skiltes nu ad. Da sagde Sigurd Thorlaksön:

Digitized by Google

farir vorar fyrir Sigmundi; hann fær rètt skipit, ok barg mörgum mönnum. Þá mælti Þrándr, er hann kom upp í skipit: nú mun hafa umskipt hamíngju með oss Sigmundi, segir hann, þvíat nú hefir honum gefit missýni mikit, er hann drap oss eigi, er hann átti alls kosti við oss, skulu vèr nú ok skelegir á vera héðan í frá, ok lètta aldri, fyrrenn vèr höfum Sigmund í helju. Þeir kvoðust þat gjarna vílja; fara nú heim í Götu við svá búit. Líðr nú á sumarit, ok eigast nú ekki fleira við at sinni.

at vid fära Rekningar firi Sigmundi;" han fär vendt Skútuna umattir, og bjarga mongun Monnun. Tröndur seji, tái han kòm upuj Skútuna: „Nú man umskjift fära at vera vi Lukkuni miḍlun osun og Sigmund, tujat han sá se aldajlis idla firi, at han dräp osun ikkji nú, uj han heji osun rattulia undur sär, vär skulun nú ajsini vera skálhir hianifrá, og aldri läta äf, firin vär hevun Sigmund til Heljar." Tajr söddu se vilja tá gjarna; fära nú inattir til Gøtu vi so Skjili. Nú tajar út á Summari, og tajr aja nú ikkji flajri sämun á hesum Simi.

„Ligesaa megen Skam og Skade som för fáe vi dog af dette nye Forsøg imod Sigmund." Han fik nu Skibet vendt op igjen, og bjærgede mange af Folkene. Da Thrand kom op i Skibet, sagde han: „Nu maa Lykken have vexlet imellem mig og Sigmund, thi nu har han handlet meget ubetænksomt, at han ikke dræbte os, da han havde det fuldkommen i sin Magt; nu ville vi passe paa herefter, og aldrig holde op, förend vi have Sigmund i den anden Verden." De sagde, at de gjerne vilde det. Med saa forrettet Sag droge de dernæst hjem til Gøte. Sommeren forløb nu, og for den Gang lode de det beroe ved, hvad skeet var.

Digitized by Google

Vöreign þeirra Sigmundar ok þrándar.

37. Svá bar til einn dag, þá er skamt var til vetrar, at þrándr safnar mönnum at sèr, ok fara sextigi manna, ok segir þrándr, at þá skulu þeir leita á fund Sigmundar, kveðst svá dreymt hafa, at þá muni honum nærr stýrt verða. þeir höfðu tvö skip, ok lið valit; þar var í för með þrándi Leifr Össurarson, Sigurðr þorlákson, þórðr lági, Gautr rauði, Steingrímr hèt bóndi í Austrey, Eldjárn kambhöttr, hann hafði þá leingi verit með þrándi. Svíneyjar-Bjarni sat hjá þessum málum, síðan þeir Sigmundr sættust. þeir þrándr fóru nú til þess, er þeir koma

Utstandur midlun Sigmund og Trönda.

37. So bär til ajn Däjin, tåi kort vär ettir til Vetrar, at Tröndur senkar Folk til sujns, og fära vi honun seksti Mans, og Tröndur slir, at tajr skulu nú lajta å Fund Sigmunds, og seji se häva drojmt, at nú mundi vera stujrt honun när. Tajr höddu tvär Skútur, og valda Men; uj Ferini vi Trönda vowru Lajvur Össarsòn, Sjúrur Todlakssòn, Towrur låji, Guttin reji, ajn Böndi úr Estroj, sum ät Stajngrimar, Eldjadn Kambhöttur, han heji tå langji veri kjå Trönda. Svujnia-Bjadni heji ikkji veri uj hesun Lowtun, sujan han vär komin tiksams vi Sigmund. Tröndur og hansara Men fowru nú til tes,

Sigmunds og Thrands Træfning.

37. Det skete nu en Dag, da Vinteren nærmede sig, at Thrand samlede Folk til sig, og de fore afsted tresindstyve Mand stærke; Thrand sagde, at de nu skulde drage, at opsøge Sigmund, og han föiede til, at han havde drömt, at de nu vilde komme ham nær. De havde to Skibe og et udvalgt Mandskab; i Thrands Følge befandt sig da Leif Øssursön, Sigurd Thorlaksön, Thord Lave, Gaut Røde, Steingrim, en Bonde fra Østerø, Eldjarn Kambhött, som allerede havde været længe hos Thrand. Svine-Bjarne forholdt sig rolig i disse Stridigheder, efterat han havde indgaaet Forlig med Sigmund. Thrand foer nu med sine Folk lige til Skufø; de trak deres

Digitized by Google

til Skúfeyjar, ok draga upp skip sín, ok gánga upp allir, til þess er þeir koma at uppgaungunum. Skúfey er svá gott vígi, at þeir segja, at eyin verði eigi sótt, ef tíu menn eru til varnar hjá uppgöngunni, en aldri komi svá margr at sótt verði. Eldjárn kambhöttr gekk upp sýnu fyrstr, ok fann varðmann Sigmundar hjá uppgöngunni, þeir réðust þegar til, ok lýkr svá þeirra skiptum, at þeir hrutu báðir fyrir hamar ofan, ok fengu bana báðir þeir. Þrándr geingr nú upp, ok allir þeir, til bæjar, ok slá hríng um bæinn, ok koma svá mjök á úvart, at eingi njósn kom fyrir þeim; þeir brutu upp hurðir. Þeir Sigmundr hlaupa til vopna

at tajr koma til Skájar, og dråa Skutir sujnar up, og genga up adlir, til at tajr koma åd Upgånguni. Skúoj er so gow at verja, at tå siist, at Ojdgjin verur ikkji vunnin, bära tujgju Men eru til at verja Upgånguna, um aldri so mengjir koma at täka häna. Eldjadn Kambhöt gjek fistur äf Monnun up, og hitti Vaktaman Sigmunds kjå Upgonguni, tajr råddust strags säman, og so vär Endin, at sum tajr siftust, duttu båjir útäf Hamrinun; og so fingu tajr båjir Bäna. Tröndur og adlir himir genga nú up og nian til Húsar, og slåa Ring um Gärin, og koma so aldajlis óvart, at ongji Njösn komu undan tajmun; tajr brutu up Huranar. Sigmundur og adlir tajr, uj firi vowru, lejpa skjöt

Skibe i Land, og gik alle op, lige til de naaede Opgangen. Skufø er saa godt et Forsvarssted, at man siger, at Øen ikke vil kunne tages, naar der ere ti Mand til Forsvar paa Opgangen, om der end komme nok saa mange til Angreb. Eldjarn Kambhætt gik op lidt foran de andre, og traf Sigmunds Vagtmand ved Opgangen. De fore strax ind paa hinanden, og deres Skifte endtes med, at de begge styrtede ned af Klippen, og fandt saaledes begge deres Død. Thrand gik nu op med alle de øvrige til Gaarden, og omringede den, og kom der saa uforvarendes, at ikke det mindste Nys var kommet dem forud. De brøde Dörrene op. Sigmund og alle hans Folk, som vare

Digitized by Google

skjótt, ok allir þeir er fyrir veru; þuríðr húsfreyja tekr ok vopn, ok dugir eigi verr til enn einnhverr kallmaðr. Þeir þrándr bera eld (at) húsunum, ok ætla at sækja bæinn með eldi ok vopnum, veita nú harða atsókn, ok er þeir hafa atsótt um hríð, þá geingr þuríðr husfreyja út í dyrnar, ok mælti: hversu leingi ætlar þá, þrándr! segir hún, at berjast við höfuðlausa menn? þrándr svarar; þetta mun dagsanna, segir hann, ok mun Sigmundr vera í brottu. Nú geingr þrándr rángsælis um bæinn ok blístrar; þrándr kemr nú at jarðhúsmunna einum, er stund [þá] var brott frá bænum, hann ferr þá svá, at hann hafði niðri

ettir Vopnin; Turid Matmowurin tekur ajsini til Vopn; og er ikkji minni Duur uj henni, in kvörjun ajnun Kalmanni. Tröndur og hinir bera nú Eld äd Húsunun, og atla at søkja Gärin bäji vi Eldi og Vopnun, tajr søkja nú äd sum härast, og tåi tajr höddu hildi so vi ajna gowa Lætu, tå gengur Turid Matmowurin út uj Didnar, og mælti: „Kvussi langji atlar tú tär, Tröndur!" siir hon, „at berjast vi høvulejsar Men?" Tröndur svärar: „Hetta man vera altforsat," siir han, og Sigmundur man vera burturkomin." Nú gengur Tröndur mowti Sowlini um Gärin og brujgslar; Tröndur kjemur nú äd ajnun Järhúsmuanna, sum vär näka burtu frå Gärinun; han fèr nú so, at han heji altuj ära Hondina niri uj

tilstede, grebe de strax til Vaaben. Ligesaa gjorde hans Kone Thuride, og hun stod ligesaa godt bi som en Mand. Thrand lod føre Ild til Huset, og de agtede at angribe Gaarden baade med Ild og Vaaben; de gjorde nu et haardt Anfald, og da de havde angrebet Gaarden en Stund, gik Thuride ud i Dören, og sagde: „Hvor længe agter du, Thrand! at slaaes med hovedløse Mænd." Thrand svarede: „Dette maa være et sandt Ord, og maa Sigmund være kommen bort." Han gaaer derpaa bag om Gaarden, og flöiter; og han kommer nu til en Löngangs-Aabning, som var et Stykke fra Gaarden. Der bar han sig saaledes ad, at han stak den ene Haand ned i Jorden, og derpaa op til

Digitized by Google

aðra höndina á jörðu, ok bregðr henni annat skeið at nösum sèr, ok mælti: hèr hafa þeir farit þrír, Sigmundr, þórir ok Einar. Nú ferr þrándr um hríð, ok þefaði sem hann rekti spor, sem hundar; hann biðr þá ekki við sik koma, ferr hann til þess, er hann kemr at gjá einni, en sú gjá geingr um eyna þvera, Skúfey; þá mælti þrándr: hèr hafa þeir farit, ok mun Sigmundr hèr hafa hlaupit yfir, hvat sem þeir hafa af sèr gjört. Nú skulu vèr skipta liði voru, segir þrándr, skal Leifr Össurarson ok Sigurðr þorláksson fara fyrir annan enda gjárinnar, ok sumt lið með þeim, en ek fyrir annan enda, ok finnumst þá hinu-

Jøruni, og bèr häna ärukvörja Fèr up äd Nosuni å sär, og mælti: „Hèr häva tajr trujgjir, Sigmundur, Towrur og Ajnar, färi." Nú gengur Tröndur so ajna gowa Tuj, og tevjaji sum han snoddaji Spòr, lujkasum Hundar; han bìir tajr ikkji koma atträd sär; han fèr nú so, til at han kjemur äd ajni Gjegv, og tan Gjegvin gengur tvörturum adla Skúoj; tå mælti Tröndur: „Her häva tajr färi, og Sigmundur man häva lopi ivirum, kväti tajr so häva gjört äf sär. Nú skulu vär skjifta Fölk okkara sundur," sìir Tröndur, „Lajvur Össarsòn og Sjúrur Todlakssòn og näkrir flajri vi tajmun skulu fära fram vi Gjövni til Endan å henni, og e firi annan Endan, og finnast tå attir hinuminni Gjåj-

Næsen, og sagde: „Her have de faret alle tre, Sigmund, Thorer og Einar." Nu foer Thrand en Stund omkring og snusede, som om han forfulgte Spor ligesom en Hund, de andre bad han, at de ikke maatte komme ham nær, og nu gik han, til han kom til en Fjeldkløft; denne Kløft gaaer tværs over Øen Skufe. Da sagde Thrand: „Her have de faret, og her maa Sigmund have sprunget over, hvor de saa ere komne hen. Nu ville vi dele vore Folk," vedblev Thrand, „og skulle Leif Øssursön og Sigurd Thorlaksön drage til den ene Ende af Kløften, og en Deel af Folkene med dem, men jeg vil drage til den anden Ende, og vi ville da mødes paa den anden Side af Kløften."

Digitized by Google

megin gjárinnar. Nú gera þeir svá; þrándr mælti þá: þat er nú til, Sigmundr! at gera vart við sik; ef þú ert hugar þíns eigandi, ok þikist vaskr maðr vera, sem þú hefir leingi kallaðr verit. En niðmyrkr var á sem mest, ok litlu síðar hleypr maðr yfir gjána at þeim þrándi, ok höggr með sverði til Steingríms, nábúa þrándar, ok klýfr hann í herðar niðr, ok var þar Sigmundr; hann hleypr þegar öfugr aptr yfir gjána. Þar fór Sigmundr, segir þrándr, ok eptir þeim skulum vèr halda fyrir enda gjárinnar, ok svá gera þeir, ok finnast þeir Leifr nú allir ok þrándr. Sigmundr ok hans félagar koma nú allir á einn hamar viðr ina." Tajr gjera nú so; Tröndur ropti tá: „Nú ajur tú, Sigmundur! at láta vita af tär, um tú ert lejka mowtinr en, og tikjist vera slujkt Rojsmenni, sum tú hevir længji veri sagdur." Niamirkri vär tá so negv sum näkrantuj, og stut-ettir tä lejpur ajn Mävur ivur um Gjövna mowti Trönda og hinum, og höggur vi Sværi til Stajngrims Näbúa Trönda, og klujvur han niur uj Heranar, og här vär Sigmundur; han lejpur strags svutir attir um Gjövna. „Här fowr Sigmundur," siir Tröndur, „og ettir tajm skulun vär halda firi Endan á Gjegvini." og so gjera tajr, og koma nú adlir sämasa attir vi Lajvi og Trönda. Sigmundur og hansara Stálbræir koma nú adlir á ajn Hämar mowti Sjownun, og

De gjorde nu saa; da sagde Thrand; „Det egner dig nu, Sigmund! at lade dig see, hvis du endnu besidder dit Mod, og vil holdes for en rask Mand, som du længe her været kaldet." Det var da gandske beklmørkt; og strax efter sprang en Mand over Kløften til dem, og hug med sit Sværd til Thrands Nabo Steingrim, og kløvede ham ned i Skuldrene. Det var Sigmund; han sprang strax baglænds tilbage over Kløften. „Der feer Sigmund," sagde Thrand, „og efter dem skulle vi holde for Enden af Kløften." Saa gjorde de; og Leif og Thrand mødtes nu med alle deres Folk. Sigmund og hans Stalbrødre kom nu alle op paa en Klippe tæt ved Søen, og hørte da

Digitized by Google

sjóinn, ok heyra nú mannamál alla vega frá sèr; þá mælti þórir: nú munu vèr veita hèr vörn, sem auðit má verða. Ekki er ek til varnar fær, segir Sigmundr, þvíat sverð mitt varð mèr laust áðan, er ek hljóp öfugr aptr yfir gjána, ok munu vèr hèr hlaupa ofan fyrir hamarinn, ok leggiumst til sunds. Gerum sem þèr líkar, segir þórir. Þetta taka þeir ráðs, hlaupa á sund þar af hamrinum fram. Þá mælti þrándr, er hann heyrði skellina: þar fóru þeir nú, segir hann; nú skulu vèr taka þar skip, er vèr fám, ok leita þeirra, sumir á sjá, en sumir á landi, ok svá gera þeir, ok finna þá eigi.

hojra nú Mannamál adlavegna frå sär; tå seji Towrur: „Nú munnu vid til at verja okkun hèr, sum Ejdnan verur til.“ „Ikkji eri e forut at verja me nú,“ siir Sigmundur, „tujat Svær mujt glap mär úr Hondini ijåni, tåi e lejp svutir attir um Gjövna, og munnu vid lejpa her útåf Hamrinun, og leggjast at svimja.“ „Gjerun sum tär lujkar,“ siir Towrur. Hetta täka tajr nú tilråds, og lejpa här út firi Hämarin at svimja. Tröndur mælti, tåi han hejrdi Smedlinar: „Här fowru tajr nú,“ siir han; nú skulun vär täka kvä Fär, vär fåun, og lajta ettir tajm, sumsnir å Sjow og sumsnir å Landi,“ og tajr gjera nú so, men finna tajr ikkji.

Menneskestemmer paa alle Sider om sig. Da sagde Thorer: „Nu skulle vi her gjöre et saadant Modværge, som Skjæbnen vil gjöre os mueligt.“ „Ei er jeg i Stand til Modværge,“ sagde Sigmund, „thi jeg mistede mit Sværd för, da jeg sprang baglænds tilbage over Kløften; derfor ville vi springe ned her af Klippen og forsøge at svömme bort.“ „Lad os gjöre, som dig synes!“ sagde Thorer. Denne Beslutning toge de, sprang ud fra Klippen i Søen, og gave sig til at svömme. Da Thrand hørte Plaskene, sagde han: „Der føre de nu, nu skulle *vi* tage et Skib, hvor vi kunne faae det, og søge efter dem, nogle paa Søen, andre paa Landet!“ og saa gjorde de, men fandt dem ikke.

Digitized by Google

Drepinn ok myrðr Sigmundr Brestisson.

38. Nú er at segja frá þeim Sigmundi, at þeir leggjast um hríð, ok ætla til Suðreyjar, þángat var skemst; ok var þat þó löng vika sjófar, ok er þeir höfðu hálfnat sundit, mælti Einar: hèr man skilja oss. Sigmundr kveðr þat eigi skyldu, ok far, Einar! meðal herða mèr, ok svá gerði hann. Sigmundr leggst þá um hríð. Þá mælti þórir, er hann lagðist síðar: hversu leingi skaltu, Sigmundr frændi! flytja dauðan mann eptir þèr? Eigi ætla (ek) þess þurfa, segir Sigmundr. Nú lögðust þeir þartil, er eptir var fjórðúngr sundsins; þá mælti þórir: alla æfi okkra,

Sigmundur Brestirsòn dripin og myrdur.

38. Nú er at sia frá Sigmundi og hinun, at tajr svimja ajna gowa Lætu, og atla sär til Surjar, här sum stitst vär, og tow vär tä fujra lengjir Fjowringar, og tåi tajr höddu svomi Hælvtina äf Fjørinaun. seji Ajnar: „Her munu vid skjiljast." Sigmundur seji at tä skjildi ikkji vera, „og far nú, Ajnar! upimidlun Heranar å mär," og so gjördi han. Sigmundur svimur tå ajna Lætu. Tå seji Towrur: „Kvussi langji skaltú, Sigmundur Frændi! flitja dejan Man ettir tär?" „Ikkji ätli e tä vera nejit," siir Sigmundur. Nú svimja tajr so lengt, at Fjowringurin äf Fjørinun vär ettir; tå seji Towrur; „Adla

Sigmund Bresterssön myrdes og skjules.

38. Om Sigmund og hans tvende Stalbrødre er dernæst at berette, at de svömmede en Stund, og agtede sig til Sudere, der hvor Afstanden var kortest, og det var dog en lang Sømil. Da de havde tilbagelagt Halvdelen af Veien, sagde Einar: „Her maae vi skilles." Sigmund sagde, at det ikke skulde skee; „Læg dig paa mine Skuldre, Einar!" sagde han; og denne gjorde nu saa. Sigmund svömmede da endnu en Stund. Da sagde Thorer, som svömmede bag efter ham: „Hvor længe vil du, min Frænde Sigmund! slæbe et dødt Menneske efter dig?" „Ei troer jeg at det behøves," sagde da Sigmund. Nu svömmede de saa langt, at kun en Fjerdedeel af Veien var tilbage; da

Digitized by Google

Sigmundr frændi! höfum við ásamt verit, ok mikla ástúð haft, hvorir okkar við annan, en nú er vænst, at þrjóti okkra samvistu, hefir ek nú framlagit, slíkt er ek er tilfær, vil ek at þú hjálpir þèr ok lífi þínu, en gef eigi gaum at mèr, þvíat þar gefr þú þitt líf við, frændi! ef þú faltrast við mik. Þat skal aldri verða, segir Sigmundr, at við skilìm svâ, þórir frændi! skulu við annathvort báðir á land komast eðr hvorgi. Sigmundr flytr nú þóri meðal herða sèr, var þórir þá svâ máttfarinn, at hann mátti sèr nær ekki at veita, ok leggst Sigmundr þartil, er hann kemr at Suðrey. Brim var at

Ävi okkara, Sigmundur Skjildmävur mujn! häva vid veri tilsäman, og egvalia gowir häva vid veri kvør vi annan, men nú er tä vantandi, at okkara Sämanhald fèr at slujtast sundur, e hävi nú streva so lengt, sum e eri førur til, nú vil e at tú hjålpir tär og Lujvi tujnun, og gjøvur ikkji Govm äd mär, tuj tä leggur tú Lujvi å, Frændi! um tú fjåltrast vi me." „Tä skäl aldri vera," siir Sigmundur, „at vid skjiljast so, Towrur Frændi! Annakvört skulu vid båjir koma til Lands ella kvörgjin. „Sigmundur flitir nú Towra midlun Heranar å sär, Towrur vär tå so útmagtavur, at han orkaji nastum onkji at hjålpa sär, og Sigmundur svumdi nú til at han kjemur

sagde Thorer: „Hele vor Levetid, min Frænde Sigmund! have vi været sammen, og baaret stor Kjærlighed til hinanden, men nu seer det ud til, at vor Samværen hører op; nu har jeg gjort alt, hvad jeg har orket; nu vil jeg, at du skal frelse dig og dit Liv, og ikke bryde dig mere om mig, thi ved at trækkes med mig, Frænde! sætter du dit eget Liv til." „Det skal aldrig skee," sagde Sigmund, „at vi saaledes skulle skilles, min Frænde Thorer! Enten skulle vi begge komme i Land, eller ingen af os." Sigmund førte da Thorer mellem sine Skuldre; Thorer var da saa udmattet, at han næsten ikke kunde hjælpe sig selv det mindste, men Sigmund svömmede, til han naaede til Suderø. Der var stærk Brænding ved Øen,

Digitized by Google

eyjanni; var Sigmundr þá svá máttfarinn, at hann dró stundum frá landi, en annat skriðit hóf hann at; skolaði þóri þá af herðum honum, ok drukknaði hann, en Sigmundr gat skriðit upp um síðir, ok var þá svá máttfarinn, at hann mátti eigi ganga, ok skreið upp í fjöruna, ok lagðist niðr í þarabrukit; þetta var í lýsing, þar lá hann til þess er lýst var. Þar var bær einn lítill skamt upp á eyna, er hèt í Sandvík, þar bjó sá maðr, er þorgrímr illi hèt, mikill maðr ok sterkr, landseti þrándar or Götu; hann átti tvo syni, hètu Ormsteinn ok þorsteinn; þeir voru efniligir menn. Um morginin

in äd Suroj. Brim vär vi Ojdna; Sigmundur vär tå so útmöddur, at han drew stundum frå Landi, og onnur Fidlingjin heji han in äd; tå skolaji Towrur äf Herunum å honun, og druknaji; men Sigmundar fek umsujur skrii up, og vär tå so magtalejsur, at han erkaji ikkji at genga, men krejp up uj Fjøruna, og leji se niur uj Tärabrúna; hetta vär uj Lujaing, här lå han til tä vär åljöst. Här tat vi uj Ojdni vär ajn lujtil Bujlingur, sum ät uj Sandvujk, här bái ain Mävur, sum ät Torgrimur idli, stowrur Mävur og sterkur, Niursetumävur Trönda uj Gøtu; han åtti tvajr Sinir, uj itu Ormstajn og Torstajn; tajr vowru evnaliir Men. Um Morgunin gàk Torgrimur idli omaá uj Fjøru,

Sigmund var da saa udmattet, at han snart førtes fra Land, og snart igjen bares til det; da skyllede Bølgerne Thorer af hans Skuldre, og denne druknede, men Sigmund naaede omsider at krybe op, og var da saa udmattet, at han ikke kunde gaae; men kreb op paa Strandbreden, og lagde sig ned i en Tangdynge. Dette var i Dagningen. Der laae han, til det var lys Dag. Der var en lille Gaard kort derfra paa Øen, som hed Sandvig, hvor der boede en Mand, ved Navn Thorgrim den Onde, han var en stor og stærk Mand, og havde sin Gaard i Feste af Thrand i Gøte. Han havde to Sönner, ved Navn Ormstein og Thorstein; de vare haabefulde Mænd. Om Morgenen gik Thorgrim den Onde til Strandbreden, og

Digitized by Google

gekk Þorgrímr illi til fjöru, ok hafði bolexi í hendi; hann kom þar, er hann sá, at rautt klæði tók or brukinu; hann rótar af þaranum, ok sér at þar liggr maðr; hann spyrr hverr hann væri. Sigmundr segir til sín. Lágt ferr nú höfðíngi vorr, sagði hann, eðr hvat berr til? Sigmundr sagði allt, sem farit hafði. Þá koma at synir hans. Sigmundr biðr þá at þeir mundu hjálpa sèr. Þorgrímr tók ekki fjótt á því, ok talar nú hljótt við syni sína: Sigmundr hefir svá mikit fè á sèr, at því er mèr líst, sagði hann, at vèr hafim aldri slíks eigandi verðit, ok er gullhríngr hans harðla digr; líst mèr þat ráð, at vèr drepim hann, ok myrðim hann síðan, mun þetta

og heji ajna Buløksi uj Hendi; han kòm hâar sum han sâ at rejt Klâji stow útúr Tärabrúni; han rowtar nú Täran burturâf og sär, at här liggur ajn Mävur; han spìr kvør han vär. Sigmundur nevndi se. „Lâgt liggur nú Hövdingji vår," seji han, „men kvussi bèr hetta til?" Sigmundur seji nú frå ödlan, kvussi til heji gingji. Tâ koma Sinir hansara hâar. Sigmundur biir tajr at tajr skuldu hjâlpa sär. Torgrimur önti ikkji skjöt attir, og tâlar nú lâliani vi Sini sujna: „Sigmundur hevir so miklan Rujkdowm uppi â sär, sum mär lujkst," seji han, „at vär høvun aldri veri Ajara til slujkt, og avlaji tjúkur er Gudleingur hansara; mär lujkst â tä Râ, at vär drepun han, og fjälun han suj-

havde en Buløxe i sin Haand. Han kom da etsteds, hvor han saae at et rødt Klæde stak frem af en Tangdynge; han skrabede da Tangen tilside, og saae at der laae en Mand. Han spurgte, hvo han var; Sigmund navngav sig. „Lavt ligger nu vor Høvding," sagde han da, „og hvad har voldt det?" Sigmund fortalte nu alt, hvorledes det var gaaet. I det samme kom Thorgrims Sönner til. Sigmund bad dem om at hjælpe ham, Thorgrim var ikke hurtig til at svare derpaa, men talte sagte med sine Sönner: „Sigmund har, som mig synes, saa megen Rigdom paa sig," sagde han, „at vi aldrig have været Eiere af saa meget, og hans Guldring er meget tyk; det synes mig

Digitized by Google

aldri víst verða. Synir hans mæla í móti um hríð, en samþyktu honum um síðir, ok gánga nú þar til, er Sigmundr lá, ok taka nú í hár honum, en Þorgrímr illi höggr höfuð af Sigmundi með bolöxi, ok lætr Sigmundr svá líf sitt, hinn vaskasti maðr fyrir flestra hluta sakir. Þeir fletta hann klæðum ok gripum, ok draga hann síðan upp undir einn moldbakka, ok kasa hann þar. Lík þóris var upprekit, ok kasa þeir hann hjá Sigmundi, ok myrða þá báða.

Yfirgángr Eyjarskeggja eptir Sigmund.

39. Þat er at segja af þrándi ok hans förunautum, at hann

ani, hetta man tow aldri koma up." Sinir hansara mäla imowti ajna Stund, men samtiktu vi honun umsujir, og genga nú häar sum Sigmundur lå, og täka nú uj Håri å honun, men Torgrimur idli höggur Höddi äf Sigmundi vi Bulöksini, og so letur Sigmundur Lujv sujt, han sum vär tan raskasti Mävur um adla Lutir. Tajr towku Kläjini og tä dujrabära äf honun, og dräa han sujan up undirajn Moldbakka, og käsa han här niur. Lujk Towra vär rikji up, og tajr stappa han niur kjå Sigmundi, og fjäla so båar.

Ivirgengur Ojdgjarskjeggjasar eftir Sigmund.

39. Tä er nú at sia frå Trönda og hansara Filgjismonnun, at

derfor bedst, at vi dræbe ham og skjule ham dernæst, dette vil aldrig kunne opdages." Hans Sönner talte imod en Tid, men samtykte omsider, og de gik nu hen, hvor Sigmund laae, og toge ham i Haaret, og Thorgrim den Onde hug Hovedet af ham med Buløxen, og saaledes lod Sigmund sit Liv, den i alle Henseender saa udmærkede Mand. De toge Klæderne og Kostbarhederne af ham, og trak ham siden op under en Jordbanke og grove ham der ned. Thorers Lig var drevet op, og de grove ham ned ved Siden af Sigmund, og skjulte dem begge.

Øboernes Fremfærd efter Sigmunds Død.

39. Om Thrand og hans Ledsagere er at fortælle, at de efter denne Tildragelse droge hjem. Gaarden paa Skufø blev

Digitized by Google

ferr heim eptir þessi tíðindi, en borgit var bænum í Skúfey, er menn komu til, ok var lítt brunninn; fátt hafði þar manna látizt. Þuríðr húsfreyja, er síðan var kölluð Meginekkja, hélt búi sínu í Skúfey eptir Sigmund bónda sinn; þar óx upp börn þeirra Sigmundar með henni, ok voru öll mannvænlig. Þrándr ok Leifr Össurarsonr tóku nú undir sik allar Færeyjar, ok höfðu vald yfir. Þrándr lèt bjóða Þuríði Meginekkju sættir, ok sonum hennar, en þau tóku lítt undir þat, varð ok ekki af því, at synir Sigmundar leitaði trausts við Noregs höfðingja, er þeir voru úngir at aldri. Leið nú svá fram nokkura vetr, at kyrt var í Færeyjum. Þrándr kemr at

han fèr hajmattir, ettir at hetta vär áfrika, men Gärarin uj Skúoj vär bjärgávur, tåi Fólk kom til, og vär lujti brunnin; fåe äf Fólkji heji låti Lujvi. Turid Húsfrúan, sum sujan vär kádla Medalsajnkjan, helt Búi sujnun uj Skúoj ettir Sigmund Bönda sujn; Böðn hennara og Sigmunds vaksu up här hjå henni, og vowru ödl vøn og vökstrali. Tröndur og Lajvur Össarsön towku nú ádlar Förjar undir se, og höddu Vald ívur ödlun. Tröndur lät bjowa Turid Medalsajnkju og Sinum hennara Forlujk, men tajmun fanst lujti um tä, ikkji heldir vär näka äf tuj, at Sinir Sigmunds lajtavu til Hövdingana uj Norra at fåa sär Stirk, tuj tajr vowru ungjir å Aldri. So liu nú nøkir År um, at alt vär kvirt uj Förjun. Tröndur bèr nú up å

reddet, da man kom til, og kun lidet var brændt; kun faa havde der mistet Livet. Sigmunds Kone Thuride, som siden bar Tilnavnet Hovedenken, bestyrede sin Gaard paa Skufø efter sin Mand Sigmunds Død. Hos hende voxte Sigmunds og hendes Börn op; de vare alle haabefulde. Thrand og Leif Øssursön lagde nu alle Færøerne under sig, og herskede derovet. Thrand lod tilbyde Thuride Hovedenke og hendes Sönner Forlig, men de vilde ikke indlade sig derpaa. Da Sigmunds Sönner vare unge, søgte de ikke nogen Hjælp af Norges Høvdinger; og saaledes forløb nogle Aar, i hvilke alt var roligt paa Færøerne. Thrand

Digitized by Google

máli við Leif Össurarson, at hann vildi leita honum at kvonfángi nokkuru. Hvar skal at því leita? segir Leifr. Þar sem Þóra er, Sigmundardóttir, segir Þrándr. Eigi þiki mèr líkliga horfa, segir Leifr. Eigi mun þèr konan gipt, ef þú biðr eigi, segir Þrándr. Þeir gera nú ferð sína til Skúfeyjar með nokkura menn, ok er þeim þar fáliga fagnat. Þrándr ok Leifr bjóða þeim sættir þuríði ok sonum hennar, at hinir bestu menn dæmdi þeirra á milli þar í eyjum. Þau tóku ekki fljótt undir þat. Þá hóf Þrándr bónorð fyrir hönd Leifs, ok bað Þóru til handa honum, dóttur Sigmundar; þótti þat líkligast til heilla sátta; bauð Þrándr

Måli vi Lajv Össarsön, at han vildi lajta honun ettir såmuliari Gjiftu. „Kvär skäl äd tuj lajtast?" siir Lajvur. „Här sum Towra èr, Döttir Sigmunds," siir Tröndur. „Ikkji tikjir mär tä lujklit at venda mär häar," siir Lajvur. „Ikkji verur Gjentan gjivin tär, utan tú biir," siir Tröndur. Tajr gjera nú Fèr sujna til Skújar, og näkrir Men vi tajm, og kallia vowru tajr mowtitiknir. Tröndur og Lajvur bjowa nú Turidu og Sinun hennara Såt, so sum tajr bestu Men här uj Ojdgjunun dömdu midlun tajrra. Tej towku ikkji fljót undir tä. Tå bär Tröndur Bonaròr up firi Lajv, og bä um Towru Sigmundsdöttur honun tilhanda; tokti tä vera lujkliast til at fåa fuldkomi Forlujk;

sagde engang til Leif Øssursön, at han vilde søge at skaffe ham et godt Giftermaal. „Hvor skal det søges?" spurgte Leif. „Jeg mener Thora Sigmundsdatter," svarede han. „Dertil synes mig ingen Rimelighed," sagde Leif. „Ei vil Kvinden blive givet dig, hvis du ei beiler til hende," sagde Thrand. De droge nu i Følge af nogle Mænd til Skufe, men bleve der modtagne med Kulde. Thrand og Leif tilbede Thuride og hendes Sönner Forlig, saa at de bedste Mænd der paa Øerne skulde dömme dem imellem. De vare ikke hurtige til at indlade sig derpaa. Da begyndte Thrand Frieriet paa Leifs Vegne, og beilede for ham til Sigmunds Datter Thora; det

Digitized by Google

at gæða hluta Leifs með miklu fè. Þessu var (tekit) sæmiliga af öllum þeim, en þóra sjálf svarar svâ: manngjarnliga mun yðr mèr þikja fara; ek vil á þessu gera kost fyrir mína hönd: ef Leifr er eiðfær, at hann sè eigi föðurbani minn, ok eigi menn tilfengit, at drepa föður minn, þá geri ek þann kost á, at hann skal viss verða, hvat er föður mínum hefir at bana orðit, eðr hverr valdr er dauða hans, ok at öllum þessum hlutum framkomnum þá megum vèr gera sætt með oss með bræðra minna ráði ok móður ok annarra frænda vorra ok vina. Þetta þótti öllum vel mælt, ok vitr-

Tröndur bøj so til at laggja negv Göds atträd LajvsParti. Hetta vär hildi såmulit äf ödlan tajm, men Towra sjålv svärar so: „Tikun tikjir me nok bera me so äd, sum e vil gjarna aja Man; nú vil e laggja Trejtir å um me sjålva: er Lajvur færur at gjera Aj upå tä, at han hevir ikkji veri Fäjir mujns Bäni, og at han ikkji hevir fingji Fölk til at drepa Fäjir muja, tå laggji e tä Trejt å, at han må fåa vist at vita, kväti hevir veri Fäjiri mujnun a deja, ella kvøri voldi Deja hansara, og tåi han hevir útinna adla hesa Luti, tå fèr at genga väl äf midlun okkun, um Brøir mujnir og Mowur muja og onnur Skjildfolk og Vinir okkara halda tä råvulit." Hetta

syntes dem det bedste Middel til at faae fuldkomment Forlig i Stand. Thrand tilbød at give Leif betydelig Formue. Dette optoge de alle vel, men Thora selv svarede saa: „Eder mon det tykkes, at jeg er giftelysten; jeg vil fra min Side bestemme det Vilkaar: Naar Leif kan gjöre sin Ed paa, at han ikke har dræbt min Fader, og heller ikke sat Folk til at dræbe ham, da fastsætter jeg ham det Vilkaar, at han skal skaffe Oplysning om, hvad der har været min Fader til Bane, eller hvo der har voldt hans Død; og naar alt det er udført, da ville vi slutte Forlig imellem os med mine Brødres og min Moders og andre vore Frænders og Venners Raad." Dette fandt alle at være vel talt, og viselig udtænkt, og dette forenedes de om, indbyrdes

Digitized by Google

liga tilfundit, ok þetta semja þau með sèr, at þeir þrándr ok Leifr heita þessu, ok skilja nú við svá búit.

Frá þrándi.

40. Litlu eptir þetta býst þrándr heiman or Götu ok Leifr með honum, ok fara á einu skipi, ok eru tólf saman: þeir fara til Suðreyjar, ok koma í Sandvík til þorgríms illa; þetta var nokkurum vetrum eptir lífsát þeirra Sigmundar. þeir koma sið við eyna, gánga upp til bæjar; þorgrímr fagnar vel þeim þrándi, ok gánga þeir inn. þrándr geingr til stofu, ok þorgrímr bóndi, en þeir Leifr sitja frammi í húsum við elda, er upp voru kveiktir fyrir þeim. þrándi ok þorgrími varð tekti ödlun vál tála, og vitialia útfunni, og hetta semjast tej um midlun sujn, at Tröndur og Lajvur lova tä, og skjiljast nú vi slujkun Skjili.

Frâ Trönda.

40. Kort ettir hetta bujst Tröndur hajman úr Gøtu øg Lajvur vi honun, og fära vi ajni Skútu tolv Mans tilsäman; tajr fära til Surjar, og koma til Sandvujkar til Torgrim idla; hetta vär nokur År ettir tä, at Sigmundur og hinir höddu låti Lujvi. Tajr koma sajnt äd Landi, og genga nian til Húsar; Torgrimur tekúr vál mowti Trönda og tajmun, og tajr genga in. Tröndur og Torgrimur Bondi genga innar uj Stovuna, men tajr vi Lajvi sitja utar uj Húsinun vi Eldanar, sum up vowru kjindir

saa at Thrand og Leif lovede det, og nu skiltes de med saa forrettet Sag.

Om Thrand.

40. Kort efter dette drog Thrand hjemmefra Gøte, og Leif med ham, og de fore paa eet Skib, tolv sammen, til Suderø, og kom til Sandvig til Thorgrim den Onde. Dette var nogle Aar efter Sigmunds og Thorers Død. De kom silde til Øen og gik op til Gaarden. Thorgrim tog vel imod Thrand, og de gik ind. Thrand og Thorgrim Bonde gik ind i Stuen, men Leif og de andre bleve siddende i Forværelserne ved en Ild, som blev antændt for dem. Thrand og Thorgrim talte da

Digitized by Google

mart talat. Þrándr mælti: hvat ætla menn at Sigmundi Brestissyni muni hafa at bana verðit? sagði hann. Eigi þikjast menn þat gjörla vita, segir Þorgrímr; ætla sumir, at þèr munit hafa fundit þá í fjöranni eðr á sundi ok drepit þá. Slíkt er illa ætlat ok úlíkliga, segir Þrándr, þvíat þat vissu allir, at vèr vildum bana Sigmundar, en fyrir hvat mundu vèr vilja myrða þá? ok er slíkt ávinagjarnliga mælt. Mæla þat enn sumir menn, segir Þorgrímr, at þeir muni hafa sprúngit á sundi, eðr Sigmundr muni hafa komist til lands nokkurs, er hann var afreksmaðr um marga hluti, ok muni þá hafa verit drepinn, ef hann fíri tajnum. Trönda og Torgrimi vär mengt å Måli. Tröndur mælti: „Kvät atla Fölk at munna häva veri Sigmundi Brestasoni a deja?" seji han. „Ikkji tikjist näkar vita tä gjödla," siir Torgrimur; summi halda, at tär munnan häva funni tajr uj Fjøruni ella å Fjørinun og dripi tajr." Slujkt er idla og owlujklia hildi," siir Tröndur, „tujat tä vistun ödl, at vär vildum forkoma Sigmundi, og firi kvä Skjild mundun vär tå vilja dilja tä Dråp, og slujkt er óvinalia täla." „Summi snakka ajsini um tä," siir Torgrimur, „at tajr häva sprongt se äf Svimjing (og eru gjivnir å Fjørinun), ella at Sigmundur man vera komin onkustänis til Lands, tuj han vär aja Afreksmävur uj monga Måta, og

meget med hinanden. Thrand sagde: „Hvad troe Folk, at der har været Sigmund Brestersön til Bane?" „Ei tykkes Folk vide det nöie," sagde Thorgrim; „somme troe, at I have fundet dem paa Strandbreden eller etsteds i Vandet, og dræbt dem." „Sligt er et slet Antagende, og usandsynligt," svarede Thrand, „thi det vidste alle, at vi vilde dræbe Sigmund, men hvorfor skulde vi ville skjule deres Drab, og saadant er talt af fjendtlig Hu." „Andre derimod sige," vedblev Thorgrim, „at de maae have sprængt sig ved Svömningen, eller Sigmund maa være kommen nogensteds i Land, da han var en fortrinlig Mand i mange Henseender, og maa da være bleven dræbt, hvis

Digitized by Google

hefir magalítill til lands komit, eðr myrðr. Slíkt er allaræðiliga talat, segir þrándr, ok þat er mín ætlan, at svâ hafi verit; eðr hvat er nú, félagi! er eigi svâ, sem mik grunar, at þú sèr valdr dauða Sigmundar? Þorgrímr synjar þess, sem mest má hann. Eigi muntu þessa þurfa at þræta, segir þrándr, þvíat ek þikjumst vita, at þú ert þessa verks sannr. Hann synjar sem áðr; þrándr lætr þá kalla á þá Leif ok Sigurð, ok biðr at Þorgrímr ok synir hans sè fjötraðir, ok svâ var gert at þeir eru fjötraðir ok ríkt bundnir. Þrándr hafði þá látit gera elda mikla í eldaskála, ok grindr fjórar lætr hann gera með fjórum hornum,

man tå hâva veri dripin, dessum han er komin útmagtavur (og magtalejsur) tilLands og so duldt firi han." „Slujkt èr skjilvujslia snakka," siir Tröndur, og tä èr mujn Atlan, at so hevir veri; og kvät nú, Søti mujn! er ikkji so sum mär grunar, at tú èr ädvoldin uj Deja Sigmunds?" Torgrimur sinjar firi, tä mesta sum han kan. „Ikkji man bäta te at träta vi me um hetta," siir Tröndur, tujat e tikjist vist vita, at tú ert sækur uj hesun Verkji." Han dilir firi en sum fir. Tröndur lætur tå kadla uppå tajr Lajv og Sjúra, og biir søta Torgrim og Sinir hansara uj Fjøtur, og so vär gjört at tajr vowru fjøtrajir (ella settir uj Stok), og digt bundnir. Tröndur heji tå läti kjinda stowrar Eldar uj Rojkstovuni,

han er kommen afkræftet i Land, og hemmelig myrdet." „Sligt lader sig meget vel høre," sagde Thrand, „og det er min Tro, at det er gaaet saa; men er det nu ikke, min kjære Ven! som mig aner, at du er Sigmunds Banemand. Thorgrim nægter det det ivrigste han kunde. „Ei tör du ved at benægte dette," sagde Thrand, „thi jeg troer at vide, at du er den virkelige Gjerningsmand." Han vedblev endnu at nægte det. Da lod Thrand kalde paa Leif og Sigurd, og bød, at Thorgrim og hans Sönner skulde sættes i Fjædder, og saa blev gjort, at de bleve fjædrede og fast bundne. Thrand havde da ladet gjöre en stor Ild paa i Varmestuen, og han lader

Digitized by Google

ok níu reita ristr þrándr alla vega út frá grindunum, en hann sezt á stól milli elds ok grindanna; hann biðr þá nú ekki við sik tala, ok þeir gera svá. Þrándr sitr svá um hríð; ok er stund leið, þá geingr maðr inn í eldaskálann, ok var allr alvotr, þeir kenna manninn, at þar var Einar Suðreyíngr; hann geingr at eldinum, ok rèttir at hendr sínar ok litla hríð, ok snýr út eptir þat; ok er stund líðr, geingr maðr inn í eldahúsit, hann geingr at eldi, ok rèttir til hendr sínar, ok geingr út síðan; þeir kendu, at þar var Þórir. Brátt eptir þetta geingr hinn þriði maðr í eldaskálann, þessi var mikill

og nú lætur hann gjera fujra Grindar vi fujra Hodnum, og nujgju Rajnar ristir nú Tröndur adlavegna út frá Grindunun, men han setist á ajn Stowl midlun Eldin og Grindanar; han biir tajr ikkji täla til sujns nú, og tajr gjera so. Tröndur situr nú so ajna Lætu; og täi ajn Stund vär umlíin, gengur ajn Mävur in uj Rojkstovuna, og vär adlur ranvåtur, tajr kjennæ Mannin, at tä vär Ajnar Suringur; han gengur äd Eldinun, og rattir Hendur sujnar äd ajna lujtla Stund, og vendir út ettir tä; og täi ajn Stund vär liin, gengur ajn Mävur in uj Rojkstovuna, han gengur äd Eldinun, og rattir Hendur sujnar til, og gengur út sujanf; tajr kjendu at tä vär Towrur.

gjöre fire Tralværker, satte sammen i en Firkant, og han rister ni indcirklede Pladser ud fra alle Sider af Tralværkerne, han sætter sig dernæst ned paa en Stol mellem Ilden og Tralværkerne. Han bad dem derpaa ikke at tale til ham, hvilket de iagttoge. Saaledes sad Thrand en Tid, og noget efter gik en Mand ind i Varmestuen, han var ganske vaad; de kjendte Manden, at det var Einar Suderøbo; han gik til Ilden, og rakte sine Hænder et Øieblik frem, og vendte sig derefter og gik ud igjen; og noget efter gik igjen en Mand ind i Varmestuen; han gik til Ilden, og rakte sine Hænder frem, og gik dernæst ud; de kjendte, at det var Thorer. Strax efter dette kom den tredie Mand ind i Varmestuen. Dette var en stor Mand og

Digitized by Google

maðr, ok mjök blóðugr; hann hafði höfuðit í hendi sèr; þenna kenna þeir allir, at þar var Sigmundr Brestisson, hann nemr staðar nokkura stund á gólfinu, ok geingr út síðan. Ok eptir þetta ríss þrándr af stólinum, ok varpar mæðiliga öndunni, ok mælti: nú megi þèr sjá, hvat þessum mönnum hefir at bana orðit. Einar hefir látizt fyrst, ok kalit í hel eðr druknat, er hann var þeirra kraptaminstr; þá mun þórir hafa látizt þar næst, ok mun Sigmundr hafa flutt hann, ok dasazt mest á því, en Sigmundr mun hafa komizt á land máttlítill, ok munu þessir menn hafa drepit hann, er oss sýndist hann blóðugr ok höfuðlaus.

Stut ettir tä gengur tan trii Mävur in uj Rojkstovuna, hesin vär ajn stowrur Mävur og ålblowiur; han heji Höddi uj Hendi å sär; henda kjenna tajr adlir, at tä vär Sigmundur Brestasònur; han tekur Støvu ajna Løtu å Gölvinun, og gengur út sujani. Og ettir hetta rujs Tröndur äf Stowlinun, og gjevur Åndina møulia frå sär, og seji: „Nú munnun tär hèr sujgja, kvät hesun Monnun hevir veri a deja. Ajnar hèvir gjivist fist, og er stirnavur ujhèl ella druknavur, tuj han vär kraftaminstur äf tajmun: tå man Towrur häva gjivist härnast, og Sigmundur man häva flut han, og magtast mest äf tuj; men Sigmundur man vera komin til Lands lujti mentur, og hesir Men munu häva dripi han, tuj han

meget blodig: han havde Hovedet i sin Haand; denne kjendte de alle, at det var Sigmund Brestersön; han standsede etsteds paa Gulvet, og gik ud siden. Og efter dette reiste Thrand sig fra Stolen, stönnede skrækkelig, og sagde: „Nu kunne I see, hvad der har voldt disse Mænds Død; Einar er først omkommen, og han er død af Kulde eller druknet, da han var den mindst stærke af dem; dernæst maa Thorer være omkommen, og har Sigmund vel ført ham frem, og er derved mest bleven udmattet, men Sigmund er da kommen i Land ganske afkræftet, og disse Mænd maa saa have dræbt ham, da han viste sig blodig og hovedløs for os." Alle Thrands Ledsagere sandede

Digitized by Google

Förunautar þrándar sönnuðu þetta allir, at svâ muni farit hafa. Nú segir þrándr, at þeir skuli þar rannsaka allt, ok svâ gera þeir, ok finna þar öngvan ávitöl. Þeir Þorgrímr ok synir hans þræta, ok kvoðust þessa verks eigi valdir. Þrándr kvað þá eigi þurfa at þræta, bað menn sína rannsaka gerla, ok þeir gera enn svâ. Örk ein mikil ok fornlig stóð í eldahúsinu. Þrándr spyrr, hvort þeir hafa rannsakat örkina. Þeir sögðu þat eigi vera, ok brutu hana upp, ok þótti þeim þar ekki í nema hroði einn, ok leitaðu þar í um hríð. Þrándr mælti: hvelfit örkinni, ok svâ gerðu þeir; þar fundu þeir tötrabagga einn, er verit hafði

sujntist osun blowiur og hovulejsur." Filgjismen Trönda sannavu hetta adlir, at so mundi vera tilgingji. Nú siir Tröndur, at tajr skulu ransäka alt, og so gjera tajr, men finna här onkji Pregv (ella Kjennutèkjin). Bådi Torgrimur og Sinir hansara träta og sögdu se ikkji sækan uj hesun Verkji. Tröndur seji tajmun batti ikkji at träta, bä Men sujna ransäka gjödla, og tajr gjera en so. Ajt stowrt Ujlåt, útolda, stow uj Rojkstovuni. Tröndur spir kvört tajr häva ransäka Ujlåti. Tajr sögdu tä vär ikkji gjört, og brutu tä up, og tajmun tokti här vär onkji uj utan Rusk, tajr lajtavu häruj ajna Stund. Tå mælti Tröndur: „Kvölvi Ujlåti!" og so gjördu tajr; här funnu tajr ajn Spjarrapjoka, sum heji veri uj

dette, at det maatte være gaaet saa. Thrand sagde nu, at de skulde ransage alt der, og det gjorde de, men fandt ingen Kjendsgjerninger. Thorgrim og hans Sönner vedbleve at nægte det, og sagde at de ikke havde bedrevet denne Gjerning. Thrand sagde, at de ikke turde ved at nægte det; og han bad da sine Mænd, endnu at ransage nöiere, og de gjorde saa. En stor gammel Kiste stod i Varmestuen. Thrand spurgte, om de havde eftersøgt Kisten. De sagde, at den var ikke eftersøgt, og de brøde den nu op; de syntes at der var ikke noget deri uden Skramlerier, og søgte derimellem en Stund. Thrand sagde: „Vender Kisten om!" og de gjorde saa. De

Digitized by Google

í örkinni, ok fengu þrándi; hann leysti til, ok voru þar margir sóttrar samanvafðir, ok umsvarðir fann þrándr þar mikinn gullhring, ok kendi, at þann hring hafði átt Sigmundr Brestisson, ok Hákon jarl hafði gefit honum. Ok er þorgrímr veit þetta, þá gengr hann við morði Sigmundar, ok segir nú allt, sem farit hafði; hann vísar þeim til, hvar þeir Sigmundr ok þórir voru dysjaðir, ok flytja þeir lík þeirra á brott. þrándr lætr þá þorgrím ok sonu hans fara með sèr; síðan eru þeir greptraðir, Sigmundr ok þórir, at kirkju í Skúfey, þeirri er Sigmundr hafði gera látit.

Ujlâtinum, og fangu Tröndu; han lojati sundir, og mangar Spjarrar vowru här sämanvavdar, og umsujar fan Tröndur häruj aja stowran Gudlring, og kjendi, at tan Ringjin heji Sigmundar Brestasönur åt, og Håkun Jadl gjivi honun. Og tåi Torgrimur fok hetta at vita, tå gengur han vi Mori Sigmunds, og sljr nå alt sum tål heji borist; han vujsar tajmun å, kväri Sigmundur og Towrur vowru järajir, og tajr fara Lujk tajrra burt vi sär. Tröndur tokur tå Torgrim og Sinir hanssra vi sär; sujan vowru Sigmundur og Towrur grivnir vi Kjirkjuna uj Skúoj, sum Sigmundur heji läti gjera här.

fandt der en Bylt Pjalter, som havde været i Kisten, og bragde Thrand den; han lønte den op, og der vare mange Pjalter viklede sammen, og omsider fandt Thrand der en stor Guldring, og kjendte, at denne Ring havde tilhørt Sigmund Brestesön, det var nemlig den, som Hakon Jarl havde givet ham. Da Thorgrim mærkede dette, vedgik han Sigmunds Mord, og fortalte nu alt, hvorledes det var tilgaaet. Han viste dem derhen, hvor Sigmund og Thorer vare nedgravede; og de førte deres Lig bort. Thrand lod da Thorgrim og hans Sönner drage med sig. Siden bleve Sigmund og Thorer begravede i den Kirke paa Skufe, som Sigmund havde ladet bygge.

Digitized by Google

Leifr fær þóru Sigmundardóttur.

41. Nú eptir þetta lætr þrándr stefna þing fjölmennt í Straumsey í þórshöfn, þar er þingstöð þeirra Færeyínga, þar sögðu þeir þorgrímr illi ok synir hans, svá at allir þingmenn heyra, dráp ok dauða Sigmundar, at þeir kvoðust hann drepit hafa, ok myrðan síðan. Eptir þessa hluti sagða þá eru þeir uppfestir þar á þínginu, ok lauk svá þeirra æfi. Nú halda þeir Leifr ok féstri hans þrándr á bónorði við þóru, ok bjóða þeim sættir þarmeð, þær er þau mætti bezt við una, ok þær verða þar málalyktir, at Leifr fær þóru Sigmundardóttur, ok sættast þau með heilum sáttum;

Lajvur fär Towru Sigmundsdöttur.

41. Ettir tä lætur nú Tröndur stevna ajnari Mongd säman til Tings uj Strejmoj, uj Tórshavn, här èr Tingstä Føringana; här sögdu tajr Torgrimur idli og Sinir hansara, so at adlir Tingmen hojra, frå Dråpi og Deja Sigmunds, at tajr sögdu se hävа dripi han, og fjalt han sujan. Ettir at tajr höddu tilstäji hetta, vowru tajr hongdir här å Tinginun, og solajis fingu tajr Endaligt. Nú halda tajr Lajvur og Fostirfäjir hansara Tröndur å Bønarorinun til Towru, og bjowa ödlun tajmun slujkt Forlajk, sum tej kundu vera best nöja vi, og so vär Endin å hesun, at Lajvur fek Towru Sigmundsdöttar, og so kòm alt tilsams å ödlun; Lajv-

Leif faaer Thora Sigmundsdatter.

41. Efter dette lod nu Thrand stævne til et Hovedthing i Thorshavn paa Strömsø, hvor Færøboernes Thingsted er; der bekjendte Thorgrim den Onde og hans Sönner, i alle Thingmændenes Paahør, Sigmunds Drab og Død, at de havde dræbt ham, og siden skjult hans Lig. Efter at de havde bekjendt dette, bleve de ophængte der paa Thinget, og saaledes endte de deres Liv. Leif og hans Fosterfader Thrand dreve nu paa Frieriet til Thora, og tilbøde dem saadant Forlig, som de kunde være fornöiede med, og Sagens Udfald blev da den, at Leif fik Thora Sigmundsdatter, og de sluttede et fuld-

Digitized by Google

setr Leifr bú saman á föðurleifð sinni í Suðrey at Hofi, ok er nú kyrt í Færeyjum nokkura hrið. Þorálfr Sigmundarson kvongast ok gerir bú í Dímon, ok er góðr bóndi.

Frá Færeyingum ok Olafi konúngi helga.

42. Réttliga hafa fróðir menn svá ritat ok sannliga sagt, at Olafr konúngr hafi skattgilt öll þau lönd, er nú liggja undir Noreg, utan Ísland, fyrst Orkneyjar, Hjaltland, Færeyjar ok Grœnland [1]. [Ok er svá sagt, at á níúnda ári hans konúngdóms komu [2] af Færeyjum

ur rajsir nú Bygv á Fijkrarvi sujnum uj Howi uj Suroj, og er nú kvirt uj Förjun näkra Tuj. Towrálfur Sonur Sigmunds giftust og setur se uj Bygv uppi á Dujmun, og er ajn gowur Böndi.

Frå Færingum og Owlavi Kongji hinum hellia.

42. Rajjlia häva vujsir Men skriva so og sannilia sagt, at Owlavur Kongur hevir skatgjöld ödl tej Lond, sum nú liggja undir Nærikji, utan Ujsland, fist Örknojdgjar, Hetland, Förjar og Grönlaud; og so er sagt frå, at å tuj nujdjunda Åri äf Kongadømi hansara komu äf Förjun til

komment Forlig. Leif gjorde sin Bo i Stand paa sin Fædrenegaard Hof paa Suderø; og nu var alt i nogen Tid roligt paa Færøerne. Thoralf Sigmundsön giftede sig, og tog sin Bopæl paa Dimon, og var en brav Bonde.

Om Færøboerne og Kong Olaf den Hellige.

42. Kyndige Mænd have rigtigen skrevet og med Sandhed berettet, at Kong Olaf har gjort alle de Lande, som nu ligge under Norge, Island undtagen, skatskyldige, først Ørkenøerne, dernæst Hjaltland, Færøerne og Grönland; og der fortælles saa, at i hans Regjerings niende Aar kom efter Kong

1) *Jfr. O. og H.* Víða af löndum spurði konúngr at siðum manna þá menn, er gjörla (glöggst, *H*) vissu, ok leiddi mest at spurníng um kristindóm, hversu haldinn væri, bæði í Orkneyjum ok á Hjaltlandi ok er Færeyjum, ok spurðist honum svá til, sem víðast mundi mikit á skorta, at vel væri; slíkar ræður hafði hann optast í munni, ok taldi landsrétt eða lagasetníng, *O*, 59 *Cap.*, *H*, 56 *Cap.* Hann hafði þá undir sik lagt Orkneyjar, sem furr var ritat; hann hafði ok (haft eríendingar ok; *t. H*) gert sér marga menn at vinum bæði á Islandi, [ok Orkneyjum, *Ou*] á Grœnlandi ok í Færeyjum, *O*, 121 *C.*, *H*. 123 C. 2) sem furr var ritat um Orkneyjar, ok er svá, *a. e. v.*, *F*; þat sumar hit sama komu utan, *O*, *H*.

Digitized by Google

til Noregs, at orðsendingu Ólafs konúngs, Gilli lögmaðr[1], Leifr Össurarson, Þórálfr or Dímun ok margir aðrir bóndasynir. Þrándr or Götu bjóst til ferðar[2], en er hann var búinn, þá [tók hann[3] fellisótt[4], svá hann mátti hvergi fara, ok dvaldist hann eptir. En er þeir Færeyíngar kvomu á fund Ólafs konúngs, þá kallar hann þá á tal, ok átti við þá stefnu, lauk hann þá upp eyrindi sín við þá, þau er undirbjuggu orðsendínguna, ok sagði þeim svá, at hann vill hafa skatt af Færeyjum, ok þat með at Færeyíngar skyldu hafa þau lög, sem Ólafr konúngr setti þeim; en[5] í þessi stefnu fannst þat á orðum konúngs, at hann mundi

Norra, ettir Or og Bo Owlavs Konga, Gilli Lögmávur, Lajvur Össarsòn, Towrálfur af Dajmun og mengjir ærir Böndasinir. Tröndur uj Gøtu búist til Ferur, og tái han vär ferabygvin, tá fek han Niurfadlssot, so han vät ikkji mentur at fära, og dvaldist so ettir; men tái Færinganir komu här sum Owlavur Kongur vär, tá kadlar han tajr til Täla, og helt Stevnu vi tajr, tá førur har fram Ørindi sujni til tajrra, tej sum búu undir Bovunum, og sejí tajmun so, at han vil hävа Skat äf Förjun, og tä vi, at Færingar skuldu hävа tär Lovir, sum Owlavur Kongur setti in kjá tajmun; og á hesi somu Stevnu fanst tä á Kongjins Orun, at han mundi täka tä tilfesti äf tajm Føring-

Olafs Ordsending fra Færøerne til Norge Gille Laugmand, Leif Øssursön, Thoralf fra Dimon og mange andre Böndersönner. Thrand i Göte beredte sig til at reise med, men da han var færdig, overfaldt der ham en hovedkuls Sygdom, saa at han ingensteds kunde komme, og han blev da tilbage. Men da de ovennævnte Færøboer kom til Kong Olaf, kaldte han dem til sig og holdt et Møde med dem; han fremsatte da for dem det Andragende, som var den egentlige Grund til Ordsendingen, at han vilde have Skat af Færøerne, og tillige at Færøboerne skulde antage de Love, som Kong Olaf gav dem. Paa dette

1) lögsögumaðr, *O, H.* 2) hann var einhverr mest virðr í eyjunum, *t. O.* 3) lík at honum, *O.* 4) fellisótt, *O. H(alle)*; fellisótt, *de övrige.* 5) *f. t. O.*

Digitized by Google

taka festu til þessa máls[1] af þeim Færeyingunum, er þá voru þar komnir, ef þeir vildi þat mál[2] svardögum bindá; bauð þeim mönnum, sem þar voru komnir, [ef þeir vildu þenna kost, at þeir er göfgastir væri af þeim skyldi[3] gerast handgeingnir, ok þiggja af honum metorð ok virðattu. Hinum færeyiskum mönnum virðust svá orð konúngs, sem grunir[4] mundu á vera, hvernveg þetta mál mundi snúast, ef þeir vildi eigi undir þat gánga[5], er konúngr beiddi; en þóat til þess máls væri fleiri stefnur lagðar[6], þá varð þat allt framgeingt, er konúngr beiddist; geingu þeir til handa konúngi, ok gerðust hans

unun, sum tå vowru här komnir, um tajr vildu binda fri hessi Säk vi svornun Ajun; han bej tajm Monnun, sum här vowru komnir, um tajr vildu täka hetta Kör, at tajr uj fräastir vowru äf tajm, skjildu genga honun tilhandar, og so tiggja Hajir og Vinskäp äf honun. Tajr førisku Menninir hildu so um Kongjins Ör, sum grunast kundi, kvön Vè Stevnumåli mundi snygvast, um tajr vildu ikkji undir tä genga, sum Kongur bej; og tow-at flajri Stevnur vowru settar um hessa somu Säk, fek tow alt tä Framgongd, sum Kongji lujkaji, tajr gingu tå Kongji tilhanda, og gjördust Hofmen hansara, Lajvur, Gilli og Towrålfur, men adl-

Møde mærkedes det af Kongens Ord, at han önskede Sikkerhed for denne Sag af de Færøboer, som da vare komne til Norge, at de skulde med Ed stadfæste dette Fordrag; han tilböd de Mænd, som vare komne til ham, at, hvis de vilde indgaae dette Vilkaar, da skulde de anseeteste af dem blive hans Mænd og erholde hans Venskab og Hædersbeviisninger. Færøboerne syntes paa Kongens Ord at mærke, at det vel kunde være tvivlsomt, hvad Udfald Sagen vilde faae, hvis de ikke vilde samtykke Kongens Forlangende, og skjönt der holdtes flere Møder om denne Sag, fik dog Kongen sin Begjering sat igjennem,

1) mala, *O.* 2) sáttmál, *H.* 3) at, *O*; er honum þótti þar ágætstir, at þeir skyldu, *H.* 4) hinn mesti grunr, *O.* 5) játast, *O*; játtu eigi slíku því sem konúngr vildi, *Hd.* 6) áðr enn lyktaðist, t. *O. H*; áðr enn þat skírðist, *Hb.*

Digitized by Google

hirðmenn, Leifr, Gilli ok Þórálfr, ok allir þeir Færeyingar[1] veittu svardaga Ólafi konúngi til þess, at halda þau lög[2] í Færeyjum ok þann rètt[3], er hann setti þeim, ok skatgildi þat, er hann kvað á. Síðan bjuggust hinir færeysku menn til heimferðar, en at skilnaði veitti konúngr þeim vingjafir, er honum höfðu handgeingnir gerst. Fara þeir ferðar sinnar, þá er þeir eru búnir, en konúngr lèt búa skip, ok fèkk menn á, ok sendi þá menn til Færeyja, at taka þar við skatti þeim, er þeir Færeyingar skyldu gjalda honum. Þeir urðu[4] snemmbúnir, ok er þat frá þeirra ferð at segja, at þeir koma eigi aptr, ok eingi skattr á því sumri, er næst var eptir,

ir tajr Føringanir gjørdu Owlavi Kongji Ajir på tä, at halda tär Lovir uj Förjun og tan Rat, sum han setti tajm, og läta tan Skat út, sum han leji å. Sujan bygvast tajr førisku Menninir til Hajmferina, og å Skjilnajinun vajtti Kongur tajmun Vinagåvur, sum höddu gingji honun tilhanda; tajr fära nú sujna Fèr, tåi tajr vowru lidnir, men Kongur lät gjera Skjip út, og fek Fölk å tä, sum han sendi til Förjar, at täka här mowti Skattinun, sun Føringanir skjildu gjalda honu; tajr vowru tajljr, búnir og tä er at sia frå Fèr tajrra, at tajr koma ikkji attir og ongjin Skattur å tuj Sumri sum vär nast ettir; tä vär Folkasögnin, at tajr ongantuj

og Leif, Gille og Thoralf underkastede sig Kongen, og bleve hans Hofsinder; men alle de tilstedeværende Færøboer svore Kong Olaf Ed paa at holde de Love og den Ret paa Færøerne, som han gav dem, og betale de Skatter, som han paalagde. Siden beredte de færøiske Mænd sig til Hjemreisen, og ved Skilsmissen gav Kongen Vennegaver til dem, som vare blevne hans Mænd. De droge nu deres Vei, da de vare færdige, men Kongen lod ruste et Skib, og sendte Mænd ud til Færøerne, at modtage de Skatter, som Færøboerne skulde betale ham. De bleve (ikke) hurtig færdige, og om deres Reise er det at fortælle, at de ikke

1) förunautar þeirra, *O*, *H*. 2) er hann bauð þeim, *t. O*. 3) landsrètt, *O*, *H*. 4) ekki, *t. O*, *H*.

Digitized by Google

[segja (menn) at þeir hafa ekki komit[1] til Færeyja[2], hafði þar ok eingi maðr skatt heimtan[3].

Frá Sigurði ok þrándi í Götu.

42. Vor þat höfðu farit af Noregi skip til Færeyja, á því skipi fóru orðsendíngar Ólafs konúngs til þess, at koma skyldu utan af Færeyjum einhverr þeirra hirðmanna hans, Leifr Össurarson, Gilli lögmaðr[4], Þórálfr or Dímun. En er þessi orðsendíng kom til Færeyja, ok þeim var sagt, þá ráða[5] þeir sín á milli, hvat undir mun búa, ok kom þat ásamt með þeim, at þeir hugðu, at

vowru komnir til Förjar, og ongjin Mävur heji hajnta Skat här.

Frå Sjúra og Trönda uj Gøtu.

42. Hetta Våri vär ajt Skjip färi frå Norra til Förjar, og vi tuj Skjipi fowru Ordsendingar Owlavs Konga til tes, at onkur äf Hofmonnun hansara, Lajvur Össarsön, Gilli Lögmävur ella Towrálfur äf Dujmun skjildu koma utan frå Förjun. Tåi hesi Bo komu til Förjar, og tä vär tajmun sagt, tå rådslowu tajr sujnamidlun, kvät här mundi bygva undir, og adlir komu åsamt um tä, at tajr hugsavu,

kom tilbage, og ingen Skatter den næstfølgende Sommer; Folk sige, at de ikke ere komne til Færøerne, og at ingen havde der indkrævet Skat.

Om Sigurd og Thrand i Gøte.

43. Denne Vaar var der faret et Skib fra Norge til Færøerne med dette Kong Olafs Budskab, at een eller anden af hans Hofsinder paa Færøerne, Leif Øssursön, Gille Lagmand eller Thoralf fra Dimon skulde komme til ham. Da dette Bud kom til Færøerne, og det blev dem forkyndt, gjættede de i Forening paa, hvad Hensigten vel maatte være, og troede de alle at indsee,

1) komu þeir ekki, *O*; því at þeir höfðu eigi komit, *H*. 2) á því sumri, ok, *t. Hd*. 3) *jfr. O og H:* þat sumar hit sama (1625) spurr Olafr konúngr, at skip þat var horfit, er hann hafði sent til Færeyja (eptir skatti, *t. H*) hit furra sumarit, ok þat hafði hvergi til landa komit, svá at spurt væri. Konúngr fékk þá annat skip til, ok menn með, ok sendir til Færeyja eptir skatti. Fóru þeir menn, ok létu í haf, en síðan spurðist ekki til þeirra heldr enn hinna furri, ok voru þar margar getur á, hvat af skipum þeim mundi vorðit hafa, *O, H*. 4) Þ., *F.*, lögmaðr, *O.*; lögsögumaðr, *H*. 5) røddu, *O*.

Digitized by Google

konúngr mundi vilja spyrja eptir um þau tíðindi, er sumir menn höfðu fyrir satt, at þar mundu gerzt hafa í eyjunum, um misfarar sendimanna konúngs þeirra tveggja skipa[1], er eingi maðr hafði afkomizt. Þeir rèðu þat af, at Þórálfr skyldi fara; rèðst hann til, ok bjó byrðing, er hann átti, ok aflaði þar til manna, voru þar á skipi tíu menn eðr tólf. En er þeir voru búnir, ok biðu byrjar, þá var þat tíðinda í Austrey[2], at einhvern góðan veðrdag gekk þrándr í stofu, en þeir lágu í pallinum[3], Sig-

Kongur mundi vilja spirja tajr um tej Tujndi, sum summi Fölk hildu firi sat, at mundu vera tilborist här uj Ojdgjunun, um Vanlukkuferir Útsendinga Kongjins å tajmun båvun Skjipunun, sum ongjin Mävur vär attirkomin äf. Tajr gjörda tå äf, at Towrålfur skjildi fära, han rajist tå til og útgjördi ajt Farmaskjip, sum han åtti, og fek sär Fölk härtil, so tujgju ella tolv Mans vowru å Skjipinua, og tåi tajr vowru lidnir og bjavu ettir Bäri, tå bär so til uj Estroj, at ajn Gowvevarsdä gek Tröndur in uj Stovuna, tå lowu tajr å Bonkjinun Sjúrur, Towr-

at Kongen vist vilde adspörge dem om de Tildragelser, som nogle holdt for sande, og som skulde være foregaaede der paa Øerne, nemlig angaaende den Ulykke, der var mødt Kongens Udsendinge paa de to Skibe, af hvis Besætning intet Menneske var kommet tilbage. De toge nu den Beslutning, at Thoralf skulde reise; han gjorde sig færdig og udrustede et Fragtfartöi, som han eiede, og fik Folk til Besætning, i alt ti eller tolv Mand. Men da de vare færdige og ventede paa Vör, hændte det sig paa Østerø en Dag, da det var godt Veir, at Thrand gik ind i Stuen, men Sigurd, Thord og Gaut laae der paa Bænken. Da sagde Thrand: „Meget forandres i et Menne-

1) skipsagna, *H*; hefði misfarizt í eyjunum þeim tveim skipshöfnum, *O*. 2) at þrándar, *t. H*. 3) þverpallinum, *O*; stofupöllum, *H*.

Digitized by Google

urðr ok Þórðr [ok Gautr[1]. Þá mælti Þrándr: mart verðr[2] á mannsæfinni; óátt var Þat, Þá er menn[3] voru úngir, at sitja[4] eðr liggja veðrdaga góða, Þeir menn er [til alls eru vel færir[5], ok eigi mundi Þat líkligt Þikja hinum fyrrum mönnum, at Þórálfr or Dímun mundi vera[6] meiri Þroskamaðr enn Þèr; en byrðingr sá, er ek hefi átt, ok hèr stendr í nausti, ætla ek at hann gerist svá forn, at hann fáni undir bráðinu; er hèr hvert hús fullt af ullu, ok verðr ekki til[7] verðs haldit, mundi eigi svá, ef ek væri nokk-

ur og Gutti. Tå towk Tröndur so til Orär: „Mengt verur å Mansävini; aj vär tä tujt so, tåi e og flajri vowru ungjir, at tajr Men sum väl eru førir til ædt, vildu sita ella liggja inni Gowvevursdäar, og aj mundi tä tokt tajm lujkligt, sum fir häva veri inni hjå mär, at Towrålfur å Dujmun mundi fära at vera majri Höjsmenni in tär; tan Skútan, sum e hävi åt og her stendur uj Nestinun, häna atli e nú häva stäji so langji å Landi, at hön èr fúna undir Bråfjini; kvört Hús er her fudlt äf Udl, og ikkji verur håldi häar vi henni, sum hön er näka verd, ikkji

skes Levetid; det hændtes sjelden i vor Ungdom, at Mænd, som ere vel duelige til, hvad det skal være, sade inde eller laae om Dagen, naar det var godt Veir, og aldrig vilde vore Forfædre have troet, at Thoralf af Dimon skulde blive en raskere Mand end I; men mit Fartöi, som staaer her i Nøstet, tænker jeg nu, bliver saa gammelt, at det raadner under Tjæren; hvert Huus her er fuldt af Uld, som ikke bliver gjort i Penge; saa skulde det ikke gaae, hvis jeg var nogle Aar yngre." Sigurd

1) Þrándr ámælti þeim mjök um áþrifaráð, kvaðst eiga mikla ull til sölu, en verðr eigi til verðs haldit, *Hd;* (brøðrasynir hans, *H*), þeir voru Þorlákssynir, (Aslákssynir, *Od*), ok hinn þriði var Gautr hinn rauði; þat var ok frændi þeirra. Allir voru þeir frændr (fóstrar Þrándar, *H*) gjörviligir menn; Sigurðr var þeirra ellztr ok mestr fyrir þeim í öllu; Þórðr átti kennimannsnafn, ok var kallaðr Þórðr hinn lági (láugi, *Oc, d, g*); hann var þó (*f. l. Oc, d, g,*) manna hæstr (mestr, *Hd*), ok var þat þó mein frá, at hann var þrekligr ok rammr at afli, *O, H*, svá at trautt vissu menn afl hans, hversu styrkr hann var, *O*, 2) skipast, *O, H.* 3) vèr, *O*, *H.* 4) inni, *f. O.* 5) úngir voru, *O, H.* 6) þikja, *O.* 7) iðjar nè, *f. H.*

Digitized by Google

urum vetrum yngri. Sigurðr hljóp út, ok hèt á[1] þórð ok Gaut, kveðst eigi þetta frýjuorð standast[2] vilja. Þeir gánga út, ok þartil er húskarlar voru, gánga til ok setja fram byrðing, lètu þá tilflytja farm, ok hlóðu skipit[3], ok bjuggu þat á fám dögum; voru þeir ok tíu menn eðr tólf á skipi[4]; tóku þeir þórálfr út eitt veðr allir, ok vissust til jafnan í hafinu[5]; þeir [komu at landi, er myrkr var, í Hernu[6], lögðu þeir Sigurðr [utar fyrir ströndinni[7], ok var þó skamt á milli þeirra. Þat var til tíðinda um kveldit[8], er myrkt var orðit, at þeir mundi veri so, heji e veri nøkur År ingri." Sjúrur leip út, og ropti Towra og Gutta, og seji se ikkji vilja læta hetta Spotnèr standa å sär. Tajr genga nú út, og häar, sum Húskadlanir vowru, fära so til at setja Skútuna fram, og lowtu tä bera Farmin oman, og laddu Skjipi, og gjördu alt liit näkra fåa Däar; tajr vowru ajsini tujgju ella tolv Mana å Skjipi; towku so tajr og Towrálfur út vi säma Vevurläji, og sowu adla Tujini til kvönannan uj Hävinun; tajr komu til Lands uj Hernu, tåi skujmt vär; Sjúrur leji se utari firi Strönd-ini, og tow vär stut imidlun tajrra. Tä bär so til um Kvöldi,

sprang da op, og gik ud, kaldte paa Thord og Gaut, og sagde, at han ikke vilde taale denne Bebreidelse. De gik nu ud, og hen til Karlene, gik siden til og satte Fartöiet frem, og lode dernæst føre Ladningen om Bord, og ladede Skibet, og gjorde det i faa Dage færdigt til Afreise; de vare ogsaa ti eller tolv Mænd paa dette Skib; og de og Thoralf begave sig til een Tid paa Reisen, og kunde bestandig öine hinanden paa Havet. De kom til Land ved Herna; det var da mörkt; Sigurd lod sit Skib lægge længere ude ved Stranden, men der var dog kun et kort Stykke imellem dem. Det hændte sig om Aftenen, da det var blevet

1) þá frændr sína, *t. Hd.* 2) þola, *O, H.* 3) skorti þar eigi til farmsins heima, þar var ok reiði allr með skipinu, *t. O, H.* 4) byrðingsins þræandar. Þrándr karl átti ok leigi eintal við þá Sigurð ok þórð, áðr þeir fóru heiman, *O.* 5) mæltust þeir þat við, at hverir skyldu öðrum vera líðsinnaðir, hvers sem við þyrfti, *O.* 6) komu at Hernum aptandag, *Oc, d, g*; tóku Noreg í Hereyjum, þat var síð daga, *O.* 7) utar við ströndina, *O*; utan v. s., *H.* 8) aptansins síð, *O.*

Digitized by Google

Þórálfr ætlaði til rekkna at búast, þá gekk Þórálfr á land upp[1] ok annar maðr með honum, leitöðu sèr staðar[2]; en (er) þeir [voru búnir[3] ofan at gánga, þá sagði sá, er honum fylgði, at[4] kastat var klæði yfir höfuð honum, ok[5] tekinn upp af jörðu; í því bili heyrði hann brest[6], síðan var farit[7] með hann[8] ok reiddr til falls, en þar var undir sjór[9], ok var hann keyrðr á kaf; en er hann kom á land, fór hann þar til, er þeir Þórálfr höfðu skilit; hann fann Þórálf, ok var hann þá klofinn í herðar niðr, ok var þá dauðr. En er skipverjar[10] Þórálfs urðu þessa varir,

tåi kölmirkt vär, at Towrålfur og hansara Men atla at fåa sär Høli at liggja uj, tå gjek Towrålfur up å Land og ajn annar Mävur vi honun, og lajtavu sär ettir Kvujlustäji; og tåi tajr vowru lidnir at genga omanattir, tå seji tan, sum filgdi honun, at ajt Kläji vär bläka ivir Höddi å sär, og at han vär tikjin up frå Jøruni; uj tuj Bili hojrdi han ajn Brest, sujan vär färi vi honun og han vär rajddur tilfadls; men här vär Sjegvur undir, og han vär kojrdur undir Käv; og tåi han kòm up attir å Land, fowr han häar, sum han heji skjilst frå Towrålfi; han fan Towrålf, men han vär klovin niur uj Heranar, og vär dejur.

mörkt, og Thoralf og hans Folk agtede at gaae til Kols, at han og med ham en anden Mand, først gik op i Land i et nødvendigt Ærende; men saa fortalte den Mand, som havde fulgt ham, at da de vare færdige til at gaae ned igjen, blev der kastet et Klæde over Hovedet paa ham, og han blev løftet op fra Jorden, og i det samme hørte han et Slag; derpaa blev han baaren, og svungen til at kastes, men der underneden var Sø, og han blev kastet i Vandet; men da han igjen kom i Land, gik han hen til det Sted, hvor han og Thoralf bleve skilte fra hinanden. Han fandt Thoralf, og denne var da kløvet ned i Skuldrene, og var

1) álfreka, *t. O.* 2) at gánga örna (örlaða) sinna, *t. Of.* 3) ætlaðu, *O.* 4) hann fann eigi fyrr enn, *t. O.* 5) síðan var hann, *O, Hk.* 6) mikinn, *t. O, H.* 7) gengit, *O.* 8) sem með barn, *t. O.* 9) kolblár, *t. O.* 10) skiparar, *Oc, g, i.*

Digitized by Google

bára þeir lík hans útá skip, ok náttsettu þar. Þá var Ólafr konúngr á veizlu í Lygru [1]; voru honum þegar orð ger, [var þá stefnt [2] örvarþíng [3], ok var konúngr á þínginu; hann hafði þángat stefna látit þeim Færeyíngunum af báðum skipunum, ok voru þeir til þings komnir; en er þíngit var sett, þá stóð konúngr upp ok mælti: þau tíðindi, er hèr eru orðin, er því betr at slík eru sjaldheyrð [4]; hèr er af lífi tekinn góðr dreingr, ok hyggju vèr at saklaus sè, eðr er hèr nokkur sá maðr á þínginu, er þat kunni at segja, hverr valdr er verks þessa? En þar gekk eingi við. Þá mælti

Men tåi Skjipsfolk Towrålfs vowru hetta vär, bowru tajr Lujk hansara útå Skjipi, og nåtsettu här. Owlavur Kongur vär tå til Vajtslu uj Lygru, og vär gjört honun Bo vi tä säma, tå vär stevnt til Örvarting (sum vär vi Pujluu) og Kongurin vär sjålvur å Tingjinna; han heji läti stevna Færingunun häar äf båvun Skjipunna, og tajr vowru ajsini komnir til Tings; men tåi Tingji vär set, tå stow Kongur up og mælti: „Tej Tujindi uj her eru blivin, eru alujkji, at tuj betir, tä er sjåldan hojrdt; her er äf Lujvi tikjin ajn gowur Mävur, og vid hugsa han vär säklejsur, man her vera näkar Mävur å Tingjinun, sum man

død. Da Thoralfs Skibsfolk fik dette at vide, bare de hans Lig ud paa Skibet, og satte det hen om Natten. Den Gang var Kong Olaf til Gjæst paa Lygra. Til ham blev der strax sendt Bud; der blev da stævnet ved en opskaaren Piil til Thinge, og Kongen kom selv paa Thinget; han havde ladet Færøboerne fra begge Skibene stævne did, og de havde indfundet sig. Da Thinget var sat, stod Kongen op, og talte: „Her er hændtes en Begivenhed, hvis Lige til al Lykke sjelden høres;" sagde han, „her er en brav Mand tagen af Dage, og vi troe, at han var uskyldig; er der nogen tilstede her paa Thinget, som kan oplyse os

1) Lyggro, *Os*; þat var skamt þaðan, *t. O.* 2) um myrginsinn; lèt Olafr konúngr þegar stefna, *O.* 3) örvarboð eðr þing, *H.* 4) sjaldgæt, *O, H.*

Digitized by Google

konúngr: ekki er því at leyna, hvorr minn áhugi er um verk þetta, at ek hygg[1] á hendr þeim[2] Færeyíngum; þiki mèr þannveg helst at unnit, sem Sigurðr þorláksson hafi vegit manninn, en þórðr, lági hafi manninn[3] á kaf fært; en þat fylgir[4], at ek get þess til, at þat muni til vera[5] fundit, at þeir mundi eigi vilja, at þóráálfr segði eptir þeim þær óðáðir, er hann mun hafa vitat at satt er, en oss hefir [verit grunr á[6], um morð þau ok illvirki, er sendimenn mínir hafa þar[7] myrðir verit. En er konúngr hætti tali sínu, þá stóð upp Sigurðr þorláksson, ok mælti: ekki vita, at sia kværi hevir voldt hetta Verk?" Men ongjin vildi gonga vi. Tå seji Kongur: „Ikkji er tuj at lojna, kvør mujn Huur er å um hetta Verk, at e hugai tå kjemur niur å Føringana, tikjir mär tä helst häva gingji so til, sum at Sjúrur Todlakson hevir dripi Mannin, og Towrur låji fört hin Mannin undir Käv, og nú filgjir ajsini, at e gjiti mär hetta til, at tä man vera so firifunni, at tajr mundu ikkji vilja, at Towrålfur seji frå tajmun tär Owgjerningar, sum han man häva vita, at sat er, og osun hevir veri Grunur å, um tej Mòr og Ävindsverk, at Útsendingar mujnir häva veri mirdir här." Men tåi Kongurin

om, hvo der har bedrevet denne Gjerning?" Men ingen svarede dertil. Da sagde Kongen: „Jeg vil ei fordølge, hvad min Mening er om dette, at jeg har Mistanke til Færøboerne, og det tykkes mig snarest kunde være rimeligt, at Sigurd Thorlaksön har dræbt Manden, og Thord har kastet den anden i Søen; og til denne Gjerning mener jeg Bevæggrunden maa have været, at de ikke vilde, at Thoralf skulde fortælle om deres Ugjerninger, som han maa have vidst at de vare skyldige i, og vi have haft Mistanke om, nemlig de Mord og Forbrydelser, at mine Udsendinge ere blevne myrdede derovre." Da Kongen havde sluttet sin

1) herfi, *O.* 2) sjálfum, *t. O.* 3) hinn, *O. H.* 4) mtlen minni, *t. O.* 5) saka, *O, H.* 6) leingi grunat, *O.* 7) *i eyjunum, t. O.*

Digitized by Google

hefi ek talat fyrr á þingum, [man ek því ekki orðfær[1] vera mjök, en þó ætla ek nú ærna nauðsyn tilbera, at svara nokkuru[2]; vil ek þess tilgeta, at ræða þessi, er konúngr hefir nú uppborit, man vera komin undan túngurótum þeirra manna, er miklu eru óvitrari enn hann ok verri, [en þat er ekki leynt, at þeir eru[3] sannir vorir óvinir[4]; er þat ok ólíkliga mælt, at ek mundi vilja vera skaðamaðr þórálfs, þvíat hann var fóstbróðir minn ok góðr[5] vin; en ef þar væri nokkur önnur efni í, ok væri sakir milli okkar þórálfs, þá er ek svá viti borinn, at ek mundi heldr til

endaji Tälu sujna, tå stow Sjárur Todlaksön up, og towk til Orar: „Ikkji hävi e täla fir å Tingun, og tuj man e ikkji vera mikji ordførur, men tow atli e nú bera so til, at tä er aldajlis nejit, at svära näka. E vil nú gjita mär tä til, at henda Täla, sum Kongur hevir nú fört fram, man vera komin undan Tungurowtunun å tajmun, sum eru mikji óvitiari og verri in han; og tä er ikkji at lojna, at tajr eru sannir Óvinir okkara; tä er ajsini owlujklia sagt, at e mundi vilja vera Skäamävur Towrålfs, tuj han vär bådi Fostbrowir mujn og mujn gowi Vinur; og heji här annast veri Lujkjindi til, og ilt veri midlun mujn og

Tale, stod Sigurd Thorlaksön op og sagde: „Ei har jeg för talt paa Thinge, derfore forstaaer jeg ikke vel at belægge mine Ord, men dog seer jeg, at den trængende Nødvendighed kræver, at jeg svarer noget; jeg vil formode, at denne Beskyldning, som Kongen nu har fremført, maa være kommen fra saadanne Mænd, som ere meget uforstandigere og værre end han, men det behøver man ikke at fordølge, at de ere vore sande Uvenner; det er ogsaa talt uden al Rimelighed, at jeg skulde ville tilföie Thoralf noget Meen, thi han var min Fostbroder og gode Ven; og hvis der havde været nogen anden Grund dertil, og

1) ætla ek mik mann þikja ekki orðfiman, *O, H.* 2) um þetta vandkvæði, sem nú er til handa borit, ok áferli þat, sem konúngr drap oss skúta um, *t. O.* 3) munu fullkomliga vilja vera; *H* 4) *fra* [*f. t. O.* 5) hian mesti, *O.*

Digitized by Google

þessa verks leita[1] heima í Færeyjum enn hèr undir handarjaðri yðrum, konúngr! Nú vil ek þessa máls[2] synja fyrir mik ok fyrir alla oss[3] skipverja, vil ek þar bjóða fyrir eiða, svá sem lög yður liggja til; en ef yðr þikir hitt[4] fullara, þá vil ek [bera járn[5], ok vil ek[6] at þèr sèð sjálfir við skírsluna[7]. En er Sigurðr hætti tali sínu, þá [urðu margir til flutníngs við konúng[8], at Sigurðr skyldi ná undanfærslu; þótti Sigurðr hafa vel talat, ok sögðu hann úsannan mundu vera at því, er honum var kennt. Konúngr svarar: um þenna mann [man

Towrálf, tá eri e so vitivur borin, at e mundi heldir hävа havt sovori Verk firi hajma uj Förjun, in her undir Jarkanun å Hond tiara, Kongur! Nú vil e leggja hesa Säk frå mär og ödlun okkara Skjipmonnun, e vil bjowa Ajir härfiri, so sum Lov tiara leggur å; og tikjir tiun tä fulkomuliari, tå vil e bera Jadn, og e vildi tiun sjålvur sowtu kjå Undangjeringjini." Og tåi Sjúrur endaji Täla sujna, tå vowru mengjir sum fluttu fram firi Kongjin, at Sjúrur åtti at nåa Undanfærslu, toktu Sjúra hävа väl täla, og sögdu han vär ikkji skjildiur uj tuj, sum vär kjendt upå han. Kongur svär-

der havde været nogen Sag mellem mig og Thoralf, da er jeg dog saa fornuftig, at jeg heller vilde have udført et saadant Værk hjemme paa Færøerne end her lige under eders Öine, Konge! Nu vil jeg derfor nægte denne Beskyldning for mig og for alle mine Skibsfolk; og derpaa vil jeg tilbyde Ed, eftersom eders Lov bestemmer; men hvis I anseer det for fuldere Beviis, da vil jeg bære Jern, og vil jeg, at I selv er tilstede ved Renselsen." Da Sigurd havde endt sin Tale, vare der mange, som talte for Kongen, at det burde tillades Sigurd at frigjöre sig; de syntes, at Sigurd havde talt vel, og sagde at han vist var uskyldig i

1) hætta, *O, H.* 2) verks samuliga, *O*; verks, *H.* 3) félaga ok, *t. O.* 4) í nokkuru, *t. H.* 5) flytja járnburð, *O. H.* 6) herra konúngr, *t. O, H.* 7) þikir mèr því betr, er hón er frekari gjör, ok ek gæti þessu illmæli sem ekjótast rudt ok hrundit, svá at þat sé öllum gèðum mönnum ljóst, at vèr félagar sèim þessu máli lognir; vil ek ok líkt bjóða hvárutveggja málinu, ok því er konúngr stakk oss félögum sneið um, at vèr mundim hafa myrða menn hans til fjár, *t. O.* 8) átta margir menn lut at, *O.*

Digitized by Google

tvennu skipta[1], ok ef hann er loginn þessi sök, þá man hann vera góðr maðr, en at öðrum kosti man hann vera nokkuru djarfari, enn dæmi munu finnast til, ok er þat eigi minnr mitt hugboð; en þó get ek, at hann sjálfr beri sèr vitni hèrum[2]. En við[3] bæn manna þá tók konúngr festu af Sigurði til járnburðar, skyldi hann koma um morgininn[4] eptir til Lygru[5], skyldi biskup þar gera honum skírslu[6]; ok sleit svâ þínginu; fór konúngr aptr[7] í Lygru, en Sigurðr ok förunautar hans aptr til skips síns. Tók þá brátt at myrkva af

ar: „Um henda Man èr tvint at halda, er henda Säk lòjin upå han, tå man han vera ajn rattulìir Mävur, men uj annan Måta man han vera näka djarvari in Dømi munnu finnast til, og tä èr mär nú ikkji minni uj Hua, men tow haldi e at han fèr sjålvur at bera sär Vitni härum. Og firi mengan Mans Bøn towk Kongur Festi äf Sjúra til Jadnburar, og Morgunin ettir skjildi han koma til Lygru, här skjildi Biskuppin gjera honun Skujrslu, og so vär Tingji upsagt; Kongurin fowr tå attir til Lygru, men Sjúrur og Filgjismen hansara attir til Skjip sujt; tå towk bråt at mirkna äf Not. Tå mælti

det, som han blev anklaget for. Kongen svarede: „Med denne Mand maa een af Delene være Tilfældet, at enten maa han, hvis han er uskyldig i denne Sag, være en brav Mand, eller ogsaa han maa være noget frækkere end der findes Exempel til, og det har jeg ligesaa stærk Formodning om, men han vil selv, som jeg aner, snart vise, hvorledes den Sag forholder sig." Og formedelst Folks Bön, modtog Kongen Sigurds Forpligtelse til Jernbyrd; han skulde komme om Morgenen efter til Lygra, der skulde Biskoppen forestaae Renselsen; og dermed sluttedes Thinget. Kongen drog tilbage til Lygra, men Sigurd og hans Stalbrødre igjen ud paa deres Skib; det begyndte da snart at mörkne

1) hefr svâ stórum, *O*; mun stórum skipta, *de övrige*, *O. H.* 2) af stundu, *t. O.* 3) flutning ok, *t. O.* 4) daginn, *O, H.* 5) Lifru, *Oc, g, i, e.* 6) annan dag eptir, *t. Hd.* 7) um kveldit, *O.*

Digitized by Google

nótt. Þá mælti Sigurðr til förunauta sinna: þat er satt at segja, at vèr höfum komit í mikit vandkvæði, ok vorðit fyrir mikilli álýgi, ok er konúngr sjá[1] brögðóttr, ok man auðsær vor kostr, ef hann skal ráða, lèt hann fyrst drepa Þórálf[2], en nú vill hann gera oss at óbótamönnum[3]; er þeim lítit fyrir at villa járnburð fyrir oss; nú ætla ek þann verr[4] hafa, er til þess hættir við hann; nú leggst innan [eptir sundinu[5] fjallagol[6]; ræð ek þat at vèr vindum segl vort [við húnboru[7], ok stefnum út á haf; fari þrándr sjálfr annat sumar, [at selja ull sína, ef hann vill[8];

Sjúrur vi Filgjismen sujna: „Tä er sat at sia, at vär erun komnir uj stowran Vanda, og hovun veri firi miklari Lign på osun, og er Kongur sjownlia brøutur, at tä er ejsat kvät osara Kòr vera, um han man råa, fist lät han drepa Towrålf, og nú vil han gjera os til Owbowtamen, tä er tajmun lujti firi at vidla Jadnburin firi osun; nú atli e at tan verur verri färin, sum hattar til at häva vi han at gjera; nú legst Fjadlagul innan úr Sundinun, tuj råji e til tä at vär vindun Segl vort uj Húnahåt, og stevnun útuj Häv, färi Tröndur sjålvur å ørun Sumri at selja Udl sujna, um han vil; og sleppi

af Nat. Da sagde Sigurd til sine Reisefæller: „Det er vist, at vi ere komne i en meget vanskelig Stilling, og ere blevne skammeligen beskyldte, og denne Konge er underfundig, og Udfaldet paa vor Sag vil være let at forudsee, hvis han skal raade; først lod han dræbe Thoralf, og nu vil han gjöre os til Ubodemænd*; det er dem en let Sag at forvilde Jernbyrden for os; derfor holder jeg for, at den er værst faren, som vover sig dertil med saadan en Mand; nu blæser der en sagte Vind inde fra Sundet; jeg raader derfor til, at vi heise vort Seil op i Masttoppen, og styre ud paa Havet; lad Thrand

1) valráðr ok, *t. O. H.* 2) vin várn ok fèlaga, *t. O.* 3) ek bera á oss þetta níðíngsverk, *t. O.* 4) litla miskun, *O.* 5) fjörðinn, *O.* 6) fjarðagol nökkut, *O*; fjallagol nokkut, *H.* 7) *f. i. O, H.* 8) ef hann vill selja láta, *H.*

*) *d. e. de, som kunne dræbes, uden at nogen Mandebod betales for dem.*

Digitized by Google

en ef ek komumst í brott[1], þá þiki mèr þess von, at ek koma aldri síðan til Noregs[2]. Þeim Færeyíngum þótti þetta snjallræði, taka þeir at setja upp segl sitt, ok láta gánga um nóttina í haf út, sem mest mega þeir; lètta þeir eigi fyrr, enn þeir koma til Færeyja[3]; lèt þrándr illa yfir þeirra ferð[4], þeir svöruðu eigi vel[5].

Karl hinn mærski kom til Olafs konúngs.

44. Brátt[6] spurði Ólafr konúngr þat, er þeir Sigurðr voru í brottu; þá lagðist þúng umbræða[7] á ferð þeirra; voru þeir

e nú burt hiani, tå tikjir mär vera Vown til tes, at e komi aldri majra til Norra." Feringanir hildu hetta vera Higgjurå, tajr täka nú til at setja Segl sujt up, og läta genga um Nottina útuj Häv, sum tajr vowru mest mentir, og latta tajr ikkji firin tajr koma til Förjar; Tröndur lät idla ivur Fèr tajrra, tajr sväravu lujka idla attir.

Karl hin mærski kòm til Owlav Konga.

44. Owlavur Kongur spurdi tä bråt, at Sjúrur vär färin astä; tå lejist tung Ummåla å tajrra Fèr; summir hildu tä nú vera

saa en anden Sommer selv reise, at sælge sin Uld, om han vil; men hvis jeg nu slipper bort, da venter jeg aldrig mere at komme til Norge." Færøboerne syntes, at det var et snildt Raad; de heisede strax deres Seil, og holdt om Natten ud paa Havet, saa stærkt de formaaede, og seilede uafbrudt til Færøerne. Thrand yttrede sin Utilfredshed med deres Færd; de svarede ikke vel.

Karl den Mörske kommer til Kong Olaf.

44. Kong Olaf spurgte snart, at Sigurd og hans Folk vare borte; der taltes da ilde om deres Færd; og der vare

1) nú klakklaust at sinni, *t. O.* 2) víst meðan sjá er konúngr yfir landi, enda sè ek sjálfráði, *t. O.* 3) ok síðan heim í Götu, *t. O. H.* 4) fur alþýðu, *t. O.* 5) ek voru þó heima með honum (*t. O, H*) eigi at síðr. Þeir sögðu mönnum þessi tíðindi til Færeyja, víg Þórálfs or Dímon, ok hversu þar höfðu atburðir vorðit, lètu þat ok fylgja, at þeir ætluðu at konúngr mundi hafa ráðit hann, ok þótti þat hinn mesti mannskaði þar í eyjunum, *t. O.* 6) Eptir um morguninn, *H.* 7) orðrómr, *O, H.*

Digitized by Google

sumir [1] at þá köllu̇ðu þess von, at þeir Sigurðr mundu sönnu sagðir, er áðr höfðu synjat fyrir þá [2]. Ólafr konúngr var fáorðr um þetta mál [3], en þóttíst þó vita sannindi á því, er áðr hafði (hann) grunat; fór hann þá ferða sinna, ok tók veizlur, er honum voru búnar. Ólafr konúngr bjóst um vorit or Niðarósi, ok dróst lið at honum mikit, bæði þar or Þrándheimi ok [víðara annarstaðar [4] norðan or landi; en er hann var búinn ferðar sinnar, þá fór hann at [5] liði sínu fyrst suðr á Mæri, ok heimti saman leiðángrslið sitt [6], ok fór svâ or Raumsdal; síðan fór hann á Sunnmæri, ok lá

Vown til tes, at Sjúra og hinun vär sat sagt upå, sum fir höddu sinja firi tajr. Owlavur Kongur vär fåoravur um hesa Säk, men toktist tow vita, at tä mundi vera Sanhajd, uj han heji gruna åvur, han fowr tå Fèr sujna og towk Vajtslir, här sum tilgjört vär firi honun. Owlavur Kongur búist um Våri úr Nidarowsi, og ajn stowrur Herur drow til hansara bäji úr Tröndhajmi og vujari annastänis nòran úr Landi; og tåi han vär lìivur til Fèr sujna, tå fowr han vi Skjipaflota sujnun fist suur å Mujri, og hajntaji säman Ledingslì sujt og lujkaso úr Raumsdäli; sujan fowr han in å Sunmujri, og lå uj Hèrojd-

nogle, som holdt det for rimeligt, at Sigurd og hans Stalbrødre virkelig vare skyldige i det, de för havde nægtet for dem. Kong Olaf talte ikke meget om denne Sag, men troede dog nu at vide, at det var sandt, hvad han forhen havde anet; han drog dernæst videre omkring til de Gilder, som vare beredte for ham. Kong Olaf gjorde sig om Vaaren færdig til at reise fra Nidaros, og en stor Hær samledes til ham baade fra Trondhjem og vidt omkring andensteds fra Landets nordre Deel. Da han var reisefærdig, seilede han med Flaaden først ned til Møre, og trak derfra, og ligeledes fra Romsdalen sit Ledings-Folk sammen; siden drog han til Söndmøre og laae

1) margir, *O, H.* 2) hann, *H*; ok mælt í móti konúngi, *O, H.* 3) ok kallaði nú eigi hafa farit fjarri getu sinni, *t. O.* 4) svâ, *O, H.* 5) með, *O, H.* 6) *f. i O, H.* 7) Sundmæri, *O.*

Digitized by Google

hann[1] í Hereyjum, ok beið liðsins, átti þá optliga húsþíng, kom þar mart til eyrna honum, þat er honum þótti (umráða) þurfa. Þat var á einu þíngi[2], er hann átti, at hann hafði þat mál uppi[3], sagði frá mannskaða þeim, er hann hafði feingit[4] í Færeyjum: en skattr, segir hann, er þeir hafa mèr heitit, þá kom[5] eigi fram; nú ætla ek[6] þángat menn at senda eptir skatti. Veik hann[7] þessu máli til ýmisra manna, at til þeirrar ferðar skyldu búast, en þar komu þau svör á móti, at menn töldust undan ferðinni. Þá stóð maðr upp á þínginu, mikill ok vaskligr[8], sá hafði

gjun og bujaji ettir Lìi sujnun, han helt tå ofta Hústing; här kòm mengt firi Ojrini å honun, sum honun tokti nejit at rådslåa um. Tä vär å ajnun Tingjinun, uj han helt, at han bär up tä Mål, og seji frå tan Manskäa, sum han heji fingji uj Förjun, „men Skatturin," siir han, „sum tajr häva lova mär, han kòm ikkji fram; nú atli e at senda Men häar ettir Skatti;" han vajk vi hesun Ørindi til innar Men, at tajr skjildu bygva se til tä Fèr, men här komu tej Svør attirimowti, at tajr bowust undan Fèrini. Tå stow aja Mävur up å Tingjinun, bäji stowrur og restliur, han vär uj rejun Kjirtli,

ved Herøerne og ventede paa sin Hær. Han holdt da ofte Huusthing, thi han fik der meget at høre, hvorom han troede det fornødent at beraadslaae sig med Folket. Paa eet af de Thing, han her holdt, fremførte han Sagen, angaaende det Tab af Mænd, som han havde lidt paa Færøerne, „men den Skat," sagde han, „som de have lovet mig, kom aldrig; nu agter jeg at sende Mænd derover efter den;" han henvendte sig med dette Andragende til adskillige, at de skulde paatage sig denne Reise; men han fik af dem alle det Svar, at de undskyldte sig fra Reisen. Da stod op paa Thinget en stor og rask Mand; han havde en rød Kjortel, Hjelm paa Hovedet, var omgjordet med et Sværd,

1) lengi, *t. H.* 2) húsþíngi, *H.* 3) í munni, *H.* 4) menn sína látit, *O*; látit, *H.* 5) kemr, *O, H.* 6) enn, *t. O, H.* 7) nokkut, *t, H.* 8) fríðr sýnum, *O*; allvörpaligr, *H.*

Digitized by Google

rauðan kyrtil, hjálm á höfði, ok girðr sverði ok höggspjót[1] í hendi; hann tók til máls: þat er satt at segja, kveðr hann, at hèr er mikill munr manna, er þèr eigið konúng góðan, en hann þræla[2] illa; þèr kveðit nei við sendiför, er hann [vill senda[3] yðr, en þèr hafit þegit af honum góðr vingjafir ok marga[4] sæmiliga hluti; en ek hefi verit hèrtil eingi konúngsvinr, hefir hann verit úvin minn, telr hann, at sakar sè til þess; nú vil ek bjóða yðr, konúngr! at fara ferð þessa, ef ekki eru vildari fóng á. Konúngr svarar: hverr er þessi maðr hinn dreingiligi, er svarar vorn

heji Kjálm å Höddi, vär gjirdur vi Svøri og heji ajt Högspjowt uj Hendi; han towk til Måls: „Tä er sat at sia," mælti han, „at her er mikjil Munur å Monnun, tuj tit aja ajn gowan Konga, men han ringa Tradla; tit sia naj til Ferina, uj han vil senda tikun, men åvur häva tit tikji frå honun mowti Vinagåvun og mongun ørun sømiliin Lutun, men e hävi hertil ongjin Vinur veri vi Kongjin, han hevir veri Óvinur mujn, og han vil sia, at Säkur er til tes; nú vil e bjowa tiun, Kongur! at fära hesa Fèr, um ongjir fräari kunna fåast til at fära." Kongur svärar: „Kvør er hesin resti Mävur, sum svärar til vora Tälu,

og havde et Hugspyd i Haanden; han tog til Orde: „Det er vist," sagde han, „at her er stor Forskjel paa Folk, og at I have en god Konge, men han har slette Tjenere; I sige nei til den Sendefærd, hvori han vil skikke eder, men I have dog forud modtaget af ham Vennegaver og mange Hædersbeviisninger; men jeg har hidtil ikke været Kongens Ven, han har endog været min Uven, og vil sige, at han har Grund dertil. Nu vil jeg tilbyde eder, Konge! at drage i dette Ærende, om der ikke kan faaes bedre Mand dertil." Kongen sagde: „Hvo er denne raske Mand, som svarer paa min Tale; du har meget fremfor

1) mikit, *t. H.* 2) þegna, *O*, drengi, *H.* 3) býðr, *O*, *H.* 4) aðra, *t. O.*

Digitized by Google

máli? [ok hefir þú mikit fyrir aðra menn, þá[1] er hèr eru; þú bauðst til ferðar, en þeir töldust undan, at ek hugða at vel mundu við skipast; en ek kann á þèr eingi deili, ok eigi veit ek enn nafn þitt. Hann svarar: nafn mitt er ekki vant, konúngr! þess er mèr von at þèr munut heyrt hafa mik nefndan, ek er kallaðr Karl[2] hinn mærski. Konúngr svarar: svâ er, Karl! heyrt hefi ek þín getit, ok er þat satt at segja, at verit hafa þær stundir, ef fundi okkra bæri saman, at þú mundir [ekki kunna at segja[3] frá tíðindum, en nú skal ek eigi verr hafa enn þú, er þú býðr mèr liðsemd

og tú hevir mikji ivir āra Men, tajr uj her eru; tá bejst tär til Ferar, men tajr sögdust undan, uj e hugdi mär, mundu veri väl huajir til tä, men e kjenni te ikkji uj näkran Dajl, og ikkji vajt e en Navn tujt." Han svärar: „Navn mujt er ikkji vant, Kongur! mär er Vown å tuj at tiun munu hävа hojrt me nevndan, e eri kadlavur Karl hin mærskji." Kongur svärar: „So er, Karl! hojrt hävi e gjiti tujn, og tä er sat at sia, at tär Lotir hävа veri, at heji so bori til, at vid funnust säman, tå mundi tú ikkji kunna sagt frå Tujindun, men nú skäl e ikkji gjèra me ringari in tú te, tú bujur mär Lujvd frå tär, og e skäl leggja

andre, som ere her tilstede, da du tilbyder dig selv til Reisen, men de, som jeg ventede gjerne vilde paatage sig den, de undsloge sig derfor; men jeg kjender dig aldeles ikke, og veed ikke engang dit Navn!" Han svarede: „Mit Navn behøver ikke at skjules, Konge! jeg tænker, at I maa have hørt mig nævne, jeg kaldes Karl den Mörske." „Saa er det, Karl!" svarede Kongen, „jeg har hørt dig omtale, og det er sandt, at der have været de Tider, at du, hvis vi havde truffet hinanden, ikke skulde have kunnet fortælle om vort Møde; men nu skal jeg ikke forholde mig værre end du, og da du tilbyder mig din Bistand, vil jeg tage derimod med Velvillie. Nu skal du, Karl!

1) gjörir þú mikian mun öðrum mönnum þeim, *O, H.* 2) Karli, *bestandig* O. 3) sagt hafa, *Os.*

Digitized by Google

þína, at ek skal leggja[1] ímóti[2] ofusu, ok skaltu, Karl! koma til mín í dag, ok vera þar í boði mínu, skulu við þá tala um þetta mál. Karl svarar, at svá skal vera, [ok var nú slitit þinginu[3].

attirimowti Gowvilja frå mär, og nú skaltú, Karl! koma til mujn aj Dä, og vera här uj Gjestaboji mujnun, tå skulu vid täla um hesa Säk. Karl svärar, at so skäl vera, og nú vär Tingji upsagt.

Karl hinn mærski sættist við konúng.

45. Karl hinn mærski hafði verit víkingr mikill, ok hinn mesti ránsmaðr, ok hafði konúngr mjök opt gjörva menn til hans, ok vildi hann af lífi taka[4], en Karl hinn mærski var ættstór ok mikill[5] íþróttamaðr[6] um marga hluti. En er Karl var ráðinn til ferðar þessarar, þá tók konúngr hann í sætt[7],

Karl hin mærski forlujktist vi Kong.

45. Karl hin mærskji heji veri aju stowrur Vujkingur og tan versti Rånsmävur, og Kongurin heji avläji ofta útgjört Men ettir honun, og vildi täka han äf Lujvi, men Karl hin mærskji vär äf högbornun Fölkji, og rattilia ajtRojsmenni uj menga Måta. Men tåi Karl heji vissa sär til hesa Fèr, tå gäv Kongur honun alt ettir, og blajv sujan

komme til mig i Dag og være min Gjæst, vi ville da tale om denne Sag." Karl svarede, at saa skulde skee, og dermed sluttedes Thinget.

Karl den Mørske forliges med Kongen.

45. Karl den Mørske havde været en stor Viking og den störste Ransmand, og Kongen havde meget ofte sendt Folk ud efter ham, for at lade ham dræbe; men Karl den Mørske var af en fornem Slægt, og var meget udmærket i mange Færdigheder. Men da Karl var bestemt til denne Reise, tog Kongen ham til Naade, og viste ham siden megen Kjærlighed; han lod ham ud-

1) eigi þar, *t. H.* 2) þökk ok, *t. O, H.* 3) *f. t O, H.* 4) en þess varð eigi auðit, *t. O,* 5) athafnamaðr, *t. O, H.* 6) hinn mesti, *t. O*; ok atgervimaðr, *t. O, H.* 7) við sik, ok gaf honum upp reiði sína, *t. O.*

Digitized by Google

ok þar næst í[1] kærleik við sik, lèt búa ferð hans sem bezt, voru þar þá á skipi[2] tuttugu menn. Konúngr gerði orðsendíng til vina sinna í Færeyjum, sendi Karl til halds [við sik[3], þar er var Leifr Össurarson ok Gilli lögmaðr[4]; sendi hann til þess jarteiknir sínar. Fór Karl, þegar hann var búinn, byrjaði þeim vel, ok komu til Færeyja, ok lágu í Þórshöfn[5] í Straumsey. Síðan var þar þíng stefnt, ok kom þar fjölmennt; þar kom þrándr or Götu með flokk mikinn, [þar kom ok Leifr ok Gilli, ok höfðu þeir ok fjölmenni mikit[6]. En er þeir höfðu tjaldat ok umbúizt, þá

aldajlis gowur vi han, lät gjera han út sum best til Ferina, og tajr vowru tåtjúvu Mans å Skjipinun. Kongur gjördi Bo til Vini sujna uj Förjun, at han sendi Karl uj Tresti tajrra sum se sjålvan, tä vär til Lajv Össarsòn og Gilli Lögman; han sendi tuj Jartekjin sujni vi honun. Karl fowr tåi han vär ferahygvin, tajr fingu gowan Bìr, og komu til Förjar, og löddu se uj Tórshavn uj Strejmoj. Sujan vär tä stevnt til Tings, og här kòm aju Mengd äf Fölkji, Tröndur uj Gotu kòm häar vi ajnun stowrun Flokkji, Lajvur og Gilli komu ajsini häar, og tajr höddu hajlan Howp äf Fölkji vi sär. Og tåi tajr höddu set Tjald sujni up og gjört

ruste paa det bedste til Reisen, der vare i alt tyve Mand paa Skibet. Kongen skikkede Bud til sine Venner paa Færøerne og anbefalede Karl til deres Bistand; det var nemlig Leif Øssursön og Gille Lagmand, til hvem han derhos sendte sine Jærtegn. Karl drog bort, saasnart han var færdig, de havde god Bör, kom til Færøerne, og lagde sig til Leie i Thorshavn paa Strömø. Siden blev der stævnet til Thinge, og der kom en stor Forsamling. Der kom Thrand fra Gate med en stor Flok; der kom ogsaa Leif og Gille, og de havde ligeledes en Mængde Folk med. Og da de havde slaaet Telte, og bragt deres

1) hinn mesta, *t. O.* 2) nær, *t. O, H.* 3) ok transts, *O, H.* 4) l., *F*; lögsögumaðr, *O, H.* 5) Þurshöfn, *O.* 6) *t. H*; þar kom Leifr ok Gilli með mikla sveit manna, *t. O.*

Digitized by Google

geingu þeir til fundar við Karl hinn mærska, voru þar kveðjur góðar; síðan bar Karl fram orð ok jarteiknir Ólafs konúngs, ok vinmæli (til) þeirra Leifs ok Gilla. Þeir tóku því vel, ok buðu Karli til sín, ok at flytja eyrindi hans, ok veita honum slíkt eyrindis traust, sem þeir hefði feng á, tók hann því þakksamliga. Litlu síðar kom þar þrándr, ok fagnaði vel Karli: er ek, segir hann, feginn orðinn, er slíkr dreingr hefir[1] hingat komit til lands[2] með eyrindi konúngs vers, er vèr erum allir skyldir [undir at gánga[3]; vil ek ekki annat, enn þú farir til vetrvistar með mèr,

se til, tå fowru tajr at finna Karl hin mærska, og hajlsavu kvörjun erun blujdlia; sujan bär Karl fram Bo og Jartekjin frå Owlav Konga, og Vinarör til tajrrå Lajv og Gilla. Tajr towku väl imowti, og buu Karli til sujn, og buu se til at rökta Ørindi hansara, og vajta honun slujka Hjålp uj Ørindinua, sum tajr vowru mentir, han towk taknemmulia mowti tuj. Lujtla Letu ettir tä kòm Tröndur hiar, og fagnajt Karli väl; „e eri," siir han, „fèjin nú, uj slujkur Drångur er komin hiar til Lands vi Ørindi Konga okkara, sum vär erun adlir skjildiir at genga undir; e vil nú ikkji anna in at tú fèr vi mär at vera uj Vetur og alt tä vi tär äf tujnun

Ting i Stand, gik de til Møde med Karl den Mørske, og de hilste hinanden med Venlighed; siden fremførte Karl Kong Olafs Bud og Jærtegn og Venskabshilsener til Leif og Gille. De toge vel derimod, bøde Karl til sig, og lovede at ville fremme hans Ærende, og yde ham al den Bistand, som de formaaede; hvilket han med Takke modtog. Kort efter kom Thrand der, og tog venlig imod Karl; „jeg er," sagde han, „glad over, at saadan en Mand er kommen herhid til Landet med vor Konges Ærende, som vi ere alle skyldige at opfylde; jeg vil ikke vide af andet, end at du drager til mig i Vinterherberge, og tager saa

1) enn heimsótt ok, s. O. 2) vára, ok er oss í slíku mikil sæmd ger, s. O. 3) til at standa, O; undir at standa, H.

Digitized by Google

ok þat allt með þèr þíns liðs, [er þú vill [1], ok þinn vegr er þá meiri enn áðr [2]. Karl segir, at hann var ráðinn [3] at fara til Leifs: en ek munda elligar fúsliga þetta boð þiggja. Þrándr svarar: þá mun Leifi auðit verða vegsemdar [4] af slíku; en eru nökkurir aðrir hlutir at ek mega svá gera, at yðr sè liðsemd at? Karl segir at honum þótti mikit veitt í, at Þrándr drægi saman skatt um Austrey ok svá um allar Norðreyjar. Þrándr segir, at þat var skylt ok heimilt, at hann [veitti þann beina at orðsendíng konúngs [5]; gekk Þrándr þá aptr til búðar sinnar; varð á

Lài, sum tú vilt og tuja *Viring* verur majri áf in åvur. „Karl siir at han heji set sär firi at fära til Lajvs: „men ellars mundi e gläjilia tikji mowti hesun Tilbòji." Tröndar svärar: „Tä man tå vera Lajví läa at vinna stowra Äru firi slujkt; men man onkji anna vera, sum e kan gjera firi tiun og tiun kundi veri neskar Lujvd áf?" Karl siir, at honun tokti negv gjört sär, um Tröndur heji dri Skattin sämman um Estroj og so um adlarNòrojdgjar. Tröndur siir at tä vär Skjildan og ongjin Valgjörning, at han vajtti honun tan Bajna, sum Kongur sendi Bo um; gèk Tröndur tå

mange af dine Folk med, som du önsker og holder for passende med din Anseelse." Karl sagde, at han havde bestemt at drage til Leif; „ellers vilde jeg," föjede ham til, „med Glæde have taget imod denne Indbydelse." Thrand svarede: „Da er Leif ved dette bleven stor Hæder til Deel; men ere der ikke andre Ting, hvormed jeg kan være eder til Tjeneste?" Karl sagde, at han ansaae det for en betydelig Tjeneste, om Thrand vilde samle Skatterne af Østerø og ligesaa af alle Norderøerne. Thrand sagde, at det var hans Pligt og Skyldighed, at han efter Kongens Bud ydede denne Bistand. Thrand gik da tilbage til sit Telt,

---

1) *f. t O, H.* 2) þvíat ek kalla þat líka mesta virðíng, at slíkr maðr þiggi heimboð at mín, sem þú ert; nú kann ek alla þökk, at þú þiggir heimboð mitt, ok drepir eigi hendi við, muntu þat ok áflana, at mèr þikir þetta allmikils máli skipta, *t. Ob, c, k, e.* 3) áðr, *s, O, H.* 4) eun vegumuna, *O*; vegumuna, *H.* 5) gjörði þann greiða fyrir konúngs orð, sem hann mátti, *O.*

Digitized by Google

því þingi ekki fleira til tíðinda. Fór Karl til vistar með Leifi Össurarsyni, ok var hann þar um vetrinn; heimti Leifr skatt saman um Straumsey[1] ok um allar eyjar suðr þaðan. Um vorit eptir fèkk þrándr vanheilsu mikla, hann hafði [augnaverk mikian[2], ok þó aðrar kramar miklar, en þó bjóst hann til þings, sem hann var vanr. En er hann kom á þing, ok búð hans var tjölduð, þá lèt hann tjalda undir svörtum tjöldum innan af, til þess at þá væri síðr skírdræpt[3] enn áðr. En er dagar nokkurir voru liðnir af þinginu, þá gánga þeir Leifr ok Karl til búðar þrándar, ok voru fjölmennir.

attir til Búar sujnar; å tuj sämu Tingjinun vowru ikkji flajri Tujindi. Karl fowr tå til at gjista kjå Lajvi Össarsòni, og här vär han um Veturin; Lajvur hajntaji Skattin säman um Strejmoj og um adlar Ojdgjanar sunnanfiri. Um Våri ettir fek Tröndur stowrt Hajlaubrèk, han heji ringa Egnapujnu og tow ärar Krejmur, men tow búist han til Tinga, sum han vär vänur. Og tåi han kòm å Tingji og Bú hansara vär tjalda, tå lät han tjalda innan undir vi svörtun Tjöldun, til tes at tä skaldi vera skujmliari in ellars; og tåi näkrir Däar vowru umlidnir äf Tingjinun, tå genga tajr Lajvur og Karl til Bú Tröndu, og vowru fjölmentir.

og paa dette Thing forefaldt ikke mere Mærkværdigt. Karl drog til Herberge hos Øssursön, og var der om Vinteren; Leif krævede Skat sammen af Strömø og af alle Øerne sönden for denne. Om Vaaren derefter blev Thrand meget syg; han havde stærk Öienværk, og led desuden af andre svære Sygdomme; dog beredte han sig til at drage til Thinget, som han pleiede. Da han kom til Thinget, og havde opslaaet sit Telt, lod han tjelde indenfor med en sort Tjelding under den anden, for at Dagen ikke skulde skinne saa stærkt derind. Men da nogle af Thingdagene vare forløbne, gik Leif og Karl til Thrands Telt med et stort Følge.

1) Straumey, *O*, *H*. 2) e. stránguu, *O*: augnaþúnga, *H*. 3) skíðdræpt, *Oþ*, *c*, *b*.

Digitized by Google

Karl tók fèit af þeim frændum.

46. Nú komu þeir at búðinni þrándar, þá stóðu þar úti nokkurir menn. Leifr spurði, hvert þrándr væri at búð; þeir kvoðu hann þar vera. Leifr mælti, at þeir skyldu biðja hann útgánga: eigu við Karl eyrindi við hann. En er þeir komu aptr, segja þeir at þrándr hefir þann augnaverk, at hann mætti ekki útgánga, ok bað þá Leif at þeir skyldu inngánga. Leifr mælti við föruneyti sitt, at þeir skyldu fara varliga, þá er þeir kæmi í búðina: þraungizt eigi, ok gángi sá fyrstr út, er síðast kemr inn! Leifr gekk fyrst inn, ok þarnæst Karl ok hans förunautar, ok fóru með al-

Karl towk mowti Peningunun frå tajm Frændun.

46. Nú koma tajr äd Búini kjå Trönda, tå stowu näkrir Men utanfiri här. Lajvur spurdi kvört Tröndur vär uj Búini. Tajr sögdu han vera här. Lajvur seji, at tajr skjildu bia han koma út: „e og Karl häva Ørindi kjå honun;" men tåi tajr komu attir, sia tajr at Tröndur hevir so ilt uj Ejunun, at han kundi ikkji koma út, og bä Lajv og Karl at tajr skuldu genga in. Lajvur mælti tå til tajrra sum filgdust vi hònun, at tajr skjildu fära varlia, tåi tajr komu in uj Búina: „Trongjist ikkji, og gengji tan fistur út, sum sujdstur kjemur in." Lajvur gèk fistur in og härnast Karl og Filgjismen hansara, og vowru ålverjajir, sum

Karl modtager Pengene af Frænderne.

46. De kom nu til Thrands Telt, og der stode da nogle Mænd udenfor. Leif spurgte, om Thrand var tilstede i Teltet. De sagde, at han var der. Leif sagde, at de skulde bede ham at komme ud: „Jeg og Karl har et Ærende til ham," lagde han til. Men de kom tilbage med den Besked, at Thrand havde saa stor Öjenpine, at han ikke kunde gaae ud, og bad derfor Leif og Karl at komme indenfor. Leif sagde til sine Ledsagere, at de skulde fare varligen frem, naar de kom ind i Teltet: „Trænges ikke," sagde han, „men lad den gaae først ud, som gaaer sidst ind!" Leif gik først ind, og dernæst Karl og hans Ledsa-

Digitized by Google

vœpni, sem þá er þeir skyldu til bardaga búast. Leifr gekk inn[1] at hinum svörtum tjöldum, ok spurði hvar þrándr væri. Þrándr svarar, ok heilsar Leifi; hann tók[2] kveðju hans. Leifr spurði, hvört hann hefði nokkura skatt heimtan or Norðreyjum[3], eða hvart greiði á mundi verða um silfr þat. Þrándr svarar, at honum hefði þat ekki er hug gengit, er þeir Karl höfðu viðmælzt, ok sagði at greiði mundi ágerast um skattinn[4]: hèr er sjóðr, Leifr! er þú skalt viðtaka, ok er [silfr í][5]. Leifr sást um í búðinni, ok sá fátt manna; þar lágu menn í pallinum[6], en fáir

tåi Fajr skuldu bygvast til Bardåar. Lajvur gèk in til tä svörtu Tjölduna, og spurdi han kvärt Tröndur vär. Tröndur svärer og hajlsar Lajvi; han towk vi Hajlsuni. Lajvur spurdi, kvört han i heji hajnta näkrum Skat säman úr Nörejdgjunun, ella kvä Graji mundi koma å tä Silvur. Tröndur svärar, at tä vär ikkji gingji sär äf Hua, sum han og Karl höddu snakka um; og seji at Graji skuldi vera gjört firi Skattin: „Hèr er ajn Pungur, Lajvur! sum tú skalt täka vi, og här ei Silvur uj." Lajvur hugdi se um uj Búini og så fåar Men innî, här towu näkrir å Bonkjinum, men fåjir sowtu uppi, sujan gèk

gerby, og de vare alle fuldtvæbnede, som om de skulde gaae i Slag. Leif gik ind til den sorte Tjelding, og spurgte, hvor Thrand var. Thrand svarede, og hilste ham; Leif besvarede hans Hilsen, og spurgte siden, om han havde indkrævet nogen Skat af Nordmændene, og hvad Rigtighed han vilde gjöre for disse Penge. Thrand svarede, at det ikke var gaaet ham af Glemme, hvad han og Karl havde aftalt, og sagde, at Skatten skulde blive rigtig erlagt: „Her er en Pung, Leif!" sagde han da, „som du skal modtage, deri er Sølv." Leif saae sig om i Teltet, og blev kun faa Mænd vaer; der laae vel nogle paa Bænken, men faa sade oppe. Leif gik da til Thrand, tog imod Pun-

1) hann, *H.* 2) vel, *t. O.* 3) Austreyjum, *Oa.* 4) silfrit, *O.* 5) fullr af silfri, *O. H.* 6) pöllum, *O, H.*

Digitized by Google

sátu upp; síðan gekk Leifr til þrándar, ok tók við sjóðnum, ok bar utar í búðina, þar er ljóst var, ok steypti silfrinu á skjöld sinn, ok rótar í hendi sinni, ok mælti, at Karl skyldi sjá fèit; þeir litu á um stund. Þá spurði Karl, hversu Leifi litist fèit. Hann svaraði, [at hverr hygg ek at illr sè, sem hèr er í af þeim peningum, sem hèr (er) um at velja í Norðreyjum[1]. Þrándr heyrði þetta, ok mælti [þá: er eigi gott fèit[2]. Leifr svarar: [svâ er[3], segir hann, Þrándr mælti: eigi eru þeir meðal mannníðingar, frændr mínir, er þeim má til einkis trúa; hefi ek sent þá í vor, at

Lajvur til Trönda, og tawk vi Pungjinun, og bär utar uj Búina här sum ljöst vär, og stojtti Silvuri útuj Skjold sujt, og räkar niri uj tuj vi Hondini, og bä Karl, at han skuldi skua Peningana; tajr litu äd tajmun ajna Stund. Tå spurdi Karl, kvæsi Lajvi lujktist å Silvuri. Han sväraji: „E haldi, at äf tajm Peningun, sum eru at velja uj her uj Nörpjdgjunun, er kvørajn, sum ringur er, komin heruj." Tröndur hojrdi hetta og mælti tå: „Er ikkji Silvuri got?" Lajvur svärar; „So èr," siir han. Tröndur seji: „Ikkji eru tajr Skjildmen mujnir mial Nidingar, tål tajm kan onkji vera trú til; e hävi sendt tå uj Vår at hajnta Skat

gen, bar den ud foran i Teltet, hvor der var lyst, heldte Sølvet i sit Skjold, og rørte i det med sin Haand, og sagde til Karl at han skulde see Pengene. Da de havde betragtet dem en Stund, spurgte Karl, hvorledes Leif syntes om Sølvet. „Jeg troer," svarede denne, „at enhver Skilling, som her er iblandt, er af det slette ste Slags, som kan faaes i Norderøerne. Da Thrand hørte dette, sagde han: „Ere Pengene ikke gode?" „Nei de ere ikke," svarede Leif. Da sagde Thrand: „Ei ere de da ringe Nidinger, mine Frænder, da man i intet kan troe dem; jeg sendte dem i Foraaret at indkræve Skat af Norderøerne, thi jeg har ikke i

1) þat hygg ek, at hverr peningr, at illr er í Norðreyjum, at sá sè hèr kominn, O, H, som giver bedre Mening. 2) ocsaledes rettet: þèr eigi g. f., F., þá: líst (synist) þèr eigi (vel) allfrit, Leifr? O. H. 3) nei, H.

Digitized by Google

heimta skatt [um Norðreyjar[1], þvíat ek hefi til einkis færr verit í vor, en þeir hafa tekit mútur af bóndum, at taka falsilfr[2] í skattinn, þat er eigi þikir tækt[3], ok er næst[4], Leifr! at sjá þat fè, er goldit hefir verit í landskyldir mínar. Bar Leifr þá aptr silfrit, tók við sjóð öðrum, ok bar til Karls, ok rannsökuðu þeir þat fè. Spurði Karl þá, hversu Leifr litist þat fè. Vont, segir hann, [ok eigi svá at[5] um þær skyldir, er óvannliga[6] er fyrirmælt at eigi[7] verði[8] slíkt[9] (tekit), en eigi vil ek þetta[10] fè taka til handa Ólafi konúngi. Maðr[11],

um Nórojdgjanar, tujat e hävi uj Vår ikkji veri førur til näka, men so häva tajr tikji Løjningamutr äf Böndirnun firi at täka falakt Silvur uj Skattin, sum ikkji tikjist nøkrun tökt, og fert tá nú, Lajvur! meni at higgja äd hesun Silvurnun, sum hevir veri goldi mär uj Landskjildir mujnar." Lajvur bär tå Silvuri attir; towk vi ajnua ørun Pungji og bär til Karls, og rojndu tajr nú hesar Peningar. Karl spurdi tå, kvussi Lajvi lujktist å tajr Dålanar. „Vånaligt," siir han, „og ikkji so frat, at tajr væra tiknir uj tär Skuldir, sum óvandalin hevir veri afgjört um framan-ändan, men ikkji vil e täka

denne Vaar været duelig til noget, men de have ladet sig bestikke af Bönderne, til at tage imod falske Penge i Skat, som man ikke kan være tjent med at modtage. Saa kommer du da dernæst til, Leif! at see de Penge, som ere blevne mig betalte i Landskyld." Leif bar da Sølvet tilbage, tog imod en anden Pung, og bar den til Karl, og de undersøgte Pengene. Karl spurgte da, hvorledes Leif syntes om disse Penge. „Slet," sagde han, „dog skal jeg ikke nægte, at man jo kunde modtage dem for saadan Gjeld, som man ikke havde nogen sikker Bestemmelse for, men ikke vil jeg tage imod disse Penge til Kong

1) norðan er eyjum, *O*; norðr í eyjar, *H*. 2) slíkt fals, *O*, *H*. 3) gjaldgengt, *H*. 4) vænst, *O*, *H*. 5) eins at, *t. H*; en eigi örvænti ek, *O*. 6) óvænt, *O*. 7) *f. í H*. 8) sè, *O*. 9) þá tekit, *O*, *H*; ok svá at eins, at slíkt fè verðr tekit í þær skuldir er óvænt er um, *Hd.*; en þó má taka slíkt í þær skuldir er óvænt er um, *Oe*. 10) slíkt, *O*. 11) maðrinn, *F*.

Digitized by Google

sá er lá í pallinum, kastaði feldi[1] uf höfði sèr, ok mælti: satt er þat hit fornkveðna: svá ergist hverr, sem eldist; svá ferr þèr ok, Þrándr! at þú lætr Karl hinn mærska reka fè fyrir þèr í allan dag. Þar var Gautr hinn rauði. Þrándr hljóp upp við orð Gauts, ok varð málóði, ok veitti stórar átölur frændum sínum. En er hann hætti, mælti hann at lyktum, at Leifr skyldi selja honum þat fè: en tak hèr við sjóð, at landbúar[2] mínir hafa[3] fært mèr heim í vor! en þó at ek sè óskygn, þá er þó sjálfs hönd hverjum hollust. Maðr reis upp[4] í pallinum, þar (var) Þórðr

hesa Dålar Owlavi Kongji tilhandar." Ajn Mävurin, sum lå å Bonkjinun kastaji Koddan äf Höddinun å sär og mælti: „Sat er tä hit fodnmælta; so argast kvør sum han eldist; so fèr nu ajsini at vera vi tär, Tröndur! at tú lætur Karl hin mærska reka Peningar firi tär uj adlan Dä." Hetta vär Gutti hin reji. Tröndur lejp up vi Or Gutta og vär målrestur, og gäv digt å Skjildmen sujna; og tåi han stidlajist, mældaji han endella um, at Lajvur skjildi flujdja honun tä Silvuri attir: „men täk hèr vi ajnun Pungji, sum Landsetumen mujnir häva fört mär hajm uj Vår! og howast e kan idla skjigna å, tå er tow sjålvsujns Hond kvörj-

Olaf." En Mand, som laae paa Bænken, kastede da Kappen bort, som han havde over Hovedet, og sagde: „Sandt er det gamle Ord, jo ældre een bliver, desto mindre modig, saa gaaer det nu dig, Thrand! at du lader Karl den Mørske vrage dine Penge hele Dagen;" dette var Gaut den Røde. Thrand sprang op ved Gauts Ord, talte med Heftighed, og satte sine Frænder haardt i Rette, og endelig sagde han, at Leif skulde give ham disse Penge tilbage: „Men tag her en Pung," vedblev han, „som mine egne Landboer have indbetalt mig i dette Foraar! skjönt jeg ikke seer tydelig, saa er dog enhvers egen Haand sin Herre

1) klæði, *O.* 2) landsetar, *O.* 3) goldit mèr ok, *t. O.* 4) við elbogs, *t. O, H.*

lâgi, ok mælti: eigi hljótum vèr meðal orðaskvâk [1] af honum (Karli hinum mærska [2], ok væri launa fyrir vert. Leifr tók við silfrinu, ok bar þegar fyrir Karl, sá þeir fèð. Þá mælti Leifr: eigi þarf leingi at sjá [3] þetta silfr, hèr er hverr peníngr öðrum betri, ok viljum vèr þetta fè hafa; fá þá til (þrándr?) mann at sjá, [er vegit er [4]. Þrándr svarar, at honum þætti þat bezt tilfeingit, at Leifr sæi fyrir hans hönd; Geingu þeir Leifr þá út, ok skamt frá búðinni, settust þar niðr, ok vóga [5] silfrit. Karl tók hjálminn af höfði sèr, ok helti [6] þar í silfrinu, er vegit

um hodlast." Ajn Mävur rajsti se up å Bonkjinun, tå vär Towrur lâji, og mælti: „Mäjri in mikji Oraskvâk hâva vid äf Karli hinum mærska, og vär han vâl Løn verdur firi tå." Lajvur towk vi Silvurnum, og bär straks út til Karl, tajr hugdu äd tuj. Tå seji Lajvur: „Ikkji er nejit at higgja langji äd hesun Silvuri, her er kvør Peningur betri in annar, og hesa Peningar viljun vär hâva; få tú nú ajn Man til at higgja äd tâi vit verur." Tröndur svärar, at honun tikti tan bessta, han kundi fåa firi se, vera Lajv sjålvan; tajr bâjir, Lajvur og Karl, gingu tå út og stut frå Búini, settust här niur, og vowu Silvuri: Karl towk Kjålmin äf Höddi

huldest." Da reiste sig igjen en Mand op fra Bænken, det var Thord Lave, og sagde: „Det er ikke en ringe Irettesættelse vi maae taale for denne Karl den Mørskes Skyld, og han har vel fortjent Lön derfor." Leif tog mod Sølvet, og bar det strax til Karl; og de betragtede det. Da sagde Leif: „Ei behøves det at see længe paa dette Sølv, her er den ene Penning bedre end den anden, disse Penge ville vi modtage, sæt en Mand til, Thrand! at see paa, at de veies." Thrand svarede, at han fik ingen bedre end Leif, at være tilstede paa hans Vegne. De gik da ud, satte sig ned tæt udenfor Teltet, og veiede Sølvet. Karl tog Hjel-

1) orðaskark, *Oc.* 2) Mæra-Karli, *O, H.* 3) lita á *O.* 4) reiknr, *H.* 5) reiddu, *H.* 6) steypti, *O.*

Digitized by Google

var. þeir sá mann[1] gánga hjá sèr, ok hafði refði í hendi[2], hött síðan á höfði, heklu græna, ok berfættr, ok knýtt línbrók at beini; hann setti niðr refðit í völlinn, ok geingr frá[3], ok mælti: sè við, Mæra-Karl! at þèr verði eigi mein at refði mínu!

sujnun, og helti häruj Silvuri, sum vii vär. Tajr sowu tå ajn Man genga fram kjå tajmun, han heji Pujkstäv uj Hondini, niursmogda Hættu å Höddi, stutta grøna Ivurstúku, vär bærföttur, og heji Lujnbrokur knujttar äd Bajni; han setti Pujkstävin niur uj Vödlin, og seji tåi han gengur frå: „Suj til Mæra-Karl, at tär verur ikkji Majn äf Pujkstävi mujnun!"

Drepinn Karl.

47. Litlu eptir þetta komu þar [menn alvopnaðir ok ákafliga[4] kallandi, at[5] Leifr Össurarson færi sem skjótast til búðar Gilla lögmanns[6]: þar hljóp inn um tjaldskarar Sigurðr þorláksson, ok hefir særð-

Karl verur dripin.

47. Stut ettir hetta koma näkrir Men häar ålverjajir og rowpandi egvulia, at Lajvur Össarson skuldi fära sum skjowtast til Bú Gilla Lögmans; här vär Sjúrur Todlakssonur lopin in um Teltaskäri, og heji såra

men af sit Hoved, og hældte Sølvet deri, efterhaanden som det var veiet. De saae en Mand gaae nær dem, som havde et Spær i Haanden, en sid Hat paa Hovedet, en kort grön Kappe over sig, og var barfodet, med linnede Buxer paa, der vare bundne om Benene; denne Mand satte Spæret ned i Jorden, gik derpaa fra det, og sagde: „See til, Møre-Karl, at du faaer ingen Skade af mit Spær!"

Karl dræbes.

47. Kort efter dette kom der nogle Mænd, fuldt bevæbnede, som raabte heftig paa Leif Øssursön, at han skulde skynde sig hen til Gille Lagmands Telt, „thi," sagde de,

1) menn, *F.* 2) annar þeirra, *tilf. F.* 3) fyrir Karl, *H.* 4) maðr hlaupandi ok, *O, H.* 5) ákafliga á, *H.* 6) l., *F;* lögsögumanns, *H.*

Digitized by Google

an mann[1] hans til ólífis. Leifr hljóp[2] upp, ok gekk þegar í brott ok til fundar við[3] Gilla lögmanns; gekk með honum allt bóðarlið[4] hans; en Karl sat eptir; þeir[5] Austmenninrnir stóðu í hring[6] um hann. Gautr hinn rauði hljóp at, ok hjó með handexi yfir herðar mönnum, ok kom högg þat í höfuð honum Karli, ok varð sár þat ekki mikit. Þórðr lági greip upp reiði þat, er stóð í vellinum[7], ok laust ofan á öxarhamarinn, svá at öxin stóð í heila; þusti þá fjöldi manna or búð þrándar. Karl var þaðan daubr borinn. Þrándr lèt yfir þessu verki hit versta[8], en bauð fé[9] til sætta fyrir frændr

an Man hansara til Owlujvis. Lajvur lejp up og gjek vi tä sänna burtur at finna Gilla Lögman, og fowr vi honun alt Búarlä hanstara; men Karl sät ettir; hinir Estanmenninir stowu uj Ring um han. Gutti hin reji lejp ät, og kjow vi ajni Handöksi ivir Heranar å Monnunun, og tä Höggji kom uj Höddi å honum Karli, og vär tä Sår tow ikkji stowrt. Towrur låji rikti up Pujkstävin, sum stow uj Vödlinum, og sipaji han niur å Öksarhämarin, so at Öksin stow uj Hajla; tä tusti aja Howpur äf Monnun úttr Búini kjå Trönda; Karl vär borin dejur häani. Trönd ur lät äf tuj versta ivir hesun Verkji, men bej tow Peningar

„Sigurd Thorlaksön kom løbende ind gjennem Teltaabningen, og har dødelig saaret een af Gilles Mænd." Leif sprang op, og gik strax bort til Gille Lagmand, og alle Folkene af hans Telt fulgte ham, men Karl blev siddende tilbage; Østmændene* stode rundt omkring ham. Gaut den Røde løb da til, og hug med en Haandøxe over de andres Skuldre, og Hugget ramte Karl i Hovedet, dog var dette Saar ikke stort. Men Thord Lave greb det Spær, som stod i Jorden, og slog dermed ovenpaa Øxehammeren, saa at Øxen gik ned i Hjernen; i det samme stimlede en Mængde Folk ud af Thrands Telt.

1) bóðarmann, *O, H.* 2) stóð, *H.* 3) bóðar, *H.* 4) lið, *H.* 5) þvíat, *O*; en, *H.* 6) mjök, *O*; umhverfis, *H.* 7) hjá honum, *t. H.* 8) illa, *O, H.* 9) fébætr, *H.*

* d. e. de Norske.

Digitized by Google

sína. Leifr ok Gilli geingu at eptirmáli, ok kom þar eigi fèbótum fyrir; varð Sigurðr útlægr fyrir áverka við þann búðarmann[1] Gilla, er hann hafði áunnit, en Þórðr ok Gautr fyrir víg Karla. Austmenn bjuggu skip sitt, þat er Karl hafði þángat haft, ok fóru aptr[2] á fund Ólafs konúngs[3]; en þess varð eigi auðit, þat hefnd kæmi fram[4] fyrir ófriði þeim, er þá gerðist[5] í Norogi[6], ok er nú lokit[7] at segja frá þeim tíðindum, er urðu af því er Ólafr konúngr hefndi skatt af Færeyjum, en þó[8] gerðust deilur[9] síðan í Færeyjum

uj Betir firi Skjildmen sajna. Lajvur og Gilli strongdu so å hetta Söksmål, at här komu ikkji Pengabøtir firi, men Sjúrur vär gjördur útläjin firi tä Skäaverk, han heji vunni Búarmanni Gilla, men Towrur og Gutti firi at häva dripi Karl. Estanmenninir gjördu Skjip sujt til, sum Karl heji havt häar; og fowru attir at finna Owlav Konga, men tä vär honun ikkji so läa, at han fek hevnt hetta, firi ödlun tuj Owfrii, sum tå gjördist uj Norra, og er nú liit at sia frå tajm Tujindun sum komu äf tuj, at Owlavur Kongur hajntaji Skat äf Förjun, men tow gjördist Klandur sajan uj

Karl blev baaren død derfra. Thrand lastede meget denne Gjerning, men tilbød dog Pengebøder for sine Frænder. Leif og Gille, som vare Eftermaalsmænd, vilde ikke tage imod Pengebøder, og Sigurd blev da landsforviist for den Voldsgjerning, som han havde tilföiet Gilles Mand, men Thord og Gaut for Karls Drab. Østmændene gjorde nu deres Skib, som Karl havde fort derover, i Stand, og fore tilbage til Kong Olaf; men Skjæbnen hindrede, at dette blev hævnet, formedelst den Ufred, som da var i Norge. Og nu er ikke mere at fortælle om de Tildragelser, som foranledigedes ved det, at Kong Olaf krævede Skat af Færøerne; men dog reiste sig efter Karl den Morskes Død store Stridig-

1) búðunaut, *H.* 2) austr, *O, H.* 3) líkaði honum stórilla þetta verk, *t. O;* ok sögðu honum tíðindi; honum brá eigi vel við, hótaði strax hefndum, *t. H.* 4) at Olafr konúngr hefndi þessa við þránd eðr frændr hans, *H.* 5) þá hafði gerzt, *H.* 6) ok síðar man frá verða sagt, *t. F, H.* 7) nökkut, *O.* 8) þá, *O.* 9) miklar, *t. O*, stórar, *t. H.*

Digitized by Google

eptir Karl[1] mærska, ok áttust þá við þrándr[2] or Götu, Leifr Össurarson ok [Gilli lögmaðr[3], ok eru frá því stórar frásagnir, [som enn mun sagt verða[4].

Sætt, þeirra Færeyínga ok þrándar.

48. Eptir víg Karls mærska ok áverka við búðarmann Gilla lögmanns voru þeir brott reknir ok gervir or Færeyjum Sigurðr Þorláksson, Þórðr lági, Gautr rauði, frændr þrándar. Þrándr fékk þeim skip haffæranda ok fé nokkut, ok þóttust þeir lítiliga af höndum leystir, hafa þeir átölur miklar við þránd, sögðu at hann hafði undir sik dregit föðurarf þeirra, en miðlaði þeim ekki af. Þrándr

Förjun ettir Karl mærska, og tä heji Tröndur uj Gøtu vi Lajv Össarson og Gilli Lögman, og eru härum lengar Sögnir, sum en man vera at sin frå.

Sämi Faringana og Trönda.

48. Ettir Vujgj Karl mærska og Skäaverk å Búarman Gilla Lögmans vowru Sjúrur Todlakssonur, Towrur låji og Gutti hin reji, Skjildmen Trönda, burturkejrdir og útdrivnir äf Förjun. Tröndur fek tajmun Skjip, sum vär havfärandi vi, og näka Göds, og toktust tajr tow vera ringlia äf Hondun lojstir (idla gjördir frå honun), tajr häva miklar Åtelir vi Trönda, sögdu at han heji drii Fäjirarv tajrra undir

hedder paa Færøerne mellem Thrand i Gøte, Leif Øssursön og Gille Lagmand, og ere derom store Frasagn, som endnu skulle fortælles.

Færøboernes og Thrands Forlig.

48. Efter Karl den Mørskes Drab og Overfaldet paa Lagmand Gilles Mand bleve Thrands Frænder Sigurd Thorlaksön, Thord Lave og Gaut Røde landsforviiste og forjagede fra Færøerne. Thrand gav dem et Skib, som var skikket til större Reiser, og noget Gods; de troede at være slet udstyrede, gjorde Thrand store Bebreidelser, og sagde at han havde bemægtiget sig deres Fædrenearv, og vilde nu ikke meddele dem noget deraf. Thrand sagde, at de havde faaet meget mere, end dem

1) víg Karls, *O, H.* 2) frændr þrándar, *H.* 3) *f. i O, H.* 4) *f. i O, H.*

sagði þá miklu meira hafa, enn þeir ætti, sagðist hafa annazt þá leingi ok miðlat þeim opt fjárhluti, en illa í þökk lagit. Nú láta þeir Sigurðr í haf, ok eru tólf menn saman á skipi, ok er þat orð á, at þeir ætli at halda til Íslands. Ok er þeir hafa skamma stund í hafi verit, þá rekr á storm mikinn, ok helzt veðrit nær viku; þat vissu allir, þeir er á landi voru, at þetta var þeim Sigurði í móti sem mest, ok sagði mönnum óvænt hugr um þeirra ferð; ok er áleið haustit, fundust rekar af skipi þeirra í Austrey, ok er vetr kom, gerðust aptrgaungur miklar í Götu ok víða í Austrey, ok sýndust þeir opt frændr

se, og midlaji tajmun onkji äf. Tröndur seji tajr höddu fingji mikji majri in tajr åttu, seji se häva sirgt firi tajmun tow langji og fingji tajmun avläji negv, men heji ringa Tök firi. Sjúrur og tajr vi honun vowru läta nú standa til Havs og eru tilsäman tolv Mans å Skjipinun, og gèk tä Or äf, at tajr atlavu at halda til Ujslands; og tåi tajr häva veri ajna korta Tuj uj Hävinun, kom ajn sterkur Stormur; og Hardvegri heldt vi nastum ajna hajla Viku; tä vistu adlir, sum å Landi vowru, at hetta vär imowti kjå Sjúra sum mest, og sejist Fölk häva ringa Vown um tajrra Fèr; og tåi laj út å Hesti, funnust Rekar äf Skjipi tajrra uj Estroj, og tåi Veturin kom, gjördist negv Spøkjaruj uj Gøtu og vuja

tilkom, at han havde i lang Tid baaret Omsorg for dem, og givet dem ofte meget, men havde slet Tak derfor. Sigurd stak da i Søen med de andre, og de vare tolv sammen paa Skibet, og Ordet gik, at de agtede at holde til Island; men de havde kun været en kort Tid paa Havet, inden der opstod en stor Storm, og dette Uveir holdt ved næsten en Uge. Alle de, som vare paa Land, vidste, at dette Veir var Sigurd og hans Følge paa det höieste imod, og Folk havde forskjellig Formodning om deres Færd, og mod Slutningen af Høsten fandtes der paa Østerø opdrevne Stykker af deres Skib, og da Vinteren kom, gik der mange Gjenfærd i Gøte og vidtomkring paa Østerø, og

Digitized by Google

þrándar, ok varð mönnum at þessu mikit mein, sumir fengu beinbrot eðr önnur meiðsl; þeir sóttu þránd svá mjök, at hann þorði hvergi einn at ganga. Um vetrinn var nú mikit orð á þessu; nú er áleið vetrinn, sendi þrándr orð Leifi Össurarsyni, at þeir skyldu finnast; ok svá gera þeir, ok er þeir finnast, mælti þrándr: vèr hittum í fyrra sumar, fóstri! í vandræði mikil, at við því var búit, at allr þingheimrinn mundi berjast á; nú vilda ek, fóstri minn! sagði þrándr, at þat væri lögtekit gert með okkru ráði, at menn hefði aldri vopn til þings, þar er menn skulu lögskil sín tala ok spektarmál.

um Estroj, og sujndu tajr Skjildmen se ofta, og fek Fölk äf hesun mikji Majn, summi fingu Bajnbròt og onnur Majdsl; tajr söktu so mikji til Trönda, at han tordi ikkji at genga ajnsumaldur. Um Veturin vär nú mikji Or gjört äf hesun; tåi nú laj út å Veturin, sendi Tröndur Bo ettir Lajvi Össarsmi, at tajr skjildu finnast; og so gjera tajr, og tåi tajr finnast, seji Tröndur: „Vär hittun uj Firsummar, Fostirsonur mujn! uj stowran Vanda, so tä vär när vi, at alt Tingfölkji mundi färi säman at berjast; nú vildi e, Fostirsonur mujn!" seji Tröndur, „at tä heji veri tikji til Lov ettir okkara Råji, at Men höddu aldri Våpin vi sär til Tings, här uj Fölk skulu täla vi Skjili um sujni

Thrands Frænder viste sig ofte, og deraf skete Folk stor Skade, nogle fik Beenbrud eller anden Lemlæstelse; de anfaldt Thrand saa haardt, at han ikke torde gaae ene nogensteds. Derom gik om Vinteren mange Rygter. Og da Vinteren var forbi, sendte Thrand Bud til Leif Øssursön, at de skulde mødes. Saa gjorde de, og da de kom sammen, sagde Thrand: „Vi kom forrige Sommer, Fostersön! i stor Vaande, og det var da paa det nærmeste, at alle Thingfolkene vilde slaaes. Nu vilde jeg, min Fostersön!" sagde Thrand, „at det efter vort Raad blev antaget ved Lov, at Folk aldrig skulle have Vaaben med til Thinge, hvor de skulle tale deres Sager og Forligelsesmaal." Leif

Digitized by Google

Leifr kvað þetta vel mælt: ok skulu við hèrvið hafa ráð Gilla lögmanns, frænda míns; þeir voru systrasynir, Gilli ok Leifr. Nú finnast þeir allir saman, ok tala þetta með sèr. Gilli svarar svá Leifi: brigt þiki mèr at trúa þrándi, ok munu við því játa, at handgeingnir menn allir hafi vopn sín, ok nokkurir þeir, er okkr fylgja, en almenníngr sè vopnlaus; nú ráða þeir þetta með sèr til staðar. Líðr nú af vetrinn, ok koma menn til þíngs um sumarit í Straumsey. Nú er þat einn dag at þeir Gilli ok Leifr gánga frá búðum sínum á eina hæð, er var á eyjunni, ok talast þar við; ok nú sjá þeir austr á

Viiskjifti, og gjera äf midlun sujn vi Stillihæd." Lajvur helt hetta vera väl täla, „tow skulu vid (seji han) häva Gilla Lögman, Frænda mujn, uj Rå vi okkun um hetta;" tajr vowru Sistrasinir Gilli og Lajvur. Nú finnast tajr adlir sämen, og täla um hetta midlun sujn. Gilli svärar so Lajvi: „Brigdut tikjist mär at trygva Trönda, tow kunna vid jätta tuj, at handgingnir Men häva adlir Våpin, og näkrir äf tajmun, sum filgja okkun, men Ålmúia vera vopnalejs;" tajr gjera nú hetta äf til Fastna midlun sujn, nú lujur Veturin äf, og um Summari koma Fölk til Tings uj Strejmoj. Nú bär tä so til aja Däjin, at Gilli og Lajvur genga båjir fra Búun sujnun up å ajna Had, sum

sagde, at dette var vel talt: „og derom ville vi," sagde han, „høre min Frænde Gille Lagmands Raad." Gille og Leif vare Søstersönner. De mødtes nu alle sammen, og overlagde den Sag med hverandre. Gille svarede Leif saa: „Uraadeligt tykkes mig det, at troe Thrand, og derfor ville vi tilstaae, at alle vi Embedsmænd og nogle af dem, som følge os, skulle have deres Vaaben, men Almuen skal være vaabenløs. Dette afgjöre de da strax saaledes imellem sig. Nu forløb Vinteren, og Folk kom til Thinge om Sommeren til Strömø. Det skete nu en Dag, at Gille og Leif gik fra deres Telte hen paa en Bakke, som var paa Øen, og talte sammen, og de saae da med

Digitized by Google

eyna undir sólina, at á höfða þann, er þar var, gánga upp menn eigi allfáir, þartil er þeir sjá þrjátigi manna, þar blika við sólskininu skildir fagrir ok hjálmar skrautligir, öxar ok spjót, ok var þat lið hit harðligsta; þeir sjá at maðr gekk fyrir, mikill ok vaskligr, í rauðum kyrtli, ok hafði hálflitan skjöld, blán ok gulan, hjálm á höfði, ok höggspjót mikit í hendi; þeir þóttust þar kenna Sigurð þorláksson; þar gekk maðr hit næsta honum þrekligr í rauðum kyrtli, ok hafði rauðan skjöld; at vísu þóttust þeir þenna kenna, at þar var þórðr lági; hinn þriði maðr hafði rauðan skjöld ok dreginn a mannfas, ok

vär här å Ojdni, og tälast vi här, og nú sujdgja tajr estar undir Sowlina, at å tuj Höddanun, uj här vär, koma Men gengandi up, ikkji so fåjir, so tajr hildu se sujdgja um trotivu Mans, här skjiggjir uj Sowlskjinununn äf fagrun Skjoldun og prujiliun Kjålmun, Öksun og Spjowt, og Lìi sujntist avläji manslit; tajr sujdgja, at aju Mävur gèk undan, stowrur og restliur, uj rejun Kjirtli, og heji tvujlitan Skjold, blåan og gulan, Kjålm å Höddi og stowrt Högspjowt uj Hendi; tajr toktust här kjenna Sjúra Todlakssòn; här gèk ajn förliur Mävur nast honun, uj rejun Kjirtli og heji rejt Skjold; tajr toktust tilvissa at kjenna henda, at tä vär Towrur låji; tan trìi Mävurin heji rejan

Østen paa Øen under Solens Opgang, at der gik nogle Folk op paa Forbjerget, som laae der; de kunde tælle indtil tredive Mænd; i Solskinnet blinkede fagre Skjolde og blanke Hjelme, Øxer og Spyd, og det saae ud til at være meget drabelige Folk; de saae, at en stor og rask Mand gik foran i en rød Kjortel, og havde et Skjold, som var malet halvt blaat og halvt guult, en Hjelm paa Hovedet, og et stort Huggespyd i Haanden; de syntes der at kjende Sigurd Thorlaksön. Nærmest ham gik en fær Mand i en rød Kjortel; han havde et rødt Skjold; ham syntes de sikkert at kjende, at det var Thord Lavd; den tredie Mand havde et rødt Skjold, hvorpaa var ma-

Digitized by Google

mikla öxi í hendi, þar var Gautr rauði. Þeir Leifr geingu nú skjótt heim til búða sinna; þá Sigurð berr brátt at, ok eru þeir allir vel vopnaðir. Þrándr geingr or búð sinni móti þeim Sigurði, ok margt manna með honum, ok hans menn með vopnum allir. Þeir Leifr ok Gilli höfðu fátt manna, hjá því sem þeir Þrándr, ok var þess mestr munr, er þeir höfðu fáir einir vopn. Þeir Þrándr ok frændr hans geingu at flokki þeirra Leifs; þá mælti Þrándr: svá er háttat, Leifr fóstri! kveðr hann, at hèr eru komnir frændr mínir, ok fóru skyndiliga or Færeyjum næst; nú nenni ek eigi, at vèr frændr farim svá

Skjold, hårå vär driin ajn Manskortur, og ajna stowra Öksi uj Hondini, tä vär Gutti hin reji. Lajvur og hin gingu nú skjöt hajm til Búar sujna; Sjúrur og tajr vi honun bera skjöt äd, og eru tajr adlir ålverjajir. Tröndur gengur úr Bú sujni mowti tajmun vi Sjúra vowru, og negvir Men vi honun, og hansara Men adlir vi Vopnun. Tajr båjir Lajvur og Gilli höddu fåt Fölk, attirimowti tuj sum Tröndur heji, og tow vär mesti Munurin tä, at tajr höddu fåjir-ajnur Vopn. Tröndur og Skjildmen hansara gingu äd Flokkji Lajvs, tå mælti Tröndur: „So èr nu vori, Lajvur Fostirsonur! at her eru komnir Skjildmen mujnir, uj fowru skundilia úr Färjun hina Ferina; nú nenni e ikkji at

let et Menneske-Hoved, og en stor Øxe i Haanden, det var Gaut Røde. Leif og Gille gik nu hurtig hjem til deres Telte. Sigurd og de andre kom snart til, og vare alle vel væbnede. Thrand gik ud af sit Telt imod Sigurd og hans Følge; og mange Mænd fulgte ham, og hans Mænd alle med Vaaben. Leif og Gille havde kun faa Mænd imod Thrand, og det gjorde endnu større Forskjel, at kun ganske faa havde Vaaben. Thrand og hans Frænder gik til Leifs og Gilles Trop. Da sagde Thrand: „Saa er det nu, min Fostersøn Leif! at her ere mine Frænder komne, som droge forrige Gang hurtig bort fra Færøerne; nu vil jeg ikke finde mig i, at vi Frænder skulle

Digitized by Google

halloki fyrir ykkr Gilla; eru hèr tveir kostir fyrir höndum, sá annar at ek dæma einn yðvar á milli, en ef þèr vilið þenna eigi, þá man ek eigi hepta þá, at því er þeir vilja athafast. Þeir Leifr sjá, at þeir hafa engan liðskost at sinni við þeim þrándi, taka nú þenna kost, at handsala öll mál í dóm þrándar, ok lýkr hann þegar gerð upp, segir at hann mun ekki síðar vitrari: er sú gerð mín, segir þrándr, at ek vil at þeir frændr mínir sè frjálsir at vera þar í Færeyjum, sem þeim líkar, þó at þeir hafi áðr verit brott gervir, en fè vil ek af hvorigum gera; ríki þau, er hèr eru í Færeyjum, vil ek þat skipti

vär Frændar fära so hålkandi undan tikun båvun, tär og Gilla; her eru nú tvej Kòr firi Hondun, anna er, at e dømi ajnsumadlur tikaramidlun, og viljun tär ikkji hetta, tå man e ikkji halda tajmun frå tuj, sum tajr vilja hävast äd. Lajvur og Gilli sowu, at tajr höddu å hesun Sinni onga Stirk, til at täka mowti Trönda og tajmun vi honun vowru, tajr täka nú vi tuj Kori og handgjeva tä, at alt sum vär midlun tajrra skuldi genga undir Dowm Tröndra, og lujsir han up Afgjerina här vi tä säma, og siir, at han mundi ikkji vera vitiari sujari: „hetta er Afgjèr mujn," siir Tröndur, „at e vil at Skjildmen mujnir häva Fri og Fralsi at vera här uj Förjun, sum tajm lujkar, howast tajr häva åvur

lade os saaledes kue af dig og Gille; der ere nu to Vilkaar for Haanden, det ene, at jeg dömmer allene eder imellem, og hvis I ikke ville det, da vil jeg ikke afholde mine Frænder fra det, som de ville foretage sig." Leif og Gille saae, at de ikke dennesinde havde nogen Styrke til at staae imod Thrand, og de valgte derfor at overgive hele Sagen til Thrands Dom, og han fremsagde strax sin Afgjörelse, og sagde, at han ikke senere vilde blive klogere til at afsige den. „Det er min Afgjörelse," sagde Thrand, „at jeg vil, at disse mine Frænder skulle have Lov til at opholde sig, hvor dem synes, her paa Færøerne, skjönt de forhen bleve landsforviiste, men fra ingen

Digitized by Google

ágera, at ek hafi þriðjúng, annan Leifr, þriðja synir Sigmundar; hafa ríki þessi leingi at öfund orðit ok bitbeinum; þèr, Leifr fóstri! segir þrándr, vil ek bjóða barnfóstr, ok fóstra Sigmund, son þinn, vil ek enn gera þat til góðs við þik. Leifr svarar: þat vil ek at barnfóstr þat sè undir atkvæðum þóru, hvort hún vill, at son hennar fari til þín, eðr sè hann með okkr; skilja við svá búit; ok er þóra veit um fóstrit, þá svarar hún: svá má vera at mèr lítist þat enn annan veg; en eigi mun ek kjósa undan Sigmundi, syni mínum, þat fóstr, ef ek skal ráða, þvíat mart þiki mèr

veri burtursagdir, men Bøtir vil e at ongjin äf tajmun skäl leggja út; tej Rujkjidømi, sum eru her uj Förjun, vil e gjera tä Skjifti å, at e hävi ajn Triungjin, Lajvur annan, og Sinir Sigmunds tan tria, hesi Rujkjidømi häva now langji voldt Øvund og Tannabìt; tär, Lajvur Fostirsonur!" seji Tröndur, „vil e bjowa Badnfostur, og fostra up Sigmund Sòn tujn, so mikji vil e en gjera tär uj Gowvilja." Lajvur svärar: „Tä vil e, at tä Badnfostri fèr at vera ettirsum Towru finst um tä, kvört hòn vil, at Sonur hennara fèr til tujn, ella han verur kjå okkun;" tajr skjiljast þnú so; og tåi Towra fek at vita um Fosturskäpi, tå svärar hòn: „So man fära at vera, at mär lujkst annalajis å tä; men ikkji man e halda

af Siderne skal der betales Bøder; Riget her paa Færøerne vil jeg saaledes skifte, at jeg vil have den ene Trediedeel, den anden skal Leif have, den tredie Sigmunds Sönner; dette Rige har længe været en Bold for Avind og et Tvistens Æble. Dig, min Fostersön Leif!" vedblev Thrand, „vil jeg tilbyde, at opfostre din Sön Sigmund, den Godhed vil jeg endnu gjöre dig." Leif svarede: „Jeg vil, at Barneopfostringen skal beroe paa min Kone Thoras Bestemmelse, om hun vil, at hendes Sön skal drage til dig, eller at han skal blive hos os." Dermed skiltes de. Og da Thora fik at vide, at Thrand havde tilbudt at opfostre hendes Sön, svarede hun: „Det kan være, at jeg atter herom

Digitized by Google

þrándr hafa fyrir flesta menn. Sigmundr, son Þóru ok Leifs, fór í Götu til fóstrs til þrándar, hann var þá þrévetr at aldri ok hit vænligsta mannsefni, ok óx hann þar upp.

Frá[1] þrándi ok frændum hans.

49. I þann tíma, er Sveinn var konúngr í Noregi ok Alfífa, móðir hans, var þrándr heima í Götu ok frændr hans[2] Sigurðr, Þórðr ok Gautr hinn rauði[3]; ok er svá sagt, at þrándr væri ekki kvongaðr maðr; [hann átti eina dóttur,

Sigmundi Sohni mujnum frá tuj Fosturaskäpi, um e skäl ráa, tujat mengt tikjir mär Trönda häva fram fari flesta ära Men." Sigmundur Sonur Towru og Lajvs fowr tå in til Gøtu tilfosturs kjå Trönda, han vär tå truj Åra gämal og tä vänasta Mansevni, og här vaks han up.

Frå Trönda og Skjildmonnum hansara.

49. Uj tajrri Tujini, täi Svajnur vär Kongur uj Nørikji og Alfifa Mowir hansara, vär Tröndur hajma uj Gøtu og Skjildmen hansara Sjúrur, Towrur og Gutti hin reji kjå honun; og so er sagt frå, at Tröndur vär ikkji gjiftur Mävur; ajna Döttur åtti han tow, sum ät Gurun; og täi

synes anderledes end du, men ei kan jeg unddrage min Søn Sigmund fra den Opfostring, hvis jeg maa raade, thi meget, tykkes mig, har Thrand forud for de fleste andre. Thoras og Leifs Søn Sigmund blev da bragt til Gøte til Opfostring hos Thrand; han var den Gang tre Aar gammel, og gav de bedste Forhaabninger om sig, og han opvoxte nu der.

Om Thrand og hans Frænder.

49. I den Tid, da Svend var Konge i Norge, og hans Moder Alfifa regjerede med ham, opholdt Thrand sig hjemme i Gøte, og hans Frænder Sigurd, Thord og Gaut den Røde vare hos ham. Det siges, at Thrand ikke var gift; dog havde han

1) þáttr frá, *F.* 2) *T begynder saaledes:* Um þennan tíma var konúngr yfir Noregi Sveinn Alfífuson. þrándr átti þrjá frændr, *o. s. v.* 3) þeir voru bréðrsynir þrándar, *t, T.*

Digitized by Google

er Guðrún hèt[1]; ok er frændr þrándar höfðu þar verit nokkura hríð, þá kemr hann at máli við þá, ok sagði at hann vill eigi at þeir sè þar leingr við óþrifnað sinn ok atferðarleysi. Sigurðr svarar illa, kveðr hann ills eins unna öllum frændum sínum, ok segir hann sitja yfir föðurarfi sínum; áttust (þeir) þá hart við í orðum, fóru þeir þá í brott, þrír frændr, þeir fara til Straumseyjar, hún er fjölbygðust Færeyja. Sá maðr átti þar bú, er þórhallr[2] hèt hinn auðgi; hann átti konu þá er Birna hèt, ok var kölluð Straumseyjar-Birna, hún var

Skjildmen Trönda höddu veri här näkra Tuj, tå kjemur ham up å Måli vi tajr, og seji at ham vildi ikkji häva tajr longur här, tuj tajr vowru so owtrivalkir og lujtaleisir. Sjúrur svärar idla, heji honun firi, at han mundi unna ödlun Frændun sujnun ajns idla, og siir han sitja inni vi Fäjirarvi sujnun; tajr åttu tå ajna hära Orarajgj säman, so fowru tajr adlir trujggjir Skjildmenninir burtur häani, tajr fära til Strejmiar, hon er mest bigd äf Förjun; ajn Mävur åtti här Bygv, sum ät Towrhadlur hin rujkji; han åtti Konu sum ät Birna, og vär kadla Strejmia-Birna, hon vär ajn stowrora og sjålig Kona; Towrhadlur vär tå

en Datter, som hed Gudrun. Da Thrands Frænder havde været der i nogen Tid, kom han til dem, og sagde, at han ikke vilde have dem der længer formedelst deres Dorskhed og Vantrevenhed. Sigurd svarede ham ilde, og sagde, at han ikke undte alle sine Frænder andet end Ondt, og at han sad inde med hans Fædrenearv; de gave hinanden da haarde Ord. De tre Frænder droge dernæst bort og fore til Ströme, som er den stærkest beboede af Færøerne; der boede en Mand, ved Navn Thorhal den Rige, han havde en Kone, som hed Birna og blev kaldt Strömø-Birna; hun var en myndig og anseelig Kvinde. Thorhal var da temmelig til Alders; men Birna var bleven

1) *f. t T.* 2) þórhalli, *bestandig T.*

Digitized by Google

[svarri mikill ok sjálig kona[1]; Þórhallr var þá [sýnt við aldr[2], hafði Birna verit gefin (honum) til fjár. Þórhallr átti nær fé undir hverjum manni, ok galzt honum víða lítt[3]. Þeir Sigurðr, Þórðr[4] ok Gautr koma við Straumsey, ok finna Þórhall bónda at (máli). Sigurðr býðr honum, at heimta fé hans til helmíngar af skuldastöðum, þeim er órifligstir voru; en ef hann þyrfti at sækja til, þá vildi hann hafa fyrir starf sitt, þat er til sóknar þyrfti, en bóndi [í sinn hlut[5] helmíng. Þórhalli þótti sá harðr, en þó varð þat samkeypi þeirra. Sigurðr ferr nú víða um Færeyjar, ok heimtir saman fé

sjownlia väl vi Aldur, og Birna heji veri gjivin honun firi Rujkjidowmins Skjild. Towrhadlur åtti tilgowar nastum kjå kvörjun Manni, men vuja blajv lujti bori honun attir. Tajr adlir, Sjúrur, Towrur og Gutti koma til Strejmiar, og finna Towrhadl Bönda. Sjúrur bujur honun at hajnta in tä, uj han åtti útistandandi firi Hælvtina, uj tajmun Støvun, sum Skuldinar stowu owrigjiliastar; men dessum han heji nejit at søkja um tä, tå vildi han häva firi Starv sujt tä sum gèk upå Söksmåli, men Böndin Hælvtina uj sujn Lut. Towrhadli tokti hetta hardt, men tow gèk so säman midlun tajrra. Sjúrur fèr nú vuja um Förjar, og hajntar

giftet med ham for hans Rigdoms Skyld; Thorhal havde Penge udestaaende næsten hos enhver Mand, og hos mange fik han kun lidet deraf. Sigurd Thord og Gaut kom til Strömø, og kom til Thorhal Bonde. Sigurd tilbød ham, at han vilde inddrive hans Tilgodehavende hos hans usikreste Skyldnere for Halvdelen deraf; men hvis han behøvede at sagsøge dem, da vilde han for sin Uleilighed have det han behøvede til Sagsøgningen, men Thorhal skulde til sin Deel have Hælften. Thorhal syntes, at det var en haard Betingelse, men dog kom de saaledes overeens om Sagen. Sigurd drager nu vidt om-

1) skrøfog, T. 2) gamall, T. 3) því þeim þótti dalt við hann, t. T. 4) f. t. T. 5) sinn, T.

Digitized by Google

þórhalls, ok sækir til[1], þegar honum þikir þess þurfa, fær hann af brátt mikit fé, [svá at hann setr af enðgan brátt[2]. Sigurðr er nú löngum[3], ok þeir allir frændr, með þeim þórhalli. Opt berr saman tal þeirra Sigurðar ok Birnu, ok er þat mál manna, at þar muni vera fíflíngar með þeim; eru þeir þar[4] um vetrjan. At vori segir Sigurðr at hann vill leggja búfélag við þórhall, en hann var heldr fár við þat, áðr húsfreyja [átti hlut at[5], þá gerði bóndi at, ok lèt húsfreyju ráða; taka þau nú frekt ráðin; verðr þórhalli nú fyrir borð borinn, ok ráða þau

in Skjældinar firi Towrhadl, og sækjir, tái han helt tä vera nejit, han fär nú brát ajn Howp äf Peningun, so tä bär äf, kvæmi skjöt han blajv rajkur sjálvur. Sjúrur er nú langji kjá Towrhadli og Skjildmen hansara vi honum. Ofta bär so til, at Sjúrur og Birna höddu Täl säman, og er tä Snak midlun Fölk, at majri in vera skuldi mundi vera midlun tajrra; tajr eru nú här um Veturin. Um Vári sïir Sjúrur, at han vil leggja Búfelag vi Towrhadl, men han vär heldir fäliur vi tä, árin Matmowurin kòm up uj, tá gjördi Böndin tä, og lät Matmowirna ráa; Towrhadlur vär nú onkji vindur, men tej bäji, hon

kring paa Færøerne, og indkræver Thorhals Tilgodehavende, og sagsøger, saasnart han finder det fornødent; og han faaer i kort Tid en betydelig Sum, saa at han snart erhvervede sig stor Rigdom. Sigurd og alle Frænderne vare nu længe hos Thorhal. Sigurd og Birna talte da ofte sammen, og Folk vil sige, at han forførte Konen; de vare der om Vinteren. Om Vaaren sagde Sigurd til Thorhal, at han vilde indgaae Fællesskab med ham i Husholdningen, men dertil var Thorhal ikke villig, förend Konen kom imellem, da tilstod han det, og led Konen raade. Thorhal var nu ikke længer Mand i Huset,

1) með lögum, T. 2) *f. i T.* 3) *f. i T.* 4) þrír, *i. H.* 5) ráðit í leikinn, T.

Digitized by Google

Sigurðr öldu, þannveg sem þau vildu.

Dráp Þórhalls.

50. Þat bar til tíðinda um sumarit, at skip kom við Færeyjar, ok braut í spón við Suðrey, ok týndist mjök fèit, ok voru tólf menn á skipi, ok týndust fimm, en sjö komu lífs á land; hèt einn Hafgrímr [ok Bjarngrímr ok Hergrímr [1], þeir voru allir bræðr, [ok voru stýrimenn [2]; þeim varð íllt til vista ok annars, þess er þeir þurftu. Sigurðr, Þórðr ok Gautr fóru til fundar við þá, ok kveðr (Sigurðr) þá lítt vera komna, ok býðr þeim öllum til sín. Þórhallr kom þá at máli við Birnu, ok þótti því

og Sjúrur, råa firi ödlun sum tej vildu.

Dråp Towrhadls.

50. Tå barst til Tujindir um Summari, at ajt Skjip kom åd Förjun, og brejt uj Spown vi Suroj, og negv åf Gödsinun forkomst, tolv Mans vowru å Skjipinun, fim blivu burtir, men sjoj komu vi Lujvi å Land, ajn åt Hafgrimur, annar Bjarngrimur, og tri Hergrimur, tajr vowru adlir Brøir, og vowru Stujrimen, tajm vår ilt til Innivista og anna sum tajr höddu nejit. Towrur og Gutti fowru at finna tajr, og hildu tajr vera ringlia komnar å Hold, og bjowa tajm ödlun til sujn. Towrhadlur kom tå upå Måli vi Birnu, og tokti tå vera ovbrådlia

men Sigurd og Könen raadede for alt, lige som de fandt for godt.

Thorhals Drab.

50. Det hændte sig om Sommeren, at et Skib kom til Færøerne, og strandede ved Saderø, og meget af Godset forliste. Der vare tolv Mand paa Skibet, af hvilke de fem druknede, men de syv kom levende i Land; een af dem hed Hafgrim, en anden Bjarngrim, en tredie Hergrim, de vare alle Brødre, og Skibets Førere; de havde ondt ved at faae Levnetsmidler og hvad andet de behøvede. Sigurd, Thord og Gaut droge til dem, og Sigurd sagde, at de vare komne i en slet Forfatning, og

1) annar Hergrímr, þriði Bjarngrímr, T. 2) *f. i T.*

Digitized by Google

bráðráðit gert[1]. Sigurðr kveðr [sitt skyldu viðbrenna[2]; eru þeir þar, ok heldr vel virðir, ok betr enn Þórhallr. Þórhallr bóndi var smákvæmr, ok varð þeim opt at orðum ok Bjarngrími. [Þat var eitt kveld, er menn sátu þar í stofu, þá varð þeim at orðum, Þórhalli bónda ok Bjarngrími[3]. Þórhallr sat í bekk, ok hafði stafsprota einn í hendi, hann veifði honum[4], er hann var máléðr, ok var óskygn, ok kemr stafrinn[5] á nasar Bjarngrími; hann verðr óðr við, ok vill taka til öxar ok færa í höfuð Þórhalli. Sigurðr hljóp til skjótt, ok grípr Bjarngrím, ok segir at hann vill gera þá

gjört. Sjúrur seji tä skuldi svuja til suju, tajr eru nú här og vowru heldir väl virdir, og betri in Towrhadlur sjálvur. Towrhadlur Böndi vär småsårur um alt, og han kòm tuj ofta til Orar vi Bjarngrim. Tä vär ajt Kvöldi sum tej ödl sowtu inni uj Stovuni, tä komu tajr uj Or säman Towrhadlur Böndi og Bjarngrimur. Towrhadlur sät å Bonkjinun, og heji ajt Stafbròt uj Hondini, han vajpaji vi tuj, sum han dajldi å versta Vujsi, og tujat han vär hålvblindur, kjemur Stafbròti å Näsanar å Bjarngrimi; han verur owur vi tä, og vil täka til Öksina og sipa häna uj Höddi å Towrhadli. Sjúrur lejp skjöt til, og grujpur Bjarngrim, og

bøde dem alle til sig. Thorhal kom da til Birna, og sagde til hende, at han fandt, de havde gjort det uden Overlæg. Sigurd sagde, at de kunde komme der paa hans Bekostning; de vare der nu, og bleve meget vel tjente, og bedre end Thorhal. Thorhal Bonde var meget karrig, og han og Bjarngrim kom ofte i Skændsmaal. Det skete en Aften, da Folk sade der i Stuen, at Thorhal og Bjarngrim kom til at skændes. Thorhal sad paa Bænken, og havde en Stok i Haanden; med den svang han, i det han talte med Heftighed, og da han ikke saae godt, traf Stokken Bjarngrim paa Næsen. Herover blev denne opbragt, og vilde gribe sin Øxe, og hugge den i Hovedet paa

1) at hann var ekki atspurðr, *T.* 2) svá skyldi fyrirbíta, *T.* 3) *f.* í *T.* 4) til ok frá, *f.* *T.* 5) stafsendinn, *T.*

Digitized by Google

sátta, ok þetta fer svá, at þeir sættast; eru þeir þar um vetrinn, ok eigast fátt við þaðan frá. [Líðr af vetrinn [1]; segir Sigurðr at hann mun birgja þá með nokkuru móti; hann færir þeim byrðing færan, er þeir Þórhallr áttu báðir saman, lèt Þorhallr sèr þat enn illa líka, þartil er húsfreyja tók hann orðum. Sigurðr fèkk þeim vist [2], ok fóru (þeir) til skips, lágu á skipum um nætr, [en geingu heim til bæjar [um daga [3]. Ok er þeir voru búnir, var þat einn morgin, at þeir geingu heim til bæjar; Sigurðr var eigi á bænum heima, ok gekk um sýslur, [ok gerði slíkt er honum

sär at han vil gjera tajr blnjar attir, og hetta vart so äf, at tajr stidlavu se og komu tilgows; tajn eru här um Veturin, og ajast fât vi häan ifrå, Veturin lujur nú äf; Sjúrur siir at han må bjarga tajm upå önkun Måta; han flujdjar tajmun ajna Farmaskútu, väl vifärin, sum Towrhadlur og han åttu båjir säman, Towrhadlur lät sär tä en idla lujka, intil at Matmowurin fèk snakka han tilratta. Sjúrur fek tajm Kost vi sär, og so fowru tajr til Skjips, lowu å Skjipinun um Nätirnar, men gingu hajm til Húsar um Däanar. Men tåi tajr vowru lidnir, vär tä ajn Morgunin, at tajr gingu hajm uj Gärin; Sjúrur vär ikkji hajma vi Hús, men hurtur

Thorhal. Sigurd sprang hurtig til, greb fat i Bjarngrim, og sagde, at han vilde forlige dem, og Enden blev at de forligte sig. De vare der om Vinteren, og omgikkes fra den Tid ikke meget med hinanden; saaledes forløb nu Vinteren. Sigurd sagde, at han vilde hjælpe dem paa nogen Maade; han gav dem et godt Fragtfartöi, som han og Thorhal eiede i Forening. Ogsaa dette var Thorhal meget ilde tilfreds med, indtil hans Kone overtalte ham til at finde sig deri. Sigurd gav dem Kost, og de droge om Bord, og laae paa Skibene om Natten, men gik hjem til Gaarden om Dagen. Men da de vare færdige, skete det en Morgen, at de gik Hjem til Gaar-

1) um vetrit, *T.* 2) nægtiga, *t. T.* 3) *f. i F. og fra det første Mærke i T.*

Digitized by Google

þótti þurfa. Síðan voru þeir þar um daginn[1], kom Sigurðr heim, ok fór til borðs; voru kaupmenn þá farnir ofan til skips. Sigurðr spurði, er hann kom undir borð, hvar Þórhallr bóndi væri; honum var sagt, at hann mun sofa. Þat er ónáttúrligr svefn, segir Sigurðr, eðr hvort er hann klæddr eðr eigi? ok viljum vèr bíða hans at mat[2]. Nú var geingit til skála, ok lá Þórhallr í rekkju sinni, ok svaf. Þat var sagt Sigurði; hann sprettr upp, ok geingr fram, ok at rúmi Þórhalls, ok verðr brátt þess víss, at Þórhallr var dauðr. Sigurðr leggr af honum klæði, ok sèr at rekkja

vi tä Arbaji, sum honun tokti nejit at gjera, sujan vowru tajr här um Däjin; Sjúrur kom hajm, og fowr tilbords, tå vowru Kjøpmenninir farnir oman til Skjips. Sjúrur spurdi tåi han kom äd Borinun, kväri Towrhadlur Bönði vär; honun vär sagt at han mundi sova. „Tä er ownåttúrliur Svövur," siir Sjúrur, „men er han kladdur ella ikkji? og viljun vär buja ettir honun vi Mätinun." Nú vär gingji uj Kämari, og lå Towrhadlur uj Song sujni og sväv. Tä vär sagt Sjúra; han sprak up og gengur fram og äd Seng Towrhädla, og verur ahjöt vissur um tä, at Towrhadlur vär dejúr. Sjúrur tekur Kläjini äf honun, og sär at Song hanssara

den. Sigurd var ikke hjemme paa Gaarden, men var gaaet ud at besørge noget Arbeide, som han troede fornødent. De vare der nu om Dagen; Sigurd kom hjem og gik til Bords, da vare Kjøbmændene gangne ned til Skibet. Da Sigurd kom til Bords, spurgte han efter, hvor Thorhal var; man sagde ham, at han sov. „Det er en unaturlig Søvn," sagde Sigurd, „er han paaklædt eller ei? og vi ville vente paa ham med Maden." Man gik nu ud i Skalen, og Thorhal laae i sin Seng og sov. Det blev Sigurd berettet; han sprang strax op og gik ud og til Thorhals Seng, og bliver snart vaer, at Thorhal er død. Sigurd tager Klæderne af ham, og seer, at hans Seng er overalt

1) *f.* í F. 2) máli, F.

Digitized by Google

hans er viða blóðug, [ok finnr sár undir vinstri hendi honum[1], ok hafði hann lagðr verit með mjófu járni til hjartans. Sigurðr mælti, at þat væri hit versta verk, ok þat man [hinn armi[2] Bjarngrímr unnit hafa, ok þikjast nú hefnt hafa stafshöggsins, skulu vèr nú fara ofan til skips ok hefna þeirra[3], ef svá vill verða; taka þeir frændr nú vopn sín, ok hefir Sigurðr mikla öxi í hendi, ok hlaupa ofan til skips, ok var Sigurðr málóðr; hann hleypr þegar út á skipit. Í þessu spretta þeir bræðr upp, er þeir heyra blót ok bölvan. Sigurðr hleypr at Bjarngrími,

vär vuja blowi, og finnur nú ajt Sår vinstrumimni undir Hondini å honun, og här heji han veri stungjin vi ajnum mjåvun Jadni in uj Hjarta. Sjúrur seji, at hetta vär ajt tä versta Verk, og tä man hin vanlukku Bjarngrimur häva vunni, og tikjast nú häva hevnt Stafbrotasläji; vid skulu nú fära oman til Skjipi og hevna hetta um tä vil bera til;" nú täka tajr Skjildmennirnir Våpin sujni, og Sjúrur hevir ajna stowra Öksi uj Hendi, tajr lejpa oman til Skjipi, og Sjúrur vär målamikjil; han lejpur straks út å Skjipi, vi tä sämu sprungu Brøirnir up, tåi tajr hojrdu henda Blótan og Bannan. Sjúrur lejpur äd Bjarngrimi, og höggur Öksina vi båvun Hond-

blodig, og finder et Saar under hans venstre Arm, og at han havde været stukken med et smalt Jern til Hjertet. Sigurd sagde, at det var en stor Ugjerning: „og det maa den elendige Bjarngrim have udøvet!" föiede han til, „og han maa nu tykkes at have hævnet Stavshugget; nu ville vi skynde os ned til Skibet og hævne dette, om det vil lykkes. Frænderne grebe nu deres Vaaben, og Sigurd havde en stor Øxe i Haanden; de løb ned til Skibet, og Sigurd skændte heftig; han løb strax ud paa Skibet. I det samme sprang Brødrene op, da de hørte deres Svørgen og Forbandelser. Sigurd løb til Bjarngrim, og hug med begge Hænder Øxen lige i Brystet paa ham, saa at

1) *f.* í *T.* 2) *f.* í *T.* 3) á þeim, *T.*

ok höggr tveim höndum með öxi framan í fáng honum, svá at öxin stendr á kafi, var þat þegar banasár. Þórðr lági höggr til Hafgríms með sverði á öxlina, ok sníðr ofan síðuna alla, ok frá höndina, ok hefir hann þegar bana. Gautr[1] rauði höggr með öxi í höfuð Hergrími, ok klýfr hann í herðar niðr; ok er þeir eru allir dauðir, þá segir Sigurðr, at hann mun ekki gera á hluta þeirra, er eptir voru, en fè kveðst hann [vilja hafa[2], þat er þeir bræðr áttu eptir, ok var þat þó lítit. Þeir Sigurðr fara heim með fè þetta, þikkist hann nú vel hefnt hafa Þórhalls bónda, en eigi at síðr

tin framan uj Bringuna å honum, so at Öksin stow fjald här, og tä vär straks Bänasåri. Towrur låji höggur å Öksl Hafgrims vi Sværi sujnnn og snajur alt útäf niur vi Sujuni, so Armurin fedl frå, og fek han so Bäna. Gutti hin reji höggur vi ajni Öksi uj Höddi å Hergrimi, og klujvur han niur uj Heranar; og tåi tajr eru nú adlir dejir, siir Sjúrur, at han vil ikkji leggja Lä uj tajr, sum ettir vowru, men tä Gödsi, sum Brøirnir åttu ettir, seji hun se vilja häva, og vär tä tow lujti. Sjúrur og hinir båjir fära nú hajm vi hesun Gödsi, han tikjist nú väl häva hevnt Towrhadl Bönda, men allujkavälini lajkar sujani ilt Oralä um Sjúra

den gik heelt ind, og det var strax hans Banesaar. Thord Lave hug med sit Sværd til Hafgrim i Skulderen, og skar ham ned i Siden, saa at Armen gik fra, og han døde paa Stedet. Gaut den Røde hug med en Øxe i Hovedet paa Hergrim, og kløvede ham ned i Skuldrene; og da de alle vare døde, sagde Sigurd, at han ikke vilde forfølge Sagen videre med dem, som vare tilbage; men det Gods, som Brødrene efterlode sig, sagde han, at han vilde have, og det var dog lidet. Sigurd, Thord og Gaut droge nu hjem med dette Gods; og Sigurd syntes nu, at han havde vel hævnet Thorhal Bonde, men ikke desto mindre gik der dog et ondt Rygte om Sigurd og alle Frænderne an-

1) Gauti, *sæpenumero* T. 2) eiga, T.

Digitized by Google

leikr íllt orð á Sigurði ok öllum þeim frændum um líflát þórhalls. Sigurðr fær nú Birnu, ok geingr þar til bús með henni. [Þau þórhallr ok Birna áttu mart barna[1].

Dráp þorvalds ok prettir Gauts rauða.

51. Þorvaldr hèt maðr, hann bjó í Sandey[2], Þórbera hèt kona hans; hann var auðigr maðr at[3] fjárhlutum, [ok þá við aldr, er þetta var[4]. Gautr rauði kemr til þorvalds, ok býðst til at heimta fè hans, þat er [lítt var komit[5] á skuldastöðum, ok var þat kaup þeirra mjök á mynd ok með þeim þórhalli ok Sigurði. [Gautr er með þeim þorvaldi

og adlar Skjildmenninar äf Lujvlåti Towrhadls. Sjúrur får nú Birnu, og gengur här tilbúis vi henni. Tej bäji Towrhadlur og Birna åttu meng Bödn säman.

Drâp Torvalds og Prettir Gutta hin reja.

51. Torvaldur ät ajn Mävur, han búi uj Sandoj, Tórbera ät Kona hansara; han vär väl standandi vi alt Slä, og tå vi Aldur, uj hetta barst til. Gutti hin reji kjemur til Torvalds, og bej sär til at hajnta tä in, sum han heji útistandandi kjå slujkun, sum lujti vär at vanta äf, og Afgjèr tajrra vär nastum på säma Måta, sum äf vär gingji midlun tajrra Towrhadl og Sjúra. Gutti vär

gaaende Thorhals Drab. Sigurd fik nu Birna, og overtog med hende Gaardens Bestyrelse. Thorhal og Birna havde mange Börn.

Thorvalds Drab og Gaut den Rødes Svig.

51. Paa Sandø boede en Mand, ved Navn Thorvald; hans Kone hed Thorbera; han var en formuende Mand, og til Alders, da dette tildrog sig. Gaut den Røde kom til Thorvald, og tilbød sig at ville inddrive det af hans Tilgodehavende, som var udestaaende hos mindre paalidelige Skyldnere, og deres Overeenskomst var meget lignende Thorhals og Sigurds. Gaut var ikke kortere Tid hos Thorvald end hos Sigurd; og snart

1) *f. i T.* 2) Suðrey, *T.* 3) fè ok, *t. T.* 4) *f. i T.* 5) *maaskee* fllt v. k.; hann átti, *T.*

Digitized by Google

eigi skemrum enn með Sigurði [1]. Brátt er þat talat, at Gautr fífli konu Þorvalds; [dregst honum mjök fè [2]. Eitthvert sinn kom sá maðr, er Þorvaldr átti fè at, þat var fiskimaðr einn, ok um kveldit var myrkt í stofu, ok sátu menn þar; þá heimti Þorvaldr fè sitt af fiskimanni, en hann svarar seinliga ok heldr illa. Gautr [3] reikaði á gólfinu, [ok nokkurir menn í myrkrinu [4]; en er minnst varir, mælti Þorvaldr: legg þú manna armastr saxi fyrir brjóst gömlum manni ok saklausum; hann hnè upp at þilinu, ok var þegar dauðr; ok er Gautr heyrði þetta, hljóp hann þegar at fiskimanninum,

nú ikkji stitri at vera kjå Torvaldi in kjå Sjúra. Bråt kom tä uj Or, at Gutti lokkaji Konu Torvalds; honun legst nú negv Göds til. Ajna Ferina kom ajn Mävur häar, sum Torvaldur åtti kjå, tä vär ajn Útrowramävur, og um Kvöldi vär mirkt uj Stovuni, og Fölkji sät inni, tå hajntaji Torvaldur Peningar sujnar frå Fiskjimanninun, men han sväraji sajilia og heldir idla. Gutti rajkaji å Gölvinun, og näkrir Men vi honun uj Mirkrinun, og tåi minst värir, mælti Torvaldur: „Leggur tú, úsalli Tradlur, Kvast firi Brösti å gomlun og säklejsun Manni;" han hedlti se attråd Bröstinun, og vär dejur vi tä säma, og tåi Gutti kojrdi hetta,

blev det sagt, at Gaut forførte Thorvalds Kone; han samlede mange Penge. Engang kom en Mand, hos hvem Thorvald havde Penge tilgode, det var en Fisker; om Aftenen var det mörkt i Stuen, hvori Folkene sade. Da krævede Thorvald sine Penge af Fiskeren, men han svarede seent, og gav Ondt af sig. Gaut og nogle Mænd gik om paa Gulvet i Mörket, og, da man mindst tænkte derpaa, sagde Thorvald: „En Ulykke ramme dig, fordi du stikker dit Sax i Brystet paa en gammel og sagløs Mand;" og han segnede op mod Panelværket, og var strax død; og da Gaut hørte dette, sprang han strax ind paa Fiskeren, og hug ham Banehug, og sagde, at

1) ok Gauti hinum rauða, T. 2) f. i T. 3) ok, T. 4) f. i T.

Digitized by Google

ok höggr hann þegar banahögg, kvað hann eigi skyldu fleiri óhöpp vinna. Geingr Gautr þar í bú með ekkjunni, ok fær hennar.

Leifr kom til Færeyja.

52. Leifr hèt maðr, [hann var son Þóris Beinissonar[1]; hann var í kaupferð milli Noregs ok Færeyja, [ok hafði vel fè[2]; hann var ýmist með Leifi Össurarsyni, þá er hann var í Færeyjum, eðr þuríði meginekkju ok sonum hennar. Nú er þat eitthvert sinn, er Leifr Þórisson kom skipi sínu við Færeyjar, at Sigurðr Þorláksson býðr honum heim til sín í Straumsey; ok þessu ráða þeir. Leifr Össurarson kom til skips, leip han straks til Útrowramannin, og höggur honun Bänahög, seji han skuldi ikkji vinna flajri Owhöppi. Gutti setist nú här vi Ajnkjuni, og fär häna.

Lajour kòm til Förjar.

52. Ajn Mävur ät Lajvur, han vär Sonur Towra Bajnasòn, han sigldi midlun Norra og Förjar vi Kjepskjipi, og heji negva Peningar; tâi han vär at vera uj Förjun, vär han stundun kjâ Lajvi Össarsoni og stundun kjâ Turidu Medalsajnkju og Sinun hennara; nú bär so til ajna Ferina, tâi Lajvur Towrasòn kòm vi Skjipi sujnun til Förjar, at Sjúrur Todlakssonur bujur honun hajm til sujn uj Strejmoj, og hetta gjera tajr äf. Lajvur Össar-

han ikke skulde afstedkomme flere Ulykker. Gaut antog nu Gaardens Bestyrelse med Enken og ægtede hende.

Leif kommer til Færøerne.

52. Der var en Mand, ved Navn Leif; han var en Söa af Thorer Beinersön; han gjorde Handelsreiser mellem Norge og Færøerne, og var vel bemidlet. Naar han var paa Færøerne, var han vexelviis hos Leif Østursön eller hos Thuride Hovedenke og hendes Sönner. Nu skete det engang, da Leif Thorersön kom med sit Skib til Færøerne, at Sigurd Thorlaksön bød ham hjem til sig til Strömø, og dette besluttede de. Leif Østursön kom til Skibet, og var ikke meget vel tilfreds

1) *f.* (*T.* 2) var auðugr, *T.*

Digitized by Google

ok [tekr á þann eigi, mjök [1], er nafni hans hefir ráðit sik til Sigurðar; [kveðr þat ekki sitt ráð, ok kveðr honum mundu heimila vist verit hafa í Suðr-ey með sèr. Leifr kveðr nú svâ búit vera verða, ok fór hann til vistar með Sigurði, ok setr Sigurðr hann hit næsta sèr, ok er vel til hans, er hann þar um vetrinn í góðu yfir-læti [2].

Vitrun Sigmundar til þuríðar meginekkju.

53. Um vorit eptir [3] er þat sagt einn dag, at Sigurðr sagð-ist fara skyldu, at heimta fè sitt af nábúa sínum, er Björn hèt: ok vil ek, Leifr! segir hann, at þú farir með mèr ok

sonur kom til Skjips, og tekur tä ikkji mikji väl up, at Navni hansara heji gjört äf at vera kjå Sjúra; seji, at tä vär ikkji ettir sujnun Råji, og helt at honun mundi häva veri vujst Innivist uj Suroj kjå sär. Lajvur seji tä fowr nú so at vera sum vär, og fowr so hajm vi Sjúra at vera, og Sjúrur setur han nast kjå sär, og gjèra väl vi han, nú er han här um Veturin uj gowari Vidgjèr.

Vitjan Sigmunds til Turids Medalsajnkju.

53. Ajn Däjin um Våri ettir er tä sagt frå, at Sjúrur seji se skula fära at hajnta in Peninga sujnar frå Nåbúa sujnun, sum ät Bjödn, „og vil e, *Lajvur!*" siir han, „at tú fert vi mär, og sär til

med, at hans Navne havde besluttet at tage til Sigurd; han sagde, at dette var ikke efter hans Raad, og at det havde staaet ham frit for at opholde sig hos ham paa Suderø. Leif sagde, at det nu kom til at være, som det var bestemt, og han drog til Herberge hos Sigurd, og Sigurd gav ham Plads nær-mest ved sig, og behandlede ham vel; der var han nu om Vin-teren og nød god Behandling.

Sigmunds Aabenbarelse for Thuride Hovedenke.

53. Nu fortælles det, at Sigurd en Dag den *følgende* Vaar sagde, at han vilde gaae at indkræve sit Tilgodehavende hos sin Nabo, som hed Björn: „og vil jeg, Leif!" sagde han,

1) þótti honum illa, *T.* 2) Sigurðr kvað honum heimila vistina hjá sèr. Leifr Ósmar-arson sèr nú, at svá verðr at vera, ok er Leifr þórisson með Sigurði, *T.* 3) *f. t T.*

Digitized by Google

èr til samnings með okkr, þvíat Björn er mjök skapvani[1], en ek hefi lengi mist[2] míns fjár fyrir honum. Leifr kveðst fara vilja, sem hann vildi; gánga nú tveir samt til Bjarnar, ok heimtir Sigurðr fè sitt, en Björn svarar illa; þvínæst eru þar upphlaup stór, ok vill Björn höggva til Sigurðar, en Leifr hljóp á milli, ok kom [öx Bjarnar[3] í höfuð honum, svâ [at þat varð þegar at vígi[4]. Sigurðr hljóp þá at Birni, ok hjó hann banahögg. Þessi tíðindi spyrjast nú. Sigurðr var nú einn hèr til frásagnar; ríss[5] þá enn íllt orð á Sigurð. Þær þurîðr megin-

at koma okkun tilsams, tujat Bjödn er mikji öntskapsliur, og e hävi langji måtti läta Skuldina standa firi honun." Lajvur seji se vilja fära vi honun, sum han vildi; nú genga tajr båjir tvajrajnir til Bjadnar, og Sjúrur hajntar han ettir Skuldini, men Bjödn svärar idla, tuj nast er här stowrur Upstujur, og Bjödn vil högga til Sjúra, men Lajvur lejp ujmidlun, og Öksi Bjadnars kom uj Höddi å honun, so at tä straks vär honun a deja. Sjúrur lejp tå äd Bjadna, og kjow honun Bänahög. Hesi Tujindi spurdust nú. Ongjin vär at sia frå ödlun hesun, utan Sjúrur, tuj gèk en ilt Or um Sjúra. Tär båar Turid Medalsajnkjan og Towra

„at du drager med mig, for at mægle imellem os; thi Björn er meget ond at komme til Rette med; men jeg har længe ikke kunnet faae mine Penge, som han sidder inde med.' Leif sagde, at han efter hans Ønske vilde gaae med ham. De gaae nu begge sammen til Björn, og Sigurd kræver sine Penge, men Björn svarer ham ilde, og dernæst blev der stor Allarm, og Björn vilde hugge til Sigurd, men Leif løb imellem, og Björns Øxe traf da ham i Hovedet, saa at det strax blev hans Død. Sigurd sprang dernæst ind paa Björn, og hug ham Banehug. Denne Tidende spurgtes nu. Sigurd var den eneste, der kunde berette herom, og der gik nu

1) skapbráðr, T. 2) þarfnaðr, T. 3) öxarhyrnann, T. 4) stoð i heila, T. 5) lèk, T.

Digitized by Google

ekkja ok þóra, dóttir hennar, frýja mjök Leifi Össurarsyni, at hann vili aldri hefja handa, hverjar skammir sem þeim eru gervar, leggja á hann fæð ok fjandskap, en hann hafði við gott þol ok mikit; þær sögðu þol hans af bleyði ok framkvæmdarleysi; eirir þeim mæðgum stórilla lát Leifs þórissonar, þikjast víst vita, at Sigurðr mun bann drepit hafa. Svá er sagt einhverju sinni, at þuríði húsfreyju dreymdi, at Sigmundr Brestisson, bóndi hennar, kæmi at henni, er verit hafði; hann mælti til hennar: þat er, sem þèr sýnist, at ek er hèr kominn, ok er mèr þetta lofat [af guði sjálfum, segir hann[1], en haf eigi harð-

Döttir hennara bria Lajvi Össarsoni tä idla, at han vildi aldri litta Hond up, kvussi stowrar Skommir uj en vowru tajmun gjördar, leggja nú å han bäji Tögu og Fujindskäp, men han heji bådi got Tòl vi og lengvärigt; tär sögdu Tòl hansara kòm äf Flejdi og Owdunaskäpi, tär Mödgur täka sär Lujvlåt Lajvs Towrasòn egvulia när, og tikjast vita tä vist, at Sjúrur mundi häva dripi han. So er sagt frå, at å ajnunsinni drojmdi Turid Húsfrúan, at Sigmundur Brestasònur, Böndi hennara, kom til häna, sum han heji veri vorin, han seji vi häna: „Tä er sum tär sujnist, at e eri hèr komin, og hetta er mär lova äf Gudi sjålvun," sìir han, „häv tú nú

atter et ondt Rygte om ham. Thuride Hovedenke og hendes Datter Thora bebreidede Leif Øssursön heftig, at han aldrig vilde søge at tage Hævn, hvor store Beskæmmelser der end tilföiedes dem; ja de viste ham Uvillie og Fjendskab, men han udstod det med en god og stor Taalmodighed; de sagde, at hans Taalmodighed kom af Feighed og Uvirksomhed. Baade Moder og Datter toge sig Leif Thorersöns Død meget nær, og troede for vist, at Sigurd havde dræbt ham. Det fortælles, at Thuride engang drömte, at hendes Mand Sigmund Brestersön kom til hende, som han havde været, han tiltalte hende, og sagde: „Det er, som dig synes, at jeg er kommen her, og dertil har

1) *f. t T.*

Digitized by Google

an hug nè illan á Leifi, mági þínum, þvíat honum mun auðit verða, at [reka yðvarra skamma[1]. Eptir þat vaknar þuríðr, ok segir Þóru, dóttur sinni, drauminn, ok þaðan frá eru þær betr til Leifs enn áðr.

ikkji häran ella idlan Hu å Lajvi Måji tujnun, tujat honun man tä vera eja, at reka burtur tikara Skommir." Ettir tä vaknar Turid og siir Towru Döttur sujni Drejmin, og häanifrå èru tär betri vi Lajv in åvur.

Viðreignir í eyjunum.

54. Þat er nú næst þessu at segja, at skip kom af hafi við Færeyjar í Straumsey skamt frá bæ Sigurðar[2], þat voru norrænir menn, hèt Arnljótr stýrimaðr, þeir voru átján menn á skipi. Sá maðr bjó við skipalægit, er Skopti[3] hèt, hann var í starfi með kaupmönnum, ok [þjónaði vel til þeirra; virðist þeim ok vel til hans[4]. Stýrimaðr kemr at

Viskjiftini uj Ojdgjunun.

54. Tä er nú hèrnast at sia frå, at Skjip kòm utan úr Hävi til Förjar in uj Strejmoj, stut frå Bujlingji Sjúra, tä vowru norskjir Men, Stujrimävurin ät Arnljótur, tajr vowru åtjan Mans å Skjipinun; ajn Mävur sum ät Skopti búi här kjå, sum Skjipi lå, han vär uj Starvi vi Kjepmonnun, og hjålpti tajmun väl, tajr virdu han ajsini väl. Stujrimävurin kjemur up å Måli vi

jeg faaet Tilladelse af Gud selv; du maa ikke nære Vrede eller Had mod din Svigersön Leif Øssursön, thi Skjæbnen vil forunde ham at hævne eders Beskæmmelser." Efter det vaagnede Thuride, og fortalte sin Datter Thora Drömmen, og fra den Tid forholdt de sig bedre imod Leif end tilforn.

Tildragelser paa Øerne.

54. Det er nu dernæst at fortælle, at et Skib kom til Færøerne til Strömø kort fra Sigurds Gaard; det var Nordmænd; Skibsføreren hed Arnljot, de vare atten Mand paa Skibet. Ved Skibsleiet boede en Mand, som hed Skofte; han arbeidede for Kjøbmændene, og tjente dem vel; de syntes ogsaa godt om

1) bæta okkar harma, *T.* 2) Þorlákssonar, *c. T.* 3) Skapti, *bestandig T.* 4) kom sèr vel við þá, *T.*

Digitized by Google

máli við Skopta, ok sagði svâ: Þèr mun ek segja trúnað minn, segir hann, at þeir voru synir mínir, Bjarngrímr ok bræðr hans, er þeir Sigurðr þorlákson drápu, en ek vildi at þú værir í ráðum með mèr, at ek gæti náð[1] þeim Sigurði ok hefnt sona minna. Skopti kveðst ekki gott eiga at launa Sigurði, ok hèt Arnljóti at gera hann þegar varan við, er þeim gæfist færi á þeim Sigurði. Nú eitthvert sinn [um sumarit[2] fara þeir þrír frændr á skipi, Sigurðr, þórðr ok Gautr; þeir fara til einnar eyjar, at sækja slátrfè, þvíat þat er siðr Færeyínga, at hafa nýtt kjöt öllum missarum. Ok

Skopta, og seji so: „Tär man e sia tä, sum e trygvi til tuja, at tajr vowru Sinir mujnir, Bjarngrimur og Brøir hansara, sum Sjúrur Todlakssonur og hinir drupu, og nú vildi e tä, at tú heji veri uj Råvun vi mär, at e heji kunna nåd Sjúra og tajmun, og hevnt Sini mujna." Skopti seji se ikkji aja got at løna Sjúra, og lovaji Arnljóti at gjera han straks väran vi, tåi tajmun bär til at fära mowti Sjúra og hinna. Nú ajna Ferina um Summari fära tajr trujgjir Skjildmeanainir, Sjúrur, Towrur og Gutti, å ajai Skútu, tajr fära til ajna Útojdgj at täka sär Skursej, tuj tä èr Siir Føringa, at häva ferskt Kjøt adlar Årsins Tujir, og tåi tajr vowru

ham. Skibsføreren kom engang at tale med Skofte, og sagde saa: „Dig vil jeg sige en Hemmelighed, som jeg har," sagde han, „at Bjarngrim og hans Brødre, som Sigurd Thorlaksön og hans Frænder dræbte, vare mine Sönner, og jeg önsker nu, at du vil være paa Raad med mig, at jeg kan træffe Sigurd og hans Frænder, og hævne mine Sönner. Skofte sagde, at han ikke havde Sigurd godt at lönne, og lovede Arnljot, strax at give ham Underretning, naar det kunde være beleiligt at træffe Sigurd. Det hændte sig nu engang om Sommeren, at de tre Frænder, Sigurd, Thord og Gaut, fore paa et Skib til en Ø, at hente Slagtefaar, thi det er Færøboernes Skik at have nyt Kjød til

1) drepit þá, *T.* 2) *f. i T.*

Digitized by Google

er þeir voru farnir, þá gerir Skopti Arnljót varan við; þregða þeir við skjótt kaupmennirnir, ok voru fimtán[1] saman á kaupskipsbátinum, ok komu til þeirrar eyjar, er þeir Sigurðr voru fyrir, ok gánga upp á eyna tólf saman, en þrír[2] gættu skips. Þeir Sigurðr sá menninna, er uppkomu á eyna, ok tala með sèr, hverir vera munu; þeir sá, at menn voru í litklæðum ok með vopnum: má vera, sagði Sigurðr, at hèr sè komnir kaupmennirnir, þeir er hèr hafa legit í sumar, ok má vera at annat sè eyrindi þeirra, enn at reka kaupstefnu einasaman, ok man við oss eyrindi, svá munu vèr eiga við

farnir, tå gjèr Skopti Arnljót väran vi tä; Kjepmenninir eru nú skjowtir astä, og vowru 15 tilsäman å Kjepskjipsbåtinun, og komu til tä Útojdna, sum Sjúrur og hinir vowru firi, og genga up å Ojdna tolv säman, men trujgjir ansa Skjipinun. Tajr vi Sjúra sowu Mennina, uj komu up å Ojdna, og snakka midlun sujn, kvörjir tä munu vera; tajr sowu at Menninir vowru uj litavun Klävun og höddu Verju, „kan vera," sjir Sjúrur, „at hèr eru komnir tajr Kjepmennninir, sum häva lii her uj Summar, og kan väl vera, tajr häva havt anna Ørindi in bära at drujva Kjepmanskäp, og häva tajr Ørindi kjå osun, so aja vid

alle Aarstider; og da de vare afseilede, gav Skofte Arnljot Nys derom. Kjøbmændene gjorde sig da i Hast færdige, og vare femten sammen paa en Baad, som hørte til Kjøbmandsskibet; og de kom nu til den Ø, hvor Sigurd og hans Frænder forud vare; de gik op paa Øen tolv sammen, men tre passede Baaden. Sigurd og hans Frænder saae Mændene, som kom op paa Øen, og talte imellem sig om, hvo det kunde være; de saae, at Mændene vare iførte farvede Klæder og bevæbnede. „Kan hændes," sagde da Sigurd, „at det er de Kjøbmænd, som have ligget her i Sommer, og kan være, at de have andet Ærende end allene at drive Handel, og at de have et Ærende til os;

1) rettet; tólf, F, T. 2) en sex, T.

Digitized by Google

at búast; nú skulu vèr gánga í móti þeim, ok hafa ráð Sigmundar Brestissonar, segir Sigurðr, ok hlaupa síðan sèrhverr vorr [1], ok finnumst at skipi voru allir. Nú gángast þeir í móti. Arnljótr eggjar þegar förunauta sína, ok biðr þá hefna sona sinna [2]; þeir Sigurðr stökkva undan sèrhverr þeirra, ok komast allir í fjöruna til skips síns; þá koma þeir Arnljótr, ok sækja at þeim. Sigurðr höggr til þess, er at honum sótti, ok rekr undan honum fætr báða fyrir ofan knè, ok hafði sá bana; þórðr drepr mann annan, en Gautr hinn þriðja; þá hlaupa þeir á skip sitt, ok róa fram

at vera firibúnir; nú skulu vid genga mowti tajmun, og häva tä säma tilråar sum Sigmundur Brestasòn," slir Sjúrur, „at lejpa sujan kvør sujn Vè, og hittast adlir attir kjå Skútu okkara." Nú gjeva tajr se imowti. Arnljótur eggjar nú tajmun vi honun vowru, og blir tajr hevna Sini sujna; Sjúrur og hinir stökka undan tajmun kvør sujn Vè, og nåa adlir niur uj Fjøruna til Skútu sujna; tå koma tajr vi Arnljóti vowru, og søkja til tajrra. Sjúrur höggur til hansara, sum sökti mowti honun, og tekur båa Fotirnar undan honun omanfiri Knå, og so heji han Bäna; Towrur drepur annan Mannin og Gutti tan tria; tå lejpa tajr å Skútu

derfor komme vi til at berede os; nu skulle vi gaae imod dem, og benytte os af Sigmund Brestersöns Plan, at enhver løber til sin Side, men vi mødes alle ved vort Skib. De gaae nu imod hinanden. Arnljot ophidser strax sine Ledsagere, og beder dem at hævne hans Sönner. Sigurd og de andre undflyede, hver til sin Side, og mødtes alle paa Strandbredden ved deres Skib. Da kom Arnljot og hans Folk og angrebe dem. Sigurd hug til den, som angreb ham, og hug begge Benene under fra ham ovenfor Knæene, og han fik deraf sin Død; Thord dræbte en anden Mand og Gaut en tredie; derpaa sprang de om Bord paa deres Skib, og roede langs med Øen, og traf da Kjøbmænde-

1) í sína átt, T. 2) því nú mundi ekki betra færi á verða, f. T.

Digitized by Google

með eyjunni, ok finna kaupskipsbátinn, ok þar á þrjá menn. Sigurðr hleypr á bátinn, ok drepr einn þeirra, en rekr tvo á kaf, taka bátinn, ok róa á burt báðum skipum ok heim. Sigurðr safnar mönnum at sèr, ok ferr út til eyjarinnar, gánga upp á eyna. Austmenn hlaupa saman, ok ætla at verja sik. Þórðr lági mælti: Þat er ráð, Sigurðr frændi! at gefa þessum mönnum grið, er vèr eigum alls kosti við, en vèr höfum áðr unnit Arnljóti mikinn skaða. Sigurðr svarar: Þat er vel mælt, en þó vil ek at þeir leggi allt á mitt vald, ef þeir skulu grið hafa. Þat fór fram, at þeir seldu Sigurði sjálfdæmi, en hann gerir á hendr Arnljóti þrenn mannsujna og regva fram vi Ojdni, og finna Kjepskjipsbåtin, og trujggjar Men å honun. Sjúrur lejpur in uj Båtin og drepur ajn tajrra, men kojrur tvajr firi Bòr, täka so Båtin, og regva burt vi båvun Färunun og hajm. Sjúrur senkar nú Fölk til sujn, og fèr út til Útojdgjina, og genga up å Ojdna, Estanmenninir lejpa sämman og atla at verja se. Towrur låji mælti: „Tä er mujt Rå, Sjúrur Frændi! at gjeva hesun Monnun Grì, sum vid nú aja ödl Kòr vi, og vär høvun åvur vunni Arnljóti miklan Skäa." Sjúrur svärar: „Hetta er väl täla, men tow vil e at tajr leggja alt å mujt Vald, um tajr skulu häva Gri." Tä fowr nú so fram at tajr gowu Sjúra Sjålvdømi, men han leggur å Arnljót at gjalda trinn-

nes Baad, og tre Mænd paa den. Sigurd springer i Baaden, dræber een af dem, og støder de andre to over Bord; de toge derpaa Baaden og roede bort med begge Skibene og hjem. Sigurd samlede Folk til sig, og foer ud paa Øen; de gik der i Land; Østmændene løb sammen, og agtede at værge sig. Thord Lave sagde: „Det er det bedste, min Frænde Sigurd! at give disse Mænd Fred, da vi have dem fuldkommen i vor Magt, og vi have forud tilføiet Arnljot stor Skade. „Det er vel talt," svarede Sigurd, „men dog vil jeg, at de overgive alt i min Vold, hvis de skulle have Fred." Det gik saa, at de overgave Sigurd Selvdom, og han bestemte, at Arnljot skulde betale

Digitized by Google

gjöld fyrir hvern þeirra[1]; þat fé galt Arnljótr allt, [ok var hann suðreyskr maðr, ok hafði hann þat í[2] bætr fyrir sonu sína, ok fór við þat [íburt af Færeyjum[3]. Sigurðr [varð varr við svik Skopta, ok sagði at hann skal hafa líf sitt, en fara í burt af Færeyjum, ok fór hann til Noregs[4], ok varð útlagi af Færeyjum.

Þórðr leitaði at fá þuríðar meginekkju.

55. Nú er at segja frá því, at Sigurðr þorláksson eggjar Þórð, bróður sinn, at hann skyldi kvænast. Þórðr spyrr, hvar hann sæi honum konu. Eigi man ek hjá þeim kosti sneiða, (sagði Sigurðr), er

ar Mannabøtir firi kvön tajrra; adla hesa Pengabowt lät Arnljót út, han vär úr Suurojdgjunun, og tä heji han uj Bøtir firi Sini sujna, og fowr vi tuj Skjili úr Förjun. Sjúrur fek at vita äf Svikun Skofta, og seji, at han skäl häva Lujvi, men fära burtur úr Förjun, han fowr tå til Norra, og vär útläjin äf Förjun.

Towrur rojndi at fåa Turid Medalsajnkju.

55. Nú er at sia frå tuj, at Sjúrur Todlaksonur eggjar Towra, Browur sujn, at han skuldi gjiftast. Towrur spurdi, kvär han heji hugt honun ettir Konu. Han sväraji: „Ikkji vil e genga tä Väli forbuj, sum mär tikjir

trende Mandebøder for hver af dem; alle disse Penge betalte Arnljot, han var fra Syderøerne, og det havde han i Bøder for sine Sönner, og han drog nu med saa forrettet Sag bort fra Færøerne. Sigurd fik at vide, at Skofte havde sveget ham, og sagde, at han skulde beholde Livet, men drage bort fra Færøerne. Han drog da til Norge, og var landflygtig fra Færøerne.

Thord søger at faae Thuride Hovedenke.

55. Nu er at fortælle om det, at Sigurd Thorlaksön skynder sin Broder Thord til, at han skulde gifte sig. Thord spurgte, hvad Kone han tiltænkte ham. „Ei vil jeg forbigaae,"

---

1) bræðra, *t. T.* 2) en fékk engar, *T.* 3) ok varð fegina, at hann *hélt* lífi ok limum, *T.* 4) hafði vendan þokka til Skapta, at hann mundi hafa verit *í* ráðum með Arnljóti, ok sagði hann skyldi láta alla fara *í* burt úr Færeyjum, hvat hann gjörði, *T.*

Digitized by Google

mèr þikir bezt hèr í Færeyjum, þat er þuríðr meginekkja. Ekki ætla ek mèr svá hátt, segir Þórðr. Eigi mantu fá, ef við biðjum eigi, segir Sigurðr; ekki [man ek þessa leita, segir hann, ok man eigi nær leggja, at hún vili[1] mèr giptast, segir Þórðr, en þó máttu þessa leita[2], ef þú vill. Sigurðr ferr nú annan[3] dag til Skúfeyjar, ok berr þetta mál upp fyrir þuríði; hún tekr þessu ekki fljótt, en hann flytr málit[4], ok þar kemr, at hún kveðst mundu ráðast um við vini sína ok sonu, ok lèzt mundu gera honum orð um þat, sem þá var at leika; ferr Sigurðr heim, ok sagði allt

fräast her uj Förjun, tä er Turid Medalsajnkjan." „Ikkji atli e mär so högt," siir Towrur. „Ikkji manstú fäa, um vid biun ikkji," siir Sjúrur; „Ikkji man e rojna hetta," siir Towrur, „og tä man onkji vera äf, at hòn vil gjiftast vi mär," siir han, „men tow måstú frojsta upå tä, um tú vilt." Sjúrur fer nú annan Däjin til Skújar, og bèr hetta upå Måli vi Turidu, hon tekur tuj ikkji fljöt, men han heldt vi at flitja hetta fram, og kjemur tä so vujt, at hon seji se vilja umråa se vi Vini sujna og Sinina, og lätst munna vilja gjera honun Bo um tä, sum tå vär gjört äf; Sjúrur fèr nú hajm attir, og seji alt lujkligt um Svør hennara.

sagde Sigurd, „det Parti her paa Færøerne, jeg synes bedst om; det er nemlig Thuride Hovedenke." „Ei agter jeg mig saa höit," sagde Thord. „Ei faaer du hende, hvis vi ikke beile til hende," svarede Sigurd. „Ei tör jeg prøve derpaa", sagde Thord; „og det er vist langt fra, at hun vil ægte mig, men dog kan du forsøge det, om du vil." Sigurd drog nu Dagen efter til Skufø, og fremførte denne Sag for Thuride. Hun var ikke hurtig til at svare derpaa, men han foredrog Sagen, og det kom saa vidt, at hun sagde, at hun vilde overlægge Sagen med sine Venner og Sönner, og udlod sig med, at hun vilde sende ham Bud om, hvad der i denne Henseende blev forhandlet. Si-

1) mun hún vilja, T. 2) freista, T. 3) einn, T. 4) þess ákafar, t. T.

Digitized by Google

líkligt um svör hennar. Undarliga [veit þat við[1], segir Þórðr, ok grunar mik, at þessu fylgi [eigi alhugi[2]. Þuríðr hitti Leif, mág sinn, ok Þóru, dóttur sína, ok sagði þeim bónorðit. Þóra spyrr, hverju hún svarar; hún kveðst hafa mjök frávísat, [en þó minnr, enn henni var at skapi[3]: eðr hvat þiki þèr ráð, dóttir? Hún svarar: eigi muntu [frávísa[4], ef ek ræð, ef yðr er nokkut þat í hug, at [róa þess á hefnileit, er oss hefir til skamma gjört verit, ok eigi sè ek annat þat teygiagn, er líkara sè til at þeir verði atdregnir enn þetta[5]; þarf ek eigi at leggja orð í munn móður

„Undarlia vajt tä vi," sär Towrur, og tä grunar mär, at hetta er ikkji alt äf Hua. Turid hitti Lajv Må sujn og Towru Döttur sujna, og seji tajmun frå Bønarorinun. Towra spìr, kvussi hòn heji 'svära; hon seji se häva hardlia vujst tajmun frå sär, men tow minni in henni heji veri Huur å, „og kvät tikjir tär råvulit, Dottir mujn?" Hòn svärar: „Ikkji fertú at vujsa honun burtur, um e man råa, dessum tiun er tä näka uj Hua, at regva tä å Hevnilaj, uj okkun hevir veri til Skamma gjört, og ikkji sujdgji e näka Foragn, uj lujkliari er at fåa tajr dridnar vi, in hetta; ikkji hävi e nejit at leggja Mowur mujni Or uj Munnin, tuj å

gurd drog nu hjem, og sagde at hendes Svar gav godt Haab. „Det er ganske besynderligt," sagde Thord, „og det ahner mig, at dette ikke er hendes fulde Alvor." Thuride gik til sin Svigersön Leif og sin Datter Thora, og fortalte dem om Frieriet. Thora spurgte, hvad Svar hun havde givet. Hun sagde, at hun havde stærkt afslaaet det, men dog mindre end hendes Sind tilsagde hende; „men hvad holder du for rettest, min Datter?" Thora svarede: „Ei skal du afslaae det, om jeg maa raade, hvis du tænker noget paa at fuldbringe Hævnen for det, der er gjort os til Beskæmmelse; thi jeg seer ingen anden Lokkemad, hvormed de rimeligere ville kunne dragés, end dette; ei behøver

1) víkr þessu, *T.* 2) *rettet;* eigi alögi, *F*, undirhyggja, *T.* 3) *f. t T.* 4) þessu játa *T.* 5) hefna á slíkum stráksmánum; en þó má þeir draga sik eptir þessu, fyrst þú hefir ekki þeim þverliga synjat, ok mælir þurfi sjálf ganga í snöruna, *T.*

Digitized by Google

minni, þvíat marga vega má hún [þá á þat draga[1], svá at þeir réði ekki í þat. Leifr verðr samþykkr um þetta þóru, ok kveðst hug skyldu áleggja, at þeir hefði umsíðir þat, er þeir vœru makligir; kvoðu á þá mælti Leifr: lángt hefir þrándr þá framsèð, er hann bauð okkr barnfóstr, ok [kenni ek þèr völd um þat[2], þóra! segir hann, ok er þat dauði Sigmundar, sonar okkars, ef hann er þá með þrándi, er nokkut skerst úr með oss Sigurði[3]. Eigi ætla ek, segir þóra, at hann skuli þar leingi vera hèðanfrá; ok er mál, at við farim til

menga Måta må hon nok kunna dräa tä, so at tajr råa ikkji uj tuj." Lajvur verur samtiktur um hetta vi Towru, og seji se skulla leggja adlan sujn Hu å, at tajr höddu umsujur tä, uj vär tajrra Mäkji; tej settu nå sjn Dä midlun sujn, när tajr skuldu koma häar at vitja um hetta. Tå mælti Lajvur: „Lengt hevir Tröndur sat fram, tåi han bej okkun Bødnfostar, og tä kjenni e tär um, Towra!" siir han, „og tä er vist Deji Sigmund Sön okkara, um han verur kjå Trönda, tåi näka berst til midlun okkun og Sjúra." „Ikkji atli e," siir Towra, at han skäl langji vera här hianifrå; og er tä best at vid färun til Estriar, so finnur tú Trönda

jeg at lægge min Moder Ord i Munden, thi paa mange Maader vil hun kunne hilde dem, saa at de ikke faae deres Hensigt iværksat." Leif var heri enig med Thora, og sagde, at han vilde tænke alvorlig paa, at de omsider kunde faae, hvad de havde fortjent. De bestemte nu imellem sig en Dag, naar Sigurd og Thord skulde komme, at afgjöre denne Sag. Da sagde Leif: „Langt frem saae dog Thrand, den Gang han tilbød at ville opfostre vort Barn, og det er din Skyld, Thora! og det er vor Sön Sigmunds Død, hvis han er hos Thrand, naar noget hændes imellem os og Sigurd." „Ei agter jeg," sagde Thora, „at han skal være der længe fra nu af, og det er bedst, at vi reise

1) með þat fara, T. 2) þiki mèr þú því hafa ollat, T. 3) frændum hans, T.

Austreyjar, ok finnir þú þránd, fóstra þinn; öll verða þau á þat sátt.

Frá ferðum Leifs ok konu hans.

56. Fara þau Leifr nú öll saman, ok eru þau sjö menn á skipi, ok koma við Austrey, [ok höfðu innannvott um daginn, ok voru þeir Leifr votir mjök[1], en þóra var þur. Þau gánga upp til bæjar í Götu, ok fagnar þrándr þeim vel, ok lætr drepa[2] upp elda fyrir þeim Leifi, en þóru var fylgt til stofu, ok var sveinninn Sigmundr þar hjá henni, son hennar; hann var þá níu vetra gamall, ok hinn skjótligsti at sjá. Móðir hans

Fosturfäjir tuju;" ödl vera nú samsint um hetta.

Frå Ferun Lajve og Konu hansara.

56. Tej kjå Lajvi fära nú ödl säman astä, og eru sjej Mans å Skútuni, tej komu til Estriar, og höddu ruskut um Däjin, so negv kòm in, og Lajvur og hinir Menninir vowru idla klappajir igjögnun, men Towra vär tur. Tej genga nú nian til Gars uj Gøtu, og Tröndur tekur avläji väl mowti tajmun, og lætur kjinda Elda firi Lajvi og tajmun, men Towra vär filgd innar uj Stovuna, og Drongurin Sigmundur, Sonur hennara, vär här kjå henni; han vär tå nujdju Åra gämal, og avläji kvikliur

til Østerø, og at du besøger din Fosterfader Thrand." Derom bleve de alle enige.

Om Leifs og hans Konez Reise.

56. Leif og de andre droge nu alle sammen, og de vare syv Mennesker paa Skibet. De kom til Østerø, og der gik Sø over Skibet om Dagen. Leif og de andre vare meget vaade, men Thora var tör. De gik op til Gaarden Gøte, og Thrand modtog dem vel, og lod tænde Ild op for Leif og de andre, men Thora blev ledsaget ind i en Stue, og der var Drengen Sigmund, hendes Sön, hos hende; han var da ni Aar gammel, og saae ud til en meget rask Dreng. Hans Moder spurgte, hvad

1) var vøta mikil um kveldit, var Leifr votr, F. 2) kinde, F.

spurði, hvat þrándr hefði kennt honum, [en hann kveðst numit hafa allar saksóknir at sækja, ok rèttarfar sitt ok annarra; lá honum þat greitt fyrir. Þá spyrr hún, hvat fóstri hans hefði kennt honum[1] í helgum fræðum. Sigmundr kveðst numit hafa pater noster ok kredduna[2]; hún kveðst heyra vilja, ok hann gerði svâ, ok þótti henni hann syngja pater noster til nokkurrar hlítar, en kredda þrándar er á þessa leið:

[Gángat ek einn út,
fjórir mèr fylgja,
fimm guðs einglar[3];
ber ek bæn fyrir mèr,

at sujdgja til. Mowir hansara spurdi, kväti Tröndur heji lart han, og han seji se häva lart adla Säksøkjingar at søkja, og Rattarfèr bäji firi se og ärar, og tä lå alt grajt firi honun. Tå spìr hòn, kvät Fosturfäjir hansara heji lart han äf helliun Lestri. Sigmundur seji se häva lart Paternoster og Kreduna; hon sejist vilja hojra, og so gjördi han, og henni tokti han singja Pater-noster näka lujklia, men Kreda Trönda er ettir hesari Lund:

Gengji e aj ajna út,
fujra mär filgja,
fim Guds Ajnglar,
beri e Bøn firi mär,

Thrand havde lært ham; han sagde, at han havde lært at udføre enhver Sagsøgning og Rettergang for sig og andre, og det laae ham paa rede Haand. Derpaa spurgte hun, hvad hans Fosterfader havde lært ham af den hellige Tro. Sigmund sagde, at han havde lært Pater noster og Credo; hun sagde, at hun vilde høre dem; og han gjorde efter hendes Ord, og hun syntes, at han sang Pater noster nogenlunde antagelig, men Thrands Credo lød saaledes:

Ene jeg ei gaaer ud,
fire mig følge,
fem Guds Engle,
Bön for mig jeg frembærer

1) *f.* i *T.* 2) *credó*, *T.* 3) Gángandi ek einn útfór, mèr fylgja fimm einglar guðs, *T.*

Digitized by Google

bæn fyrir Kristi,
sýng ek sálma sjö,
sjái guð hluta minn!

Ok í þessu kemr [1] þrándr í stofuna, ok spyrr, hvat þau tali [2]. Þóra svarar, ok segir, at Sigmundr, son hennar, hafi flutt fyrir henni fræði, þau er hann hafði kennt honum: ok þiki mèr eingi [3] mynd á, segir hún, á kredó. Því er svá háttat, sem þú veizt, segir þrándr, at Kristr átti tólf lærisveina eðr fleiri, ok kunni sína kreddu hverr þeirra; nú hefi ek mína kreddu, [en þú þá er þú hefir numit [4], ok eru margar kreddur [5], ok er slíkt, segir hann, eigi á eina lund

Bøn firi Krist,
singji e Sålma sjej,
sjåji Gud til Luta mujn!

Og uj tuj säma kjemur Trõndur uj Stovuna, og spìr, kvät tej snakka. Towra svärar og siir, at Sigmundur Sonur hennara heji lisi up firi henni tan Lestur, sum han heji lart hán, „og mär tikjir," siir hòn, „ongji Lujkjindi å Kredo." „Tä er so vi tuj, sum tú sjålv vajtst," siir Trõndur, „at Kristus heji tolv Disciplar ella flajri, og kvør tajrra kundi sujna Kredu; nú hävi e mujna Kredu, men tú tä, tú hevir lart, og mengar Kredur eru, og er slujkt," siir han, „ikkji rat å ajna Lund;" tej halda nú up vi hesun Snakkji tä Kvõldi, alt er tajmun

Bön for Christus,
syv Salmer jeg synger,
Sørge Gud for mit Bedste!

Og i det samme kom Thrand ind i Stuen, og spurgte, hvad de talte om. Thora svarede og sagde, at hendes Søn Sigmund havde opsagt for hende de Lærdomme, som han havde lært ham; „og tykkes mig," lagde hun til, „at Credoet ikke ligner efter noget." „Det er saa, som du veed," svarede Thrand, „at Christus havde tolv Disciple eller flere, og enhver af dem brugte sit Credo; nu har jeg ogsaa mit Credo, men du har *det*, som du har lært, og der ere mange Credoer, og *de* behøve

1) leit, T. 2) skröfuðu, T. 3) leingri, T. 4) *f. i* T. 5) margir kveðnir, T.

Digitized by Google

rètt; skilja nú tal sitt. Um kveldit er þeim allbeint, ok var drukkit allfast, ok var þrándr hinn kátasti, ok segir þrándr at þar skal bûa um þau í stofunni, ok gera flatsæng á gólfinu. Leifr segir at svá mátti vel vera. Þóra segir at hún vildi, at Sigmundr segi henni af ferðum[1] sínum, ok lægi hjá henni um nóttina. Þat má eigi, segir þrándr, þvíat þá má ek aldri sofa í nátt. Þetta verðr þú at veita mèr, þrándr minn, segir hún, ok þat varð, at sveinninn liggr hjá þeim. En þrándr átti sèr eina litla skemmu, ok svaf hann þar jafnan, ok sveinninn hjá honum, ok fátt manna hjá honum; ok gekk þrándr til

väl tilbajna, og avläji dúlja vär drukkji, og Tröndur vär hin kåtasti, Tröndur sìir, at tä fowr at bygvast um tej här uj Stovuni, og gjerast Levubowl út ettir Gölvinun. Lajvur sìir at so måtti väl vera. Towra sìir at hòn vildi, at Sigmundur heji fingji sagt henni frå Ferun sujnun, og lìi säman vi henni um Nottina. „Tä kan ikkji bera til," sìir Tröndur, tuj so kjemur ikkji Blundur å mujni Ejun uj Not." „Hetta fertú tow at gjera mär til Vilja, Tröndur mujn," sìir hòn, og so vard äf, at Drongurin lå kjå tajm båvun. Men Tröndur åtti ajt lujti Sangjakämar firi se, og här sväv han altuj og Drongurin kjå honun, og nøkur få Fölk vi tajmun; nú fowr Tröndur til Sangjakämar sujt, og tå

ikke at være eens for at være rigtige." Herom talte de nu ikke mere. Om Aftenen bleve de godt beværtede; der blev drukket stærkt, og Thrand var meget munter. Thrand sagde, at man skulde tillave Leie for dem der i Stuen, og rede en bred Seng paa Gulvet. Leif sagde, at det kunde godt gaae an. Thora sagde, at hun önskede, at Sigmund skulde fortælle hende om sine Reiser, og skulde ligge hos hende om Natten. „Det kan ikke skee," sagde Thrand, „thi da vil jeg ikke kunne sove i Nat." „Det kommer du til at tilstaae mig, min kjære Thrand!" sagde hun, „og det blev da ved, at Drengen laae hos dem. Thrand havde et lille Kammer, hvori han bestandig sov, og havde

1) maaskee fræðum, *Lærdomme.*

Digitized by Google

skemmu sinnar, ok var þá lángt af nótt. Leifr ætlar at sofa, ok leggst niðr, ok snýr frá konu sinni; hún rekr hendr í bak[1] honum, ok bað hann eigi sofa; standit upp[2], segir hún, ok farit umhverfis um Austrey í nótt, ok meiðit hvert skip, svá at ekki sè sjófært. Ok svá gera þeir; var Leifi þar kunnigt í hverja vík; meiddu[3] þeir þar hvert fljótanda far, svá at ekki var sjófært. Þeir sofa ekki um náttina, standa upp snemma um morgininn; fara þau Þóra þegar ofan til skips, en Leifr gekk ofan til skemmu, ok biðr þránd vel lifa, ok hafa þökk fyrir góðan fagnað[4]: ok vill Þóra,

vär väl lli út å Nottina. Lajvur atlar sär at sova, og leggur se niur, og vendur sär frå Konu sujni, hon stumpar undir han attantil vi båvun Hondun og bå han ikkji sova; „standi up," säir hon, „og färi rundt um Estroj uj Not, og majdali kvörrt Fär, so at ikkji er sjowfört," og so gjera tajr; Lajvur vär här kunniur uj kvörji Vujk; so idla fowru tajr vi kvörjun flowtandi Färi, at ikkji ajt vär sjowfört. Tajr sova ikkji um Nottina, og standa tujlja up um Morgunin; Towra vi Soni og hinnn Monnnnnn fära nú oman til Skjipi, men Lajvur gengur oman til Sangjakämari, og biir Trönda liva väl og häva Tök firi gowan Fagna, og seji,

Drengen hos sig, men kun faa andre, og Thrand gik nu til sit Kammer; det var da allerede langt ud paa Natten. Leif agtede at sove, lagde sig ned, og vendte sig fra sin Kone; hun stødte med Haanden paa hans Ryg, og bad ham ikke at sove; „staaer op," sagde hun, „og gaaer i Nat rundt omkring paa Østerø, og forhugger alle Skibe, saa at intet skal kunne holde Søen." De gjorde nu saa; Leif var bekjendt der i enhver Vig; og de forhug der ethvert Fartöi, saa at intet kunde holde Søen. De sov ikke om Natten, men stode tidlig op om Morgenen, og Thora og Sigmund gik strax ned til Skibet, men Leif gik hen til Kammeret og bød Thrand Farvel, takkede ham for den gode

1) millum herða, T. 2) allir, t. T. 3) skemdu, T. 4) greiða, T.

Digitized by Google

at[1] Sigmundr færi með henni. Þrándr hafði lítit sofit um náttina, ok sagði, at ekki mátti svá vera, at Sigmundr færi í brott. Leifr geingr skyndiliga til skips, en Þrándr þóttist nú sjá allt [ráð þeirra Leifs[2], [ok biðr húskarla sína taka skútu er hann átti; hlaupa þar á margir menn; þeir gera svá, ok fellr þar inn kolblár sjár, ok verða þeir fegnir, er þeir komast[3] á land; ok er ekki skip fært í eynni[4], ok verðr Þrándr þar at vera, hvort er honum líkir gott eðr illt. Leifr ferr þar til er hann kemr heim, ok safnar þá mönnum at sèr; ok er þat þann dag, áðr enn

at Towra vil nú häva Sigmund vi sär. Tröndur heji lujti sovi um Nottina, og seji, at tä fowr ikkji so at vera, at Sigmundur fowr burtur häani. Lajvur gengur nú skundilia til Skjips, men Tröndur tektist nú sujdgja alt Rå tajrra og Lajvs, og biir Húskadla sujna täka Skútuna sum han åtti, og lejpa uj häna negvir Men, tajr gjera so, og kolblåvur Sjegvur fedlur tå in uj häna, so tajr vowru fegnir at tajr komu attir å Land, og ikkji ajt Skjip er färandi vi uj Ojdni, og Tröndur vär nú nojddur at vera hajma, antin honun tikjir tä väl ella idla. Lajvur fer lujka hajmattir, og senkar tå Fölk til sujn; og

Modtagelse, han havde viist dem, og sagde, at Thora önskede, at Sigmund skulde drage med hende. Thrand havde kun sovet lidt om Natten, og han sagde, at det ikke kunde skee, at Sigmund drog bort. Leif skyndte sig nu til Skibet, men Thrand troede da at indsee hele deres Plan, og bød sine Karle at tage hans Skude, og at en Deel Mænd skulde gaae ombord paa den. De gjorde saa, men Søvandet strömmede derind, saa de bleve glade ved igjen at slippe i Land; intet Skib der paa Øen var i seilbar Stand; og kom Thrand til at blive der, enten han saa syntes godt eller ilde derom. Leif seilede uafbrudt

1) ekki sannt enn, F. 2) eptir, F. 3) líta, t. F. 4) rettet; eyjunum, F.; Austrey, F.

Digitized by Google

þeir Sigurðr skulu finnast eptir um daginn.

Leifr drap Sigurð ok frændr hans.

57. Nú er at segja frá þeim Sigurði þorlákssyni, at þeir búast heiman [um daginn, ok eggjar, at þeir skyldu hvata[1]. Þórðr segir, at honum er lítit um at fara: ok ætla ek at þú sèr feigr, segir hann, er þú [ákafar á[2] þetta svâ mjök. Gerr þik eigi at undri[3], segir Sigurðr, ok ver eigi svâ hræddr at öngri mannraun, ok skulu vèr at vísu eigi rjúfa þá stefnu, er vèr höfum sammælzt á. Þú munt ráða, segir Þórðr, en eigi kemr mèr á

hetta er Däjin firi sum Sjúrur og tej skuldi finnast Däjin ettir.

Lajvur dräp Sjúra og Skjildmen hansara.

57. Nú er at sia frå Sjúra Todlakssoni og tajmun, at tajr bygvast hajmanfrå säma Däjin, og eggjar han tajmun at skunda sär. Towrur sìir, at honun er lujti um at fära, „og e atli tú man vera fajur," sìir han, „tuj tú skundar so egvulia undir hetta." „Gjèr te ikkji so bujttan," sìir Sjúrur, „og vèr ikkji so raddur, nú onkji er at räast firi, og vid mowun tilvissa ikkji søma tä Stevnu, sum vär hevun samtikt midlun okkun." „Tú fert at råa," sìir Towrur, „men ikkji kjemur tä óvart å me, um vid

hjem, og samlede nu Folk til sig; det var netop Dagen, förend Sigurd og Thord ventedes der.

Leif dræber Sigurd og hans Frænder.

57. Nu er at fortælle om Sigurd Thorlaksön og Thord, at de berede sig den bestemte Dag til at drage hjemme fra, og Sigurd skynder til, at de skulde haste. Thord sagde, at han ikke syntes meget om den Reise; „og tænker jeg," sagde han, „at du er bestemt til Døden, da du saa ivrig skynder paa dette". „Vær ei saa underlig," sagde Sigurd, „og vær ei saa ræd, uden at der er nogen Fare, og vi ville bestemt ikke undlade at komme til det Møde, som vi have aftalt." „Du maa raade," sagde

1) *f. i T.* 2) sækir, *T.* 3) undrænu, *T.*

Digitized by Google

úvart, at eigi komi vèr allir heim heilir í kveld. Þeir fóru tólf saman á einu skipi ok vel vopnaðir; þeir höfðu stormviðri um daginn ok strauma hættliga, ok báru vel af, ok komu við Skúfey. Þá sagði Þórðr, at hann mun eigi leingra fara. Sigurðr kveðst fara skyldu upp til bæjar, þó at hann færi einn; Þórðr kveðr hann feigan mundu vera. Sigurðr geingr upp á eyna, hann var í rauðum kyrtli [1], ok hafði tuglamöttul [2] blán á herðum sèr, hann var girðr sverði, ok hafði hjálm á höfði; hann geingr upp á eyna, ok er hann kemr [mjök upp at húsunum [3], þá sèr hann, at

koma ikkji adlir hajðir hajmattir uj Kvöld." Tajr fowru nú tolv tilsäman å ajnun Skjipi og adlir väl vopnajir; tajr höddu strængt uj Vindi um Däjin og hattilian Strejm, men towku väl undan, og sluppu til Skújar. Tå seji Towrur, at nú fowr han ikkji longri. Sjúrur seji han skuldi fära nian äd Húsun; um han so fowr ajnsumadlur; Towrur seji han helt han mundi vera fajur. Sjúrur gengur up å Ojdna, han vär uj rejun Kjirtli, og heji blåan Kappa vi Tiglabandi uj um Heranar, han vär gjirdur vi Sværi, og heji Kjålm å Höddi, og gengur so up å Ojdna, og tåi han kjemur väl nian mowti Húsunun, tå sär han at adlar Hurar vowru

Thord, „men det kommer mig ikke uventet, at vi ikke komme alle uskadte hjem i Aften." De droge tolv sammen paa et Skib, og vare vel væbnede; de havde den Dag Storm og farlige Strömme, men slap vel fra dem, og naaede til Skufø. Da sagde Thord, at han ikke vilde længere. Sigurd sagde, at han vilde gaae op til Gaarden, om han endogsaa skulde gaae ene. Thord sagde, at han maatte være bestemt til Døden. Sigurd gik nu op paa Øen; han var iført en rød Kjortel, og havde en blaa Kappe med Baand paa over Skuldrene; han var omgjordet med et Sværd, og havde en Hjelm paa Hovedet. Han gik op paa Øen, og da han kom temmelig nær op til Hu-

1) skarlatskyrtli, T. 2) tíglamöttul, T. 3) næsta at hænum, T.

Digitized by Google

aptr voru hurðir; kirkja stóð í túninu gegnt dyrum, sú er Sigmundr [1] hafði gera látit; ok er Sigurðr kom upp ímilli heimahúsa ok kirkju, þá sèr hann at kirkja er opin, ok kona geingr frá kirkjunni í rauðuna kyrtli ok (hafði) blán möttul á herðum. Sigurðr kendi at þar var þuríðr húsfreyja [2], ok víkr at henni; [hún heilsar honum [3] blíðliga, ok geingr at trè einu, er lá í túninu, þar setjast þau á trèð, ok vill hún horfa at kirkjunni, en hann vildi horfa at heimadyrum ok frá kirkjunni, en hún rèð [4], ok horfðu þau at kirkjunni. Sigurðr spurði, hvat manna væri komit. Hún kveðr

attir. Kjirkjan, sum Sigmundur heji läti gjera, stow uj Túninun bajnt mowti Durunun, og tåi Sjúrur kom nian midlun Sèthúsini og Kjirkjuna, tå sär han at Kjirkjan er opin, og ajt Konufölk gengur úr Kjirkjuni uj rejun Stakkji og blåari Kåpu um Hèranar. Sjúrur kjendi at tä vär Turid Húsmowurin og vujkjir äd henni; hòn hajlsar honun blujdlia, og gengur äd ajnun Träji, sum lå uj Túninun, här seta tej se å Träji, og vil hon förka se mowti Kjirkjuni, men han vildi förka se mowti Sèthúsdurunun og frå Kjirkjuni, men hòn råddi og tej förkavu se bäji mowti Kjirkjuni. Sjúrur spurdi, kvä Fölk här vär komi; hòn seji

sene, saae han, at Dörrene vare lukkede. Paa Toften ligeoverfor Dören stod den Kirke, som Sigmund havde ladet bygge. Da nu Sigurd kom op mellem Beboelseshusene og Kirken, saae han, at Kirken var aaben, og at der fra Kirken gik en Kvinde, som var iført en rød Kjortel og havde en blaa Kaabe over Skuldrene. Sigurd kjendte, at det var Thuride selv, og dreiede hen til hende; hun hilste ham med Blidhed, og gik hen til en Træbul, som laae paa Toften; der satte de sig ned paa Træet; og hun vilde vende sig mod Kirken, men han vilde vende sig mod Dören paa Huset og fra Kirken, men hun raadede, og de vendte sig mod Kirken. Sigurd spurgte,

1) bóndi hinn framfarni, t. T. 2) meginekkja, T. 3) ok kvaddi hana, T. 4) meira, t. T.

Digitized by Google

þar mannfátt. Hann spurði, hvert Leifr væri þar; hún kveðr hann eigi þar vera. Eru synir þínir heima? segir hann. Þat má kalla, segir hún. Hvat hafa þeir talat um mál vor síðan? segir Sigurðr. Þat höfum vèr umtalat, segir hún, at öllum oss konunum lízt bezt á þik, ok mundi lítt seinkat af minni hendi, ef þú værir óklúsaðr; mikill giptuskortr hefir mèr þá orðit, segir Sigurðr, ok má þat ok skjótt skipast, at ek sè laus maðr. Þat [er, sem verða má [1], segir hún; ok í því vildi hann sveigja hana at sèr, ok tók [2] höndum um hana, en hún las at sèr tuglamöttulinn, ok í

här vär lujti Fölk komi. Han spurdi um Lajvur vär här, hön seji han ikkji vera här. „Eru Sinir tujnir hajma?" siir han. „Tä man siast," siir hön. „Kvät häva tajr sagt til sujani um Säk okkara?" siir Sjúrur. „Tä häva vid so täla um," siir hön, „at ödlun oxun Konufölkun lujkst best å te, og lujti mundi tä sajnka å mujna Suju, um tú heji veri owklessavur; stowrt Ejdnuskär hevir tå veri mär firi," siir Sjúrur, „og tä må ajsini skjöt so skjiftast umattir, at e veri lejsur Mävur." „Tä er nú sum vera kan," siir hön, og uj tuj säma vildi han svajpa Säna in äd sär, og towk Hendirnar um häna, men hön tuaji Tiglakappan atträd sär, og

hvad for Folk der vare komne; hun sagde, at der ikke vare mange. Han spurgte, om Leif var der; hun sagde, at han ikke var der. „Ere dine Sönner hjemme?" spurgte han videre. „Ja de ere," svarede hun. Hvad have de siden talt om vor Sag?" spurgte Sigurd. „Det have vi talt om," svarede hun, „at alle vi Kvinder synes bedst om dig, og vilde der ikke gjöres stort Ophold fra min Side, hvis du var ubunden." „Stort Skaar i min Lykke er der da skeet," sagde Sigurd; „og det kan ogsaa snart forandres, saa at jeg er fri." „Det er, som det maa blive," sagde hun, og da vilde han böie hende hen til sig, og slog Armene om hende, men hun trak Kappen til sig,

1) stendr fyrir, T. 2) taka, T.

Digitized by Google

því var lokit (upp) hurðunni, ok hljóp út maðr með brugðit sverð, ok var þat Hèri Sigmundarson; ok er Sigurðr sèr þat, þá smýgr hann niðr or mötlinum, ok varð svâ laus, en þariðr heldr eptir mötlinum. Nú koma út fleiri menn, ok hleypr Sigurðr ofan eptir vellinum. Hèri þrífr upp spjót eitt, ok hleypr ofan á völlinn eptir honum, ok verðr hann skjótastr; hann skýtr spjótinu til Sigurðar, ok Sigurðr sèr, at spjótit stefnir á herðar honum, þá leggst [1] hann niðr við vellinum, ok flýgr spjótit yfir hann fram, ok nam staðar í völlinum. Sigurðr stendr upp skjótt, ok

uj tuj vär Huria lätin up, og aju Mävur lejp út vi blottavun Sværi, og tä vär Heri Sigmundasòn; og tåi Sjúrur sär tä, tä smojgjir han se niur úr Kappanun, og vär se lejsur, men Turid helt ettir å Kappanun. Nú koma fiajri Men út, og Sjúrur lejpur oman ettir Bønun. Heri trujvur ettir ajaun Spjowti, og lejpur oman Bøjin ettir honun, og han verur skjowtari; han skjujtur Spjowti ettir Sjúra, og Sjúrur sär, at Spjowti stevnir midlun Heranar å sär, tuj kastar han se niur å Vödlin, og Spjowti flujur fram ivir han, og kom standandi uj Jørina. Sjúrur rajsur se skjöt up attir, og trujvur Spjowti, og sendir tä attir, og kjemur tä um Miuna å

og i det samme blev Døren lukket op, og en Mand løb ud deraf med blottet Sværd, det var Hjere Sigmundsön; og da Sigurd saae det, dukkede han sig ned under Kappen, og slap saaledes løs, men Thuride beholdt Kappen. Nu kom der flere Mænd ud, og Sigurd løb ned ad Marken. Hjere greb et Spyd op, og løb ned ad Marken efter ham, og han bliver den hurtigste; han skyder nu Spydet til Sigurd, og da Sigurd saae, at Spydet stævnede mod hans Skuldre, kastede han sig ned paa Jorden, og Spydet fløi frem over ham, og stødte i Jorden. Sigurd stod hurtig op igjen, greb Spydet, og sendte det tilbage, og det traf Hjere midt paa Livet, og han døde paa Stedet. Sigurd

1) slær sèr, F.

Digitized by Google

þrifr spjótit, ok sendir aptr, ok kemr þat á Hèra miðjan, ok hafði hann skjótt bana. Sigurðr hleypr þá ofan í einstigit, en Leifr kemr þar at, er Hèri liggr, ok snýr skjótt þaðan frá, ok hleypr þaðan fram á eyna, ok þar fyrir ofan, sem hann kom at, ok segja menn at þar sèr fimtán faðma hátt í fjöru niðr. Leifr kom standandi niðr, hann hleypr til skips þeirra (bræðra), ok er Sigurðr þá kominn at skipinu, ok ætlaði at hlaupa út á skipit; en Leifr lagði þá sverði til hans á síðuna, en hann snaraðist við honum, ok gekk sverðit á hol, at því er Leifr hugði. Sigurðr hljóp þá út á skipit, ok lètu frá landi, ok skildi þar með þeim. Leifr geingr upp á eyna

Hera, og keji han so skjöt Bäna. Sjúrur lejpur tå oman uj Stujgjin, men Lajvur kjemur här äd, sum Heri liggur, og snujur skjöt häani, og rennur oman å Hämarin og lejpur lujka útäf, här sum han kom äd, og sia Fölk at här er fimtan Favna högt niur uj Fjøruna. Lajvur kòm standandi niur, han lejpur til Skjip tajrra, og tå er Sjúrur komin äd Skjipinun, og atlaji at lejpa út å Skjipi, men Lajvur leji tå Svøri um Sujuna å honun, men han snärajist undan, og Svøri gèk in igjögnun å Hòl, ettirsum Lajvi sujntist. Sjúrur lejp tå út å Skjipi, og löddu frå Landi, og so skjildust tajr äd. Lajvur gengur nú up å Ojdna til sujna Men, og biir tajr skjöt fära til Skjips: „og skulu vär halda ettir tajm."

løb da ned ad Stien, men Leif kom til det Sted, hvor Hjere laae, og dreiede snart derfra, løb frem paa Øen, og sprang ned fra det Sted, hvor han kom til, og Folk sige, at der er femten Favne höit ned paa Strandbredden. Leif kom staaende ned; han løb til Brødrenes Skib, og Sigurd var da kommen til Skibet, og agtede at springe ud paa det, men Leif stak i det samme Sværdet i hans Side, men han dreiede sig for ham, og Sværdet gik ind i Livet, eftersom det forekom Leif. Sigurd sprang derpæst ud paa Skibet, og de holdt fra Land, og dermed skiltes de for den Gang. Leif gik op paa Øen til sine Mænd, og bad dem hurtig at gaae ombord; „thi vi ville ile efter dem!" sagde han. De spurgte,

Digitized by Google

til manna sinna, ok biðr þá skjótt fara til skipa: ok skulu vèr halda eptir þeim. Þeir spyrja, hvort hann hefir spurt lát Hèra eðr [fundit Sigurð[1]; hann kveðst eigi mundu mart frá segja at sinni. Þeir hlaupa á tvö skip, ok hafði Leifr áttatigi manna, ok varð misfari þeirra eigi alllítill. Þeir Sigurðr koma at landi í Straumsey, ok hafði Sigurðr stýrt skipinu, ok var fáorðr við þá. En er hann geingr upp af skipinu, spurði þórðr, hvort hann mundi mjök sár vera. Hann kveðst þat ógjörla vita. Sigurðr geingr at naustvegginum, er þar var næst sjónum, ok leggr þar hendr sínar á upp, en þeir [ryðia skipit, ok ganga síðan

Tajr spirja, kvört han hævir spurt Deja Hèra ella hitta Sjúra; han seji se ikkji häva mengt at sia frå å hesum Siani. Tajr lejpa å tvej Skjip, og Lajvur heji åttati Mans vi sär, og vär tä ikkji aldajlis lujtil Owjavni å Føru tajrra. Sjúra Men komu äd Landi uj Streimoj, og Sjúrur heji stujrt Skjipinun, og vär fåoravur vi tajr. Men tåi han lejp up úr Skjipinun, spurdi Towrur, kvört han mundi häva fingji stowran skäa. Han seji se ikkji kunna vita tä gjödla. Sjúrur gengur nian äd Nestaveggjinun, sum vär här stut up frå Sjownun, og leggur Hendir sujnar å han, men tajr hera up úr Skjipinun, og genga sujan nian til Nesti, og sujgja tå at Sjúrur

om han havde spurgt, at Hjere var død, eller truffet Sigurd; han sagde, at han ikke nu havde Tid til at sige meget. De sprang da ud paa to Skibe, og Leif havde firsindstyve Mand, men kom langt senere afsted. Sigurd kom med sine Folk i Land paa Strömø, og Sigurd havde styret Skibet, og ikke talt meget til dem. Men da han gik op fra Skibet, spurgte Thord, om han var haardt saaret. Han sagde, at han ikke vidste det nöie. Sigurd gaaer til Væggen paa Nøstet, som var tæt ved Søen, og lægger sine Arme der op paa; men de andre toge Redskaberne af Skibet, og gik siden op til Nøstet,

1) staðit, T.

Digitized by Google

upp til nausts[1], ok sjá at Sigurðr stendr þar, ok var þá stirðnaðr ok dauðr. Þeir fluttu lík hans heim, ok sögðu ekki þessi tíðindi; fara þeir til náttverðar; ok er þeir eru at mat, þá koma þeir Leifr at bænum, ok veita þar atsókn, ok bera eld at; þeir verjast vel, ok eru ellifu[2] menn fyrir, en þrjátigi voru atkomnir. Ok er eldr sótti húsin, þá hleypr Gautr rauði út, ok þolir eigi inni leingr. Steingrímr Sigmundarson sótti at honum, ok tveir menn aðrir, en hann varðist vel. Gautr höggr á knè Steingrími ok af knèskelina, ok var þat mikit sár, svá at hann gekk jafnan haltr síðan, ok drap annan félaga hans[3].

stendur här, og vär tå stirdnavur og dejur; tajr bowru Lujk hansara hajm, men sögdu ongun hesi Tujindi; tajr fära tå at fåa sär Nåttera, og sum tajr sita vi Mätin, tå koma Lajvs Men til Gars og gjera här Anfadl, og bera Eld äd; tajr verja se väl, og eru edlivu Mans firi-innan, men trujati vowru komnir utanäd. Og tåi Eldurin festi uj Húsini, tå lejpur Gutti hin reji ut, og tolir ikkji longur inni. Stajngrimur Sigmundasòn sökti äd honun, og tvajr ärir Men, men han vardi se väl. Gutti höggur Stajngrim uj Knäji og Knäskjelina äf, og tä vär ajt ringt Sår, so han gèk altuj haltandi sujan, annan äf tajmun sum vowru vi, dräp han ajsini. Tå kjemur

og bleve da vaer, at Sigurd stod der og var da stivnet og død. De førte hans Lig hjem, men fortalte ikke denne Begivenhed. De gik derpaa til Nadver, og da de sade og spiste, kom Leif der til Gaarden, og gjorde Angreb, og stak Ild paa den. De værgede sig vel og vare elleve Mænd til Forsvar, men tredive Mænd vare komne til Angreb. Og da Ilden fik fat i Huset, løb Gaut den Røde ud, og kunde ikke holde det ud længere derinde. Steingrim Sigmundsön og to andre angrebe ham, men han værgede sig vel. Gaut hug Steingrim i Knæet og Knæskallen af, og det var et stort Saar, saa at han haltede bestan-

1) setja skipit upp, F. 2) níu, F. 3) Gauts, F.

þá kemr at Leifr Össurarson, ok eigast þeir við vopnaskipti, ok lýkr svá, at Leifr drepr Gaut. Þá hleypr út þórðr lági, ok í móti honum Brandr Sigmundarson ok tveir menn aðrir ok sóttu at þórði, en svá lauk með þeim, at þórðr drepr Brand ok förunauta hans báða. Þá kom at Leifr Össurarson, ok leggr sverði því hinu sama í gegnum þórð, er áðr hafði hann lagt með Sigurð, bróður hans[1], ok lèt þórðr skjótt[2] líf sitt.

Leifr ræðr nú einn. Dauði þrándar.

58. Eptir þessi tíðindi ferr Leifr heim, ok verðr frægr af þessum verknum. En er þrándr

Lajvur Össarson til og tajr fira kvør mowti ørun, og so vär Endin, at Lajvur dräp Gutta. Tå lejpur Towrur låji út og mowti honun Brandur Sigmundasòn og tvajr ärir Men og fadlu in å Towra, men so gjek äf kjå tajmun, at Towrur drepur Brand, óg båar Men hansara. Tå kòm Lajvur Össarson äd, og stingur tä sämu Svœri igjögnun Towra, sum han firi tä heji stungji Sjúra Browur hansara vi, og lät Towrur skjöt Lujv sajt.

Lajvur rœvur nú ajna. Deji Trönda.

58. Ettir hesi Tujindi fèr Lajvur hajm, og verur vuja gjitin äf hesun Verkun. Men tåi Trönður spurdi hesi Tujindi, tå

dig siden, og desuden dræbte han den ene af hans Ledsagere. Da kom Leif Øssursön til, og de strede med hinanden, og det endtes med, at Leif dræbte Gaut. Derpaa løb Thord Lave ud og imod ham Brand Sigmundsön og to andre Mænd og angrebe Thord, men det endtes imellem dem med, at Thord dræbte Brand óg begge hans Ledsagere. Da kom Leif Øssursön til, og stikker det samme Svœrd igjennem Thord, hvormed han för gjennemborede hans Broder Sigurd, og Thord lod strax sit Liv.

Leif raader nu ene. Thrands Død.

58. Efter denne Begivenhed drager Leif hjem, og bliver navnkundig af disse Bedrifter. Men da Thrand spurgte denne

1) því hinu sama er áðr, *f. t. T.* 2) *f. t. T.*

Digitized by Google

spurði þessi tíðindi, þá fállu honum þau svá nær, at hann dó af helstríði. Leifr ræðr nú einn öllum Færeyjum, ok var þat[1] um daga Magnúss konúngs góða [Ólafssonar. Leifr fór til Noregs á fund Magnúss konúngs, ok tekr af honum lèn yfir Færeyjum; kemr heim í Færeyjar, býr[2] þar til elli. Sigmundr, son hans, bjó í Suðrey eptir föður sinn Leif, ok þótti mikilmenni. Þuríðr húsfreyja[3] ok Leifr önduðust á dögum Magnúss konúngs[4], en þóra var með Sigmundi, syni sínum, ok þótti alla stund hinn mesti kvennskörúngr. Son Sigmundar hèt Hafgrímr, ok eru frá honum komnir Einar

towk han sär tej so när, at han doji äf Helstruji (sirgdi se ihèl.) Lajvur rävur nú ajna firi ödlun Förjun, og tä vär meni Magnus Kongur hin gowi, Sonur Owlav Konga, vär å Døvun. Lajvur fowr til Norra at finna Magnus Konga, og tekur äf honun Lèn ivir Förjun; kjemur so hajmattir til Förjar, og bujr här til Edli. Sigmundur Sonur hans sara búi uj Suroj ettir Lajv Fäjir sujn, og vär hildin firi mätan Man. Turid Húsfrúa og Lajvur andavust å Døvun Magnus Konga, men Towra vär kjå Sigmundi Soni sujnun, og vär adla sujna Tuj ajn mikji äfhildin Kona. Sonur Sigmunds ät Hafgrimur, og äf honun eru komn-

Tidende, gik det ham saa nær, at han døde af heftig Sorg derover. Leif herskede nu ene over alle Færøerne, dette skete i Kong Magnus den Godes, Olafs Söns, Dage. Leif drog til Norge til Kong Magnus, og tog Færøerne i Lehn af ham, kom siden hjem til Færøerne igjen, og boede der til sin Alderdom. Hans Sön Sigmund boede paa Suderø efter sin Fader Leif, og var en anseet Mand. Thuride og Leif døde i Kong Magnus's Dage, men Thora opholdt sig hos sin Sön Sigmund, og var altid anseet for en meget dygtig Kvinde. Sigmunds Sön hed Hafgrim, hans Sönner igjen vare Einar og Skegge, som for kort Tid siden vare Sysselmænd paa Færøerne. Sigmunds Sön

1) þar, T. 2) ok var Leifr, T. 3) meginekkja, T. 4) *her ender* T.

Digitized by Google

ok Skeggi, synir hans, er verit höfðu fyrir skömmu sýslumenn í Færeyjum. Steingrímr halti Sigmundarson bjó í Skúfey, ok þótti góðr bóndi; ok er hèr eigi getit, at meiri afdrif hafi orðit Sigmundar Brestissonar eðr afkvæmis hans.

ir Ajnar og Skèggji Sinir hansara, sum firi kortun hâva veri Sujslumen uj Förjun. Stajngrimur halti Sigmundasön bái uj Skúoj og toktist aju gowur Böndi, og èr hèr ikkji gjiti, at annar Endi hevir veri å Sigmundi Brestasoni ella Afkomi hansara.

Steingrim den Halte boede paa Skufø, og holdtes for en brav Bonde; og her er ikke omtalt, at flere mærkelige Tildragelser ere foregaaede med Sigmund Brestersön eller hans Afkom.

Anmerkning *til S. 129-130, Cap. 27. Fortællingen om Sigmund Brestesöns Deeltagelse i Slaget mod Jomsvikingerne i Hjörungevaag er tagen af Olaf Tryggvesöns Saga, fordi den der er sat i Forbindelse med den övrige Fortælling om Sigmund. Flatöbogen derimod beretter denne Tildragelse i Beskrivelsen af selve Slaget, hvor Hakon Jarl efter Thorkel Midlangs Fald (jfr. Fornmanna Sögur, 1 B. S. 178; 11 B. S. 149) opmuntrer til Fremgang imod Bue; det hedder nemlig der saa:* Nú sèr Hákon jarl at eingi verðr til þessa þrekvirkis í móti Búa, en hann gengr af sèr sem mest ok gerði stór slög á hlíði jarlsins; þá heitir hann á Sigmund Brestisson, at hann legði skipi sínu at Búa skipi ok drepi þenna spellvirkja. Sigmundr svaraði: hæði er nú, jarl, at ek á yðr margan sóma at launa, er þèr hafit mèr veitan, enda vili þèr nú hafa mik í hina mestu hættu, er ek skal ráðast í móti Búa. Hákon jarl veit nú hit besta lið ok hit harðasta á skip Sigmundar, ok bíðr hann nú vel fram gánga; síðan leggr hann skipi sínu at Búa skipi, ok tókst nú með þeim ok liði þeirra hin harðasta sókn. Búi var stórhöggr mjök, þvíat hann var rammr at afli, ok hjó margr maðr fyrir honum ok lèt sitt líf. Sigmundr eggjar nú mjök sveitúnga sína at veita uppgaungu á skip Búa, 30 manna saman, fram a sexit. Búi ok hans félagar rèðu snarpliga í móti, ok tókst þar hörð sókn ok snörp orrosta. Þeir mættast brátt Búi ok Sigmundr ok eigast við vopnaskipti, er Búi maðr sterkari en Sigmundr fimari ok vígmæli. Sigmundr skiptir enn vopnum í höndum sèr, þvíat hann gerir sèr báðar hendr jafnfimar til víga at hafa, en við (því) gátu fáir menn gjört eða ðugir; ok í þessi svipan höggr Sigmundr höfuð af Búa í öxlíð ok brótt aðra; ok er Búi hefir hendr báðar mist, þá stingr hann handarstúfunum í kringa á gullkistum sínum, er fullar voru af fè; hann mælti þá ok kallaði þá hátt: fyrir borð allir Búa líðar! Nú hleypr Búi fyrir borð, ok kom aldri upp síðan; ok vinar Sigmundr þenna sigr til handa Hákoni jarli. Þetta er sögn Hallbjarnar hala hins fyrra ok Steingríms Þórarinssonar ok fróðra Ara prests fróða Þorgilssonar. Ok nú skilr þenna bardaga með því sem nú var sagt. Þakka þeir fèðgar nú Sigmundi Brestissyni þenna sigr, er nú var unninn.

Digitized by Google

Historisk Navneregister.

Adill, *Kong Erik Seiersælles Landværnsmand*, 83-86.
Alfifa, *Kong Knud den Stores Kone*, 231.
Ari Þorgeirsson, *Biskop Gudmunds Fader*, 1.
Arnljótr, *fra Syderöerne*, 247-252.
Auðr djúpauðga, 1.
Auðun rotinn Þórólfsson, 1.

Beinir Sigmundarson, *Sysselmand paa Færöerne*, 14-38, 65, 97, 117.
Birna i Straumsey, *Thorkel den Riges Kone*, 232-237, 241.
Bjarngrímr Arnljótsson, 235-239.
Bjarni i Svíney, *Thrands Morbroder*, 16, 25-26, 29, 32, 106-108, 127, 167.
Björn Eiríksson, *Konge i Sverrig*, 78.
Björn, *Kong Erik Seiersælles Sysselmand*, 80-82.
Björn, *Sigurd Thorlaksöns Nabo paa Strömö*, 244-245.
Brandr Sigmundarson, 158, 270.
Brestir Sigmundarson, *Sysselmand paa Færöerne*, 14-38, 65, 68, 97, 117, 118.
Búi digri, 129-130.

Cecilia, *Brester Sigmundsöns Frille*, 15, 26.

Einar Auðunarson rotinn, 1.
Einar Hafgrímsson, *Sysselmand paa Færöerne*, 271.
Einar suðreyingr, 14, 17-20, 160, 162, 165, 170, 173, 184, 185.
Einar Þveræingr Eyjólfsson, 1.
Eiríkr Eyvindarson (*Emundsön*), *Konge i Sverrig*, 78.
Eiríkr jarl Hákonarson, 66, 67, 69, 73, 77, 79, 87, 129, 155.
Eiríkr Bjarnarson sigrsæli, *Konge i Sverrig*, 78, 80.
Eldjárn kambhöttr, 14, 17-20, 167, 168.
Eyjólfr Valgerðarson, 1.
Eyvindr (*Emund*), *Konge i Sverrig*, 78.

Gautr rauði, *Thrands Söstersön*, 157, 167, 195, 196, 218, 221-224, 228 229, 231, 233, 235, 240-243, 248 250, 269-270.
Gellir Ormsson, 1.
Gilli lögmaðr, 190, 192, 193, 210, 211, 220-223, 226, 228, 229.
Grímr kamban, *Færöernes første Bebygger*, 1.
Guðmundr Arason, *Biskop paa Island*, 1.
Guðmundr ríki Eyjólfsson, 1.
Guðríðr Snæúlfsdóttir, *Hafgrims*

Digitized by Google

Kone paa Suderö, 13, 21, 23.
Guðrún, *Thorbjörn Göteskægs Kone*, 2.
Guðrún þrándardóttir, 232.
Gunnhildarsynir, 38.

Hafgrímr Arnljótsson, 235, 240.
Hafgrímr Sigmundarson, 271.
Hafgrímr í Suðrey, 13, 14, 16-33, 37, 117.
Hákon jarl Sigurðarson, 14, 15, 38, 39, 64-67, 77-79, 87-88, 90-96, 99-104, 114-118, 121-128, 126, 128-130, 135, 138, 153-155, 159, 187.
Halli hvíti, 1.
Halli Ormsson, 1.
Haraldr blátönn Gormsson, 5, 7, 10, 11, 38, 39.
Haraldr gráfeldr Gunnhildarson, 4, 13, 37-39.
Haraldr hárfagri, 1.
Haraldr járnhaus, 68-96, 101, 104, 109, 115, 118.
Hárekr, *Kong Harald Blaatands Hirdmand*, 5-7.
Helga Helgadóttir magra, 1.
Hergrímr Arnljótsson, 235, 240.
Héri Sigmundarson, 158, 266-268.
Hólmgeir auðgi, 6.
Hrafn, *see* Rafn.

Iðunn, *Theralfs Kone paa Hedemarken*, 55.
Járnhaus, *see* Haraldr járnhaus.

Karl (Karli) mæreki, 205-223.
Kambhöttr, *see* Eldjárn kambhöttr.
Ketill flatnefr, 1.

Leifr Össurarson, 109, 120, 124, 127, 157, 158, 161, 167, 170, 171, 178-183, 188-193, 210-223, 225-231, 243, 244, 246, 247, 254-256, 259-262, 265, 267-271.
Leifr þórisson, 243-246.
Magnús góði Ólafsson, *Konge i Norge*, 271.
Meginekkja *see* þuríðr þorkelsdóttir.
Ólafr helgi, *Konge i Norge*, 189-194, 198-202, 204-210, 217, 222.
Ólafr Tryggvason, *Konge i Norge*, 52, 130-141, 149-155.
Ólöf þorsteinsdóttir rauðs, 1.
Ormr Gellisson, 1.
Ormr Hallason ens hvíta, 1.
Ormsteinn þorgrímsson illa, 175-177, 187-188.
Rafn, 34-37, 39.
Ragnhildr þórálfsdóttir, *Thorkel Barfrosts Kone*, 41-45, 53, 55-62, 122.
Randverr víkingr, 72-76, 89.
Sigmundr, *Brestens og Beinets Fader*, 14.
Sigmundr Brestisson, 15, 26, 27, 32-54, 63-178, 182, 185, 187, 230, 246, 250, 264, 272.
Sigmundr Leifsson, 230, 231, 255-259, 261, 271.
Sigurðr, *Kong Harald Blaatands Hirdmand*, 5-7.
Sigurðr þorláksson, 156, 161, 165, 167, 170, 183, 194-196, 199-205, 220, 222-224, 227-229, 231-255, 262-270.
Skeggi Hafgrímsson, *Sysselmand paa Færöerne*, 272.
Skopti (Skapti) *paa Strömö*, 247-252.
Snæúlfr í Sandey, 16, 21-23.
Steingrímr, *Bonde paa Hedemarken, Thorkel Barfrosts Fader*, 55, 59.
Steingrímr, *Bonde paa Österö*, 167, 171.
Steingrímr halti Sigmundarson, 158, 269, 272.
Straumseyjar-Birna, *see* Birna.

Digitized by Google

Sveinn Alfifuson, *Konge i Norge*, 231.
Sveinn jarl Hákonarson, 65-69, 73, 155.
Svíneyjar-Bjarni, *see* Bjarni í Svíney.

Thora, Thoralfr, Thorbera, *o. s. v. see* þóra, þórálfr, þorbera *o. s. v.*

Úlfr, 45 flg., *see* þorkell þurrafrost.

Valdimar (Valdamar), *Konge i Garderige*, 135.
Vandill, *Kong Erik Seiersælles Landværasmand*, 86, 89.
Vigdís Auðunardóttir, 1.

þóra, *Beiner Sigmundsöns Frille*, 15, 26.
þóra Sigmundardóttir, 66, 122, 124, 157, 179, 180, 188, 230, 231, 246, 247, 254-261, 271.
þóra, *Tharkel Barfrosts Moder*, 55.
þórálfr Sigmundarsson, 157, 189-200, 203, 204.
þórálfr, *Sysselmand for Oplændingernes Konger*, 55-61.
þorbera, *Thorvalds Kone paa Sandö*, 241.
þorbjörn götuskegg, 2, 3, 14.
þórðr lági þorlákson, 167, 161, 167, 195, 196, 199, 218-224, 227, 229, 231, 233, 235, 240, 248, 254, 262-268, 268, 270.
þorgerðr Hörðabrúðr, 102-104.
þorgrímr illi í Sandvík í Suðrey, 155, 175-177, 181-183, 186, 187.
þórhallr (þórhalli) auðgi í Straumsey, 232-241.
þórir Beinisson, 15, 26-27, 32-54, 64-65, 73, 75, 78, 87, 89, 98, 106, 112, 115, 118, 121, 126-131, 146, 160-165, 170-177, 184-187, 243.
þorkell þurrafrost Steingrímsson, 42-64, 66, 122, 123.
þorlákr þorbjarnarson götuskegg, 2, 3.
þórólfr sinjór þorsteinsson, 1.
þorsteinn rauði, 1.
þorsteinn skrof Grímsson, 1.
þorsteinn þorgrímsson illa, 175-177, 187-188.
þorvaldr í Sandey, 241, 242.
þorvarðr þorgeirsson, 1.
þrándr í Götu þorbjarnarson, 2-4, 8-17, 23, 26-38, 66, 97, 99, 105, 107, 112-121, 124-128, 141-151, 158-172, 177-190, 194, 196, 204, 211-231, 255-261, 270-271.
þuríðr þorkelsdóttir, *Sigmund Brestersöns Kone*, 41-45, 53, 63, 66, 122-124, 128, 157, 169; meginekkja, 178, 179, 243-247, 253-254, 264, 271.

Össur Hafgrímsson, 23, 38, 97-99, 107-112, 117, 118, 125.

Digitized by Google

Geographisk Register.

Austmenn, *d. e. Nordmænd*, 221, 222, 251.
Austrey, *een af Færöerne*, 2, 23, 105, 107, 144, 167, 194, 212, 224, 256, 260.
Austreyjar? *af Færöerne*, 215.
Austrvegr, *Östersöens östlige Kystlande*, 36.

Bergund, *rettere* Borgund *i Nordmæri, i nuværende Söndmörs Fogderi, Romedals Amt*, 92.

Danmörk, 4, 5, 70, 77, 80, 87.
Dímun hin meiri (hin bygöa), *een af Færöerne*, 16, 26, 28, 98, 189, 190, 193.
Dímun hin minni (hin litla), *een af Færöerne*, 16, 27, 28, 160.
Dofrafjall, 40, 54, 157.

Eistland, 135.
Elfarsker, *Ögruppen foran Götelvens Munding udenfor Hisingen*, 70.
Englandshaf, 89.
Eyjarskeggjar, *Öboere*, 79, 151, 177.
Eyrarsund, *Öresund*, 70.
Eystrasalt, *Östersöen*, 70.

Frostaþing, *sædvanlig* Frostuþing, *det af Kong Hakon Adelsteensfostre paa Frosten, i nuværende Stör- og Værdalens Fogderi for Trondhjem forordnede Thing*, 122.
Færeyjar, 1, 2, 3, 12-14, 16, 33-38, 65, 99, 100, 107, 110, 113, 116-118, 123, 126, 130, 131, 139, 140, 146-150, 155, 156, 158, 178, 189-193, 201, 204, 206, 210, 222, 228, 229, 232, 233, 235, 243, 247, 252, 253, 271, 272.
Færeyingar, 2, 17, 97, 98, 158, 188, 190, 191, 192, 198, 199, 204, 248.
Færeyiskr, færeyskr, *Adject.*, 191, 192.

Gata (*i* Götu), *paa Österö i Færöerne*, 3, 4, 12, 17, 33, 121, 144, 149, 156, 163, 166, 181, 204, 224, 231, 256.
Garðaríki, *Rusland*, 34, 37, 135.
Garðar, *det samme*, 37, 135.
Götuskeggjar, *Beboerne af* Gata, *ligesom* Eyjarskeggjar *Öboere i Almindelighed*, 2, 161, 164.
Grønland, 189.

Haleyri (Haley *urigtigt*), *Helsingöer i Danmark*, 4, 5, 12, 99.
Hálogaland, *su Helgeland*, 96.
Heiðmörk, 40, 55.
Hereyjar, *i nuværende Söndmörs Fogderi, Romedals Amt*, 206 *og* 196, *hvor Læsemaaden* Hernu *bör foretrækkes.*
Herna (at Hernum), *nuværende Herlö i Nordhordlehns Fogderi, Söndre Bergenhuus Amt*, 196.
Hjaltland, *Hetland, Shetland*, 189.
Hlaðir *í* þrándheimi, *i nuværende Strinde Fogderi, Söndre Trondhjems Amt*, 64, 123, 156.

Digitized by Google

Hof (at Hofi), *en Gaard paa Suderö i Færöerne*, 17, 98, 198.
Hólmgarðr, *Hovedstaden i Garderige, Cholmogòri*, 34, 72, 83.
Hörðaland, 92.

Ísland, 1, 189, 224.
Jómsvíkingar, *Beboerne af den nordiske Colonie Jomsborg paa Kysten af Venden*, 129.

Kjölr, *Bjergstrækningen imellem Norge og Sverrig*, 78.

Lygra *eller* Lyggra, (Lifra *urigtigt*), *nuværende Lygrö i Nordhordlehns Fogderi, Söndre Bergenhuus Amt*, 198, 202.

Mæri, 205.
Mærskr, *Adject., fra Möre*, 208 *fg.*

Niðarós, *den nuværende By Trondhjem*, 150, 205.
Norðmenn, 8.
Norðmæri, 92.
Norðreyjar, *af Færöerne*, 212, 215, 216.
Norðrlönd, 4, 151.
Noregr, 4, 12, 13, 34-39, 65, 88, 91, 92, 114, 115, 121, 126-131, 150, 152, 156, 178, 189, 190, 193, 204, 222, 231, 243, 252.
Norrænn, 12, 26, 78, 247.

Orkadalr, 54, 66, 122, 123.
Orkneyjar, *Orcaderne*, 88, 189.

Raumsdalr, 205.

Sandey, *een af Færöerne*, 16, 21, 241.
Sandvík, (nu *Kvalvig*) *paa Suderö i Færöerne*, 155, 175, 181.
Skáfey, *een af Færöerne*, 14, 19, 26, 27, 33, 98, 107, 108, 115, 143, 144, 149, 155, 168, 170, 178, 179, 187, 253, 263, 272.
Skáfeyingar, 18, 24.
Steinavogr, *Steenvaag, Sundet mellem Öerne Hesö og Apsö i nuværende Söndmörs Fogderi, Romsdals Amt*, 92.
Straumsey, *een af Færöerne*, 17, 20, 113, 119, 124, 127, 140, 188, 210, (Straumey) 213, 226, 232, 233, 243, 247, 268.
Suðrey (Syðrey), *een af Færöerne*, 13, 14, 17, 23, 33, 112, 155, 173, 174, 181, 189, 235, 241, 244, 271.
Suðreyingar, 14.
Suðreyjar, *Hebriderne*, 16.
Suðreyskr, *Adject., fra Syderöerne*, 16, 252.
Sunnmæri, (Sundmæri) 115, 131, 205.
Svenskr, *Adject.*, 78.
Sviar, 79, 82, 84, 88.
Sviaríki, 78.
Sviaveldi, 80.
Svíney, *een af Færöerne*, 16, 25, 105.
Svíþjóð, *Sverrig*, 78, 80, 83.

Thorshavn, Trondhjem, *see* þórshöfn, þrándheimr.
Túnsberg, 34, 36.

Upplönd, *i Norge*, 39, 40, 55.
Upplendingar, 55, 61.

Vík, Víkin, *i Norge*, 39, 65, 67, 70, 77, 79, 87.
Víkverskr, *Adject., fra Vigen*, 34.

þórshöfn, *paa Strömö i Færöerne*, 17, 34, 113, 119, 127, 188, 210, 226.
þrándheimr, *den Landstrækning, hvori den nuværende By Trondhjem er beliggende*, 14, 39, 64, 87, 128, 131, 156, 205.
Öngulsey i Englandshafi, *Anglesey*, 89.

Digitized by Google

Antiqvarisk Sagregister.

Afgifter, som hvilte paa Eiendommene, 25.
Afgudsbilleder, 102.
Afgudsdyrkelse, 17, 101-104, 136, 139.
Arveskifte, 3.

Bauerførere, 82.
Bavner, 163.
Begravelse, 3, 83, 177, 187.
Behændighed i at fægte, 76, 86, 129, 272.
Beskrivelser af Mænd, 2, 9, 12, 14, 156.
Bjørne, 48.
Blodhævn, see Hævn.
Bortførelse af Kvinder, 58, 62.
Bryllup, 123.
Bueskydning, 46.
Bygninger, 102, 242, 259.
Byrding eller Førselskib, 115, 194, 195, 237.
Bøder, 20, 98, 117, 120, 121, 124, 125, 127, 133, 158, 159, 222, 252.

Credo og Pater noster, 257-258.

Dom af de bedste Mænd, 19, 108, 159, 179.
Domstole see Thing.
Drømme, 167, 246-247.

Ed, 149, 180, 192, 201.

Faar (Slagtefaar), 27, 160, 248.
Forhugge Skibe, 260.
Forskandsning, 98, 107, 108, 110.
Fredløshed, see Landsforvisning.
Fritagelse for Fredløshed, 122, 229.
Frieri, 56-57, 64, 179, 188, 253.
Friller, 15, 26.
Fjædder, 183.
Færdigheder, 53, 151-152, 171; see Bueskydning.

Gjenfærd, 224-225.
Gjæsteri, 131, 205.
Gjæstfrihed, 41, 44, 46, 54.
Glasvinduer, 102.
Gudehuus, 102.
Guldringe, 5, 103-104, 153-155, 176, 187.

Handel, Handelsreiser, 4, 6, 34, 36, 78, 243; med Uld, 195, 204.
Hexeri, 183-185.
Hofliv, 66, 78, 152.
Hundrede, d. e. en Værdi af et stort Hundrede eller 120 Alen Vadmel, 25, 26.
Hævn, 24, 79, 100, 246, 248, 250, 254, 270.
Höimodighed, 37, 171.

Inddrive Tilgodehavende, 233-245.
Jagt, 56.
Jernbyrd, 201, 203.
Jærtegn, 211.

Kampe, 29-32, 60, 81-82, 89-91, 162, 250-251, 266-270.
Kastespyd, 266.
Kirke paa Skuløe, 158, 187, 264.
Klædedragt, Rensdyrspels, 42; Lær-

Digitized by Google

rød og Klæde, 53; farvede Klæder, 249; rød Kjortel, 110, 176, 206, 226, 263, 264; grön Kjortel, m. v.; 220; blaa Kappe med Baand paa, 263, 264.
Knarrer (Knörrer), et Slags Handelsfartöi, 100.
Krigspuds, 161-161, 250.
Kristendommens Indførelse i Norge, 131, 158, 160; paa Færøerne, 136, 146, 149.
Kvilder, d. e. een Malkeko eller sex Malkefaar, 25, 26.

Landbrug, 4.
Landsforvisning, 61, 222, 223, 252.
Landskyld, 163.
Landværnsmænd, 83.
Langskibe, 68, 100.
Lehn, 13, 14, 38, 118, 156, 271.
Lodkastning, 3.
Love, 190, 192.
Löngange, 169.

Mandighed, 49-52, 129, 171, 270.
Manen, *see* Hexeri.
Marked paa Halsøre, 4-10, i Sverrig, 78.
Mord, 182, 187, 188, 199.

Nybyggere, 1.

Offerild, 17.
Ofringer, 103.
Opfostre andres Börn, 38, 121, 230-231.
Ordsprog, 66, 101, 159, 218.

Pater noster og Credo, 257-258.
Penge, 8, 11, 126, 216, 219; falske Penge, 217.
Proces, 19-20, 233-234, 257.

Raadgivning, 8.
Rustning, 110, 266.
Sagsøgning, *see* Proces.
Salmer (*Davids 7 Pœnitentse-Salmer*) 258.
Sax, n., d. e. et kort Sværd, 242.
Seilads, 104-105.
Selvdom, 109, 112, 113, 251.
Senge, 43, 259.
Skadeserstatning, 9-10.
Skat af Færøerne, 118, 121, 126, 128, 147, 148, 150, 189-193, 206, 212, 213, 215, 222.
Skibes Besætning, 68-70, 79-80, 104, 115, 144, 194, 196, 210, 224, 268.
Skibsredskaber og Takkelase, 164-165, 195, 203.
Skjolde, 23, 161, 227; Skjold, hvorpaa et Menneskehoved var malet, 227.
Skytsengler, 257.
Slag, *see* Kampe.
Spaadom, 154-155, 177.
Spyd, Hugspyd, 207, 227.
Spøgelser, *see* Gjenfærd.
Straf for Mord, 188.
Svinfylking, 81.
Svömning, 46, 173-175.
Sysselmænd, 55, 65, 66, 80, 122, 272.
Søslag, 71, 76, 84-87, 90.
Telte, 6, 213, 215, 220.
Tempel, *see* Gudehuus.
Thing, (Thingsted i Thorshavn), 19, 61, 113, 119, 124, 127, 140, 188, 210-223, 225-230; Frostething, 122; Thing paa Møre, 198, 202, 206.
Thingstævning, 19, 119, 140.
Tidlig Modenhed, 41, 49.
Tro paa egen Styrke, 101.
Troeslærdomme, 257-258.

Digitized by Google

Trælle, 34-35, 39, 133, 134.

Udrustning, 79.
Underviisning i Lovkyndighed, 257.

Vaaben, refsi, 220, 221, 227, see Spyd, Skjold o. s. v.
Veie Sølv, 219-220.
Vikinger, 71, 134, 209.
Vabnede til Thinge, 225-226.

Ædelmodighed, 37, 41.

Øxer, 145, 176, 177, 221, 239, 245; en sølvbeslaaet Hage-Øxe, som paa Skaftet var omvundet, 110, 125.

Rettelser. *S.* 1, *L.* 2 *læs* [hann; *L.* 22 þórólfs; *L.* 26: *efter* kambar *kar O fremdeles:* bygði furstr manna Færeyjar; en á dögum *o. s. v.* *S.* 8, *L.* 5 tajrri; *L.* 10 Ikkji. *S.* 14, *L.* 13 þorbjörn. *S.* 15, *L.* 5 kvøraju. *S.* 17, *L.* 9 Hovi. *S.* 19, 20, 21 lov-, -lovun, Stevuna. *S.* 27, *L.* 4 Bygvi, *L.* 12 þórir, *L.* 15 bâji. *S.* 32, *L.* 11 *borttag* so. *S.* 35, *L.* 10 mujt, *L.* 12 Vld. *S.* 39, *L.* 4 Víkinai. *S.* 62, *L.* 11 líðr. *S.* 70, *L.* 2, 3 *i det isl.* feingnir, *i det fær.* fingnir. *S.* 89, *L.* 22 Nottin. *S.* 105, *L.* 1, nøkur. *S.* 125, *L.* 18 setti. *S.* 129, *L.* 19 skjifti. *S.* 136, *L.* 17 sum han hevur. *S.* 138, *L.* 1 sujna. *S.* 143, *L.* 16 Böndirnir. *S.* 157, *L.* 9 tan trii. *S.* 199, *L.* 12 ódáðir.

Digitized by Google

Chronologisk Oversigt.

		Side.
825	Grim Kamban bebygger Færøerne	1.
964	Thorer Beinersöns Fødsel	26.
966	Sigmund Brestersöns Fødsel	26.
	Torkel Barfrost gjöres fredlös. Thuride Thorkelsdatters Fødsel	62.
975	Bresters og Beiners Drab	31.
	Rafn fra Tønsberg kommer til Færøerne og fører Sigmund og Thorer derfra til Norge	34.
976	Rafn frigiver Sigmund og Thorer, og reiser til Østerlandene	36.
978	Sigmund og Thorer drage fra Vigen til Dovrefjeld . . .	39.
984	Sigmund og Thorer komme til Hakon Jarl	64.
	Thora Sigmundsdatter fødes	122.
985	Sigmunds Kamp med Randver	70-77.
	Sigmund og Thorer blive om Julen Haken Jarls Hirdmænd	78.
986	Sigmund hærjer i Sverrig og Rusland, og holder Strid mod Vandil	78-87.
	Thorkel Barfrost fritages for Fredløshed	122.
987	Sigmunds Kamp med Harald Jernhaus under Anglesey .	88-96.
	Thorkel bliver Sysselmand i Orkedalen	122.
988	Sigmund kommer til Færøerne, og sætter sig i Besiddelse af sin Fædrenearv	100-114.
989	Sigmund drager til Norge, og Hakon Jarl afgjör Sagen imellem ham og Thrand	115-118.
990	Sigmund reiser om Vaaren til Færøerne, og indvilliger i, at Thrand maa erlægge de idömte Böder i 3 Aar. Han drager igjen til Norge	121-123.
991	Sigmund holder Bryllup med Thuride, og reiser med sin Familie til Færøerne om Høsten	123.
992	Sigmund gjör om Sommeren en kort Reise til Norge .	126.
993	Sigmund reiser om Efteraaret til Norge	128.
994	Sigmund deeltager i Slaget mod Jomsvikingerne i Hjörungevaag	129.
997	Kong Olaf Tryggvesön skikker Bud efter Sigmund . . .	131.

Digitized by Google

		Side.
998	Sigmund drager til Færøerne, og forkynder Kristendommen der	140.
999	Færøerne kristnes	144-147.
1000	Sigmund bringer om Vaaren Kong Olaf Tryggvesön Skat af Færøerne, og reiser tidlig paa Sommeren tilbage	150-155.
1001	Sigmund besøger Jarlerne Erik og Svend	156.
1002	Sigmund overfaldes af Thrand, og myrdes af Thorgrim den Onde	
1024	Gille Lagmand, Leif Øsursön og Thoralf af Dimon komme til Kong Olaf den Hellige	190.
1026	Thoralf af Dimon myrdes i Norge	197.
	Sigmund Leifsöns Fødsel	231.
1027	Karl den Mørske drager til Færøerne	210.
1028	Karl den Mørskes Drab	221.
1029	Thrands Afgjörelse paa Strömø-Thing, ved hvilken hans Frænder befriedes fra Landsforvisning	226-230.
1035	Leif tager Hævn over Sigurd og hans Stalbrødre	266-270.

Digitized by Google

Subscribenter paa Færøerne.

(Indmeldte 1 October 1828).

Strömø Syssel.

Thorshavn.

Christian Hansen, Kaldsmand . 1
Davidson, Jens, Amtscontorist . 8
Gad, Christen Pram-, Sognepræst 3
Jacobsen, Christian, Handelsbetjent 1
Jacobsen, Magnus, Skolelærer . 1
Magnus Olsen, Landskyldsbuddrager 1
Nolsöe, Jacob, Revisor og Handelsbogholder 1
Nolsöe, Joen Djonesen, Handelsbetjent 1
Ole Joensen, Tjenestekarl . . . 1
Skaale, Niels, Hosetøger ved den Kgl. Handel 1
Tilliach, C. L. v., Kammerjunker, Amtmand og Commandant paa Færøerne 5
Wenningsted, Jens, Skrædersvend 1

Andre Steder i Sysselet.

Hans Antoniusen, Kongsbonde, Skjelling, Kvivigs Sogn . . 1
Hans Joensen, Kongsbonde, Kvalvig 1
Jens Nicolai Andersen, Kongsbonde, Höi i Kollefjord . . . 1
Joen Hansen, Kongsbonde, Thersvig 1
Johan Henrik Poulsen, Ungkarl, Hestø 1
Johannes Djonesen, Opsidder, Norderdal 1
Johannes Hansen, Huusmand, Nolsø 1
Johannes Johannesen, Kongsbonde, Vestmannhavn 1
Johannes Simonsen, Huusmand, Velbestad, Kirkebø Sogn . . 1
Niels Peter Egholm, Kongsbonde, Kvalvig 1
Rasmus Thomasen, Kongsbonde, Kolterø 1
Thomas Joensen, Kongsbonde, Nolsø 1
Thomas Michael Johannesen, Kongsbonde, Kvalvig . . . 1

Østerø Syssel.

Andreas Djurhuus, Ungkarl, Zelletræd, Sjow Sogn 1
Daniel Berentsen, Kongsbonde, Tofte, Næs Sogn 1
Hans Eliasen, Kongsbonde, Fuglefjord 1
Högne Olesen, Kongsbonde, Andefjord 1
Jacob Högnesen, Fæstebonde, Andefjord 1
Jacob Nielsen, Huusmand, Skaale 1
Jacob Throndsen, Huusmand, Nordskaale, Eide Sogn . . . 1
Joen Hansen, Konge- og Odelsbonde, Eide 1
Joen Hansen Aa, Leiebonde, Fuglefjord 1
Johannes Poulsen, Odelsgier, Gjov 1
Johannes Rasmussen, Kongsbonde, Strønder, Sjow Sogn . . . 1
Ole Knudsen, Kongsbonde, Eide . 1
Poul Haraldsen, Kongsbonde, Andefjord 1
Poul Joensen, Konge- og Odelsbonde, Eide 1

Digitized by Google

Nordero Syssel.

Hans Poulsen, Kongsbonde, Mygledal, Kalsø 1
Jacob Johannesen, Kongsbonde, Trollenæs, Kalsø 1
Jacob Michelsen, Ungkarl, Skaaletofte 1
Matrass, Samuel Michael, Sysselmand, Nordøre, Bordø . . 1
Simon Gullaksen, Kongsbonde, Hattervig, Fuglø 1
Sivart Poulsen, Kongsbonde, Svinø 1
Sörensen, Sören, Sognepræst til Nordereerne, Viderø . . . 2

Vaago Syssel.

Heine Joensen, Odelsbonde, Sörvaag 1
Jacob Jensen, Kongsbonde, Mygenæs 1
Jacob Joensen, Odelsbonde, Sörvaag 1
Joen Olsen, Kongs- og Odelsbonde, Midvaag 1
Magnus Peter Joensen, Tjenestekarl, Sandevaag 1

Sandø Syssel.

Anna Olesdatter, Bondedatter, Dal, Husevigs Sogn 1
Hans Antoniusen, Odelsbonde og Stevnevidne, Husevig . . . 1
Hans Eriksen, Kongsbonde, Sandø 1
Hans Jacobsen, Kongsbonde, Skaalevig 1
Hans Olesen, Odelsbonde, Skarvenæs 1
Hentze, Johan Michael, Sysselmand, Sandø 1
Hentze, Peder, Amtsprovst over Færøerne og Sognepræst til Sandø 5
Jacob Michelsen, Kongsbonde, Sandø 1
Joen Danielsen, Odelsbonde, Skaalevig 1
Joen Hansen, Ungkarl, Skuø . . 1
Joen Johannesen, Kongsbonde, Store-Dimon 1
Joen Mortensen, Kongsbonde, Sandø 1
Joen Poulsen, Huusmand, Sandø 1
Ole Jensen, Kaldsmand, Sandø . 1
Peder Clemensen, Kongsbonde, Sandø 1
Poul Johannesen Dahlsgaard, Odelsbonde, Sandø 1
Poul Zachariasen, Opsidder og Huusmand, Sandø 1
Samuel Olsen, Odelseier, Dal . . 1
Thomas Blasiusen, Huusmand, Skaalevig 1

Sudero Syssel.

Evensen, Ole, Sysselmand, Kvalbø 1
Hans Poulsen, Odelsmand, Kvalbø 1
Jacob Larsen, Kongsbonde, Kvalbø 1
Jacob Niclasen, Huusmand, Famjen 1
Jacob Poulsen, Odelsbonde, Trangisvaag, Frodebø Sogn . . . 1
Jesper Joensen, Kongsbonde, Frodebø 1
Joen Danielsen, Ungkarl, Hove 1
Johannes Jensen, Huusmand, Sumbø 1
Johannes Olesen, Ungkarl, Hove 1
Michel Gullaksen, Kongsbonde, Kvalbø 1
Niclas Joensen, Kongsbonde, Frodebø 1
Peder Joensen, Odelsbonde, Trangisvaag 1
Poul Danielsen, Kongsbonde, Ørdevig 1
Poul Jacobsen, Odelsbonde, Kvalbø 1
Poul Jacobsen Midjord, Odelsbonde, Vaag, Famjens Sogn . . 1
Schröter, Johan Henrik, Pastor emeritus, Vaag 4

Særskilt Tak aflægges til DHrr. Revisor *J. Nolsöe*, Sysselmand *J. M. Hentze*, Handelsbetjenter *C. Jacobsen* og *J. D. Nolsöe*, samt Hosetager ved den Kgl. Handel *N. Skaale*, som ved Subscribentsamling fortrinlig have befordret denne Sagas Udgivelse.

Digitized by Google

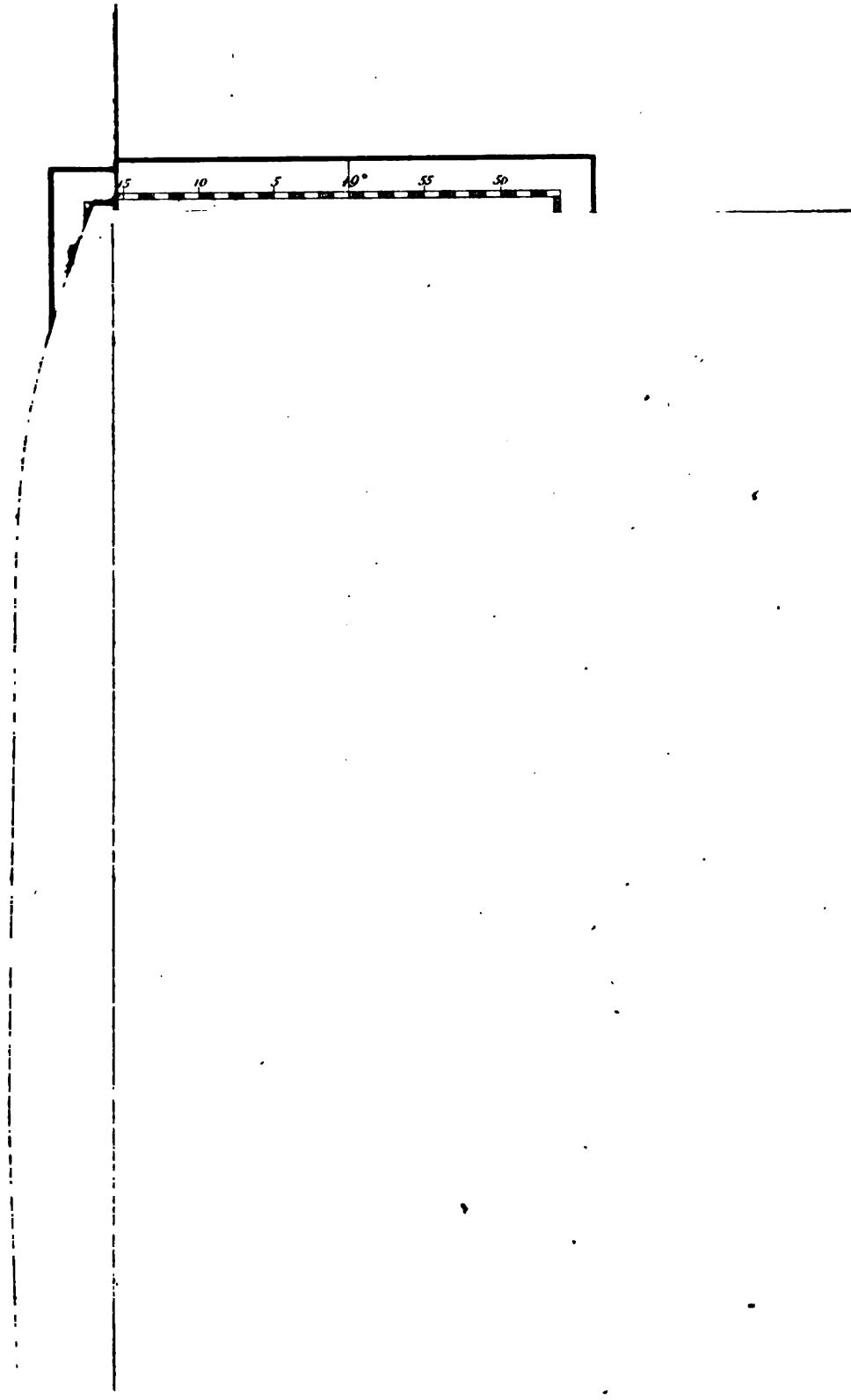

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google